

EERSTE LES - PRAKTISCHE BEWUSTWORDING

Inleiding.

Wanneer de mens geconfronteerd wordt met de vele, vaak onverklaarbare verschijnselen van het leven, dan zal hij zich vaak afvragen: Wat ben ik eigenlijk? Hoe komt het dat mensen genezen kunnen zonder geneesmiddelen? Hoe komt het dat er mensen zijn, die gedachten kunnen lezen en anderen niet? Hij zal zich gaan afvragen: Is helderziendheid nu illusie? Is het een verschijnsel van hysterie? Of heeft het achtergronden, is het werkelijk? Ja, meer nog, de mens zal zich heel vaak gaan afvragen: Waarom heb ik nu eigenlijk zo gehandeld? Waarom heb ik dat nu juist gezegd? Vragen, die een antwoord behoeven, wil de mens bewust kunnen leven.

In de voor ons liggende maanden willen wij trachten een reeks van beschouwingen te geven, die het de mens althans enigszins mogelijk maken zichzelf beter te leren kennen en de werkingen, die zich rond hem afspelen beter te begrijpen. Onze cursus zal natuurlijk voor een deel ook aan het paranormale gewijd zijn. Daarnaast echter zullen wij het zeker niet kunnen stellen zonder psychologie. Wij zullen een beroep moeten doen op de wetenschap der cyclische verschijnselen, een wetenschap, die in de laatste tijd steeds beter ontwikkeld wordt. We zullen zijdelings misschien moeten spreken over astrologie. Kortom, in deze cursus willen wij niet trachten een bepaald gebied te behandelen, maar wel uit vele gebieden datgene samen te brengen, dat de mens kan bijstaan in zijn zoeken naar een oplossing voor zijn eigen wezen, het probleem van zijn eigen bestaan. Dat er daarbij vragen komen als: Waarom leef ik? is te begrijpen. Een dergelijk "waarom" voert ons ietwat te ver. Ik wil in deze inleiding dit "waarom" volgens onze zienswijze kort belichten in de hoop, dat men daarmee genoeg wil nemen,

De mens leeft, omdat zij geschapen is. Waarom God geschapen heeft, kan niemand zeggen. God is niet te doorgronden. Het feit echter, dat de schepping plaats vindt, betekent een spreiding der verschijnselen en mogelijkheden. In deze verschijnselen en mogelijkheden is er één, de mens, die zich nu geconfronteerd ziet met alle uitingen der goddelijke kracht rond zich. De mens leeft, omdat hij geschapen is, want in de schepping bestaan betekent: leven.

Wat is dan het doel van mijn leven, zult u zich afvragen. Er zijn bij ons verschillende entiteiten, wier leeftijd met meer dan duizenden jaren geteld wordt. Ook zij kunnen geen ander antwoord geven dan dit:

Het doel van de mens is zich bewust te worden van zichzelf en zo een bewuste eenheid te bereiken met de schepping, waarvan hij thans nog onbewust deel is.

Antwoord te geven op alle vragen die hiermede verbonden zijn, is onmogelijk. We moeten ons houden bij de praktijk. En in de praktijk is het niet zo belangrijk waarom je leeft, maar wel dat je leeft. Het is niet belangrijk wat er later met je gaat gebeuren. Het is belangrijk wat we nu presteren, wat je nu bereiken kunt. De praktijk is gebaseerd op het nu, op het heden. Een heden met veel meer mogelijkheden, dan menig een zich voorstelt, ongetwijfeld. Maar toch dit ogenblik, het nu. Praktische bewustwording betekent dan ook een bewustwording die nu volbracht kan worden, iets wat nu gedaan, nu bereikt kan worden. Een beeld te bouwen van een occult heilig land, dat eens bereikt zal worden, heeft geen zin. Dat is goed voor degene, die zich met filosofie bezig houdt. Maar degenen, die zich tot deze cursus wenden, zullen toch - naar ik meen - in de eerste plaats vragen naar een praktische richtlijn, naar een praktische betekenis. Deze te geven zal te allen tijde ons streven zijn.

HET EGO

Eerste les.

De mens bestaat. Hij is een complex en samengesteld wezen. Wij kunnen dit wezen uiteen doen vallen in vele verschillende voertuigen, maar voor de praktijk is het voldoende te zeggen: Wij hebben te maken met zuiver stoffelijke normen en mogelijkheden: daarnaast de z.g. mentale: daarnaast de geestelijke. Achter deze drie verschuilt zich - niet kenbaar, toch vermoed - de ziel, of zo u wilt, de levende kracht. In deze onderverdeling ontdekken wij al meteen in de mens verschillende waarden, die lang niet altijd volkomen met elkaar harmonisch zijn. Wanneer wij een machine hebben, waarvan ververschillende onderdelen niet harmonisch werken, dan is het zeer goed mogelijk, dat deze machine niet juist functioneert, dat er fouten ontstaan, of dat de machine zelf daaraan breekt. Synchronisatie van geestelijk bestreven, van mentaal bezit en stoffelijk handelen is noodzakelijk. De analyse, die wij zullen trachten te maken van deze drie factoren, zal u stof tot overdenking geven en misschien zult u hierin reeds een aanuiding vinden van uw eigen onevenwichtigheden.

In de eerste plaats dan de stof, het lichaam. Het lichaam is een complex samenstel van cellen, die alle in hun geaardheid door chromosomen bepaald zijn. De eigenschappen van de cellen zijn vastgelegd in het begin bij de voortplanting. Voor de man spreken wij over 47, voor de vrouw over 48 chromosomen: Elk chromosoom is een moleculair-structuur, die bepalend is voor het evenwicht, dat in het menselijk lichaam optreedt. Het is bepalend voor de groei en voor de eigenschappen en kwaliteiten. Het lichaam wordt dus reeds door de voortplanting bepaald in zijn mogelijkheden, terwijl evenzeer fouten zowel als eventuele deugden daarin gefixeerd zijn. Dit is een erfenis van het voorgeslacht. De mens zelve kan hiervoor niet aansprakelijk worden gesteld. Wanneer het lichaam begint te groeien, zijn er vele verschillende invloeden, die in het wordende lichaam veranderingen teweeg kunnen brengen. Een lichte vergiftiging bij de moeder kan b.v. leiden tot een totale verandering van het spel der interne secreties. Het kan ook leiden tot een verkommering van bepaalde lichaamsdelen. Wij kunnen uit ervaring hier wijzen op de invloed, die alcoholica tijdens de zwangerschap kunnen hebben. Ook hier een vergiftigingsverschijnsel met als resultaat vaak een ernstige verminking van de kinderen. Deze verminking kan innerlijk of uiterlijk zijn. Ook u hebt een lichaam, dat door deze chromosomen werd bepaald in zijn geaardheid, ja, zelfs in zijn sexe. U hebt een lichaam, waarin ook in de prenatale periode zowel de psychische als de fysieke invloeden van de moeder een stempel hebben gelegd. Dit lichaam zal u bepaalde eisen stellen. Dit lichaam heeft bepaalde zwakke punten. Het is noodzakelijk hiermede rekening te houden. Men kan het lichaam niet ontkennen. Op het ogenblik dat je de stof probeert te negeren, schep je grote problemen. Problemen b.v. die overeenkomen met wat bereikt wordt door eenzijdige voeding: onjuist functioneren, optreden van ziekteverschijnselen. Een onjuiste geestelijke houding tegenover het lichaam kan dezelfde gevolgen hebben. We hebben te maken met de lichamelijke behoefte tot contact met de medemens. Wie zich in eenzaamheid begraaft, verstoort zozeer zijn lichamenlijk evenwicht, dat zijn denken a-normaal, meestal zelfs abnormaal wordt. Om een gezond gedachteleven te hebben moet men een normaal maatschappelijk bestaan voeren. Het is het lichaam in de eerste plaats, dat dit vraagt. Het sexuele is een zeer belangrijke impuls. Hij is in het lichaam ingelegd, Hij kan niet ontkend worden. Hij blijft zeer belangrijk gedurende het gehele bestaan en er is geen enkele leeftijd, waarop sexualiteit en sexuele symbolen hun totale betekenis verliezen. Het ontkennen hiervan leidt tot zelfbedrog, onjuiste handelingen, verstoringen van lichamenlijk evenwicht, ziekteverschijnselen, etc.. Een geestelijk bestrijden hiervan leidt tot een zowel mentale als stoffelijke verminking.

Wij moeten ons verder realiseren, dat door de chromosomen niet alleen wordt meegebracht het zuiver lichamenlijke, dat onmiddellijk zichtbaar is. Ook instincten worden overgeërfd. Men zou kunnen zeggen, dat de mens - dank zij het bestaan van zijn voorouders - gepredisponeerd is voor bepaalde reacties. Voorbeelden: angst voor donker, maar ook het onaangename van het kietelen onder de voetzool. Deze dingen stammen uit het verleden. Men zou kunnen

zeggen dat de afgodsbeelden uit de grotten der holenmensen zijn overgeërfd in de moderne mens en in hem een zuiver lichamelijke, niet-redelijke en mentaal niet-vaststelbare invloed blijven tonen. Het lichaam reageert. Deze reacties van het lichaam, geleid door de instincten, staan volkomen los van mentale overwegingen of geestelijke impulsen. Deze reacties van het lichaam moeten geaccepteerd worden. Wij moeten trachten ze zo goed mogelijk te gebruiken, inderdaad. Maar we mogen nooit zeggen, dat we een lichamenlijk instinct mogen ontkennen, mogen verwaarlozen. Het is een eigenschap, meegegeven aan het voertuig, waarin men leeft. Men kan niet zeggen, wanneer men een 6-cilinder motor heeft in een auto: "Ik vind nu eenmaal maar 3 cilinders aanvaardbaar, ik laat hem op 3 cilinders lopen." Dit brengt onjuiste prestatie, vergrootte slijtage en wat dies meer zij. De mens die tracht zijn instincten te ontkennen, doet precies hetzelfde. Dus mag ik in deze korte analyse van de stof zeggen: Uw stoffelijk gedeelte legt u een reeks verplichtingen op en stelt u een reeks eisen. Zowel de verplichtingen als de eisen zijn onontkoombaar, wil men een stoffelijk zuiver en goed bestaan kunnen voeren. Indien dit alles was, zou het "ik" gemakkelijk te bepalen zijn. Een reeks van erfelijke eigenschappen en meer niet. Maar wij hebben ook nog te maken met het mentale gebied, waarin ik dan gemakshalve ook tevens het door ervaring verwerven onderbewustzijn wil besluiten. De hersenen bestaan uit een grote reeks verschillend gevoelige cellen die in bepaalde centra samenkomen. Bij het groeiende kind, het wordende kind, is er nog geen sprake van specialisatie van deze weefsels of differentiatie. Alle cellen zijn nog gelijkwaardig. Eerst langzaam, heel langzaam, ontwikkelt zich de specialisatie, waarbij wij kunnen spreken van centra, die zich speciaal bezighouden met auditieve impulsen, visuele impulsen en wat dies meer zij. Juist in deze prenatale periode zal dus een invloed, die de hersenen beroert, een impressie maken op alle cellen. En dat is tevens een conditionering.

Wat in de prenatale periode werd doorgemaakt in het moederlichaam waardoor b.v. een schrikimpuls van het moederlichaam waardoor o.a. in de voedingsvochten tijdelijk adrenaline en andere stoffen worden afgescheiden: maar in de tweede plaats de gedachtestraling - die ook op de hersenen van het kind, ongeboren, een grote invloed heeft - kan plotseling een paniekeffect vertonen. Verschillende van deze impulsen plus gedachtebeelden zijn in staat uw denken voor uw leven lang te misvormen. De grote moeilijkheid is hierbij meestal, dat het niet mogelijk is om te erkennen, waar de oorzaak ligt. Alles wat na de geboorte is voorgekomen, is over het algemeen nog wel na te gaan - zij het met zeer veel moeite -. Wat in het duister van de prenatale periode gebeurd is, is meestal teloor gegaan en kan ten hoogste als een zeer vage impuls onder hypnose worden teruggewonnen. Wij moeten dus begrijpen, dat wij met een zeker geconditioneerd zijn - ook van de hersenen en daarmee van de totale vermogens - rekening moeten houden. Geen enkele mens is, wat men kan noemen, normaal. De norm is een gemiddelde. Over het algemeen zal men door mentale conditionering ter ene of ter andere zijde hiervan afwijken. Deze afwijking bepaalt elke latere reactie. Dat zou ik haast willen onderstrepen.

Wanneer het kind geboren is en voor het eerst zelf zuurstof onttrekt aan de omgeving via de longen, is de verbinding de moeder teloor is gegaan, dan zullen wij zien, dat dit kind een enorme hoeveelheid indrukken te verwerken krijgt. De problemen waarmee een klein kind heeft te worstelen, zijn veel groter dan u zich kunt voorstellen. De hersenarbeid, die door een kind van 3 tot 6 maanden wordt verricht om eenvoudige handelingen te verrichten, waarover u glimlacht, (kijk, hij lacht, hij zegt: da-da, of mamma) is groter dan de inspanning, die een volwassen mens nodig heeft om b.v. een ontwerp te voleinden of een studie van uren te volbrengen. Het zal duidelijk zijn, dat de intense impulsen, die nodig zijn voor dit eerste gedachteleven, wederom conditionerend zijn. Deze indrukken worden zo vastgelegd, dat - zelfs al worden het later automatismen - de daarmee gepaard gaande stromingen een groot gedeelte van de hersenen kunnen beheersen. Datgene wat in de eerste twee á drie jaren van een kinderleven gebeurt, bepaalt de mentale ontwikkeling van later. Er zijn dan angsten geboren, die nooit meer overwonnen kunnen worden: er zijn voorkeuren geschapen, die het hele leven door - zij het met kleine varianten - zo blijven voortbestaan. Eerst hierna, dus met een vóórbepaald denken, beginnen de werkelijk redelijke processen langzaam maar zeker vorm te krijgen. Door verboden zaken te beproeven, door aanbevolen zaken te beproeven of te ontgaan, doet het jonge kind ervaring op en vormt zich een oordeel. Het oordeel over de wereld is bepalend voor de mentale reacties. Het gehele wereldbeeld dat die mens zich vormt

in zijn redelijk denken en bewustzijn, is volledig afhankelijk van de preconditionering, die ik omschreven heb in het voorgaande. Wanneer u nu afgaat op uw eigen ervaringen, komt u tot een vergelijk van innerlijk ervaren waarden met slechts uiterlijk geconstateerde waarden, zodra u uw eigen wezen vergelijkt. Het resultaat is, dat alle mentaal denken bevooroordeeld is. Er is en blijft een zeker bias aanwezig. Dit kan niet teniet worden gedaan. Wel kan het vooroordeel zozeer worden verkleind in betekenis (b.v. door identificatie met anderen), dat het voor de geestelijke bewustwording geen invloed heeft. Mentaal blijft het altijd aanwezig. Wanneer wij nu deze voorstellingen alle tezamen hebben genomen, zal het u duidelijk zijn, dat de doorsnee-mens een reeks van z.g. redelijke afkeren heeft, die in feite gebaseerd zijn op vroegere ervaringen, die niet worden herinnerd. Dat menige mens een zekere blokkering ervaart, zodra hij terug wil gaan in sommige perioden van zijn leven. Hij durft deze zich niet te herinneren, waar zij het hele complex van nu reeds onderbewust geworden waarden uit de jeugdperiode weer naar voren brengen.

Wat zijn dan voor een mentale ontwikkeling de beste voorwaarden? In de eerste plaats is discipline nodig. Discipline is noodzakelijk, zowel voor de pasgeborene als voor de mens, die reeds het graf ziet wenken. Eerst door een voortdurende discipline, zowel lichamelijk als in gedachten, is het mogelijk aan de mentale inhoud, aan de redenen vast omljnd schema te geven. Zonder dit schema is een beheersing van de rede niet mogelijk en wordt de rede slechts iets, wat achter de feiten aanloopt. De mentale wereld echter moet juist in staat zijn de thans heersende omstandigheden te begrijpen en te verwerken: ja, meer nog, reeds nu aan te geven welke handelingen op grond van nu eerst geconstateerde aanwijzingen in een komende toestand mogelijk en noodzakelijk zullen blijken. Dat kan zover gaan, dat de geschoolde denker als een schaker 4 á 5 zetten vooruit ziet en automatisch besluit welke tegenzet voor zijn eigen persoonlijk leven noodzakelijk is, wil hij niet ondergaan in het leven. Mentale discipline is belangrijk. Zolang deze discipline echter wordt misvormd door bijgeloof (geloofswaarden, die niet innerlijk zijn, maar die van buitenaf worden opgelegd door zedelijke en morele begrippen, die in strijd zijn met eigen besef), zal steeds een vertekening plaatsvinden. Hoe groter het aantal voorschriften, dat de mens van buitenaf wordt opgelegd, hoe sterker de afwijkingen, die zijn mentaal wezen zal vertonen. Over het algemeen kan worden gezegd: In de mentale wereld zal elke persoonlijkheidsbeperking een onmiddellijk verzet en een zich uitbreiden naar de tegenovergestelde zijde veroorzaken, tenzij het redelijke van de beperking in het "ik" zonder voorbehoud kan worden aanvaard.

Het derde deel hebben wij gemakshalve de geest genoemd. U zult begrijpen, dat deze geest complex is, dus samengesteld. Zij treedt echter t.o.v. de stof als gehéél op. In de mentale wereld ontvangt zij beelden en drukt zij zich uit. Maar de geest is niet van de mentale beelden afhankelijk voor haar bestaan. Wel zullen omgekeerd mentale beelden geen enkele blijvende waarde hebben, tenzij ze ook voor de geest betekenis gewinnen. De geest moet worden gezien als een bestaande persoonlijkheid. Een persoonlijkheid, die gevormd is en bepaalde meningen en opinies heeft aan de hand van opgedane ervaringen. Een persoonlijkheid, die verlangens heeft. Verlangens geheel vreemd aan wat de stof kent, maar toch belangrijke verlangens, intense verlangens. Ook kent de geest haar vrezens. Want de onvolledigheid van het geestelijk bewustzijn kan evenzeer een angst veroorzaken als het onbekende in meer stoffelijke zin doet. Vanaf het ogenblik dat de conceptie een feit is, kan worden gezegd, dat elke geestelijke invloed, die zich daarmee bemoeit als gevormde persoonlijkheid, tracht te werken met een voertuig, dat niet geschapen is juist voor deze persoonlijkheid, maar wel daardoor werd geselecteerd, word uitgezocht. Er is dus sprake van een soort kiezen van het lichaam door de geest. De geest is echter niet op de hoogte van alle beperkingen, die het voertuig heeft. Zij zou hiervan op de hoogte kunnen zijn, indien zij volledig ingelicht ware over alle aspecten van de materie en van de schepping. Zoals u, wanneer u een auto koopt en gelijktijdig inzicht hebt in materialen, in mechanica en al wat daar verder bij komt, zich een volkomen juist oordeel kunt vormen omtrent de mogelijkheden van zo'n auto en zelfs van haar prestaties. De geest is evenmin volledig op de hoogte als de doorsnee-automobilist. Hieruit volgt dat wanneer de inbezitneming zo langzaam maar zeker een feit wordt over het algemeen na drie á vier maanden (vanaf het ogenblik der conceptie gerekend), deze geest dan ook zal trachten haar eigen beelden vast te leggen in de hersenen. Dit betekent, dat de geest z.g. onderbewuste invloeden scheidt, die de mentale wereld verder predestineren. Het denkvermogen wordt ook

door de geest vóórg gevormd. Reacties, die optreden zijn dus niet alleen van de stof afhankelijk en eventueel door de mentale invloeden aanwezig, maar ook door de geestelijke invloeden, die zich via het mentale uitdrukken en in de hersenen o.m. zijn vastgelegd.

Het doel van de geest zelve is geheel vreemd aan al hetgeen een lichamenlijk doel kan zijn. Voorbeeld: Een geest kan wel streven naar identificatie, dus eenwording, maar het sexuele op zichzelf laat haar volkomen koud. De geest kan wel streven naar kennis, maar het verzamelde weten van de mens laat haar over het algemeen volkomen onverschillig. Slechts hetgeen zij door deze kennis kan volbrengen geeft er voor haar betekenis aan en doet haar uit het op aarde geleerde selecteren, wat voor haar persoonlijk bruikbaar is. Er bestaat in zekere zin een scheiding tussen stof en geest. Hoe intens de verbinding ook kan worden, altijd weer zijn de doelstellingen van de geest enigszins andere dan die van de stof.

Na nu afzonderlijk de drie factoren te hebben bepaald - de ziel buiten beschouwing latend - moeten wij komen tot het begrip: Wat is dan dit ego, dat "ik", dat ik ken van mijzelf? Een globale omschrijving zou kunnen zijn: Een reeks van stoffelijke instincten plus drijfveren, geënt op een mentale rationalisatie, aangevuld door een geestelijke drijfveer. Maar hiermede hebben wij de zaak toch wel iets te simpel gesteld. Het "ik" is geen van de drie genoemde waarden. Het is een denkbeeldig wezen dat een product is van alle wensen, die in het "ik" aanwezig zijn. Dit geldt voor het lichaam, voor het mentale gebied en voor de geest. Het ego is een projectie van het begeerde en slechts de bittere ervaring, de ondervinding, vermindert de waarde van dit "ik". Wanneer het perfecte beeld van het volmaakte "ik" 'breekt in de noodzaak om te leven, te leven als een onvolmaakt wezen, dan komt men er vaak toe zichzelf te ontkennen. Men gaat negatief denken. Onder deze negativismen vinden wij o.m.: Ach, ik ben een dom mens: ik ben een arm mens: ik ben een eenvoudig mens: ik ben een zondig mens: deze wereld is een gevallen wereld: wij kunnen niet door eigen kracht tot God komen, maar alleen door de verlossing, enz.. Deze uitingen zijn niet werkelijk waar en worden, zelfs niet als een volledige waarheid gevoeld. Zij dienen slechts als een bemanteling van het falen. Want de mens die zo spreekt, heeft gefaald in de verwerkelijking van zijn eigen wezen.

Waar wij weten, dat het ik-beeld, dat wij in ons dragen, een projectie is, zou het praktisch gezien voor de bewustwording zeer nuttig zijn om eerst het beeld, dat wij van het "ik" hebben aan te passen aan de mogelijkheden en omstandigheden, die op dit ogenblik voor ons reëel zijn. Dit beeld zou dan het volgende moeten omvatten: Mijn willen. Mijn willen is zeer belangrijk voor mijn ego. Dat wat ik wil, ben ik in zekere zin. In de tweede plaats: mijn kunnen. Het is een beperking van mijn willen, maar het geeft gelijktijdig aan waar de kern van het "ik" ligt en waar de grensgebieden liggen. Want het kunnen van heden is een kern, waarom zich de aura van het willen uitspreidt, een aura, die langzaam maar zeker verdicht kan worden, tot ook zij een feit geworden is. Ik heb geen redenen om mijn ego te determineren aan de hand van mijn stoffelijk wezen. Het lichaam heeft geen enkele invloed op de waarde of de betekenis van het "ik". Minderwaardigheidsgevoelens kunnen natuurlijk rijzen aan de hand van lichamenlijke afwijkingen. Zij kunnen rijzen aan de hand van onvermogen tot leren, tot onthouden, e.d. Maar dit is dwaasheid. Voor het "ik" zijn deze dingen niet belangrijk. Belangrijk is niet wat wij zijn in de ogen der mensen, belangrijk is in hoeverre wij in onszelf vredig kunnen zijn en vredig kunnen leven. Daarom is de volgende stap voor het bouwen van het perfecte "ik": Probeer voor jezelf te bepalen waar en in hoeverre je vrede hebt met jezelf, met je prestaties, met je lot, met je gedachten. Daarmede heb je tevens het ontbrekende gedefinieerd. Want als je zegt: "Hiermee ben ik tevreden," dan laat je ongetwijfeld een aantal punten over, waarvan je zegt: "Daarmee ben ik niet tevreden." Tracht dan te bepalen vanwaar die onvrede kan komen.

Ik ben arm. Ja, bent u werkelijk arm? Wat komt u werkelijk tekort? Ik ben ziek. Bent u werkelijk ziek of is de ziekte voor u een afleidingsmanoeuvre, waardoor u zich aan bepaalde taken of verplichtingen denkt te kunnen onttrekken? Wanneer u ontevreden bent met iets, vraag u dan af: Waarom? Zeg voor uzelf: "Dit is geen deel van mijn "ik". Deze onvrede is het toelaten van invloeden van buiten, die niet thuishoren in mijn leven." Het "ik" moet zijn eigen wereld weten te bouwen en te vinden. En daardoor is het noodzakelijk, dat dit "ik" in zich een kern is van bestrevingen, die mogelijk zijn van uit het eigen standpunt. Zeg niet tegen het "ik": "Je moet redelijk zijn." De rede maakt nog geen 5% uit van het totale wezen. Ook in

belangrijkheid. De geest en de instincten van de stof zijn veel machtiger dan alle rede. Achter de rede schuilt het onderbewustzijn, dat qua inhoud vaak het honderdvoudige bevat van het redelijk toegankelijke. Bouw eerder uw eigen "ik" op, op basis van het aanvaarden. En hier komt een punt te berde, dat voor velen misschien wat vreemd klinkt. Wij kunnen geen juist beeld van het "ik" opbouwen en dus juist leren handelen en reageren in onze wereld, tenzij wij een geloof hebben. Dit geloof moet een innerlijke zekerheid zijn zo groot, dat wij bij elke beschouwing hiervan willen uitgaan. Dat wij bij elke bepaling van belangrijkheid hiervan kunnen uitgaan. Het geloof is het rustpunt in het ego, zo goed als het huidig vermogen en het willen de kern vormt: zo goed als de mogelijkheid verwerkelijking de vaste nucleus is, waaromheen zich alle mogelijkheden bewegen als elektronen in hun daverende banen rond de kern van een of ander atoom. Het "ik" moet zich verder bewust zijn, dat het dwaas is meer te eisen van zichzelf dan het volbrengen kan. Het is beter u te beperken in uw streven, maar datgene waarnaar ge streeft, ook werkelijk te bereiken, dan te streven naar het onbereikbare en niets te volbrengen. Daarom zal de intensiteit van het streven steeds in de naaste omgeving liggen. Anders gezegd: Het onmiddellijk praktisch verwerkelijsbare is voor ons het juiste middel om in dit complexe ego een toestand van harmonie te scheppen.

Wanneer wij nu zo ons ego geprojecteerd hebben op een juiste en aanvaardbare wijze, zullen deze voorstellingen zowel de geest als het mentale beïnvloeden. Gelijktijdig zal de kracht, die in deze voorstelling is gelegen, ook het lichaam tot een meer harmonische samenwerking brengen. Op grond hiervan kan geconstateerd worden, dat menselijke ziekten slechts daar voorkomen, waar zij een behoefte zijn voor de ik-verwerkelijking. Dat zij hierbuiten niet behoeven voor te komen. Zodat vele ziekten hun werkelijke oorzaak of hun eerste aanleiding althans vinden in de onjuiste evenwichtigheid van het "ik". Een verkeerd plaatsen van nadruk op bepaalde punten in uw leven kan stoffelijke ziekten veroorzaken: daarnaast geestelijke onbekwaamheid: daarnaast mentale verwarring, mentale besluiteloosheid en wat dies meer zij.

En dan is er nog een belangrijk punt. Indien u begrijpt wat u bent en begrijpen kunt, hoe een samenspel van u opgelegde stoffelijke en mentale waarden plus uw eigen ervaren plus uw geestelijk streven samen uitmaken wat gij zijt en waar een gij gaat, dan zult ge ongetwijfeld ook willen zeggen: "Voor mij is het allerbelangrijkste, dat ik mijzelf ben te allen tijde, ongeacht de consequenties, die dit voor mogelijke delen van mijn wezen zou hebben." Wanneer het geloof de kern blijft van de ik-voorstelling zal dit nooit ten kwade voeren. De zelfverwerkelijking is de beste methode om te komen tot een volkomen evenwichtigheid, tot een maximaal prestatievermogen. En wie eenmaal leeft in deze perfecte evenwichtigheid, die heeft voor dit ogenblik en deze tijd een antwoord gevonden op de vraag: Wat ben ik?

Volgende werelden zullen de vraag weer doen rijzen. Maar is heden het antwoord juist gegeven, dan zal in de toekomst de oplossing van de vraag steeds eenvoudiger zijn, tot men eindelijk zal weten: Dit is de kern van het "ik" en dit is onveranderd gebleven door alle fasen heen. Dan zal men ook leren alle eventuele voertuigen, alle mentale werelden daaraan aan te passen. Tot die tijd echter is het voldoende, dat men zich realiseert, dat drie op zichzelf strijdige factoren tot een harmonische eenheid moeten worden samengevoegd binnen het vreemde wezen, dat uw wereld mens noemt.

NOOT.

De ziel is hier buiten beschouwing gelaten. Want - zoals het werd gesteld - het ego is niet een feitelijke werkelijkheid maar een voorstelling, die men zich maakt omtrent een werkelijkheid. De ziel is de werkelijkheid van ons bestaan. Het ego is een gedachteprojectie, die wij erop enten. Esoterisch gezien wordt gezegd dat in het einde de ziel opgaat in God: dat het ego in God vervloeit. Aan de hand van het voorgaande wil ik u erop wijzen, dat dit geen ten onder gaan van de persoonlijkheid als zodanig betekent. Want het ego, de projectie, het ik-begrip, identificeert zich met God, die nu wel begrepen kan worden. Hierbij valt elke begrenzing van een ik-voorstelling weg, terwijl het leven wordt gecontinueerd in de kracht Gods, zoals dit altijd het geval is geweest.

TWEDE LES - HET "IK" EN DE WERELD

Het samengestelde wezen, dat mens heet, beschouwt zijn wereld wel op een zeer bijzondere manier. Zichzelf als centrum stellend van een onmetelijk groot universum raast de kleine mens, oordeel na oordeel vellend, veroordelend waar hij maar kan, door een wereld, die hij niet eens beseft of kent. Daarbij treden soms zeer veel eigenaardigheden op. Laat ons b.v. het geval eens nemen van een oude wijsgeer. Deze bezag met een zekere minachting het mensenras. En toen men hem vroeg: "Hoe stelt ge u dan voor, dat een liefdevolle God staat tegenover de wereld?" antwoordde hij: "Nu ja, misschien heeft een hond ook enige gehechtheid voor zijn vlooiën." Daarin weerspiegelt zich een wereldvisie, die - buiten al het pessimisme dat er verder in zit - zeker niet aanvaardbaar geacht kan worden. Wanneer een mens zijn wereld ziet als iets verachtelijks, iets klein, dan degradeert hij daarmee zichzelf tot nil en onbelangrijk, maar begint gelijktijdig als een God te oordelen. En waarop baseert hij dat oordeel? In de eerste plaats ziet hij. Een zeer groot gedeelte van het menselijk weten en denken wordt geboren uit de visuele ervaring. Maar ziet hij zuiver wat er gebeurt? Neen. In de eerste plaats nemen zijn ogen wel een totaalbeeld op, maar zijn bewustzijn neemt van dit beeld slechts een klein gedeelte op zodat de voorstelling, die hij van de wereld heeft, op zijn minst genomen vol met hiaten zit, voor zover het om het visuele gaat. Verder zijn die ogen gelimiteerd: d.w.z. boven een bepaald aantal trillingen nemen ze niet meer op, onder een bepaald aantal trillingen ook niet. Hij is dus maar voor een zeer klein gedeelte voor de wereld der verschijnselen visueel wakker. Voor de rest slaapt hij. Hij meent echter, dat hetgeen hij ziet, werkelijkheid is.

Die wijsgeer heeft waarschijnlijk ontzettend veel slechts van de mensen meegemaakt. Hij heeft langzaam maar zeker zichzelf ontworsteld aan begrippen als bezit en belangrijkheid: of misschien zelfs alleen gemeend, dat deze voor anderen nog niet bestonden. En zo komt hij tot zijn oordeel. Hij beschouwt de mens als een soort kosmisch ongedierte. Dan is de wereld waardeloos, nutteloos, zinloos. Dan bestaat er geen God: of - als er al een bestaat - is het een God waar wij niets mee te maken hebben, want we niets mee van doen hebben. Zou deze mens werkelijk de wereld gezien hebben? Zou hij gezien hebben de moederliefde, de glimlach, de eerste glimlach misschien van een jong kind? Zou hij iets gezien hebben van de rijkdom van kleuren, die over de gehele wereld liggen? Zou hij iets gezien hebben van de belangrijkheid, die het streven voor een mens heeft? Zoals voor een boer b.v. het zaaïen? De vroomheid haast, waarmee vele dingen gebeuren? Ik vermoed van niet. De mens is blind geweest. Indien het alleen zou blijven bij de ogen, dan zou de misleiding nog betrekkelijk beperkt zijn. Dat er hiaten zijn, kunnen we vaststellen. Maar hoe dan met het gehoor?

Wij horen. De oren staan open. U hoort allerhande dingen, maar wederom in een begrensd en beperkt gebied. Wat er buiten bestaat kunt u met het oor niet horen om de doodeenvoudige reden, dat het klanksysteem van trommelvlies plus de verschillende beentjes daar eigenlijk niet op berekend is. Dus wij horen in de eerste plaats niet alle klanken. In de tweede plaats horen wij ook - dank zij onze instelling als mens op aarde - lang niet altijd alles, wat er gebeurt. Heeft u misschien wel eens gehoord van die handelsreiziger, die in Londen sliep vlak bij een groot viaduct, waar veel treinen overheen raasden? Deze man hoorde wel de stilte, toen er een spoorwegstaking was, maar een trein hoorde hij niet meer. Nu was dat een gunstig geval van gehoorblindheid, van kunstmatige doofheid. Maar er bestaat ook een ander soort doofheid. Het kan zijn dat je niet graag wilt horen, dat je verkeerd wordt beoordeeld of slecht wordt beoordeeld. Wanneer de mensen dan tegenover je zitten en dat oordeel uitspreken, hoor je daar alleen dat gedeelte van wat nog vleïend is voor je persoonlijkheid, maar de rest gaat je voorbij. Bij kinderen spreekt men over Oost-Indisch doof. Wel, zuiver psychologisch gezien is de mens ongeveer doof voor 1/3 van de indrukken, die zijn trommelvlies bereiken.

En dan hebben we nog de tastzin. Natuurlijk, wij kunnen verschillen voelen. Wij voelen de warmte van de zon, de koelte van de wind, maar ook het gladde misschien van hout en de vorm, die eraan zit. Maar kunnen wij alles voelen? Neen. Er zijn bepaalde verschillen die we niet kunnen voelen. Neem b.v. het verschil warmte en koude. U dacht, dat u dat kon voelen? Neen, dat voelt u niet. U ziet en u voelt een aanraking, die onaangenaam is, maar u kunt niet definiëren, of die aanraking werkelijk warm of koud is, wanneer de warmte en de kou een bepaalde mate te boven gaan. Ook hier weer een zeer nauw omschreven gebied, waarbij een redelijke bepaling mogelijk is.

Dan hebben wij nog te maken met het voorstellingsvermogen. Want dat speelt ook een rol. Er is een keer gezegd: "Bewustzijn is het vermogen om feiten vast te stellen, in het "ik" op te slaan en zodanig te correleren, dat eruit een predictie voor komende omstandigheden kan voortvloeien." Deze spreuk is natuurlijk waar. Maar die correlatie kan niet volkomen automatisch geschieden, anders zou een mens niet veel meer zijn dan een denkmachine. En dat is niet waar. Hij heeft bepaalde begaafdheden, zoals dat heet: d.w.z. bepaalde centra, zijn overontwikkeld, bijzonder gestimuleerd, andere zijn bijna blind. Geen mens kan de door hem ontvangen prikkels op volkomen gelijke wijze met een ander gelijkelijk ervaren. Ieder ervaart anders, ieder verwerkt anders, ieder herinnert anders, ieder reageert anders. Daar staat u dan midden in uw wereld. Helemaal alleen. Ook al hebt u zoveel aanrakingspunten, ook al kunt u gezamenlijk spelletjes doen en wetten maken, ook al kunt u gezamenlijk genieten van de schoonheid van een bloem. Maar weet u, of - terwijl de warme kleur van de roos u boeit en U dus visueel getrokken wordt - een ander daar niet praktisch blind voor is en alleen door de geur geprikkeld wordt? Dat kunt U niet weten. U weet alleen. dat u haar allebei mooi vindt. En wanneer U erover spreekt, zal de ander heel vaak ook spreken over de mooie kleur, terwijl hij in feite de fijne geur bedoelt, die voor hen de warmte in de kleur brengt. Want hij associeert de zintuiglijke ervaringen en krijgt daardoor het voorstellingsbeeld dat in het voorstellingsvermogen de waarde van het aanschouwde bepaalt, van het ervarene zelfs bepaalt.

Ik geloof niet, dat ik veel verder behoef te gaan met mijn voorbeelden. Het is wel duidelijk geworden: De mens staat in zijn wereld als een eenling. Hij kan nooit zeker zijn dat hij hetzelfde ziet en ervaart als een ander. Dit komt vooral, omdat de taal (als weergave) op algemene normen is gebaseerd en het zeer moeilijk is speciaal de kleine verschillen - uiterst belangrijk vaak - voor de psychische reacties nauwkeurig te omschrijven en te definiëren.

We hebben de vorige maal al gesproken over preconditionering. Over het vaststaan van geestelijke eigenschappen in het wordende kind. We hebben er de nadruk op gelegd dat elke mens een eigen ontwikkeling doormaakt. Die ontwikkeling beperkt, begrenst en richt uw voorstellingsvermogen. Ook hiermede is uw wereldbeeld volkomen fout ten aanzien van "de" werkelijkheid. En nu blijven we nog op een zeer reëel vlak begrijp mij wel. Want ik kan heel goed beginnen te beredeneren, dat alles - zelfs datgene, wat door een ieder gelijk zou moeten worden ervaren - waan is. Dat wil zeggen, een voorstellingswaarde en geen realiteitswaarde. Maar die argumenten zullen wij voorlopig terzijde houden. Er is tijd genoeg om daar later eens filosofisch over te praten.

Waar het op het ogenblik om gaat is dit: Wanneer u leeft in een wereld, die u niet geheel kunt beseffen, die u niet juist ziet, dan komt er een ogenblik, dat een zeer sterk verschil tot uiting komt tussen uw voorstelling van de wereld en de werkelijkheid, die zich aan de hand van verschillende, door zintuigen ontvangen indrukken tenslotte kenbaar maakt. Er zijn dus voor ieder van u twee werelden. Een wereld zie je, de andere wereld onderga je. Je ondergaat de z.g. realiteit: je ziet "jouw" wereld, een zeer subjectieve, een zeer irreële wereld vaak. Daaruit bouw je je ervaringen op, daaruit zoek je tot bewustzijn te komen. Het is duidelijk, dat u - zeker wanneer u beperkt blijft tot het gemiddelde van de stoffelijke waarnemingsvermogens alleen - steeds in conflict zult moeten komen met de werkelijkheid omdat uw persoonlijkheid niet dáárop is afgestemd, omdat uw persoonlijkheid niet in staat is de werkelijke waarde van de wereld te hanteren, doch slechts de begrippen, die binnen het "ik" besloten blijven. Wat moeten wij daartegen doen? Bestaat er een uitweg uit dit eigenaardig dilemma? Moet ik nu mijn eigen wereld volledig aanvaarden of moet ik zoeken naar de realiteit? Wij, die wat verder van uw wereld afstaan, menen een oplossing gevonden te hebben. Die oplossing is betrekkelijk

eenvoudig en gelijktijdig moeilijk. U moet leren om altijd de werkelijkheid boven het eigen oordeel, de eigen visie te stellen, zodra zij zich kenbaar merkbaar maakt. U moet verder, wanneer uw eigen wereld bestaat, deze eigen wereld nooit gebruiken om daarin predicties, toekomstvoorspellingen te bouwen. Deze kunnen in een reële wereld nooit gelijkelijk verwerkelijkt worden. Zolang u leeft in het ogenblik van het heden, in het nú dus, zal er een zekere overeenstemming noodzakelijk zijn tussen innerlijke en uiterlijke wereld en die wordt ook inderdaad tot stand gebracht, omdat elk binnenkomen van zintuiglijke waarneming een voortdurende correctie betekent van eigen wereldbeeld en zo althans een redelijke aanpassing, bereikt kan worden. Op het ogenblik, dat u met uw denken uitgrijpt boven het ogenblik "heden", leeft u in uw subjectieve eigen wereld en kunt u nooit berekenen, wat de werkelijke wereld zal doen. De grootste strijd van de mens, de grootste angst van de mens ontstaat uit het onverwachte. Dit onverwachte is alleen onverwacht voor degene, die het ondergaat. Denkt u maar aan de volgende eenvoudige proef, (een test, die men wel heeft om de reactievermogens en de zelfbeheersing te onderzoeken): Men zet iemand rustig op een stoel, begint met hem te praten, drukt op een knop en ineens begint er onder die stoel een claxon te loeien. De één siddert en voelt zich plotseling bedreigd door allerhande autopiraten. Een ander realiseert zich na de eerste schrik, wat het geluid is,, herwint zijn beheersing en gaat verder. Een derde realiseert zich wat het is, maar kan zijn onbeheerste schrikbeeld niet terzijde stellen en is absoluut niet meer in staat gedurende de eerste 50, 60, of soms zelfs 120 seconden normaal te reageren. De normale schrikperiode ligt op ongeveer 20 seconden. In die 20 seconden is n.l. eerst de verwerking van de prikkel noodzakelijk, dan de automatische reactie met - iets vertraagd daar achteraan komend - de realisatie. Eerst daar na treedt beheersing in.

Wanneer nu zo'n proef wordt genomen met die autoclaxon weten we dat, want die proef is daarop gebeurd, die claxon is daarvoor aangebracht. Voor de anderen is dit helemaal niet schrikwekkend. Ze kunnen er rekening mee houden, zelfs wanneer het ogenblik dat die claxon loeit, onverwachts komt. U, die het niet weet echter, bent aan een plotselinge schok onderhevig, die juist daardoor de tuimeling wel eens belangrijk of interessant kan maken. Het behoort overigens - hoop ik - niet meer tot de nieuwste methoden van psychologisch onderzoek. Maar het is een methode, die men in de oudheid gebruikte. De zeer nabije oudheid dan, d.w.z. 20 tot 30 jaar geleden, dat is in de psychologie al een zeer oude tijd. Zoals het nu gaat met die claxon, zo gaat het in het leven. U hebt niet gerekend op een regenbui, maar zij komt. Bent u nu in staat die regenbui te accepteren, u daaraan in te passen, dan zult u gaan schuilen. Maar hebt u zich zo vastgeklampt aan het idee, dat u vandaag dit en dat zult moeten doen, wat doet u dan? U gaat door die regen verder, zonder U te realiseren, dat een plotselinge afkoeling voor u zelfs misschien een longontsteking kan betekenen, op zijn minst genomen een lichte verkoudheid. Ook dat hebt u niet berekend. Dus wordt u geheel uit de baan van het gewilde gedrongen, eenvoudig doordat u zo sterk hangt aan het toekomstbeeld, dat in u leeft, dat u zich niet kunt baseren op de realiteit van heden. Was dat alles, dan was het betrekkelijk gemakkelijk. Maar er is nog meer. De mens is sensitief voor vele stralingsgebieden en trillingsgebieden, die niet behoren tot het normaal zintuiglijke: d.w.z. tot datgene, wat iedereen zintuiglijk het sterkst ervaart. Er zijn mensen die buitengewoon gevoelig zijn voor bepaalde trillingen, niet alleen met het oor, ook met het zenuwstelsel. Het is mogelijk b.v. in de training van doofstommen om de wijze, waarop bepaalde geluidstrillingen voelbaar worden (die worden niet overal gelijkelijk voelbaar), te gebruiken om toonhoogten te onderscheiden en dus een zeker horen, ook bij degenen die doof zijn. En dan blijkt, dat de ene toon gevoeld wordt in de borstholte, de andere in de kaak, de derde in de buikholte, enz.. Het is dus logisch, dat u, die doof bent voor een reeks van trillingen, die liggen boven het gehoor en die ook niet zichtbaar zijn, toch daardoor beïnvloed kunt worden op dezelfde manier als de doofstomme. Logischer wijze zult u dus een aantal beïnvloedingen ondergaan, die u niet definieert, omdat niemand u geleerd heeft die te associëren met hun bron. En daar zitten wij dan onmiddellijk bij het gebied van de paranormale verschijnselen,

Paranormale verschijnselen zijn in feite volkomen normaal, maar ze liggen buiten hetgeen als zintuiglijk wordt aangenomen, zintuiglijk waarneembaar verwerkbaar. Nu is ook niet iedereen gelijkelijk gevoelig. Het is bekend, dat de ene mens het gieren van een tram door de rails zonder ook maar een rilling voorbij kan laten gaan, terwijl een tweede plotseling het bekende,

kippenvel begint te vertonen en bij een herhaling zelfs een hevige hoofdpijn krijgt. Zo gaat het met de paranormale beïnvloedingen ook.

In de eerste plaats hebben wij te maken met geestelijke invloeden. Het zijn overgegaan in zeer verschillende stadia van bewustzijn. Ook zij kunnen trillingen produceren en in sommige gevallen zelfs stralingen die voor u waarneembaar zijn en, door u worden waargenomen. Maar - ondanks de reactie die ze wekken, een gevoelsreactie b.v. - zijn ze niet vaststelbaar, omdat u ze niet kunt zien. U kunt ze niet horen en evenmin kunt u ze voelen of ruiken. U associeert niet met een vaststaand verschijnsel. Het is gemakkelijk genoeg, wanneer ik weet, dat een toon van zoveel trillingen bij mij een gevoel b.v. in de zwevende rib veroorzaakt - om nu eens een heel eigenaardig punt te noemen - dan weet ik voortaan: Heb ik die pijn in die rib of heb ik dat eigenaardige gevoel, dan klinkt die toon, ook al hoor ik hem niet. Maar als je niet weet wat voor tonen er worden gespeeld, dan is het al heel moeilijk uit te maken, wat er eigenlijk gaande is. De mens ziet zijn wereld vaak door de bril van deze onbewust ervaren beïnvloedingen. U hebt dus niet alleen te maken met uw eigen innerlijke wereld plus een buitenwereld, maar u hebt ook nog te maken met een stemming. Een stemming die kan worden afgedrukt. Een stemming, die u ondergaat aan de hand van werkingen die niet zichtbaar, niet direct redelijk kenbaar zijn.

Voorbeeld: U komt in een in een huis. Dat huis is buitengewoon prettig ingericht, luxueus. Men ontvangt u met alle gastvrijheid. Desondanks zit u te draaien op uw stoel, u voelt zich onbehaaglijk en u vindt het huis eigenlijk helemaal niet gezellig. Het is zo kil. En u vindt de mensen ondanks hun hartelijkheid ook niet prettig. Zij zijn zo gekunsteld, zo gemaakt. Is dat oordeel juist? Neen. Die mensen kunnen volledig eerlijk hartelijk zijn, dat huis kan volledig mooi zijn, maar u voelt ergens een invloed aan, die u onbehaaglijk stemt. Deze onbehaaglijkheid brengt u over op hetgeen u hebt waargenomen.

Mag ik even recapituleren? U ziet anders dan de werkelijkheid. (Ik blijf maar bij zien en sluit daarbij alle andere zintuiglijke waarnemingen natuurlijk in.) Maar al ziet u de wereld fragmentarisch t.o.v. het werkelijk waarneembare zo zult u bovendien de fragmenten die worden waargenomen en verwerkt, nog kleuren. U hebt de gekleurde bril van de emotie, die u echter door andere omstandigheden kan worden opgelegd. Denk niet, dat dit een grapje is. Ik noem nu dit voor geesten. Maar wist u, dat b.v. door subsonische trillingen te gebruiken het mogelijk is mensen een absoluut gevoel van onbehagen en angst te bezorgen? Wist u, dat doodgewoon trillingen, die in de lucht worden gebracht en die niet auditief waarneembaar zijn, voor de mens geluk, opluchting kunnen betekenen of droefgeestigheid? En dat daar de visuele indruk onmiddellijk mee verbonden is? Dat is wetenschappelijk vastgesteld. Echter buiten deze dan toch nog stoffelijk controleerbare en voortgebrachte trillingen zijn er andere, die een veel grotere scala bestrijken dan deze. Een scala van trillingen zo intens dat zeker van elke cel in uw lichaam kan beroeren. U ziet door een gekleurde bril aan de hand van trillingen, die b.v. door overgegaan aan u worden opgelegd. En dan zijn wij nog niet klaar. Want bij die beschouwing - zelfs door de gekleurde bril - zou nog een zekere gelijkmatigheid misschien mogelijk zijn. Maar bovendien bent u onderhevig aan een afwisselend spel van z.g. kosmische krachten. Wij nemen daarbij de zon en de planeten als dichtstbijzijnde, als belangrijke invloeden. Hier zijn kleine wijzigingen in zwaartekrachtverhoudingen, maar ook kleine wijzigingen in de eigen straling van die hemellichamen, zoals ze u bereikt. Vóór de gekleurde bril valt wéér een filter, dat nog weer een deel van het beeld vertint, verkleurt of zelfs doet wegvallen, terwijl de nadruk sterk op iets anders wordt gelegd. Wat is het gevolg? De eenzijdigheid van uw wereldbeeld bepaalt uw lot. De eenzijdigheid van uw wereldbeeld maakt u tot een vaak onwillig slachtoffer van vele geestelijke krachten. Uw onjuist, onvolledig en vervormd wereldbeeld doet u bovendien steeds weer in vergissingen vervallen. U leeft zo irreëel - of u wilt of niet - dat de realiteit u ten hoogste een droom lijkt, iets wat onmogelijk is.

Als wij dit nu hebben vastgesteld, gaan wij even terug naar die paranormaliteit. Want wat merken wij nu op? Onder omstandigheden kunnen dergelijk trillingen - op een mens b.v. afgezonden - een zodanig duidelijke inhoud hebben, dat die mens meent te zien of meent te horen, typisch. Hier is een stimulus van totaal andere frequentie voldoende om de illusie te wekken van horen en zien. Die invloeden behoeven zelfs niet van zuiver geestelijke bron te zijn. Zij kunnen worden opgewekt door inwendige spanningen, een soort opslingeringsproces

van eigen zenuwtrilling. Dan krijgen wij ook hallucinaties, die visueel of auditief zijn. Denkt u maar eens aan wat bepaalde alcoholisten soms moeten ondergaan. Uit al deze beelden zal het u wel duidelijk zijn, dat ook op het gebied van het paranormale al hetgeen ik gezegd heb volledig van kracht is. Want ook daar zal nooit een onvervormde invloed worden weergegeven, maar altijd de eigen verwerking daarvan. Kunnen wij de paranormale wereld, zolang wij in de stof leven, dan met onze werkelijkheid vervlechten als een concrete waarde? Neen. Het is onmogelijk dit te doen, tenzij de uiting zo zeer stoffelijk is, dat zij tijdelijk kan worden geacht te zijn een afdalen tot het peil der stoffelijke fenomenen. En anders niet.

Toch moeten die geestelijke invloeden bruikbaar zijn. Want we hebben er niets aan, wanneer wij alleen maar weten hoe wij de wereld zien, hoe wij haar beleven. Wij moeten weten wat wij kunnen doen met deze intensiteiten, die op ons uitwerken. En bij de astrologie b.v. wordt het u geleerd: Wacht op een gunstig aspect. Dat is bijgeloof, zegt een ander. Is het werkelijk bijgeloof? Wanneer het voor u een extra kracht en stimulans betekent, wanneer U er iets uit kunt putten, zeker niet. Het behoort misschien tot een wereld, die anderen niet met u delen. Misschien zijn het beïnvloedingen waarvoor anderen niet zo sterk vatbaar zijn als u. Maar de invloed is er en is werkelijk. U zult daarmee rekening moeten houden, hoe meer u rekening houdt met dergelijke beïnvloedingen, hoe zuiverder u komt te staan tegenover uw wereld, omdat u strijdigheden in uw persoonlijk wereldbeeld daardoor kunt leren vermijden.

Wanneer u zich bewust bent van geestelijke invloeden en werkingen dan kan evenzeer worden bestreden dat deze reëel zijn. Want zij zijn niet voor iedereen even werkelijk. Er zijn op de 100 mensen misschien één of twee, die de mogelijkheid hebben om werkelijk helderhorend te zijn. Er zijn op de 100 mensen ongeveer 16 á 17, die de mogelijkheid hebben helderziend te worden, wanneer zij tot een interpretatie van die invloeden komen en ze niet onderbewust wegdrücken als zijnde abnormaal, niet behorend tot "mijn" wereld. Dat is een betrekkelijk klein percentage, een klein deel. Voor de anderen is de gevoeligheid te klein, de intensiteit van de straling te klein en de waarneming onmogelijk. Weet je echter dat je deze invloeden ondergaat, voel je dat deze krachten in je werken - onverschillig hoe -, houd er dan rekening mee. Want eerst door er rekening mede te houden zul je een innerlijke harmonie kunnen bereiken, een gerichtheid die je toch dichterbij de werkelijkheid brengt.

Men heeft eens een keer in Griekenland één van de grote wijzen boven op de tempelberg gevraagd: Definieer werkelijkheid. Toen zei die geleerde: "Werkelijkheid is de waan, waarin ik verkeer." Toen begonnen ze te lachen. Ze zeiden: "Ja maar, toch eet u, u wandelt, toch zweeft u hier niet van de Akropolis naar beneden toe." Toen zei hij: "Neen. Omdat mijn werkelijkheid en mijn waan zo intens zijn, dat ik daar in sommige feiten, die onomstotelijk vaststaan, zal kunnen erkennen. De norm, die voor de meeste onzer gelijk is, is voor mij de aanduiding van de richting, waarin ik mijn werkelijkheid moet zoeken."

Dat is nu hetzelfde, dat ik u zou willen zeggen. Niet alleen in verband met het normale maar ook met het paranormale. Wanneer u uw wereld beschouwt en ziet, probeer te blijven in dat moment "heden". Maar tracht daar dan alles te verwerklijken en u te houden aan de wetten, die u bij anderen als voortdurend weerkerend en vaststaand ziet. Dat is uw erkenning van de Goddelijke wet, die uw wereld regeert en daardoor uw benadering van en werkelijkheid die wél bestaat, die objectief geheten mag worden, zeker in de beperking van ons bestaan.

Voordat wij nu wat meer nadrukkelijk gaan spreken over het nut, dat getrokken kan worden uit bepaalde psychische en paranormale verschijnselen, zou ik u graag een kleine beschouwing voorleggen aangaande werkelijkheid van uit goddelijk, geestelijk, en menselijk standpunt. Ik meen dat u in de vergelijking van deze drie waarden u misschien enigszins een beeld zult kunnen vormen van de vreemde driehoek van waarden, waartussen de mens voortdurend staat en als geest voortdurend zijn, weg moet zoeken.

Gods werkelijkheid is Zijn wezen. Deze werkelijkheid is onveranderlijk, kent tijd noch beweging. Zij is volledig en kent de inhoud van alle mogelijkheden, ook van die, die u nooit zult realiseren. Dus in God is álles, niet slechts "alles mogelijk" maar is alles. Voor God is er geen verschil. Voor God is er slechts harmonie. Voor de geest is het vormen van een beeld, dat God in Zijn geheel doet beschouwen, het belangrijkste punt. Want eerst daarin kan deze geest met haar capaciteiten volledige evenwichtigheid bereiken. Haar zoeken is dus gericht op

alle hoeken en gaten, die er maar zijn in de kosmos en zij probeert zich daarvan een soort panorama te vormen. De mens (en daarmee bedoel ik dan de stofmens in dit geval) leeft in een zeer beperkte wereld, die hij - vreemd genoeg - meestal niet tracht te kennen of te beschouwen, doch die hij tracht te beleven op een wijze, die strookt met zijn eigen instelling en wezen. Alle drie zouden kunnen spreken over werkelijkheid. Voor de geest is de werkelijkheid dát deel van God, wat zij erkend heeft. Voor de mens is de werkelijkheid dát deel van God, wat hij aanvaard heeft, en zijn subjectieve werkelijkheid is datgene van God, wat hij volgens zijn eigen oordeel juist gegroepeerd heeft volgens zijn eigen overtuiging en gedach-
tegang.

Wanneer u dit even wilt vasthouden, zult u ontdekken, dat u daar ontzettend veel aan hebt, aan deze kleine definities. Want juist wanneer wij de kant willen uitgaan van de praktijk, moeten wij steeds dit verschil van werkelijkheden in het oog houden. Het is nodig, dat wij de praktijk nu even voorop gaan stellen. Het werken met paranormale verschijnselen, met z.g. familiere geesten, met geesten van overgeganen, met demonen, met engelen, met verlossers, met hemelse krachten, met God Zelve, is voor de mens steeds slechts een bevestiging van hetgeen in hem leeft. Zonder dit kan hij niet de overtuiging en aanschouwing opbrengen, die deze dingen voor hem realiseren. Het is belangrijk, dat een ieder beseft, dat wat aan geesten optreedt voor hem of voor haar werkelijkheid is voor hem of voor haar. Deze werkelijkheid van het paranormale moet geëxploiteerd worden. Ze is er niet alleen maar als een fenomeen, als een verschijnsel, zo is er als een actief deel van je leven. Het geloof in de hulp van de geest alleen al kan u in staat stellen om wonderen te doen. Een geleider of een God, die u bijstaat, verheft u ver boven uw eigen prestatievermogen in stoffelijke én geestelijke zin. Datgene, wat wij geloven, moeten wij zo intens weten te geloven, dat wij het daarvan gebruiken als een deel van onze gewone dagelijkse vermogens. Datgene, wat wij niet kunnen geloven, mogen wij onderzoeken op redelijke basis, maar wij moeten nooit trachten onszelf te bewegen dit aan te nemen tegen wil en dank.

Wanneer wij te maken hebben met de innerlijke drang om een verschijnsel te zien, mogen wij ons nooit richten op het verschijnsel als zodanig. Wij moeten ons richten op de krachten, die o.i. en volgens onze overtuiging een dergelijk verschijnsel mogelijk zouden maken. Het aanvaarden van deze verschijnselen is niet zo belangrijk als het bereiken van harmonie - dus eenheid van begripsvermogen - met die krachten. Op de duur zal blijken dat sommige krachten zich geheel zelfstandig gedragen. Zij gaan niet slechts tegen de menselijke rede in, maar zij gaan in tegen het menselijk streven evenzeer. Op het ogenblik dat dit gebeurt, moeten wij ons van die geesten of invloeden vrij kunnen maken. Wie de slaaf is van een geest of van een geestelijke leider, maakt het zichzelf absoluut onmogelijk om de waarheid in het leven te erkennen, zelfs maar een subjectieve of een gedeeltelijke waarheid.

Wij komen dan tot een bestaan, dat hoofdzakelijk uit aanvaarding en emotie bestaat en als zodanig voor de geest weinig waarde bezit en voor de wereld de moeilijkheid biedt van een absoluut vertekend wereldbeeld. De redelijke en verstandelijke controle - zover mogelijk - op al het z.g. bovennatuurlijke is een eerste vereiste. Hebben wij deze controle uitgeoefend - en voelen wij ons desalniettemin gesterkt b.v. ook door proefnemingen en ervaringen - in het vertrouwen op een geestenfamilie, enz. enz., dan kunnen wij daarmee al datgene doen wat volgens onze overtuiging ligt in die geest. Het is onmogelijk iets te doen, wat niet werkelijk is. Iets wat werkelijk onmogelijk is, kan niet gebeuren. Als er een natuurwet zou zijn, een Goddelijke wet, die zegt: "Geen mens kan zweven," dan zou levitatie onmogelijk zijn. Levitatie is mogelijk. Hieruit volgt dat er een wet is, die groter is dan de door mensenerkende én reëler. Het erkennen van deze realiteit geeft ons de macht om al haar verschijnselen zo te richten en te gebruiken als volgens ons huidig bewustzijn noodzakelijk is.

Wanneer wij verlangen naar genezing naar raad, naar hulp misschien, dan moeten wij ook weer goed begrijpen, dat in de eerste plaats de rede een rol moet spelen. Wij hebben niets aan de zoetsappigheid van volledige overgave, wanneer deze overgave niet uit een redelijk besef van eigen onmacht geboren is. Eerst wanneer men zich absoluut onmachtig voelt, zal men tot die overgave aan hogere krachten kunnen komen, maar dan heeft men ook geen controle meer over hetgeen gaat gebeuren. Dan wordt men geleefd en geleid. En dat wat gebeurt, kristalliseert zich uit het onwerkelijke tot werkelijkheid, het heeft dus geen deel uitgemaakt

van onze persoonlijke werkelijkheid. Dat het in die werkelijkheid kon intreden bewijst weer, dat het buiten die werkelijkheid ergens heeft bestaan.

Conclusie: In geval van absolute geloofsovergave is het mogelijk om een deel van een objectieve werkelijkheid binnen onze subjectieve werkelijkheid zodanig te realiseren, dat het langzaam maar zeker ermee vervloeit en verknoopt wordt. Het wereldbeeld wordt beter en duidelijker, de bereiking groter. Altijd weer, wanneer wij het magische voor onszelf trachten te benaderen, moeten wij begrijpen, dat het magische nooit logisch kan zijn, maar dat het niet irreëel mag zijn, wil het niet worden tot een spel der verbeelding. Het spel der verbeelding wordt gelogenstraft door alle feiten, die wij van buitenaf ervaren. Wanneer ons magisch werken echter wordt gesteund door de ervaringen, die wij opdoen, dan kunnen wij hieruit concluderen, dat de schijnbare onredelijkheid toch een zekere redelijke basis moet hebben. Wanneer deze redelijke basis ligt buiten het normaal menselijk aanvaarde, hebben wij het volste recht deze nieuwe basis als een bijzonder waardevolle bron zelf aan te boren en deze grotere werkelijkheid boven het normaal menselijk aanvaarde voor onszelf te beleven. Hoe meer wij de wereld zien als een realiteit, hoe beter het voor ons is. Maar dan moet die wereld niet alleen ónze realiteit zijn, maar een realiteit, waarin zoveel mogelijk kosmische krachten verwerkt zijn. U zult zich afvragen, hoe wij deze paranormale realiteiten in de wereld dan moeten zien. Wat te denken van een z.g. wonderdadige genezing door handoplegging, magnetiseren, etc.. Er zijn trillingen, die zich aan de menselijke concepten en waarnemingen onttrekken. Deze onttrekking echter betekent niet, dat ze niet bestaan. Wanneer wij dit niet-gekende voor onszelf weten te activeren, zullen wij deze trillingen of stralingen niet erkennen voor wat zij zijn. Zij zullen ons echter een illusie scheppen. Dit kan zijn een gevoel van zelfverlorenheid of van buitengewone macht b.v. bij gebedsgenezing. Dit kan zijn de prikkeling, het gevoel van iets afgeven of iets ontvangen bij b.v. magnetiseren. Deze dingen zijn reëel, maar zij liggen buiten het normale van de mens. Slechts indien wij dit irreële voor onszelf tot volledig normaal kunnen maken, zullen wij ermee kunnen handelen en werken.

Een genezer, die niet overtuigd is van zijn eigen vermogen tot genezing, zal fouten maken, zal mislukkingen kennen, zal op de duur misschien meer mislukkingen kennen dan genezingen. Degene echter, die volledig vertrouwt op zijn eigen vermogen en zich daarbij laat leiden door een geloof, dat de bovennatuurlijke, de psychische krachten zowel als het fysieke, inschakelt in zijn poging tot genezen, zal een voortdurend en absoluut succes vinden.

Het paranormaal verwerven van kennis. Dat er een algemeen weten bestaat, een soort wereldziel, waarin alle weten is vastgelegd, een kosmisch geheugen, waarin alle gebeurtenissen van alle tijden en alle sterren zijn neergeschreven, wordt over het algemeen nog wel een aanvaard. Helemaal juist is dit niet. Men gaat over tot een voorstelling zoals b.v. de Hal der Levensrollen der Egyptenaren: een plaats, waar ergens iets aanwezig is. Deze foutieve voorstelling vloeit waarschijnlijk voort uit het menselijk concept van tijd en ruimte.

Ik heb zo-even reeds gezegd: In God zijn alle dingen gelijktijdig en volledig, met alle mogelijkheden. Wanneer wij onszelf afstemmen op de kosmos - door diepe concentratie b.v. - dan kunnen wij al datgene uit die kosmos putten, wat in overeenstemming is met ons eigen wezen. De realisatie van z.g. geestelijke kennis is een omzetting van een zielservaren, maar is altijd weer een redelijk en wetmatig ervaren, onmiddellijk verwant aan een directe werkelijkheid. Indien wij dit weten en leren onszelf in te stellen op datgene, waaromtrent wij kennis nodig hebben, datgene, waaromtrent wij gegevens verlangen of waar wij bijstand verlangen, dan zullen wij door deze instelling zeer grote resultaten kunnen bereiken. Hoe vollediger onze instelling is, hoe sterker de toegang tot alle met onharmonische factoren en waarden en hoe uitgebreider dus het beeld dat in ons ontstaat. Ook wanneer de redelijke, de mentale vormgeving niet het volledige gebied omvat, zal de rest daarin blijven als z.g. niet redelijke factoren of conditionele factoren. Ze kan de ervaren werkelijkheid bewust worden gestimuleerd, kan de kosmische wijsheid bewust in deze ervaring worden gelegd en het leven worden gedirigeerd met een wijsheid, die men in normale vorm of een subjectieve werkelijkheid zelf niet bezit.

Een volgend fenomeen noemen wij el eens de z.g. telepathische verschijnselen. Elk wezen heeft een eigen uitstraling. Elk wezen heeft de mogelijkheid dergelijke uitstralingen te

ontvangen. Dit geldt voor alle wezens, die stof of stofverwant zijn, plus die wezens, die in staat zijn hun eigen trillingen zodanig te transformeren, dat ze op het voor stof vatbare gebied nog kunnen worden geïnterpreteerd. Hierbij is sprake van een onmiddellijke straling, die niet alleen uitgaat van het lichaam (werking der hersenen) maar ook van de geest (werveling van kleine stromen kracht binnen een gesloten krachtveld). Dit inductieve verschijnsel echter heeft eigen ritmiek, dus eigen ritme, heeft eigen frequentie. Wij kunnen slechts datgene ontvangen waarop wij afgesteld zijn. Harmonie is een noodzakelijk voorwaarde voor alle telepathische verschijnselen, zowel tussen werelden als tussen wezens van een wereld. Willen wij een goed gebruik hiervan maken, dan zullen wij ons moeten realiseren: Slechts datgene, wat voor ons werkelijk is, en in een ander evenzeer als werkelijk bestaat - ook wanneer het gaat over subjectieve werkelijkheid - kan worden uitgewisseld. Het is onmogelijk te komen tot een uitwisseling van gegevens, die bijna volledig vreemd of onbekend zijn of die in één van beiden absoluut niet bestaan. Wij kunnen het telepathisch verschijnsel gebruiken om op deze wijze a.h.w. uit onze omgeving al datgene te verwerven, wat wij nodig hebben voor een gemeenschappelijk doel. Omgekeerd kunnen wij onze eigen telepathische uitstraling tot anderen gebruiken om daarmee een bepaalde stemming tot stand te brengen of een bepaalde daadkracht te doen ontstaan. De gevolgen - van de massa dus - zullen voor onszelf volledig merkbaar zijn, alsof wijzelf met deze kracht gehandeld zouden hebben. Dat geldt zowel voor ontvangen als uitzenden van gedachtebeelden. Wilt u er een praktisch gebruik van maken, sluit u zoveel mogelijk af van normale telepathische impulsen. Richt u bij contacten, die regelmatig plaatsvinden, ten hoogste tot personen die u zeer vertrouwd zijn, personen met wie volledig thuis bent. Wanneer het gaat om het uitzenden van telepathische impulsen, onthoud altijd, dat u slechts deze impulsen uit moogt en kunt zenden, die in anderen een weerklank vinden. Doe daarbij echter geen beroep op de slechtere factoren in de mens, vooral het dierlijk element, omdat de dan ontketende reactie in anderen op u zelf terugslaat, zodat u beïnvloed wordt door uw eigen beeld.

Een bekend voorbeeld: De man, die vertelde dat er goud gevonden was en lachte toen het hele dorp leegstroomde en ten slotte zelf een schop nam om te gaan kijken, of het misschien toch nog niet waar was. Op deze manier zou u bij het gebruiken van een te sterke suggestie, op dierlijke elementen gericht, zelve het slachtoffer kunnen worden van deze invloed en zo uw subjectieve wereld te ver verschuiven t.o.v. de objectieve wereld.

Omgekeerd: Wanneer ik mij afstem op het geestelijk element, zal slechts het geestelijk element bevestigd worden en zal altijd iets wat concreet is t.o.v. de subjectiviteit van het menselijk denken, worden geprojecteerd en gerealiseerd, zodat hier een werkelijkheid ontstaat, die misschien strijdig is met het stoffelijk voorstellingsvermogen, maar die in alle sferen gelijkelijk te handhaven is.

Wanneer u al dit voorgaand hebt nagelezen, ben ik er zeker van dat er in u vele vragen zult rijzen. De vraag: Hoe werkelijk is mijn wereld en wat betekent die werkelijkheid van mijn wereld: kan ik iets bijzonders mee doen? zal ongetwijfeld menigeen kwellen. Het is onmogelijk deze vraag in algemene zin te beantwoorden. In persoonlijke zin is dit slechts in zoverre mogelijk, als een voldoende affiniteit bestaat tussen de raadgever - in dit geval dus de spreker én de vrager - misschien één van u. Want bestaan er te grote verschillen, dan is weer geen juist inzicht mogelijk door verschil van werkelijkheid. Wat echter met zekerheid kan worden vastgesteld op kosmische basis, en dus onafhankelijk van elke subjectieve realiteit: Zolang wij geloven dat iets werkelijk is, is het voor ons werkelijk. Elke onjuiste voorstelling wordt gecorrigeerd door de goddelijke werkelijkheid, die buiten ons bestaat. Indien wij elke correctie durven en willen aanvaarden, zal dus ons eigen beeld - zij het beperkt - op de duur in zijn kleinheid volledig overeenstemmen met een deel van de goddelijke werkelijkheid.

Het heeft geen zin de wereld als waan te betitelen, zolang men in die wereld leeft en - om er te kunnen leven - haar als realiteit zal moeten behandelen. Slechts is het noodzakelijk deze realiteit zoveel mogelijk aan te passen aan hetgeen wij als een goddelijk concept in onszelf ervaren. "Goddelijk concept in onszelf" moet u vertalen als: het innerlijk weten. Zoals u wéét omtrent goed en kwaad, zoals u soms wéét omtrent bovennatuurlijke krachten, zoals u wéét omtrent bepaalde mogelijkheden, die in uw wereld toch niet geheel reëel worden gezien, zo zult u ook wéten omtrent uw eigen handelen in die wereld. Houd u zich vooral aan vast. Dit is

het enig redelijk houvast dat wij hebben, om te komen tot werkelijkheidsbeleving in meer kosmische zin. Elke correctie door ons aanvaard, brengt ons dichterbij de kosmos. Het bereiken - zelfs in een klein deel van het voorstellingsvermogen - van een kosmisch besef of een kosmisch bewustzijn maakt het ons mogelijk krachtens hetgeen hierin is geleerd, de harmonie met de kosmos op elk ander punt te bereiken zodat elke realisatie - ook in stoffelijk leven - onmiddellijk tot een kosmische bewustwording, kan worden gemaakt en als zodanig tot een vergroting van ons werkelijkheidsbegrip t.o.v. God.

Zoudt u zich afvragen wat voor zin het heeft de mens te vertellen, dat zijn wereld niet werkelijk is, dan wil ik u ook, voordat wij deze lezing beëindigen, hier een antwoord op geven. Wanneer de mens uitgaat van het onveranderlijke van zijn eigen wereld, zal hij de optredende veranderingen niet aanvaarden. Hij loopt dan, zoals dat heet: achter de feiten aan. Men zegt nu wel eens, dat de grootste genieën op de wereld de mensen zijn, die de feiten net een slag weten vóór te blijven. Dat geldt voor bankiers, maar vaak ook voor uitvinders, die schijnen te voorvoelen, wat de wereld in een volgende periode nodig heeft. Dit is niet een vooruitlopen. Het is slechts een realiseren van het heden-mogelijke en het heden-wenselijke. Een groot gedeelte van de instellingen, die op de aarde bestaan lopen achter de feiten aan om de doodeenvoudige reden, dat men het heden niet wil accepteren, maar het oude wil behouden. Een poging om u vast te houden aan oude concepten is altijd schadelijk. Het nieuwe concept, het voortdurend hernieuwde concept van heden, is het enig juiste, het enig hanteerbare, het enige wat het ons mogelijk maakt voortdurend met onze wereld te beheersen en meer de realiteit erin te kennen. Kunt u dit voor uzelve doen, al is het in nog zo beperkte mate, dan zult u geen vragen meer stellen. Dan zult u zeggen: Het begrip van de onwerkelijkheid van het leven, dat ik tot nog toe heb gevoerd, doet mij mij schamen over al hetgeen ik verzuimde. Maar het geeft mij tevens de hoop, dat ik - ondanks dit - de werkelijkheid gevonden hebbende in een klein deel van de schepping eens de gehele schepping volledig zal kunnen begrijpen.

GEESTELIJK STREVEN

Geestelijk streven, zolang je op wereld leeft moet noodzakelijkerwijze ook een stoffelijk streven zijn. Men kan niet stoffelijk streven, zonder dat de geest daarbij betrokken is. Omgekeerd is het onmogelijk geestelijk te streven, zonder dit stoffelijk te uiten. Slechts een mens die vergevorderd is op het pad der bewustwording, is in staat om een geestelijk én een stoffelijk bewustzijn te splitsen en deze waarden, eerlijk en oprecht, als gescheiden van elkaar te ervaren. Kan men dit, dan zullen de daden die onvermijdelijk zijn en toch niet stroken met de eigen geestelijke bewustwording, stoffelijk volbracht worden, zonder dat men daar geestelijk deel aan heeft of daar enige emotie van overhoudt of dit mee doormaakt. De doorsnee-mens kan dit niet. En daarom is een misschien zeer verstandig woord dat eens door een denker werd gesproken: "Alle werk van de geest begint in de stof."

Nu zou ik er parafraserend aan willen toevoegen: Er is meer geestelijk bewustzijn uit zweetdruppels geboren, dan uit bibliotheken vol boeken." Dat is logisch. Wanneer de geest naar bewustzijn streeft of wanneer wij haar geestelijk bewustzijn streven en wij zijn in de stof, dan is onze enige mogelijkheid om ons wezen tot uitdrukking te brengen: werken en handelen in die stof. Hoe u dat doet is niet belangrijk. De waarden van de tijden verschillen zoveel t.o.v. elkaar, dat het erg moeilijk is om van een concreet goed of van een concreet kwaad te gaan spreken. Ons eigen bewustzijn is daarin onze beste waardemeter. Maar.... één ding is zeker: Je kunt niets geestelijk volbrengen zonder het stoffelijk te uiten. Op het ogenblik dat je geestelijk bewustzijn en je stoffelijke uiting met elkaar in strijd zijn, ben je een levende leugen. Een leugen als zodanig is een ontkenning van een bewustwording of een negatieve bewustwording. Soms kan uit het negatieve ook wel degelijk het positieve, het goede groeien, dus een vergroting van bewust zijn. Maar dan zal toch eerst het negatieve door een positieve reeks van bewustwordingen moeten zijn gecompenseerd. Evenwicht moet een mens kennen, ongeacht hoe zijn streven is gericht en waar hij zijn bewustzijn zoekt. Wij moeten ons ook niet voorstellen, dat via alleen maar de toren en de hoogte van bewustzijn en goed kunnen bereiken, waarbij wij lichamelijk dus ons volledig onthechten aan al hetgeen niet met de geest strookt. Als we zo denken, beroven wij het leven van tenminste de helft van zijn waarde. De geest, die - alleen ten goede strevende - niet kan komen tot een erkenning van de stoffelijke

feiten, die voor haar bewustwording toch mede in het leven zijn gelegd, zal te hoog grijpen. Ik weet niet, of u wel eens een toren of een stapel hebt gezien, die op te smalle basis staat. Ze is zeer wankel en valt om. Hetzelfde gebeurt, wanneer je deze onevenwichtigheid in jezelf veroorzaakt, wanneer je geestelijke bewustwording een eenzijdig streven wordt. Eenzijdigheid is de grote fout, die altijd weer wordt gemaakt. Daarom lijkt het - van mijn standpunt uit althans - zeer verstandig om de praktijk steeds weer te zien als: handelen naar ons bewustzijn, zonder daarbij stoffelijke of zelfs dierlijke normen uit te schakelen, zonder daarbij te trachten ons te onttrekken aan de maatschappij, aan haar gemakkelikheden zowel als aan haar zorgen, aan haar onaangenaamheden zowel als aan haar lusten, maar gelijktijdig beseffend met welk doel wij dit alles doormaken.

Menig mens handelt op een onverstandige manier. Hij zegt: "Volgens mijn geestelijk bewustzijn is het voor mij noodzakelijk bepaalde punten te leren, te ervaren: daarnaar ga ik streven." Dat is volkomen juist, mits wij dit zien als een aanvulling van hetgeen het leven ons normaal te leren geeft. De mens, die weigert dit te leren of probeert zich eraan te onttrekken, zal daarom - u neemt mij de uitdrukking hopelijk niet kwalijk - met zijn neus op de slijpsteen worden gehouden, tot hij erkent, dat deze andere mogelijkheden er zijn. Het is noodzakelijk, want anders word je je niet werkelijk bewust.

Men kan geen beeld tekenen met één kleur. Doet men het met variëteiten van één kleur, dan zal het over het algemeen aan helderheid en kleurigheid nog veel ontberen, dan zal het aan diepte en uitdrukking te kort schieten. Eerst wanneer wij meer pigmenten op ons palet kunnen mengen, zijn wij in staat een beeld te scheppen dat indrukken geeft van een werkelijkheid. Wat doet de geest met haar bewustwording? Doet ze eigenlijk iets anders dan een deel van het Goddelijke op het doek van haar eigen wezen impregneren, vastleggen en erin stempelen, totdat het onuitwisbaar erin staat? Moet je dan zeggen: "Nu ga ik alleen met die kleur werken?"

Degene, die dat doet, krijgt te maken met reïncarnatie. Want de bewustwording vraagt een veelzijdigheid. Weigert men deze veelzijdigheid in één leven door te maken, dan zal men vóór het beeld correct is - voor elke afzonderlijke kleur desnoods - terug moeten keren, tot toch een geheel is gegroeid dat volledig in overeenstemming is met Gods werkelijkheid. Al wat er is - in stof en in geest - is deel van Gods werkelijkheid, maar kan nooit het geheel van Gods werkelijkheid zijn. Het is juist daarom, dat wij wereld na wereld beleven, dat wij sfeer na sfeer betreden en dat wij steeds weer staan voor andere omstandigheden, voor andere bewustwordingen. Zolang je in de stof bent, moet je over geestelijk streven spreken als iets, wat verder ligt dan je eigen wereld. Dat is logisch. Want je geest gaat verder dan die wereld, maar je stof blijft daar achter, tenminste, in de vorm waarin je haar kent. Het resultaat is dat men meestal wil zoeken buiten het leven. Maar ligt uw geest buiten het leven? Neen, het is de kern van uw wezen. Als kern van uw wezen zult ge die geest volledig ook in het stoffelijke moeten laten delen

Men zal zich afvragen: Wat kan ik dan doen voor mijn bewustwording, wanneer ik die wereld toch maar moet ondergaan? Ons oefenen in gelijkmoedigheid. Gelijkmoedigheid betekent evenwichtigheid. Niet een onderschatten van zorgen of een overschatten van vreugde. De rede speelt in de menselijke bewustwording een zeer grote rol. Men kan daaraan niet ontkomen. Alleen er zijn bepaalde dingen, ook in het stoffelijk leven, die bovenredelijk zijn, omdat zij verdergaan dan de rede zich een beeld en een voorstelling ervan kan vormen. Het is voor de bewustwording niet noodzakelijk, dat je die dingen op aarde begrijpt: wel dat je ze leert aanvaarden. Een kind begrijpt misschien niet, waarom het de handen van de kachel moet afhouden. Er zijn mensen, die niet begrijpen, waarom ze eerst naar links en dan naar rechts moeten uitkijken of omgekeerd, wanneer ze oversteken. (Dat ligt er maar aan in welk land je bent.) Maar doe je het niet, dan maak je met de schadelijke gevolgen kennis. Verwerp nooit iets, omdat je het niet begrijpt. Maar probeer je bewustwording zo in te richten, dat je langzaam maar zeker de rede - ook van deze schijnbaar onredelijke dingen - leert bevatten, leert beseffen.

En dan is er nog één ding belangrijk voor een geestelijke bewustwording. Dat is geloof. Ik had het over het bovenredelijke. Er zijn bepaalde achtergronden, die noodzakelijk zijn voor je

leven en die je in de wereld niet kunt vinden. Zoek die rustig in een geloof. Maak dat geloof zo redelijk mogelijk. Laat het je niet vervreemden van het leven, maar je beleving, je werken in de wereld intensifiëren, opdat je de volheid van ervaring daarin zult vinden en zo de uiteindelijke bewustwording, die noodzakelijk is. Doet men dit, dan kan men daarmee ongetwijfeld in één leven meer bereiken dan slechts een ontvlieden aan de stof. Men kan zelfs een snel verlaten van elk vormbewustzijn en daarmee de grotere vrijheid van meeromvattende werelden voor zich verwerven.

Wil men geestelijke bewustwording in dit kader zien en gebruiken als een praktische, ook stoffelijk te verwerklijken waarde, dan zal men later met vreugde constateren, dat de eenheid stof-geest van een menselijk leven niet slechts de basis was voor een geestelijke bewustwording, maar het eigen wezen uitbreidde, zodat het een groter deel van het Goddelijke in zich kan bevatten. U vindt het vreemd, dat ik hier en daar zo erg de nadruk heb gelegd op de praktijk, op het stoffelijke, op het redelijke? Dat was noodzakelijk, vrienden. Juist wanneer wij ons bezig houden met abstracties, met stellingen, die niet met het dagelijks leven in verband staan, bestaat wel eens het gevaar, dat je de werkelijkheid te veel uit het oog verliest.

Wij moeten geestelijk werken en streven, natuurlijk. Hetgeen wij kunnen leren over hetgeen buiten het direct kenbare ligt kan ons helpen om het kenbare, het stoffelijke, te begrijpen. Het kan ons een weg tonen, waardoor wij in het leven verder kunnen komen. Maar op het ogenblik dat wij menen, dat die leringen het enig belangrijke zijn en daardoor de praktijk verwaarlozen, maken wij zelfs de leringen waardeloos en ons eigen leven erbij. De consequenties kun je natuurlijk niet aanvaarden. Dat is onmogelijk. Dus moest ik deze conclusies wel trekken. Denkt u nu niet, dat deze reeks van beschouwingen vanuit kosmisch standpunt waardeloos is. Integendeel. Ze is zeer waardevol, wanneer u de feiten wilt gebruiken om u een begrip van de wereld te maken: een begrip, dat u zal leiden bij alle handelingen, die u in de stof volbrengt.

VEREENZELVIGING.

Reeksen van zwevende gestalten doorkruisen ether, blauw van licht.

Mijn wezen, zoekend naar zichzelf, naar de ether reeds gericht, vraagt zich af: "Ben ik zo'n wezen?"

Een wereld van licht, zo fel geboren uit het blauw en zwart der nacht, doet mij aarz'end nu ontwaken. Is mijn taak dan reeds volbracht? Het leven al ten einde?

In licht mét licht tracht ik t' ervaren: Ben ik nu dit? Of ten ik meer? Ben 'k minder soms? En zijn de jaren neergeslagen als een regen op de wereld? Ik kan het niet beseffen.

Maar dan vergeet ik "ik" te zijn. De vloed van de oneindigheid, die m'overspoelt, doet mij vergeten, wat het "ik" zich meende te zijn. Dat wat het "ik" gevoelt als zachte, zoete pijn, doordringt doet mij met het Lichte leven.

Dan ben ik één met lichte kracht. 'k Ben één met alle tijden. 'k Ben één met zonnelicht en nacht, zo zonder sterren. 't Is niet te vermijden, dat Ik één ben met de mens en met het dier en met de plant. Eén met de lege ruimte. Eén met de sterren, die in onzichtbare hand dirigeert.

En wanneer 'k dan denk aan de grootsheid van 't Zijn, is 't, of mijn wezen zichzelf eert en erkent. Want ziet, één met de oneindigheid geworden, verbroken hebbende elke grens, ben ik één met God geworden.

Ik lééf. Toch stierf in mij de mens.

DERDE LES - HET "IK" EN ZIJN MEESTERSCHAP IN DE WERELD

De relatie tussen wereld en "ik" is een wat vreemde. Een vorige maal hebben wij getracht u aan te tonen, hoe de innerlijke wereld eigenlijk belangrijker is dan de uiterlijke wereld, althans in vele opzichten. Wij kunnen dit ongetwijfeld onderstrepen met vele getuigenissen. Wanneer wij luisteren naar de specialisten en psycho-somatici, dan vertellen zij ons dat vele ziekteverschijnselen, waaronder zeer bekende, worden veroorzaakt door psychische factoren. De geest heeft haar uitwerking op de stof: omgekeerd heeft de stof natuurlijk haar uitwerking op het "ik". Maar wanneer wij de zaak goed bezien, moeten wij allereerst uitgaan van het standpunt: De mens is in de eerste plaats geest (het bewustzijn) en als zodanig geestelijk de meerdere van de stof. In de tweede plaats, wanneer de mens geestelijk de meerdere van de stof is, moet hij zijn wil aan de stof kunnen opleggen. Dit opleggen van de wil aan de stof is niet zo gemakkelijk als het misschien lijkt, wanneer je dit alles in theorie hoort. Want om werkelijk een meesterschap over de stof te verwerven, zul je in de eerste plaats het geestelijk "ik" (de wil, de emotie) moeten laten spreken boven alle andere dingen. Het is dan ook geen wonder, dat geloof wonderen doet. Integendeel, het is héél natuurlijk en heel normaal. Want het z.g. wonder komt voort uit een absoluut terzijde zetten van het redelijke en de werkelijkheid. Tenminste de redelijke werkelijkheid, zoals de mensheid die ziet. Wat de mens redelijke werkelijkheid noemt is een zo klein en onbetekenend deel van het geheel, dat het inschakelen van de totaliteit van alle kosmische factoren ongetwijfeld, de overheersing van deze wil van het werkelijke wezen, tot een doodgewone en volkomen logische zaak maakt.

We mogen niet vergeten, dat - wanneer u tracht te helpen, te genezen, te zien, wanneer u tracht iets te bereiken, dat verdergaat dan het normale verloop der stoffelijke dingen - u altijd wordt geremd door uw opvatting van de wereld. U zegt: "Hier sta ik tegenover de wereld. Die wereld is er" ik kan daaraan niets veranderen. Maar is dat in feite wel zo? Een vorige maal hebben wij u duidelijk gemaakt hoe u de wereld ziet met uw eigen ogen. Hoe het beeld, dat u van de wereld heeft maar een klein deel is van de werkelijkheid. We hebben getracht u aan te tonen, hoe uw hele "ik" met zijn werkelijkheidsvoorstelling in feite maar een enkel fragment, een enkel facet ziet van een goddelijke waarheid, die rond u is geopenbaard. De conclusie is duidelijk. Wanneer wij dit redelijke van de stof terzijde zetten, komen we in die vage, vreemde situatie te verkeren, waarin geen enkele werkelijkheid - maar ook geen enkele waan - meer bestaat. De wereld, die er dan is is onze eigen wereld, onze werkelijke wereld. En de voorstellingswereld kán geregeerd worden door de gedachte.

En wij kunnen in deze gedachte ook alles tot stand brengen, wat noodzakelijk is. U zult zeggen: "Dit is dan misschien een meesterschap over mijn eigen lichaam. Ik kan misschien een ziekte wegdenken of ik kan desnoods een ander genezen. Ik kan misschien een ogenblik vooruitzien in de toekomst. Maar waar blijft dan mijn meesterschap over de wereld?" Antwoord: "Uw meesterschap over de wereld is gelijk aan uw meesterschap over uzelve. Want op het ogenblik, dat u uzelve volledig meester bent, zult u al datgene wat u wenst in de wereld naar voren kunnen brengen en al hetgeen u niet wenst in de wereld terzijde kunnen stellen. U zult dus de wereld kunnen vormen - zoals de Schepper dat eens heeft gedaan volgens de openbaringen - "naar uw beeld en gelijkenis." En wanneer ik dit zo stel, begin ik mij af te vragen of de onvolmaaktheid, waaronder men in deze wereld zoveel lijdt, eigenlijk niet voortkomt uit juist dit de wereld vormen naar eigen beeld en gelijkenis. Uit de onevenwichtigheid, waaronder men ongetwijfeld gebukt gaat.

Er zijn mensen, die zeggen: "We moeten alles kunnen doen met het verstand. Nuchtere, koude logica. Wij moeten het bewijs hebben, stoffelijk, zoals het is." Maar daarmee doen zo ook meteen iets wat dwaas is. Op het ogenblik, dat ik logisch en nuchter en redelijk ga denken, kom ik in een denkspoor, dat absoluut onredelijk is in zijn uitwerking, want ik let niet meer op de mogelijke consequenties. Op het ogenblik, dat ik de machtigst atoombom van de wereld maak, is het logisch, dat dit ding niet gebruikt zal worden, tenzij in een uiterste

noodzaak. Maar ik heb niet gerekend met de emotionele affecten, die de een of ander ertoe kunnen brengen dat moordwapen te doen exploderen zonder meer. Wanneer ik alleen maar emotioneel denk, alleen op mijn gevoelens af ga, loop ik aan de werkelijkheid voorbij, aan dingen die ik in mijzelf wel weet, maar die ik niet wil erkennen. Het is niet voor niets, dat verteld wordt, dat de liefde blind is. U kunt daaruit, de conclusie wel weer zelf trekken: Wanneer alleen de emotie spreekt zonder meer, dan is er sprake van een eenzijdigheid, en die eenzijdigheid kan nooit voldoende zijn om de wereld te hervormen, laat staan om meester te zijn van de wereld.

Misschien moeten we het dan doen met het geloof, met de aanvaarding alleen. Maar wanneer wij geloven, wanneer wij aanvaarden, zijn wij begonnen met een fantastische stelling, dus een onbewijsbare stelling, waarop wij logisch een heel gebouw hebben opgetrokken. Wij zeggen "God is zus en God is zo en zo gaat de levensboom naar boven." Maar is dat waar? Neen. Dit hebben wij uit onszelf opgebouwd. Het is wederom een vermenging van een noodzaak tot geborgenheid, een emotioneel beleven in verband daarmee, plus een zekere logica en zelfrechtvaardiging. Dat kan nooit goed zijn. Alleen kunnen deze dingen niets. En toch kan geloof al wonderen doen. Waarom? Omdat geloof in staat is althans een deel van de werkelijkheid te zien. Niet als een vaste hinderpaal, maar als een variabele factor, die door een God van buitenaf gecorrigeerd kan worden. En dan gebeurt er niet altijd een wonder als je gelooft, maar soms wel. De logica zal aan het wonder over het algemeen afbreuk doen. Denk aan hetgeen wij gezegd hebben over het onvolkomen stoffelijk bewustzijn in de vorige les. Wat de emotie betreft, waarop wij wat meer de nadruk hebben gelegd, zeker die emotie brengt ons in contact met een werkelijkheid. Maar een werkelijkheid, die wij niet kennen en die wij als zodanig ook niet kunnen regeren. Wij moeten een middenweg vinden, een weg, waarin de eigenaardige werkingen van het geloof de vreemde zelfverzonkenheid van een mystieke overgave, gepaard gaan met een realistisch erkennen van wereld en toestand volgens óns peil van bewustzijn. Eerst dan kunnen wij meesterschap verwerven. Dan kunnen wij a.h.w. onze eigen wil uiten in alle dingen.

Het eerste dat voor ons belangrijk is: Hoe kan ik mijzelf volledig meester zijn? Dat lijkt ontzettend moeilijk, denk ik. Wanneer u probeert uzelve helemaal meester te zijn volgens uw eigen opvattingen, lukt dat n.l. niet. Het meesterschap over het "ik" kan alleen verworven worden volgens een reële erkenning van hetgeen dat "ik" in feite is, wat het behoeft en wat het moet doen. Het "ik" heeft een taak. Deze taak is niet stoffelijk te omschrijven. Ze wordt aangevoeld. Je voelt dat je bepaalde dingen op aarde moet doen. Je voelt je getrokken tot sommige dingen en je er kent ze als goed. Je hebt het gevoel, dat je voor anderen iets moet scheppen. Dat kan voor een huisvrouw zijn het scheppen van een gezellig milieu, voor de een of andere kunstenaar het scheppen van kunst en ontspanning. Het kan voor iemand, die in een bedrijf zit, eenvoudig zijn het scheppen van een tevredenheid of van een reeks nuttige installaties. Het kan zelfs zijn, iemand alleen maar zo goed en zo goedkoop mogelijk bedienen, of iemand raad en een geestelijke waarheid geven op het ogenblik, dat hij radeloos is. Maar die dingen voel je als een taak. Om het "ik" te beheersen is het noodzakelijk, dat we ons die taak goed realiseren. Hoe meer je twijfelt, hoe meer je voortdurend in dubio staat, heen en weergaande als een dolgeworden weegschaal, gespleten in jezelf als een soort tweeling in een lichaam samengevoegd, hoe moeilijker het wordt om die beheersing over het "ik" te verwerven. Je moet komen tot een reëel werken. En een reëel werken kun je alleen, wanneer je zegt: "Hier" dit is mijn doel. Zeg niet: dat u zo'n doel niet heeft. Ieder mens droomt ervan, ieder mens denkt eraan en het komt in uw wensdromen naar voren. Het komt naar voren in uw geloof. Wanneer u bidt, spreekt u het onwillekeurig uit. Elke keer wanneer u denkt: "dit zal goed zijn," brengt u iets van dit levensdoel mee naar voren. Erken dit doel. Dat is punt 1.

Maar als je het doel kent, moet je ook weten, in hoeverre je over de middelen beschikt om dit doel na te streven. Ontleed dan je zelve niet. Zelfanalyse is heel aardig, maar uitermate verwarrend vaak. We kunnen haar soms gebruiken als een instrument om ons daar door een zekere mogelijkheid tot overlegd handelen te scheppen. Maar wanneer wij tot die beheersing willen komen, is dat niet zo belangrijk. We behoeven onszelf niet te analyseren, we moeten alleen voor onszelf trachten te begrijpen, wat we zijn. En wanneer u miljonair wilt worden en u hebt op dit ogenblik een dubbeltje, dan zult u begrijpen, dat u elke cent moet oprapen. En dat

u er misschien nog niet komt, maar dat u zich voortdurend daarop zult moeten concentreren. Maar ja, hebt u dat miljoen op twee gulden nam dan is het een eenvoudige kwestie. Wat heb ik om dit doel na te streven? Ik ben een mens - zult u zeggen - en ik zou de mensheid vrede en geluk willen geven. Goed. Wat hebt u om dat te doen. Hebt U de nodige zelfbeheersing? Hebt u het begrip voor anderen, wat noodzakelijk is? En wat hebt u niet? Probeer er achter te komen wat uw eigenschappen zijn. En probeer dan ook na te gaan in hoeverre die eigenschappen in relatie staan met het doel, dat u zich gesteld heeft. Op deze manier kunt u werkelijk komen tot een steeds verdergaande beheersing, omdat u - de middelen van uw wezen kennende en deze gebruikende, zo nuttig en rendabel mogelijk - Uw doel nastreeft. Dat was punt 2.

Maar wanneer ik op deze manier begin te werken met mijzelf, dan beantwoorden dus steeds meer mijn daden aan mijn innerlijk beeld. Ik word tot een steeds grotere eenheid. Dit wil zeggen, dat mijn emoties en mijn wil (tenslotte, vaak een product der emoties) volkomen gelijkgericht zijn met mijn innerlijk doel, dat ik mijzelf niet hinder, dat ik mijzelf niet belemmer. Ik werk verder met een volledige overgave. En een volledige overgave is een volledige harmonie. Ben ik zelf harmonisch, dan ben ik in harmonie met al het gelijkstrevende in de kosmos. Punt 3.

En daaruit kunnen wij dan de conclusie trekken: Op het ogenblik, dat ik mijzelf in zoverre meester ben, dat ik niet strijdig ben met mijzelf, begint mijn mogelijkheid om meester te worden over de wereld. Een opmerking, die onmiddellijk wordt gemaakt is: "Dit klinkt allemaal aardig, maar de mens is zo'n gecompliceerd wezen. Hij heeft zoveel strijdigheden in zichzelf. Zelfs wanneer je een doel hebt, dan is er zoveel wat ermee in tegenstelling is." We kunnen haast niet verdergaan zonder eerst ook een dergelijke opmerking te beantwoorden. En dat wil ik dan op de volgende manier doen: Wanneer u uitgaat van een zuiver stoffelijk standpunt, u baserend op de stoffelijke moraal, op de stoffelijke gewoonten van de tijd, op de wetten en de religieuze, leringen, zoals ze u in een kerk worden voorgehouden, dan zult u altijd met uzelve in strijd blijven. Want elke wet, elke religieuze of menselijke wet is een generalisatie. U bent echter een individu. U bent niet een gemeenschapswezen - dan misschien met een zeer klein doel van uw entiteit -, dat nu eenmaal behoort in de samenleving, het menselijke bestaan. U hebt veel dingen, zegt U, die strijdig zijn met elkaar. Maar is deze strijdigheid wel feitelijk zo? Is het niet eerder zo, dat een bepaald deel van uw mogelijkheden, die u zoudt kunnen gebruiken ten goede en ten gunste van uw doel, door u worden verworpen en veroordeeld, omdat u niet begrijpt, hoe u ze moet inpassen in uw eigen bestaan zonder gelijktijdig in strijd te komen met de wereld, met alle gevolgen vandien? Bezieet u bepaalde dingen in uzelf misschien niet verkeerd?

Nu moet ik onwillekeurig denken aan iemand, die zei: "Ja, maar wanneer ik nu al het goede nastreef, dan gaat het mij, zoals - volgens de levens der heiligen - het de heilige Antonius is gegaan. Hoe meer ik tracht te denken aan het schone en aan het reine, hoe meer het dierlijke en het wulps zich aan mijn voorstellingsvermogen opdringt." We hebben toen daar het volgende antwoord op gegeven: "Wanneer dit gebeurt, dan blijkt, dat u niet evenwichtig bent. Maar evenwichtigheid is een noodzaak om te kunnen leven. U hebt dus klaarblijkelijk iets uit uw leven gebannen, iets verworpen, wat noodzakelijk is voor uw harmonisch bestaan." Het antwoord aan ons was weer: "U zegt dit nu wel, maar dat is niet zo gemakkelijk in deze wereld."

Ongetwijfeld had de spreker gelijk. Het is niet zo gemakkelijk. Maar gaat het er nu om of het gemakkelijk is of gaat het erom, of het mogelijk is? Het is mogelijk onszelf te zijn, volledig. Het is mogelijk al hetgeen in ons bestaat - de schijnbare strijdigheid zelfs met wat wij goed noemen - in verband te brengen met ons doelen ter bevordering daarvan te gebruiken. En doe je dat, dan gaat het goed. Doe je het verkeerd, dan vallen er slachtoffers. Een dokter schrijft op een gegeven ogenblik b.v. laudanum voor of arsenicum of iets anders. Stoffen, die zeer schadelijk zijn en giftig. Hij schrijft medicijnen voor, waarbij feitelijk een doodskop op het flesje moet staan: Denk erom, levensgevaarlijk! Maar juist met dit gevaarlijke kan hij de patiënt in orde brengen.

In het leven van elke mens zijn er bepaalde factoren, die hij niet helemaal aan kan, wanneer hij zich alleen maar vasthoudt aan wat goed is en aan wat niet goed is, wanneer hij zich vasthoudt aan de algemene opinie. Er zijn bepaalde dingen, die slecht heten, maar die soms gebeuren moeten, omdat er anders geen goed gebeuren kan worden, omdat er anders geen doel kan worden nagestreefd. Er zijn bepaalde dingen, die de wereld verheerlijkt als buitengewoon goed, als ideaal en die niet deugen, wanneer het erom gaat het doel werkelijk te vervullen. Kijkt u naar de maatschappij. Sociale zekerheid is een noodzaak, ik ben het er mee eens. Maar wanneer die te ver wordt doorgevoerd, wat gebeurt er dan? Dan maak je slaven van de mensen. Je neemt hun de zelfstandigheid af. Je geeft hun een doel mee om voor te streven en te leven. En wat gebeurt er? Dezelfde massa, die je wilde verheffen, valt neer, omdat je te goed voor haar wilde zijn. Zo, gaat het met u in het leven precies hetzelfde. Er zijn dingen, die u zo goed vindt, dat - al passen ze nu niet helemaal bij u - u ze toch wilt volvoeren. Neen, het moet bij u passen. Het moet een deel zijn van uw eigen denken, van uw eigen leven: een eigenschap van uw wezen, lichamelijk en geestelijk. En deze eigenschap moet u richten op het doel dat u zich gekozen heeft, waarvan u zich bewust bent geworden.

Nu zal het misschien niet altijd het hoogste goed zijn volgens menselijk denken. Het zal ook wel eens onder de norm zijn, volgens het menselijk denken. Maar zolang het gericht is op het edele doel, zolang het een noodzaak is van uw wezen en daarmee het nastreven van het allerhoogste (de eenheid in uzelf) kan worden bevorderd, is het gerechtvaardigd. Precies zo gerechtvaardigd als het vergif, dat de dokter zijn patiënt geeft om de kwaal te bestrijden. Net zo gerechtvaardigd als het inunderen van een bepaald gebied om later daar misschien een grotere vruchtbaarheid te krijgen. Wanneer u dit begrijpt, zult u ook begrijpen, dat het vervullen van die gestelde normen een beetje vrijer denken vraagt, dan de menigte kent. Maar dat is nodig. Hoe kunt u immers uw "ik" tot meester maken in de wereld, hoe kunt u een scheppende factor in de wereld zijn, wanneer u gelijktijdig onderworpen bent aan al, wat die wereld u wil opleggen? Dat gaat niet.

En wat maakt nu o.m. die wereld uit? O, het is aardig om te spreken over meesterschap. Maar wij moeten toch ook weten, waarvan wij meester kunnen zijn, nietwaar? In de eerste plaats is uw wezen gebonden aan levenskracht. Denkt u weer aan hetgeen wij in de voorgaande lessen hebben gezegd. Rond u is deze levenskracht en ín u. Deze levenskracht, zodra zij zich in u bevindt, is onderworpen aan de voorstellingen van uw psyche, dus van het geestelijke plus het stoffelijke denkvermogen. Wanneer ik dus meer kracht binnen mijzelf kan brengen, zal ik meer kracht door mijn wil kunnen regeren. Wanneer ik krachten uit mijzelf wegzend door mijn wil, wordt mijn vermogen om krachten op te nemen groter. Want ik kan alles opnemen, wat ik uit mij doe wegvloeien. Maar als ik mij daarop concentreer en wanneer heel mijn wezen gericht is op het absorberen van die kracht, kan ik veel meer presteren dan normaal is. Als het voorstellingsvermogen in staat is op de levenskracht een zeer belangrijke invloed uit te oefenen, terwijl die levenskracht rond ons volledig aanwezig blijft te allen tijde, dan volgt hieruit dat de eerste en meest eenvoudige vorm van meesterschap die de mens in de wereld kan bereiken, het meesterschap is over de levenskracht.

In welke factoren valt die levenskracht dan uiteen? In de eerste plaats: de vitaliteit, die u kent, het vermogen om te leven en in zijn beste vorm ook tevens de levensvreugde. Maar daarnaast? Levenskracht is energie. Energie is om te zetten in elke andere vorm van energie en wel praktisch zonder verlies. Dan zou je b.v. alleen door concentratie van gedachten mét die levenskracht een kachel kunnen aansteken. Niet dat ik voorstel, dat u dit nu eens zult gaan oefenen. U kunt het gemakkelijker en eenvoudiger met de bekende middelen. Maar mogelijk is het.

We vinden in de verhalen over de paranormaal begaafden, de paranormale wezens, dan ook verschillende aanduidingen van mensen en kinderen, die in staat waren i.v.m. een zekere stemming misschien vuur te doen ontstaan zonder daarbij stoffelijke middelen te gebruiken. Nu zullen wij dit vuur waarschijnlijk niet nodig hebben. Maar hitte kan onder omstandigheden heel gemakkelijk gebruikt worden. Want wij kunnen b.v. daarmee iemands temperatuur een eind omhoog brengen of onze eigen temperatuur. Dat wil zeggen dat wij onafhankelijk worden van ons milieu. Dat we dus niet meer gebonden zijn aan de normale menselijke beschermingen van kleding en onderdak. Dat betekent ook, dat wij - alleen door deze, mag ik

zeggen: "warmte" rond ons als een scherm te laten ontstaan - b.v. sneeuw, regen en mist van ons kunnen weghouden. Dingen, die in verhalen over het paranormale verschillende malen voorkomen, zij het - voor zover mij bekend - geen enkele maal met volledig bewijs. Ik kan natuurlijk ook die kracht op een grote afstand richten en dus fel gebundeld. Dan zou ik daarmee een wapen hebben, dat elke vijand tot stilstand noopt. Ik kan mijzelf ermee verdedigen De levenskracht als energie alleen geeft mij verder de mogelijkheid voorwerpen te verplaatsen, dus kinetische energieën te doen ontstaan of vrij te maken (telekinese). Het wordt mij mogelijk om met deze levenskrachten een ander, wiens levenskracht niet voldoende is, a.h.w. aan te vullen door mijn eigen krachten tijdelijk in die ander te doen overgaan en dat met een behoorlijke snelheid, een behoorlijke intensiteit. U zult begrijpen dat het beheersen van die levenskracht dus heel veel voordelen biedt.

Hoe deze levenskracht in jezelf te vergaren? Kijk eens, normalerwijze denkt u dat u met ademen op een gegeven ogenblik krachten kunt vergaren. En omdat de adembeweging en de toevoer van zuurstof en energie een gewoonte is, zal een diepe ademhaling u vaak in staat stellen om krachten te vergaren, om uw zenuwen te bedwingen, om uzelve meester te worden e.d.. Maar is die ademhaling nodig? In het begin zeker wel, op de duur niet meer. Want indien mijn gedachten voldoende zijn om de levenskracht te regeren, zal de gedachte, dat ik meer van deze kracht in mij kan bevatten, automatisch een ledig in mij scheppen, waarin de kracht van buiten wordt toegevoerd. Die toevoer geschiedt zowel via de poriën van het lichaam en via de verschillende zenuwkanalen, als via bepaalde sferen Per slot van rekening is de mens toch niet alleen maar vlees en bloed en been. U hebt geestelijke eigenschappen, u hebt bepaalde geestelijke werelden en u hebt voertuigen. Het gevolg is - dus heel simpel en eenvoudig gesteld - dat u door sterk te denken een feitelijke verandering in uw eigen kracht tot stand kunt brengen en dat u, zoals u die kracht tot u kunt nemen, deze ook buiten u kunt dirigeren. Hiermee heeft u een overwicht op uw omgeving verworven.

De levensenergie kent verschillende uitingen. De uiting, die waarschijnlijk het meest bekend is, is de aura. De aura is ook een uiting van levensenergie. En het eigenaardige is, dat wij deze kracht daarin zien in verschillende vormen, die gaan vanaf infrarood (dus warmtestraling) via zeer veel verschillende stralingen tot een zeer hoogfrequente. Elk van die stralingen heeft haar eigen werking, haar eigen mogelijkheden tot reactie. Wanneer nu een mens met zijn levensenergie warmte kan regeren, dan moet hij al hetgeen binnen dit zelfde bereik ligt evenzeer kunnen regeren.

Stel nu dat ik levenskracht in mijzelf opneem, en deze niet uitstraal als levenskracht of als energie, maar dat ik haar maak tot een gemoduleerd gerichte uitstraling, van de gedachte. Ik ga dus een trilling uitstralen die een gedachtebeeld is. Wat gebeurt er? O, zegt men, dat is hypnose. Goed, het kan hypnose zijn. Maar vaak is het meer. Het is een overweldigende kracht t.o.v. de omgeving. Zolang u niet met de geaardheid en de eigenschappen van die omgeving in absolute strijd bent, zult u dus die omgeving kunnen leiden naar uw eigen inzichten. Meesterschap. Stel, dat u deze kracht in uzelve opneemt en dat u besluit daarmee materie te veranderen Dat is een schijnbare onmogelijkheid. Iedereen die er technisch iets van afweet, zegt: "Die vent is knots." Maar dat ben ik voor hen alleen, wanneer men de premissen, die ik stel, niet wil accepteren. En die premissen zijn niet bewezen, maar ze zijn ook nog nooit onderzocht en onmogelijk gebleken. Dat is dus de moeilijkheid. U zult hier - omtrent hetgeen ik hier ga zeggen - dus zelfstandig moeten nadenken. U zult u een eigen mening moeten opbouwen en een eigen overtuiging hierover moeten verwerven. Want niemand kan u zeggen. "Dit kan" of "dit kan niet." Men kan hoogstens zeggen: "Ik denk, dat het mogelijk is" of "ik denk, dat het niet kan." Verder gaat het niet. Luister goed. Wanneer ik een betrekkelijk kleine hoeveelheid energie op een kritiek punt aanwend, dan zal ik daardoor een grote verandering van massa tot stand kunnen brengen. Denk aan een zwerfsteen. U hebt van die zwerfstenen, die in de wind vervormd zijn tot ze tenslotte op een enkel punt staan te balanceren. Het is dan vaak mogelijk om tonnen gewicht, met een druk van enkele kilogrammen te doen vallen. Een dergelijke situatie vinden wij in de materie rond ons ook. Wij kunnen niet alle materie nog gelijkelijk beheersen, daarvoor zijn wij niet sterk genoeg. Maar er komt een ogenblik, dat wij een stof hebben, die in een kritiek stadium is. Wij voelen dat aan. Ik heb b.v. laten wij zeggen lood. En ik heb kwik. Twee stoffen die t.o.v. elkaar toch een eigenaardige onevenwichtigheid

vormen. Wat ga ik doen? Ik ga proberen dat evenwicht te herstellen. Ik voeg er kracht bij. Het gevolg is, dat ik een emulsie krijg. Wanneer ik deze emulsie met de juiste stoffen vermeng, krijg ik goud. Een alchimistengeheim. Het bekende rode poeder. Maar dat is nu voor mij helemaal niet noodzakelijk. Per slot van rekening wat heb je er tegenwoordig aan om goud te maken. Je krijgt last met de regering en met de bank en je moet het toch allemaal inleveren. Daaraan hebben wij dus niets. Maar er zijn andere dingen in de materie, die we belangrijk zijn. Er komt een ogenblik voor ons dat wij zeggen. Als wij nu maar eens het geneesmiddel hadden voor die mens. En je kunt het niet vinden. Dan is het mogelijk om de geaardheid van de materie te wijzigen, een heel klein beetje of een heleboel. Je kunt a.h.w. hier vitaliteit aan toevoegen zoals bij het magnetiseren van water, maar je kunt ook de geaardheid van de stoffen onderling veranderen. En dan doe je precies hetzelfde, wat de toverdokters in de oosterse gebieden doen met hun bezweringen. Dan doe je hetzelfde, wat de negers in het zuiden doen met hun toverspreuken, hun eigenaardige concentratie, hun vreemde brij, die wetenschappelijk geen enkele waarde heeft maar toch wel enkele vreemde bestanddelen. Bestanddelen, die toch wél genezend blijken te zijn. Maar het vreemde is dat die bestanddelen, als ze eruit zijn gehaald, niet zoveel doen als het middel op zichzelf.

Hiervoor is wetenschappelijk geen verklaring. Of u moet de verklaring accepteren, die ik u hier geef. Het is mogelijk door concentratie van gedachten, door een voortdurend bezig zijn met de materie - terwijl ze gelijktijdig aan stoffelijke verandering wordt onderwerpen - haar een reeks van eigenschappen op te dwingen, die zij uit zichzelf niet of niet zo sterk zal bezitten. Het is dan ook mogelijk om daarmee haar structuur haast onmerkbaar maar voldoende te wijzigen, om die materie plotseling werkzamer te maken dan ooit te voren. Dat kan. Maar als u aan materie eigenschappen kunt toevoegen, die ze niet heeft, dan wel aan materie eigenschappen kunt ontnemen, welke u niet bevallen, of eigenschappen kunt versterken, dan hebt u een meesterschap over de wereld gewonnen.

Dan bent u mééster.

Dan kunnen we nog een stap verdergaan. Want stel nu eens even dit: Mijn droomwereld berust op een goddelijke werkelijkheid. Ik kan mij niets voorstellen en niets denken, wat al niet bestaat. er is geen schepping mogelijk, die niet in feite een combinatie is van hetgeen reeds geschapen is. Als dit waarheid bevat - het is onomstotelijk waar, zodra wij God als een volmaaktheid aannemen - dan volgt hieruit, dat elke gedachte die in ons mogelijk is, wáár is, ook al zal onze wereld deze niet erkennen. Wanneer die gedachte intens genoeg is, zal ze op de wereld waar gemaakt kunnen worden. Als ik op mijn wereld alles wat ik denk, waar kan maken, ben ik meester... Ook in een andere vorm zijn wij meester over de wereld. Want niet alleen is de gebondenheid aan stof en stoffelijke omgeving een keten, die ons bindt, maar daarnaast ook de tijd. Hoe vaak zegt u niet: "Daar heb ik geen tijd voor." Of: "Als ik maar eens de tijd had om dit of dat te doen." Slaaf van de tijd. Slaaf van de ruimte ook. "Het is zo vér, ik kan het in die tijd niet doen." U bent slaaf van tijd en ruimte, zolang u zich vasthoudt aan de stoffelijke concepten alleen. Maar indien U zich realiseert, dat u een geest hebt, wanneer u zich realiseert, dat u krachten in de geest kunt vergaren op de wijze als vooromschreven, dan zult u zich misschien ook realiseren, dat er voor U in feite geen beperkingen van tijd of ruimte bestaan. Dat u op dit ogenblik hier kunt zitten en in één seconde 10.000 mijlen verder kunt zijn met uw bewustzijn, met uw wezen, maar ook met uw kracht. Die kracht zegt heel wat. Want wat is materie? Materie is een reeks van kleinste deeltjes, in onderlinge krachtsverhoudingen tot een schijnbaar onverbreekbaar verband verenigd. Wanneer ik dus kracht genoeg heb, kan ik alle kleine deeltjes samenbinden en ik kan scheppen wat ik wil. Ik kan mijzelf desnoods een tweede lichaam scheppen, waarin mijn geest tijdelijk rondgaat en wandelen kan 10.000 mijlen van hier, terwijl mijn lichaam hier een ogenblik in slaap ligt. Ik ben dus in die zin meester over de tijd én meester over de ruimte.

Maar ik kan nog verdergaan. Want ik kan mijn meesterschap zover doorvoeren, vrienden, dat ik de tijd zelve loslaat en dat ik de fragmenten van leven en toekomst in het heden besef en dus in het heden kan handelen. Wanneer ik nu weet dat het zeer waarschijnlijk is, dat er zo dadelijk iemand komt die mij een klap op het hoofd geeft, dan is het betrekkelijk eenvoudig om te zeggen: "Ik trek bokshandschoenen aan, zodat ik die vent aankan." Ofwel ik kan ergens anders gaan zitten, dan zal het ook niet gebeuren. Ik kan dan de feitelijke toestanden

veranderen. Ik kan naar mijn wens de dingen gaan veranderen, zodra ik inzicht heb in de toekomst,, in de ontwikkelingen, die de toekomst zo langzaam maar zeker gaat realiseren. Vooral wanneer wij rekening houden met het feit, dat wij niet aan één vast toekomstbeeld zijn gebonden, maar dat er een voortdurende keuzemogelijkheid bestaat, waardoor elke denkbare toekomstige toestand voor ons realiseerbaar is. Wij kiezen vanuit het heden met ons bewustzijn en onze mogelijkheden één van de vele toekomstmogelijkheden die vastliggen. Hetgeen wij erkennen is meestal het rechtlijnige spoor, dus hetgeen, bij een behoud van huidige condities, eigenschappen en omstandigheden zich in de ontwikkeling zal openbaren. Maar wanneer ik even afwijk wordt het anders. Wanneer ik nu weet welke afwijkingsmogelijkheden er zijn en ik weet wat mijn toekomstbeeld is in het heden, dus gezien vanuit deze situatie, dan kan ik ook zeggen: "Ik zal die toekomst wijzigen naar mijn believen: ik ben meester geworden over de tijd en de schijnbaar nooit eindigende drang, waarmee zij mij verder jaagt."

Ik kan nog verder gaan dan dat. Ik kan ook zeggen: "Ik wens de tijd voor mijzelf niet meer als een beïnvloedende factor te erkennen." Dan schakel. ik dus elke dwang uit, zelfs op mijn stoffelijk organisme. Er is niets meer wat mij jaagt. Dat betekent, dat ik voortdurend tijd heb om vitaliteit in mij op te nemen, dat ik voortdurend tijd heb om elke afvalstof, die uit mijn lichaam verdreven moet worden, inderdaad te verwijderen. Dat ik tijd heb om al, wat hernieuwd moet worden opgebouwd in mijn lichaam, inderdaad hernieuwd op te bouwen. Ik kan eeuwig jong blijven. Nu is het eigenaardige, dat dit laatste ook onder niet-beheerste omstandigheden tot stand kan komen en wel op het ogenblik, dat het "ik" een zodanig hevige geestelijke emotie ondergaat, dat een zekere scheiding tussen stoffelijk en geestelijk bewustzijn blijvend plaatsvindt. In dergelijke gevallen zien we dat de energieën van het lichaam veel langer behouden blijven. Is de scheiding praktisch volledig, dan kan een lichaam ook praktisch volledig behouden worden. Overigens vindt u daarover ook niets in de wetenschap, maar u vindt wel dergelijke verhalen over de weerwolven, de langslapers, en dergelijke. Mensen, die onder een zekere invloed inslapen en volgens het sprookje honderden jaren later ontwaken. Rip Van Winkle en consorten. Zoals het in de verhalen staat, is het natuurlijk niet. Maar het is meermalen voorgekomen, dat een mens een tijdlang in rust verkeerde en dan plotseling hernieuwd begon te leven, daarbij niet in feite verouderd zijnde. Dat zijn heel eigenaardige dingen.

Wanneer nu al deze dingen mogelijk zijn vrienden, wanneer dit alles binnen ons bereik ligt, is dan de wereld inderdaad uw meester? Bent u gebonden aan de mogelijkheden van uw leerschool, van de klas waarin gij thans zijt? Of hebt ge de mogelijkheid om op elk gewenst ogenblik de klas te verlaten en de wereld te maken tot uw speelbal i.p.v. een speelbal van de wereld te zijn? Het "ik" kan alle dingen volbrengen, indien het maar in staat is de z.g. werkelijkheid van heden te vergeten. En dat is de moeilijkheid. Men kan u misschien zeggen: "Ge kunt morgen jong en schoon zijn," maar ge gelooft het niet. Als ge het niet gelooft, zult ge het niet bereiken. Waarom? U zegt: "Het is onmogelijk." U streeft ernaar en U werkt uzelf tegen. Dat is de strijdigheid, de verdeeldheid. Die verdeeldheid maakt U de bereiking onmogelijk. Maar als u nu eenmaal weet: "Dit ben ik, daaraan kan ik niet meer tornen. Maar dáár ligt mijn doel. En uit het heden, dat ik ken, kan ik dat doel zo bereiken." dan kunt u elke kracht, die in u leeft, elke kracht die in u bestaat, hierop richten. En u zult uw doel bereiken en verwerkelijken - ongeacht wat de wereld zegt, ongeacht wat de mensen zeggen, ongeacht wat er in de ervaring van eeuwen staat neergeschreven - omdat u geestelijk suprême bent boven de stof. U bent meester, geen slaaf. Het "ik", dat leeft in de mens, is geschapen als een vormende kracht, niet slechts als een vormbehoudende kracht. Het is geschapen als een bewustzijn, niet slechts als een bewustzijnsuiting. Het is geschapen als een deel van de goddelijke kracht, niet alleen als een waanvorm. Wanneer u zich dat realiseert, zult u begrijpen, dat in feite het "ik" meester is van de wereld. En u zult ook begrijpen, dat het streven naar bewustwording dit meesterschap mede helpt bevorderen. Want hoe meer u tracht u bewust te zijn van uw werkelijke "ik", van uw werkelijk wezen en hoe men tracht te realiseren wat de werkelijke belangrijkheid voor u is, is van de wereld die u rond u ziet, hoe meer de innerlijke harmonie komt, hoe groter de kracht wordt, hoe groter het doelbewust streven wordt en hoe minder u vernederd zult worden door de voortdurende mislukking, door de tegenslag van het leven. Menigeen probeert die weg te redeneren door te zeggen: "Nu ja,

het is de last die God ons oplegt, maar in feite is het de schuld van elke mens, die in zijn onvolkomenheid, in zijn onjuistheid van denken en reageren, voor zichzelf die situaties realiseert. Het "ik" is geen slaaf, het is meester. Meester van de materie. De gelijke in de sferen, waarin het gelijk bewustzijn heeft. Meester en geleider voor de geestelijke sferen, die lager staan in bewustzijn en verantwoordelijk voor al datgene, wat niet dezelfde bereiking kent. Wanneer men van dit standpunt uit zijn eigen bewustwording gaat leiden, gaat zoeken naar een verdere persoonlijke ontwikkeling, dan zijn er ongekende mogelijkheden.

Hetgeen ik thans heb beschreven is niet in een enkel jaar te bereiken dat weet ik. Het vraagt voor elk mens, ja, voor elke geest zelfs een voortdurend streven naar eenwording, naar bewustzijn omtrent het "ik", naar bewustzijn omtrent de krachten uit het Al. Maar bereikbaar is het. Daarom hoop ik dat deze les voor u een stimulans zal zijn om te zeggen: "Ik wil niet langer slaaf zijn van omstandigheden en materie. Ik wil mijn "ik", mijn ware "ik" zijn erfdeel iets langer onthouden. Ik wil het maken tot meester over de schepping, zoals het eens geschapen werd in den beginne. Opdat het moge zijn de voleinde en eeuwige vorm en niet slechts een gebeurtenis zonder beheersing.

GODS VINGERWIJZING

Wij zeggen "Gods vingerwijzing" en wij menen daarmee dat God ons onze weg toont. Het is natuurlijk een zeer aangename gedachte dat God ons toont waar te gaan. Maar is er wel voor God een verschil in de weg die wij gaan? Kan het voor God iets uitmaken, of wij links of rechts gaan of rechtuit? Datgene, wat wij Gods vingerwijzing noemen, is in feite niet een werking van God. Het is een werking van een bewuste wereld met een beperkt bewustzijn, waarmee wij in harmonie zijn.

Elke vingerwijzing, die wij van God krijgen, is in feite de openbaring van iets, wat in onszelf sluimert. Alles wat ons gegeven is hebben wijzelf verworven en toch wordt het ons gelijktijdig geschonken. We kunnen niet ervaren en niet leven zonder de kracht van de Schepper die ons in standhoudt. Aan de andere kant, wanneer wij leven en ervaren en daaruit een bewustzijn verwerven, is dit óns werk en slechts indirect - vanuit ons standpunt althans - het werk Gods. Daarom zal de vingerwijzing Gods dus geboren worden uit onszelf en deze toont ons welke weg te gaan, omdat de harmonie, die in ons hebben geschapen met andere waarden, ons de impulsen geeft, die ons een juiste weg doen kiezen.

Misschien vindt u het jammer dat ik op deze wijze de vingerwijzing Gods heb teruggebracht tot een natuurlijk en normaal verschijnsel, een menselijk - althans een beperkt - verschijnsel. Maar laat ons nu trachten om dan die vingerwijzing toch te ondergaan, in ons zelf te voelen als een werkelijkheid. Bewustzijn is als een spinnenweb. Wij weven draad na draad. Eerst de hoofdlijnen: het bewustzijn van persoonlijk bestaan, het bewustzijn van een wereld buiten ons en ongekende krachten, die boven ons staan. En nu gaan wij, deel na deel, verbindingen aanbrengen tussen deze hoofdbegrippen, die in ons leven. Het is Gods kracht, die het ons mogelijk maakt. De band die wij leggen tussen de eerste fasen van bewustzijn, waardoor wij parallellen verkrijgen, die het ons mogelijk maken te denken, is ons van God uit gegeven.

Maar de structuur, die wij vormen, is gericht. Gericht is ons hele wezen, omdat de wijze, waarop wijzelf hebben gekozen en gedacht, ons langzaam maar zeker heeft meegevoerd, ons langzaam maar zeker heeft gedwongen ons te oriënteren en te zeggen: "Ziet daar ligt licht en goed en daar slechts het kwade." Voor God is het misschien een waan. Kent de wind een boven en een beneden? Kent de zon een verschil van licht en schaduw? We weten het niet. Wel weten we, dat deze dingen voor ons bestaan. Dat wij ze ondergaan en dat ze ons voortdurend dwingen om een richting te kiezen.

Maar er komt wel eens een ogenblik, dat je verward bent en het lijkt of het glinsterend net van bewustzijn, dat je in het Al hebt gespannen, niet voldoende is. Je hebt je vastgehaakt aan de verre sterren, je hebt je god en geschapen en je daarop gebaseerd. Je hebt de logica en de filosofie te baat genomen en je hebt je een heel stelsel opgebouwd. En er is geen uitweg..... althans, wij zien die niet. Maar wat doen we dan? Dan gaan we onwillekeurig terug naar de kern van het web van bewustzijn, dat we ons gespannen hebben. Wij zoeken het middelpunt, omdat we alleen van daaruit het contact nog voelen met al datgene, waaraan wij ons gehecht

hebben: de lichtende kracht achter de sterren, de vreemde goden, de geesten misschien, die ons leiden. En in dit punt krijgen wij een nieuw overzicht. Wat buiten ons gaat en beweegt, beweegt volgens de goddelijke wet en gaat volgens de goddelijke wet. Maar nu zijn wij er op gespannen, wij richten ons er op en een trilling bereikt ons, die zegt: "Die kant moet je uitgaan." Wij weten niet hoe het ontstaat. Het ligt ver buiten en verre buiten ons bewustzijn. Maar we concipiëren het plotseling, dát is de mogelijkheid. En we gaan.

Weten wij of het goed is? Neen. Maar we vertrouwen dat het goed is. Wij vertrouwen op de hulp die ons gegeven zal worden en helpen zo onszelf. Want God is in ons, elk ogenblik. Al wat wij hebben aan leven en bewustzijn is God en uit God gebouwd. Wanneer wij daarop vertrouwen, dan schuilt in ons de oneindige kracht. Dan hebben wij het vermogen om een nederlaag tot een overwinning om te vormen. Dan kan uit dwaasheid wijsheid geboren worden en het diepste duister uitbarsten in het felle licht van een nieuwe ster.

Wij vertrouwen, wij geven ons over aan de ongeziene krachten en wij bewegen ons in het web van bewustzijnswaarden van normen, die wij ons gevlochten hebben. En voor we het weten hebben wij de nieuwe weg gevonden. Soms een gevaarlijke weg. De weg, die sommige spinnen gaan, wanneer ze hun draad in de herfst spinnen en zich als glinsterende draden met zwarte stippen door de wind laten voortvoeren, niet wetend waarheen, maar vertrouwend op het ogenblik dat wederom een web gebouwd kan worden. Soms verlaten wij het oude en vinden wij het nieuwe, maar altijd weer bouwen wij ons eigen stelsel op. Het is ons eigen begrip, dat ons voert. Het is ons eigen streven dat ons in harmonie brengt met delen van de wereld rond ons.

De stommen, die als een echo uit de oneindigheid klinken, de krachten, die ons pad schijnen te effenen, de engelen, die ons verheffen en wegdragen over achtergronden, zij allen zijn deel van ons en wij deel van hen. Deel van God. Wij echter, deze eenheid niet beseffend, het bereiken van de eenheid nog niet geheel doorvoelend, wij zeggen: "Ziet daar, is Gods vingerwijzing."

Laten wij dit woord dan maar gebruiken, want ook in ons leeft God. Indien wij op Hem vertrouwen, zal Hij ons in staat stellen juist uit de verwarde vormen zelfs van leven en denken dat ene te vinden, wat voor ons mogelijk en goed is. Dat ene, wat ons dichterbij brengt tot de bereiking van eenheid. Eenheid met de Schepper, eenheid met de schepping, oplossing van het raadsel, dat mens heet. Verdrijven van de scheiding en de grens, die ego heet en aanvaarding van die ene werkelijkheid, die is de oneindige Schepper.

VERWACHTING

Een belofte werd mij gegeven.

In mij welt een bittere klacht, omdat ik al zolang, zolang op werkelijkheid van belofte wacht.

Er is mij een belofte gegeven voor leven en voor eeuwigheid.

Er is mij een belofte gegeven voor het einde van de strijd: van woord, hernieuwd geboren: van kracht, hernieuwd ontstaan.

Belofte ook van ogen, die ook mij, blinde, opengaan.

En 'k wacht. 'k Durf haast niet meer te geloven.

Soms klinkt mij nog een vage stem.

Soms vind ik nog een oud geloof.

Soms vind ik nog het oude licht.

Dan gaat het weer voorbij.

Heb ik mij even opgericht..... ik val weer neer.

'k Verwacht vervulling van belofte.

'k Verwacht, 'k verwacht.

'k Verwacht nog méér, dan 'k zeggen kan.

Maar in het wachten, stil geboren, leer ik een nieuwe kracht verstaan.

Het is als breekt zich ander weten in de verwachting rond mij baan.

Het is als al met eigen daden en streven ik 't nu wel bestaan, wat ik verwacht, dat andere krachten voor mij deden, als werd gedaan in het verleden.

Ik verwacht de toekomst, maar ik ervaar het heden.

Verwachting weerklinkt, het begrijpen vangt aan.

Ik moet hier leven en lijden. Ik moet hier streven en strijden.

Ik moet breken de waan, die mij omringt.

Ik moet gaan in vrijheid, onbevreesd.

Dan zal ik begrijpen, dat de bron van verwachting mij ook vervulling is geweest.

Uit de ongeweten poorten, mag ik nu weer verder gaan.

Een nieuwe schrede van begrijpen, een nieuwe fase van bestaan.

Een nieuwe band en eeuwigheid.

VIERDE LES - ONTWIKKELING VAN EIGEN GAVEN

In deze titel heb ik opzettelijk het woord gaven gebruikt. Weliswaar zou het beter zijn om te spreken over eigenschappen, maar menigeen beschouwt nu eenmaal alles wat ligt buiten het alledaagse en algemeen aanvaarde, eerder al een gave dan als een eigenschap. Wij kunnen echter niet beweren, dat er werkelijk sprake is van een gave, iets wat u willekeurig wordt gegeven. Ieder - ook u - beschikt over bepaalde eigenschappen en kwaliteiten, die behoren zowel tot paranormale gebied al tot het geestelijk gebied. Nu is de ontdekking daarvan, de ontwikkeling daarvan, voor menigeen moeilijk. We zullen allereerst proberen te zien, wat de doorsnee-mens belet om gebruik te maken van de hem ter beschikking staande capaciteiten.

In de eerste plaats: Door de religie en door de opvoeding van de laatste tijd is het wondergeloof bij de mens uitgestorven. Men is dus gepreconditioneerd tot een verwerpen van al datgene, wat niet onmiddellijk past in de z.g. redelijke normen der samenleving. Dit betekent, dat 99 mensen ten 100, wanneer zij vaag een invloed aanvoelen of een beleving hebben, die buiten het normale valt, trachten dit terug te brengen tot het normale of het niet een "het is maar een droom" terzijde zetten. U zult begrijpen, dat elke eigenschap ontwikkeling vergt. Een gave wordt niet volledig geschonken en men bezit een eigenschap niet, zonder dat men haar ontwikkelt om haar bruikbaar te maken. In elke mens slapen vele capaciteiten, die ik hierna nog zal opsommen. Hij wil echter in deze capaciteiten niet geloven, want ze zijn te storend voor zijn concepten. Het resultaat is, dat wij een onlogisch, onwetenschappelijk en onverantwoord verzet krijgen tegen al hetgeen paranormaal is.

Als ik hier een voorbeeld mag citeren: In Nederland heeft indertijd de campagne van een zekere heer Osborn nogal veel opzien gewekt. Deze genas op paranormale wijze. Men kan over het al of niet verantwoord zijn en de wijze, waarop hij deze capaciteiten tot uiting bracht, van mening verschillen. Mij dunkt echter, dat het verschijnsel op zichzelf wel degelijk waardevol was. Wat blijkt nu? In sommige kringen - vooral religieuze kringen en het sterkst wel daar, waar religie en wetenschap enigszins gepaard gaan - verzet men zich hiertegen en verwerpt ofwel het gehele verschijnsel het terugbrengende tot bedrog, dan wel men tracht de heer Osborn voor te stellen als demonisch of duister. Het is begrijpelijk dat men dit doet. Toch zijn mensen, die op een zodanige wijze zich onjuist en onredelijk verzetten tegen een paranormale prestatie van een ander, in staat zelf gelijksoortige prestaties te leveren. Alleen zij zijn ingekapseld in een reeks van opvattingen, die het hun eenvoudig onmogelijk maakt om - zelfs bij ontdekking van die eigenschappen - ze te gebruiken. In meer of mindere mate lijdt, praktisch ieder mens aan ditzelfde bezwaar.

Punt 2. Wanneer u een apparaat heeft en u gebruikt het, dan geeft het meteen zijn volle resultaat. Druk op de toets van de schrijfmachine en wanneer de aanslag redelijk en normaal is, zal er redelijk en normaal een letter ontstaan van een gelijkvormigheid, die u met de hand nooit kunt bereiken. U bent gewend aan een onmiddellijk resultaat en meer dan men zich realiseert is men in de moderne wereld gezegend - of gevloekt - met een soort druk-op-de-knop-mentaliteit. Menigeen ontdekt, dat hij of zij gaven bezit. Menigeen weet, dat daarmee iets te doen is. Maar men verwacht nu plotseling een overweldigend en overstelpend resultaat. Wanneer dit resultaat uitblijft, dan verwerpt men dit. Toch wordt een baby geboren en moet leren zien, leren spreken, leren lopen en het duurt zelfs heel lang vóór de jonge mens zich aan de maatschappij volledig heeft aangepast. Men vindt het heel normaal, dat een kind vijf á zes jaar nodig heeft om een beetje mens te worden. Men vindt het echter volkomen abnormaal, wanneer een enkel experiment of een reeks van experimenten gedurende b.v. één jaar niet onmiddellijk ten volle de resultaten opleveren, die men - onredelijk genoeg - verwacht. Velen, door een niet-volhouden, verlaten eigenlijk het voertuig der geestelijke begaafdheid zonder ooit te trachten het zelfs maar de haven uit te brengen. Nog meer mensen zullen weigeren hun paranormale vermogens te gebruiken en te activeren, omdat de enkele malen, dat zij erop vertrouwd hebben, deze niet aan de verwachtingen hebben beantwoord.

Een derde reden: Wij moeten in onze maatschappij verantwoord handelen. Deze zinsnede betekent de dood van vele geestelijke gaven, van vele werkelijk meer dan menselijke eigenschappen, tijdelijk in een stoffelijk voertuig ondergebracht. De maatschappij neemt voor de mens een zo grote plaats in, dat hij buiten de maatschappelijke regelen, buiten het maatschappelijk gebruikelijke, niet meer denken durft. Wanneer hij echter te maken krijgt met een paranormaal aspect, met een bijzondere kwaliteit of eigenschap, ergens in zijn wezen begraven, dan blijkt heel vaak dat deze zich niet richt naar hetgeen maatschappelijk al of niet aanvaardbaar, al of niet goed wordt genoemd. Het ligt geheel buiten de normale gang van zaken en men vreest zich belachelijk te maken, of - wat nog erger is - men meent dat dit duistere of demonische krachten zijn, omdat dit niet volledig volgens de regels van.... en vult u dan maar in: de Bijbel, het wetboek de opvattingen van een bepaalde groep omtrent moraal e.d. geschiedt. U zult begrijpen, dat deze hinderpalen zeer groot en zeer ernstig zijn. Wanneer wij onze eigen capaciteiten willen ontdekken, zullen wij bereid moeten zijn deze hinderpalen eerst te overwinnen. De eigenschappen, die elke mens bezit, zijn n.l. vele. Om ze voorlopig op te sommen: In de eerste plaats beschikt elke mens in meer of mindere mate over telepathie, gedachteoverdracht. Elke mens beschikt in meer of mindere mate over helderziendheid of wel vooruitzien in tijd. Praktisch mens beschikt over het eigenaardige somnambulistisch zichzelf kennen, dat het mogelijk maakt eigen genezing, eigen gezondheid en welzijn voortdurend te verzorgen. Bijna iedere mens beschikt over het vermogen om ook het niet-stoffelijke wezens in contact te komen. Elke mens beschikt over het vermogen langs de weg der magie te werken met niet-redelijke wetten uit de kosmos en als gevolg daarvan bepaalde resultaten op aarde te produceren.

Dan kunnen wij daarnaast er nog een paar opnoemen, die ook praktisch algemeen zijn: Paranormale genezing. Een encyclopedisch geheugen. Praktisch iedereen is in staat dit te ontwikkelen, enkelen uitgezonderd. Het ontwikkelen van z.g. superlogica. Verder het ontwikkelen van het vermogen om tweeledig te handelen, d.w.z. op twee plaatsen tegelijk. Het is duidelijk, dat wanneer al die gaven in bijna ieder mens aanwezig zijn en toch zo weinig van die gaven of eigenschappen ontwikkeld wordt, er ergens iets fout is. Nu zal men geneigd zijn een groot gedeelte van de fout op de erfelijkheid te gooien. Men zal u toeroepen: Elke mens krijgt andere genetische kwaliteiten en eigenschappen mee en als gevolg daarvan zal dus niet iedere mens gelijkelijk die begaafdheid kunnen gebruiken. Dat is ten dele juist, ten dele onjuist. Ik geef toe, dat het misschien langer duurt om met een Solexje ergens te komen dan met een Mercedes of een Ford. Maar al deze voertuigen kunnen rijden. Alle lichamen hebben de capaciteit om in een volledig verstandelijke ontwikkeling te komen tot een werkelijk gebruik van alle gaven van de geest en de geestelijke voertuigen. Hiermede heb ik dan allereerst getracht duidelijk te maken, dat hetgeen behandeld wordt in dit hoofdstuk en datgene wat u over twee maanden krijgt onder "praktische wenken", inderdaad voor u en u persoonlijk bestemd is. Nu zullen wij echter trachten na te gaan, hoe men dan - ondanks deze beperkingen - bij zichzelf een paranormale of bijzondere eigenschap kan ontdekken en hoe men deze ontwikkelen kan. In het leven van elke mens komt de droom voor als een bijzonder verschijnsel. De droom, die herinnerd wordt en die een zeer grote indruk maakt. Verder de droom die zich meermalen herhaalt en zo te nadrukkelijker in het geheugen wordt gegrift. Elke droom van deze geaardheid heeft een betekenis. Zij komt via het onderbewuste naar voren. Zoudt u met een dergelijke droombeleving te maken hebben, probeer dan nooit bewust deze raadsels op te lossen. Het zal u praktisch onmogelijk zijn. En ik mag hier bijvoegen, dat juist aan de hand van dergelijke dromen een zelfanalyse soms gevaarlijk is. Maar wat u wel kunt doen is gebruik te maken van de onderbewuste tendensen, die in uw wezen gelegen zijn. Zeg tot uzelf, dat u de droom verklaard en aangevuld wilt zien. Doe dit voor u gaat slapen en stel verder, dat u dit alles wilt weten. Dan zijn er verschillende mogelijkheden die elk voor zich echter een aanduiding zijn van de wijze waarop deze droom voor u belangrijk is. Verder is deze droom voor u ongetwijfeld ook een aanwijzing van de wijze, waarop u een geestelijke gave bezit en deze ontwikkelen kunt.

Eerste geval: De droom herhaalt zich niet. Men is zich niet bewust geslapen of gedroomd te hebben, althans niet van de droom, misschien wel van de slaap. Men realiseert zich echter bij het ontwaken, dat die droom misschien dit of dat zou kunnen betekenen. Deze impuls ontstaat kort na het ontwaken. In dit geval is er geen sprake van een stoffelijke droombeleving. Er is

ook geen sprake van een symbooldroom of een afdruk van geestelijk weten. Er hoeft zich tijdens de slaap een rationalisatieproces afgespeeld, waarbij in de droom misschien terloops aangeduide feiten, in het lichaam behouden, thans door middel van de geest zozeer met elkaar zijn gecombineerd, dat een nieuw en duidelijk beeld kan ontstaan. Geestelijk werken binnen de stof is mogelijk voor degenen, die een dergelijke ervaring hebben of zullen hebben.

Tweede mogelijkheid. De droom herhaalt zich, echter met variaties. Deze varianten bestaan vooral uit het herkennen van personen, het plaatsen van de droom in een andere omgeving, meestal aan de dromer of droomster bekend. Verder het verschijnen van bepaalde tijd- en datumaanduidende factoren, op zijn grofst een plotseling ontdekken: het is winter, herfst, lente, zomer. Bij meer verfijnde beelden heel vaak het zien van een datum b.v. op een kalender of een dagblad, het zien van tijd op een uurwerk. In een dergelijk geval een kwestie van de mentale wereld. Hier kan een geestelijke invloed mede oorzakelijk zijn voor het ervaren en de invloed kan zowel uit uzelf komen als ook van buitenaf. Zeker is echter, dat de sensitiviteit hier hoofdzakelijk zetelt in het mentaal gebied en ook in het mentale voertuig van de geest. Degenen, die dergelijke ervaringen hebben, kunnen aan de hand hiervan besluiten zich verder te ontwikkelen door het geheugen voortdurend te scholen. Geheugenscholing is noodzakelijk. Wordt het geheugen voldoende geschoold, zodat het veel details in één blik kan omvatten en ook onthouden, dan zal aan de hand van droombeelden vaak een grote reeks gegevens ter beschikking komen zowel omtrent bestaande problemen als ook omtrent toekomstige ontwikkelingen. Hier is dus een bekende vorm van paragnostie eigenlijk embryonaal aanwezig.

Een derde mogelijkheid. De droom herhaalt zich of - als resultaat ervan - treedt een symbooldroom op. Dan is er sprake van onderbewuste waarden. Analyse van deze droom is wel goed, maar mag nooit te ver worden doorgevoerd. Bij voorkeur geen gebruik maken van de z.g. astrologische droomboeken e.d., wel van de normale medische symboolboeken, die wij vinden in de psychologie. Daarbij niet alleen aandacht geven aan de stellingen van Freud en diens volgelingen, maar ook aan de verder ontwikkelde symboollogica, die wij o.m. vinden bij Jung. Hier hebben wij dus n.l. één eenvoudig feit, dat vele mogelijkheden in zich bergt.

Er bestaan echter vele van dergelijke feiten. Wij hebben te maken met iemand, die z.g. sensitief is. Er komt iemand binnen. Die mens doet heel opgewekt. Toch voelt u het ineens als een zwarte sluier om u heen. Er komt iemand naast u zitten. Plotseling begint u hoofdpijn, kiespijn, maagpijn te ontwikkelen. U komt tot de conclusie, dat de ander deze pijn ook heeft. U bent sterk voor indrukken vatbaar en zult op een gegeven ogenblik een huis aangenaam of minder aangenaam vinden, zonder dat daarvoor een reden bestaat. Vaak gaat dit gepaard met het mijden van bepaalde vertrekken, bepaalde hoeken. Het komt zowel voor in nieuwbouw als in zeer oude gebouwen. Deze eigenschappen wijzen op een grote gevoeligheid en deze gevoeligheid zal hoofdzakelijk op telepathisch vlak liggen. In het eerste geval hebben wij te maken met het aanvoelen van stemmingen en emoties, en een reproductie daarvan in het "ik". Vandaar het onaangename gevoel. In het tweede geval wederom gevoeligheid voor de uitstraling van een ander, in feite dus een zeker soort telepathie, waarbij deze zodanig suggestief werkt, dat a.h.w. een reflexpijn in uzelf ontstaat. De daaropvolgende gevallen wederom een aanvoelen van bestaande trillingen, stromingen, stralingen, waardoor het "ik" komt tot een oordeel, zonder dit rationeel te kunnen verantwoorden.

In al deze gevallen blijkt de mogelijkheid tot gedachteoverdracht wel de meest sterke te zijn. In een dergelijk geval zal men dus trachten om zich in het opvangen van deze indrukken wel te specialiseren, maar gelijktijdig deze ervaringen te scheiden van het normale leven. Men gaat het zien als een soort spel. Eerst op deze wijze zal het duidelijk worden, waar men wel en waar men niet gevoelig is. Heeft men de gevoeligheid eenmaal bepaald, dan experimenteert men daar natuurlijk mee. Het zal dan blijken, dat deze gevoeligheid over het algemeen selectief is - dus niet op alle genoemde gebieden gelijktijdig werkzaam - maar dat na ontwikkeling van het meest voorkomende facet de andere facetten zich langzaam tonen. Op de duur ontstaat een zodanige gevoeligheid, dat men zonder in zijn persoonlijk leven daardoor gehinderd te worden of reflexpijnen te gaan vertonen - zoals de ongeschoolden - in staat is zijn omgeving zuiver aan te voelen en op grond daarvan ook meestal een zeer juist oordeel te

vellen. Dat heeft natuurlijk ook voor de geestelijke ontwikkeling waarde, evenals voor de reeds genoemde factoren, maar dat wil ik liever nog even uitstellen.

Een volgend beeld: U hebt ogenblikken, dat het lijkt of uw handen en voeten tintelen. Toch is daarvoor geen aanleiding. U weet dus van te voren zeker, dat u b.v. niet lijdt aan circulatiebezwaren, dat de bloedsomloop normaal is. U weet ook, dat niet geleden heeft aan buitengewone kou of dat u buitengewoon sterk of ongelijkmatig plotseling uzelf verhit hebt. Wij moeten eerst de natuurlijke mogelijkheden hier bezien. Dan kan het gebeuren dat u, wanneer u de beide handen tot elkaar brengt, het gevoel hebt dat er iets tussen zit, iets tintelt. Dat is een bewijs, dat u een betrekkelijk sterke flux van levenskracht in uzelve kent. Dat houdt ook in, dat wanneer u die kracht kent, u in staat bent anderen daarmee te helpen. U hebt dus op het gebied van het z.g. magnetiseren een zekere begaafdheid. Het zal u echter ook blijken, dat deze kracht niet altijd aanwezig is en niet altijd gelijkelijk optreedt. Probeer te weten te komen wanneer u deze gevoelens, deze mogelijkheden het sterkst hebt. U zult ontdekken dat deze stroming gepaard gaat in negen van de tien gevallen met bepaalde emotionele toestanden. Dus wanneer uw gevoelens in een zekere staat van opwinding zijn - of zelfs van buitengewone rust natuurlijk als tegenstelling - zult u ontdekken, dat juist dan die kracht aanwezig is. Dan begint u natuurlijk twee dingen te oefenen. In de eerste plaats uzelf zo snel en zo goed mogelijk in die toestand te brengen, in de tweede plaats echter ook onder andere omstandigheden diezelfde flux te voelen. Maar wilt u met die krachten genezen, dan heeft u ook een sujet nodig. Het is onverantwoord om daarvoor onmiddellijk een patiënt onder handen te nemen die ernstig is. Men beperkt zich dus tot het eenvoudig wegnemen van hoofdpijntjes e.d. maar tracht voortdurend te voelen, hoe die kracht loopt.

Over het algemeen zullen b.v. bij zittingen als deze die krachten voor u sterker voelbaar zijn dan normaal. Dat betekent dat u dus in een zekere eenheid van denken met anderen over een grotere kracht beschikt. Is dit het geval dan volgt hieruit, dat bij elk zich instellen op anderen een vergroting van deze kracht bereikt kan worden. En die anderen behoeven heus niet in uw eigen wereld te leven: Heeft u die kracht ontdekt en hebt u die proef eens genomen, dan zult u dus door oefening trachten die kracht zover te ontwikkelen dat u in staat bent om bepaalde dingen daarmee te beheersen. Werkte u oorspronkelijk in dit geval alleen met uw levenskrachten of wat men ook wel od noemt, op den duur zult u ook met andere krachten gaan werken. Dan ontwikkelt u het fluïde en bent u b.v. in staat om voorwerpen te verplaatsen. Een aardige proef om het begin hiervan aan te tonen is het doen draaien van een stukje papier op een naald, waarbij bij het omzetten van de handen tevens een omkeer in draairichting plaatsvindt. Nu zijn al deze dingen betrekkelijk simpel. maar ik heb zo even ook nog iets genoemd, wat sommigen van u wat vreemd in de oren klonk, n.l. superlogica. Om u duidelijk te maken wat het is en wat het betekent, kan ik er niet omheen u hierover een paar dingen te vertellen. Normalerweise nemen wij aan dat alle dingen in tegenstelling bestaan. Dat houdt in dat er goed is en kwaad. Maar in de evenwichtigheid van de kosmos blijkt tevens, dat deze verhouding ook nog bestaat in een ander paar waarden, die elk op zichzelf tegengesteld zijn. Tegengesteld tot de polen van de oorspronkelijke waarde. Wij krijgen dus niet één element van redenering, maar twee. En deze twee elementen zijn door een tegenstelling met elkaar verbonden.

Eigenaardig genoeg wordt deze capaciteit door vele vrouwen onbewust gebruikt. Ik weet niet, of enkele der aanwezige heren wel eens ontdekt hebben, dat hun vrouwen en schijnbaar onredelijke redeneringsmethode sneller kwamen tot een redelijk en verantwoord antwoord, dan zij zelf konden. Het komt n.l. wel voor. Hebt u dat ontdekt, dan hebt u iets gezien van de werking van superlogica. Het is geen intuïtie, Intuïtie is maar een schuilnaam waaronder vele verschijnselen, zich verbergen, o.a. onderbewuste reacties, erfelijke processen e.d.. Superlogica echter is een zeer bijzonder doel ervan. Een deel, dat het ons mogelijk maakt langs zeer korte weg, tot conclusies te komen, die verder reiken dan de gegevens van onze eigen wereld en kennis schijnbaar aannemelijk maken. Wanneer u ontdekt, dat u dit eigenaardige "met sprongen redeneren" wel eens doet, dan is het zeker de moeite waard ook dit te ontwikkelen. Want ook dit is in de ouderwetse zin een gave, een buitengewoon waardevolle eigenschap.

Het berust hierop: In de geest bestaat een andere reeks van waarden - logisch en qua levensproces - dan in de stof. Maar elk geestelijk proces is uitgedrukt in de stof. De consequentie hiervan is dat aan de logica tegengestelde en schijnbaar onredelijke waarden voortdurend ingrijpen in het stoffelijk-redelijk leven. Wanneer men in staat is die beide met elkaar in overeenstemming te brengen, wordt een grotere harmonie tussen stof en geest tot stand gebracht. Maar dan moet dit proces ook behéerst zijn. De ontwikkeling hiervan vraagt dat u dus deze eigenaardige redeneringsmethode volgt om daarna langs stoffelijke weg de uitkomsten na te gaan. Dus ik hoop, dat ik hiermede niemand der aanwezige dames teleurstel. Het is niét voldoende om te zeggen: Ja, wij moeten dat stuk meubilair kopen, of wij móeten zo handelen, want... en dan noemt men eenvoudig een aantal redenen, die in feite geen steek houden. Maar men moet de uitkomst, die goed is, ook kunnen beredeneren volgens stoffelijk-logische waarde. Het verschil tussen deze beide is het verschil tussen geestelijke logica en stoffelijke logica. Het gebruik van beide soorten logica door het kennen van het verschil is mogelijk geworden. Het is dan mogelijk om in elk proces, waarbij het gaat om geestelijke waarden en geestelijke kracht, een geestelijke logica te gebruiken, die niet noodzakelijkerwijze identiek is aan een stoffelijke. Het is verder mogelijk aan de hand van het stoffelijk-logisch proces elke actie, gebaseerd op geestelijke logica, zodanig in te kleden, dat zij stoffelijk aanvaardbaar en redelijk blijft.

Voor degenen, die geen zuiver beeld hebben van de verschillen tussen stoffelijke en geestelijke logica en de wijze waarop gewerkt moet worden, kan ik het volgende beeld geven: Ik ben in staat tot een zeker gevoel van eenheid mét de mensheid en verantwoordelijkheid vóór de mensheid. In deze status zie ik, dat een mens te water ligt en dreigt te verdrinken. Ik kan zelf niet zwemmen. Geestelijke logica. Het is beter met deze ander bewust het leven te verliezen om hem dan desnoods geestelijk te kunnen redden dan niets te doen. Stoffelijke logica: Ik moet hulp halen en trachten die mens te redden voor het te laat is, want ik kán zelf niets doen. Het samenwerken van deze beide punten resulteert meestal in het volgende: Men zal zich niet verwijderen van de plaats van het onheil en zal alle pogingen doen de persoon in kwestie aan te moedigen, kracht te geven langs geestelijke weg, zowel als stoffelijk het meest onzinnige soms gebruiken om zo iemand te helpen. Men werpt b.v. hout, dat in de buurt ligt, naar de persoon toe, in de hoop dat dit in de nabijheid valt en hem de gelegenheid geeft zich boven water te houden. Gelijktijdig verheft men de stem. Want de stoffelijke logica verbiedt dat de mens zichzelf vernietigt, maar de geestelijke logica eist de redding. Gevolg: In vele gevallen zal men door handelingen - die uitermate riskant lijken, maar in feite het niet zijn - erin slagen tot een redding te komen.

Tweede voorbeeld: Ik kom te staan voor een wetenschappelijk probleem. De stoffelijke logica zegt mij dat uitgaande van deze stellingen een zekere bereiking of constructie onmogelijk is. Geestelijk gezien bestaan dezelfde grondwaarden, maar ik zie dat deze met elkaar in verband kunnen worden gebracht op een stoffelijk niet-aanvaardbare wijze. Ik vind een intuïtieve oplossing, die vaak in strijd is met alle gebruikelijkheden van de wereld en alle stellingen, die de wereld heeft ontwikkeld. Op deze wijze ontstaan niet alleen uitvindingen maar vaak ook revolutionaire gedachten, die op wetenschap en menselijk leven een zeer grote invloed hebben. Ik heb hier nu in feite een aantal voorbeelden gegeven omtrent de mogelijkheid tot ontwikkeling.

U zult hebben opgemerkt, dat ik bij de bespreking van voorbeelden hier één punt buiten beschouwing heb gelaten. Ik heb dit opzettelijk gedaan, omdat dit niet bij deze voorbeelden hoort. Tweeledigheid van handelen kan niet bereikt worden op grond van in de mens zelf aanwezige eigenschappen zonder meer. Het vraagt niet slechts een ontwikkeling van capaciteiten maar vooral een grote ontwikkeling van begrip en inzicht. Tweeledig handelen kan ik u misschien ook weer met een voorbeeld duidelijk maken: Ik wil niet ten koste van een ander leven. De wereld dwingt mij ten koste van een ander te leven. In deze toestand kan ik geestelijk de ander volledig helpen en bijstaan, maar gelijktijdig a.h.w. mij afzijdig houden van al hetgeen stoffelijk gebeurt. Toch ervaar ik de stoffelijke beleving en neem elke ervaring daaruit op, zodat ze een bewustwording betekent. Ik ken echter geen schuldgevoelens of gevoelens van verdienste daarin. In mijn geestelijk handelen daarentegen heb ik een reeks van belevingen, die mijn toekomstige stoffelijke daden bepalen en wel op het ogenblik, dat ik

in staat zal zijn tot beheersing te komen. Dit leidt tot een schijnbaar irrationeel gedrag, waar men het ene ogenblik een reeks van handelingen zús verricht om het volgende ogenblik daaraan tegengesteld zó te handelen. Het lijkt dan of de mens zichzelf tegenwerkt. Dit is niet het geval. Hij komt tot een volkomen geestelijke uiting en dus een volkomen geestelijke bewustwording, door elke geestelijke noodzaak op aarde te uiten, maar - waar deze uiting op het ogenblik niet mogelijk is - zich gelijktijdig onafhankelijk te maken van het stoffelijk gebeuren en - dit als een ervaring beschouwend maar niet geestelijk ondergaand - in zich verder op te nemen. De eigenaardige consequentie hiervan is, dat door het tweeledig handelen goed te beheersen en toe te passen, men in staat is, zowel voor de wereld als voor zichzelf een zo groot mogelijk rendement, een zo groot mogelijk nut te bereiken. Men zal volledig zichzelf zijn en in de meest onaangename omstandigheden zich terug kunnen trekken uit het eigen wezen.

Voorbeeld: U wordt gemarteld om een geheim prijs te geven of - zoals in het verleden - omwille van een godsdienstige opvatting. Wanneer u het tweeledig handelen kent, kunt u zich geheel terugtrekken uit het lichaam. De pijnreflexen blijven, maar zij worden niet meer versterkt door het mentaal effect, dat van pijn over het algemeen een zeer groot gedeelte uitmaakt. Het gevolg is, dat u veel kunt verdragen, dat voor een ander niet meer te dragen is, dat u sneller herstelt van op deze wijze opgelopen verwondingen, etc..

Het tegengestelde beeld: U komt tot de behoefte om geestelijk te werken en geestelijk uitdrukking te geven, tegen al hetgeen u tot nog toe hebt gedaan. Dan zult u juist doordat de geestelijke kracht werkzaam, is en het volledig bewustzijn plus de macht van de geest in dit geval stoffelijk geuit worden, alles bereiken tegen elke stoffelijke logica in. Om weer een voorbeeld te geven dus: U zult alle martelingen ondergaan hebben en onafhankelijk van de stof hier dus a.h.w. de zaak geestelijk beschouwd hebben. Nu activeert de geest het lichaam en onder deze invloed geneest het lichaam sterk. Het is echter ook wel in staat om door b.v. gesloten gevangenisdeuren heen te gaan of sloten te doen openspringen, zonder dat men beseft, hoe het gebeurt. Voorbeelden hiervan kunt u vinden in de Handelingen der Apostelen, waar verteld wordt, hoe een der apostelen door een engel uit de gevangenis werd geleid. Hier heeft u een typisch beeld, waarbij geestelijk beleven en erkennen sterker waren dan de stoffelijke beperkingen, die door de rede worden opgelegd. De handeling was echter in tegenspraak met het normaal gedrag van de apostel, die eigenlijk het martelaarschap begeerde.

Ik hoop, dat ik met dit voorbeeld u duidelijk heb gemaakt, dat dit tweeledig handelen de geest en veel grotere vrijheid, heeft dan anders mogelijk is. Dit kunt u echter niet zo zonder meer ontwikkelen. Daarvoor is begrip en inzicht nodig. Bij alle gaven of eigenschappen door mij genoemd, is het mogelijk om door eenvoudige oefening en training tot een bereiking te komen. Bij de laatste niet, U zult echter soms ontdekken, dat wanneer u handelt onder de pressie van grote angst of grote begeerte u de tweeledigheid van handelen wel ervaart en alle capaciteiten en vermogens daaraan verbonden plotseling bezit. Want ook deze eigenschap is in u gelegen. U kunt uit uw lichaam een maximum aan prestatie verkrijgen, indien de pressie op het lichaam uitgeoefend groot genoeg is. In het tweeledig handelen leren wij dit beheersen.

Degene, die deze laatste eigenschap in zichzelf wel eens ontdekt heeft - dat gebeurt meestal niet onder aangename omstandigheden, dat kan ik er wel bij zeggen - zal zich realiseren dat beheersing een eerste noodzaak is. Zelfbeheersing. Datgene, wat schijnbaar dit effect tegengaat is noodzakelijk om te voorkomen, dat u geleid zoudt worden door impulsen, die niet juist zijn op dit ogenblik of voor u - als geheel wezen - niet aanvaardbaar. Want voor de geest kan het wel eens heel simpel zijn te zeggen: "Die arme lijdt, ik moet die uit de weg ruimen. Eindigt dit stoffelijk leven, dan komt de geestelijke vrijheid." Maar dat kunt u stoffelijk niet verantwoorden. U zoudt stoffelijk daar van een schuldgevoel overhouden. Uw handeling zou bovendien tegenover de ander onjuist zijn. U moet dus wel voortdurend zelfbeheersing kennen. En wanneer u die zelfbeheersing eenmaal bezit, zult u leren die beheersing tijdelijk en wel overlegd terzijde te zetten. Op deze wijze kunt u dan de handelingen afwisselen en komen tot een perfecte bereiking op dit terrein.

Over het algemeen genomen kunnen wij stellen dat de ontwikkeling van geestelijke gaven of eigenschappen voor de mens altijd langs de weg van de stof gaat. Het is u dus niet mogelijk een bepaalde geestelijke kwaliteit te cultiveren, te ontwikkelen, zonder gelijktijdig stoffelijk daarmee in overeenstemming te handelen. Op grond hiervan durf ik te stellen dat de basis van alle geestelijke ontwikkeling is: het juiste stoffelijk leven. De juistheid van dit stoffelijk leven wordt geheel bepaald door hetgeen men geestelijk wil bereiken en hetgeen men als mogelijkheden reeds in zichzelf erkend heeft. Het gehele menselijk leven staat u ten dienste. Dit lichaam is na een korte tijd verouderd en versleten, maar de geest blijft jong. De gave of eigenschap, die u ontwikkelt, is ten dele of geheel een kwaliteit of eigenschap van de geest.

Door in de stof zoveel mogelijk deze kwaliteiten en eigenschappen te ontplooiën en zo sterk mogelijk gebruik te maken van elke sensitiviteit die u bezit, van elke kracht, die u in uzelf kunt opwekken, zult u niet slechts uw eigen wezen ontdekken en ontwikkelen, maar boven alles uw geestelijke wereld een zodanige vorm en gestalte verlenen, dat u op zeer eenvoudige wijze verder kunt komen ook op geestelijk terrein. Elk gebruik van de in u aanwezige gaven of kwaliteiten tegen anderen, is tevens vernietigend voor uzelf. Elke daad van vijandschap, van belemmering of remming t.o.v. anderen is onjuist. Slechts t.o.v. uzelf bent u verantwoord, wanneer u uzelf zekere grenzen stelt. Het is niet uw recht dit voor anderen te doen. Doet u dit, dan zult u daardoor uw eigen ervaringsleven aanmerkelijk verkleinen. Een teveel gebruiken van een bepaalde begaafdheid in deze richting doet de begaafdheid zeer eenzijdig worden, dan wel geheel verdwijnen. Hieruit volgt, dat elk ontwikkelen van gaven gepaard moet gaan met een vergroting van het gevoel: kosmische eenheid en een vergroting van het besef van verantwoordelijkheid t.o.v. de gehele wereld, geestelijk zowel als stoffelijk. Hoe meer men leert juist door het gebruik van eigen geestelijke capaciteiten en krachten het lijden van anderen te verminderen, de zorgen van anderen te dragen, het geluk van anderen te verzekeren, hoe sterker de kwaliteit en eigenschap zich ontwikkelt, hoe sterker u zult worden en hoe blijvender ook in geestelijke Zin deze ontwikkeling zal zijn. Ik meen, dat wij hiermede ons betoeg voor vanavond kunnen besluiten:

ANGST

Angst is een van de grootste prikkels en drijfveren in het menselijk bestaan. Wij kunnen dit zowel betrekken op de huidige toestand (politiek b.v.) als op de impulsen, die de doorsnee-mensen brengen tot daden, die ze in zichzelf eigenlijk niet helemaal netjes vinden. Want de mens zowel als de mensheid heeft de voortdurende angst de mindere te zijn. Dat is een verschijnsel, dat geestelijk gezien niet juist is. Het doet ons soms denken aan een soort schizofrenie waar bij de mens probeert enerzijds zichzelf voor te praten, dat hij in staat is al datgene te doen, wat hij zegt en méér, terwijl hij anderzijds vreest voortdurend in gebreke te blijven, de mindere te zijn van zijn medemensen, of zelfs een algehele onbekwaamheid als mens en geest te tonen. Die angst is geloof ik in de eerste plaats gebonden aan bepaalde invloeden van de geest. De geest heeft n.l. een zekere reeks van taken te vervullen. Op het ogenblik, dat ze bij een dergelijke taak zou falen in stoffelijke uitdrukking, of niet in staat is haar eigen intenties sterk genoeg aan het stoffelijk lichaam op te leggen, komt er in haar een strijd. Deze strijd is in feite een vernauwing van wat wij het levenskoord noemen, dus een beperking van de invloeden, die tijdelijk tussen geest en stof heen en weer kunnen gaan. Nu weet u misschien ook, dat een aderkrimp in sommige gevallen een enorme angst kan veroorzaken. Omgekeerd weten wij dat hevige schokken, zenuwschokken, hevige schrik of angst een adervernauwing kunnen produceren. Op een dergelijke wijze gaat dit tussen stof en geest. Het gevolg is dat een mens die voelt dat hij geestelijk niet juist handelt, daardoor een angst ervaart die hem tot irreëel denken, handelen beweegt. Hij zal dan tegenover zijn medemensen over het algemeen trachten zich te wreken. Hij probeert dit evenwicht te herstellen, hernieuwd geestelijk lucht te krijgen en begaat daarvoor vaak de meest wrede en onmogelijke daden.

Als we deze angst nu beschouwen als een grondoorzaak, dan vinden wij daarnaast nog een tweede soort angst. Deze komt voort uit het z.g. onderbewuste denken. Dat onderbewuste denken wordt in de eerste plaats gevormd in de prenatale periode. Wanneer de moeder een hevige schrik ondergaat of een zekere afkeer heeft, wordt deze over het algemeen door

wijziging van de samenstelling der lichaamssappen overgebracht op het kind in wording. Dat wil zeggen, dat in het groeiend weefsel a.h.w. een zeker voorbehoud wordt vastgelegd. Wij vinden b.v. mensen, die z.g. pleinvrees hebben. Het heet natuurlijk met een heel plechtige naam fobie, maar het is niets anders dan angst, irrationele angst. Waarom? Omdat zij voelen in deze grote, ruimte en grotere reeks van acties en reacties te moeten uitvoeren, dan zij menen te kunnen volbrengen. De schrik voor hetgeen hun eventueel te wachten staat, belet hun ook vaak stoffelijk zich te bewegen en kan leiden tot angststoestanden, flauwvallen en al wat daarbij hoort. En daar hebben wij een heel aardig aspect gevonden. Bij alle onderbewuste kwesties, en ook alle geestelijke kwesties, is de angst in de eerste plaats een mentaal verschijnsel en berust op een voorstellingsvermogen, dat - zij het niet geheel begrepen - een reeks van mogelijkheden voorspiegelt, die de vernietiging van het "ik", de beperking van het "ik" ofwel pijn inhoudt. Angst voor het duister is ook al zoiets eigenaardigs. We ontdekken dat de meeste kinderen bang zijn voor het donker. Waarom? In het donker ziet het oog weinig. Waar het oog weinig ziet, worden de andere zintuigen gespitst en wordt dus het normale klankbeeld uit zijn verband gerukt. Wij krijgen een heel andere nadruk en je kunt zelfs zeggen, dat degene, die in het duister luistert - een blinde doet dat ook heel vaak - andere geluidsverhoudingen waarneemt. Dit is ongewoon en past niet bij de gekende wereld. Er is niets te zien en dus méént men iets te zien, wat voor deze afwijking van het normale aansprakelijk is. Wanneer de ouders daar dan bovendien nog een beetje op gaan spelen door boemannen, duiveltjes e.d. de kinderen voor te spiegelen, is het geen wonder, dat een kind in zijn jeugd jaren een angst voor het duister krijgt, die het hele leven verder kan blijven beïnvloeden. Die invloed gaat zover, dat op een gegeven ogenblik de mens zichzelf dwingt - omdat hij zichzelf minacht, doordat hij gevaren ziet, waar hij weet dat ze niet bestaan - zich toch in het duister normaal te bewegen. Maar de angst blijft en de reactie, daardoor opgewekt, moet op andere wijze weer worden afgereageerd. Het gevolg is, dat iemand, die dan met heel veel moed in het donker is gegaan, nadien een inzinking krijgt en heel vaak de angstreactie uit door in schijnbaar normale omstandigheden plotseling irrationeel te handelen.

Irrationaliteit is het kenteken van alle angst. Angst berust n.l. op een voorstellingsvermogen, dat de werkelijkheid vertekent en verdraait. Als u daar een aardig voorbeeld van wilt hebben, kijkt u dan naar de moderne wereldpolitiek. Wanneer wij ontdekken dat twee landen voortdurend bezig zijn elkaar te beconcurreren om het overwicht te behalen, wanneer wij zien dat beide landen allerhande maatregelen nemen, omdat zij klaarblijkelijk het stelsel van de ander zozeer vrezen, dan komt de vraag op: Is dit redelijk? Het antwoord moet zijn: neen. Want als ons eigen wereldstelsel of ons kapitalistisch of communistisch systeem van een zodanige geaardheid is, als wij zeggen dat het is, behoeven we niet te vrezen. Klaarblijkelijk zijn dus beide staten overtuigd, dat hun eigen systeem niet beantwoordt aan hetgeen ze zeggen. Waarvoor zijn ze dan bang? Misschien zijn ze wel bang, dat zal blijken, dat hun waan van meerderheid teniet gaat, dat hun grootheidswaan ten onder zal gaan.

Het vreemde is, dat de mens om aan een dergelijke zelfopenbaring te ontkomen, geneigd is anderen te vernietigen. Wij horen heel vaak b.v. van moord in affect. Dat wil zeggen, dat de affectaties, de gevoelens, de impulsen, geleid hebben tot een tijdelijk abnormaal zijn, een mens het leven heeft ontnomen, ofschoon men normalerwijze daartoe nooit zou komen. Maar waar ligt hier de grond? Men zegt: hartstocht. Dat is niet waar. Hartstocht alleen is niet voldoende om móórd te veroorzaken. Wel om te leiden b.v. tot aanranding of diefstal, maar niet tot moord. De moord komt voort uit de angst, dat deze daad ontdekt zal worden. De moord komt voort uit de angst, dat men de mindere zal zijn. We hebben ontdekt, dat de wereld voor de mens een specialiteit heeft gemaakt van het vermoorden van een ieder, die meerdere is. Waarom word Jezus gedood? Omdat hij geestelijk de meerdere was van degenen, die in de tempel zaten en dezen - vastgeroest in hun systeem - deze meerderheid niet konden erkennen. Waarom heeft men menige vrijheidsheld gedood of vermoord? Om de doodeenvoudige reden, dat men in hem een aantasting zag van eigen veiligheid en zekerheid. De kern van angst is, de behoefte om niet alleen voort te bestaan, maar voort te bestaan op een wijze, waarbij men zichzelf kan vergoddlijken. De achtergrond is dus: de mens wil God gelijk zijn. Deze trots, door de Bijbel aan Lucifer toegekend, schuilt - klaarblijkelijk - in elke mens. Zelfs zijn nederigheid is iets waarop hij zich weet te verheffen. En wanneer wij horen van mensen, die verklaren, dat zij zondaars zijn, dan zien we gelijktijdig, dat zij door deze

bekentenis menen uitverkoren te worden. Dat is niet logisch en niet reëel, zult u zeggen. Maar hier is dus klaarblijkelijk de behoefte aanwezig om meer te zijn dan ieder ander, om de belangrijkste te zijn onder gelijken. Hier treedt echter wel een eigenaardig verschijnsel op, dat - ofschoon niet direct gelieerd met de angst - toch bij het verschijnsel zijn invloed zeer sterk doet gelden. Een bedelaar is jaloers op een bedelaar, niet op een miljonair. Een minister is jaloers op een andere minister - en misschien op de Paus - maar niet op een zakenman. Een zakenman is niet jaloers op een kunstenaar maar op een zakenman. En de kunstenaar zal zijn jaloezie bij voorkeur uiten t.o.v. een kunstenaar. De rest van de wereld meent hij te kunnen verachten. Het typische verschijnsel is dus, dat men in anderen zichzelf zoekt te erkennen, maar gelijktijdig zichzelf de meerdere wil achten van die anderen. Dit doet ons denken aan de strijd, die de dieren voeren om het behoud van hun jachtgebied. We weten dat dieren t.o.v. elkaar volkomen onverschillig zijn tot het ogenblik, dat iemand in hun jachtgebied binnendringt. Dan begint echter ook een strijd op leven en dood, waarbij de zwakkere het onderspit moet delven. We zien ook in de kudde een soortgelijk verschijnsel, alleen met een zekere mildheid. Want hier is de gelijkheid tevens een mogelijkheid tot ondergeschiktheid. De meerdere dwingt de mindere hier in een soort slaafs verband verder te leven. Vergelijk dit even bij de wereld en zeg mij of dit niet overal tot uiting komt. Is dit niet tevens een bewijs voor mijn stelling, dat de mens zoekt een meerdere te zijn, een godje in zijn eigen omgeving en dan wel speciaal op dat terrein, wat hij zelve beheerst?

Dan kunnen wij misschien nog verdergaan: Een groot gedeelte van de angst berust op een irreële voorstelling omtrent de eigen persoonlijkheid. Is dit waar, dan kan worden gezegd dat angst in feite een soort geestesziekte is. Hieruit volgt dat elke mens die van zichzelf redelijk bewust is en evenwichtig, geen angst zal kennen. Het typische is echter dat juist degenen, die evenwichtig zijn en die zich volkomen nuchter en redelijk blijven gedragen, door anderen vaak van angst worden beschuldigd. Waarom doen ze dit? Ongetwijfeld om hun eigen onevenwichtigheid te verbergen voor zichzelf.

U zult zich afvragen: waarom aldoor gepraat over angst, angst, angst? Wel omdat de mens juist door deze angst wordt gedreven tot een vlucht voor de werkelijkheid. En deze vlucht voor de werkelijkheid openbaart zich in vele eigenaardige aspecten. Je hebt mensen, die - ook weer met een mooi woord gezegd - een fobie hebben. Dat wil zeggen dat ze op een bepaald terrein abnormaal zijn, terwijl ze op elk ander terrein volkomen normaal en logisch handelen. Juist dat terrein waarop zij zich zelf de mindere gevoelen, brengt hen ertoe een situatie te creëren, waarbij de gevreesde omstandigheid voor hen niet kan ontstaan. Wij zien ook in vele gevallen een poging om eigen minderwaardigheid of ondergeschiktheid om te zetten in iets anders: Voorbeeld: Een jongeman krijgt zijn ontslag. Thuis krijgt hij een standje, hij gaat zijn bed in en komt er in twintig jaar niet meer uit. Wat is hier in feite gebeurd? Deze jongeman heeft een situatie geschapen waarbij hij zijn angst voor een dergelijke mislukking en een dergelijk verwijt heeft omgezet in een heerschappij. Want als bedlegerige zieke had hij het recht diensten van anderen te eisen en zou hij nooit verplicht zijn diensten te bewijzen aan anderen, waartoe hij in feite niet in staat was.

We zien ditzelfde in ziekteverschijnselen. Een mens heeft een bedrijf. Hij meent dat hij het niet aan kan. Hij ontwikkelt een lichamelijke ziekte, b.v. een maagzweer. Die maagzweer is tevens zijn verontschuldiging wanneer het eens een dag niet gaat. "Ik voel me vandaag zo beroerd met die maagzweer!". Een typisch verschijnsel. Hetzelfde vinden we bij de z.g. migraine. U moet eens opletten, hoeveel mensen juist migraine hebben, wanneer hun iets onaangenaams of voor hen moeilijks te wachten staat. Terwijl zij, wanneer er van vrolijkheid, ontspanning en lustigheid sprake is, juist niet hieraan onderhevig zijn. Het blijkt wel dat deze angst in de mens vooral deze angst de mindere te zijn meer nog dan in feite te sterven voor hem gelijktijd, betekent een afscheid nemen van al hetgeen hij vreest, door het scheppen van kunstmatige invaliditeit van geestelijke of stoffelijke geaardheid. Het enig antwoord, dat wij kunnen geven op de angst die in ons leeft, is niet een ons verzetten tegen de angst, maar wel een ons realiseren van hetgeen wij vrezen. Angst - zoals ik reeds in het begin zei - bestaat voor een groot gedeelte uit mentale beelden, die nooit met de werkelijkheid overeenkomen. Op het ogenblik, dat wij begrijpen wat wij in feite vrezen, kunnen wij een weg vinden om dit gevaar te overwinnen. Maar zolang wij de vrees houden zonder een zekerheid te verkrijgen, zullen wij in

een nutteloos verzet onszelf en anderen opofferen aan onze onwil. Voorbeeld. Een mens heeft pijn in zijn lichaam. Hij vreest kanker. Het is lang niet zeker dat het kanker is, maar het kan zich ertoe ontwikkelen. Hij vermijdt dus dit te doen vaststellen, totdat de pijnen hem dwingen. En dan is het te laat. Gevolg: "Ja, nu heb ik toch al dat lijden gehad. En ik ben zo goed geweest. Waar heb ik het aan te danken?" Neen: "Ik ben laf geweest op dit terrein. Ik heb niet in de ogen willen zien, wat er aan mogelijkheden en gevaren bestond. Het gevolg is, dat ik juist daardoor lijd aan hetgeen ik vrees."

Men zegt wel eens: "Wat je vreest, trek je naar je toe." Dat is eigenlijk niet waar. Je kunt het beter anders stellen. De mens erkent een mogelijkheid en vreest deze. Hij zal dus alles nalaten, wat hem ertoe brengt het gevreesde te erkennen en daartegen te handelen. Zo vermijdt hij elke tegenstand in feite en wordt daardoor gemakkelijker slachtoffer van de mogelijkheden, die er bestaan om het gevreesde te verwerklijken. Wij moeten om die angst meester te worden het gevaar onder ogen durven zien. We moeten ons daarbij niet afvragen: Wat zal Jantje, Pietje of Klaasje daarvan zeggen? We moeten ons niet afvragen: Hoe denkt de Bijbel hierover of het Burgerlijk Wetboek? Hoe denkt hierover de dominee, de pastoor, de dokter of de advocaat? We hebben ons alleen maar af te vragen: Hoe kunnen wij datgene, wat wij vrezen, overwinnen? Hoe kunnen wij voor onszelf de innerlijke zekerheid verwerven, die het ons mogelijk maakt deze vrees terzijde te zetten en evenwichtig verder te leven?

Degene, die dit doet bevordert daarmee niet alleen zijn eigen lichamelijke gezondheid maar bovendien zijn geestelijke gezondheid. Wat meer is, hij bevordert zijn vermogen tot slagen zowel in de wereld als in de geest en bereikt in kortere tijd veel meer dan voor een ander, die wel vreest, mogelijk is.

DE LEUGEN

De grootste leugen, die er bestaat, is de mens zoals hij zich voordoet tegenover anderen. Want de leugen is de verdraaiing, verhulling of onvolledige weergave van de waarheid. En deze zin is de leugen de beheersende factor geworden. van de gehele maatschappij.

Wanneer een communiqué door de pers wordt uitgegeven, dan is dit niet de waarheid zoals ze is, maar het is de waarheid, die wordt misvormd en vervormd, opdat zij ofwel aan de behoefte tot sensatie - en dus verhoging van oplage van de redacteur - voldoet, dan wel beantwoordt aan b.v. een staatkundig politieke tendens ofwel een zakelijke tendens, opgelegd door vele adverteerders.

Wanneer u luistert naar een preek, dan hoort u daar niet de waarheid, zoals de predikant deze in zichzelf beleeft, maar de waarheid, zoals deze zou kunnen zijn volgens de zeer uitgeplozen theologische argumenten van de gemeenschap, waartoe hij behoort, dit verder nog vaak gecontroleerd door de ouderlingen danwel de mede aanwezige priesters van een gemeenschap. En bij uzelve is dat precies zo. U liegt voortdurend tegenover de wereld en - wat erger is - tegenover uzelf. Tegenover de wereld doet u zich voor als b.v. zeer degelijk. Bent u dat werkelijk? Tegenover de wereld doet u zich als b v. zeer werelds voor. Ben u dat werkelijk? Over het algemeen zult u trachten aan de wereld bepaalde facetten van uw persoonlijkheid - met uitsluiting van alle andere - zodanig te tonen, dat de voorstelling, die er omtrent uw wezen bestaat, een geheel verkeerde is. Nu kunt u zeggen: "Ja maar dat is geen leugen, dat is bittere noodzaak." Ongetwijfeld. Maar die leugen bestaat verder voort. Mag ik eens een paar aardige punten aanhalen van de wijze, waarop men liegt tegen zichzelf en tegen anderen?

Medicijn. Een grote advertentie in een blad. De geheimzinnige zus-en-zo-vrucht van de Zuidzee-eilanden, gebruikt door de oude tovenaars der Maori's om de eeuwige jeugd te verworven, is thans ook te uwer beschikking. Een fles van ons elixer, dat gaat meestal á raison van f 20.- f 25.- of misschien f 12,75 als het goedkoop is zal u ook een nieuwe jeugd brengen en alles, wat daarmee geïmpliceerd wordt. Geloof u dat werkelijk? Redelijk weet u, dat het wel heel erg vreemd zou zijn, als een exploitant van patentmedicijnen iets dergelijks in handen zou krijgen, terwijl de medische wetenschap daar niets van afweet.

Nog vreemder is het dat dan klaarblijkelijk de Maori's wel heel erg voorzichtig zijn om hun lange levensduur te openbaren, want u heeft nog niets gehoord over een buitengewoon lang leven van de mensen op die eilanden. Maar u koopt het want u wilt graag jong zijn. En u praat u zelve aan dat u het wordt á raison van idem zoveel. Een dubbele leugen. Of eigenlijk een driedubbele. De leugen van de exploitant, die u een over het algemeen onschadelijk middeltje – en soms zelfs dat niet eens - aansmeert voor iets, waarvan hij weet, dat het er eigenlijk niet voor deugt. De adverteerder, vaak een bureau die een tekst ontwerpt, die eerlijk gezegd gezogen is uit dat lichaamsdeel, waar ook kleine kinderen zo gaarne op sabbelen. En dan de leugen van u tegenover uzelf: "Nou ja, je kunt niet weten of het misschien toch zou helpen." Een typisch voorbeeld van de complex leugen die er bestaat.

Een ander voorbeeld: Men weet heel goed, dat als men zondigt dus zich schuldig maakt aan het een of ander, men dat op de een of andere manier toch moet bezuren, moet boeten. En hoevelen vertrouwen niet op genade, "Bloed van het Lam", de biecht etc. om van deze schuld bevrijd te worden? Ze wéten, dat dit zo nooit bedoeld kan zijn, wat dat er een rechtvaardigheid bestaat. Ze geloven ook allen in een rechtvaardige God. Maar ze geloven ook dat die God voor hen een uitzondering zal maken. Waarom? Omdat ze bang zijn voor de consequenties misschien? Omdat het zo onplezierig is te weten, dat je elk foutje dat je maakt, ook moet betalen.

Bij loterij, precies hetzelfde. Er zijn mensen die loten kopen. Loten, die hun misschien voorspiegelen, dat ze rijk worden. Maar over het algemeen is die publicatie nog betrekkelijk redelijk. En dan koopt men een lot b.v. in de staatsloterij. Men weet, dat men maar één kans op zeer vele heeft om die begeerde 100.000 te trekken. Maar het aantal mensen, dat - wanneer de trekking begint - het lot tevoorschijn haalt en bekijkt met een liefkozend: "Jij bent mijn 100.000" is niet te tellen. Ze zijn er zich van bewust, dat ze in feite zonder werken maar heel weinig verwerven kunnen. Maar ze willen liever niet werken. Ze willen iets hebben voor niets. En dus maken zij iets, dat er zoiets te verkrijgen is.

Wanneer dit nu álle leugens zouden zijn op de wereld, ach, dan zou het er nog niet zo erg voorstaan. Maar de mens heeft nog andere leugens. En die leugens zijn heel wat erger. Wanneer een mens wéét, dat een ander gelijk heeft, maar dat hij daardoor zelf ongelijk zou moeten erkennen, dan zoekt hij alle argumenten te vinden, die er maar te vinden zijn, om zichzelf en zo mogelijk anderen te overtuigen, dat wat hij innerlijk als juist erkent, toch onjuist en fout is. Hij liegt, dat hij ...barst!

Wat is de zin van de leugen? Waarom liegt u zo vaak? Waarom liegt u tegen uw medemensen en tegen uzelf? Uit beleefdheid of uit goedwillendheid misschien evenzeer als uit wraakzucht of uit heerszucht. U liegt omdat u niet in staat bent de consequenties van een werkelijkheid te aanvaarden, die u in feite erkent. Elke leugen is een vlucht voor de werkelijkheid. Elke leugen is een poging om een eigen wereld te scheppen, waarin alles wél beantwoordt aan eigen wensen en dromen. De grens tussen leugen en fantasie is soms verdacht klein. Maar de fantasie houdt zich bezig met een droomwereld. De leugen is de poging om die droomwereld over te brengen in de maatschappij. Het jammerlijke ervan is, dat door dit zelfbedrog en het bedrog van anderen de mens het vaak voor zichzelf onmogelijk maakt om goed te leven in de wereld: maar het ook voor de wereld onmogelijk maakt om de goede kwaliteiten, die zo iemand wel heeft, te erkennen...

Ik zou u er wel een paar aardige voorbeelden van kunnen geven. Wist u dat de meeste oplichters intellectueel meer presteren dan menig academisch gevormde? Wist u, dat heel veel misdadigers in hun hart goedhartiger zijn dan vele z.g. rechtvaardigen? Wist u, dat achter het mom der zedigheid vaak veel meer bandeloosheid schuil gaat dan in de schijnbare ongebondenheid van anderen? Waarom? Omdat men de behoefte heeft iets anders te zijn dan men is. Maar gelijktijdig maakt men het zichzelf onmogelijk om iets te presteren. Wanneer de oplichter dezelfde hoeveelheid energie en arbeid, die hij vaak aan een groot oplichtingsproces ten koste legt, zou gebruiken om in de maatschappij - hetzij wetenschappelijk of zakelijk - iets te presteren, dan zou hij een zeer gezien burger zijn. Hij praat zichzelf echter voor, dat dat dwaas is omdat wat nú arbeid is niet overeenstemt met de arbeid van anderen. Hij zoekt door zijn leugen, een zekere exclusiviteit voor zichzelf te verwerven. En uit het vlechtwerk van

leugens bouwt hij soms een rijk zo groots, dat hij er zelf in gelooft. Dan krijgt men affaires als het Kreuger-drama. Jammerlijk. Jammerlijk, omdat de leugen tot fantasie werd en de fantasie voor anderen een schijnwerkelijkheid deed ontstaan. Maar geen enkele leugen kan altijd stand houden. Elke leugen moet ineensstorten. Dus is het dwaas om te liegen. Dwaas om te trachten anders te schijnen, dan je bent.

De vraag, die onmiddellijk rijst is: Hoe kunnen we dit in de wereld doen zonder onmiddellijk met Jan-en-alleman last te krijgen? Mijn oplossing is deze: Begin met niet tegen jezelf te liegen. En wanneer je dan in de maatschappij de waarheid soms niet geheel kunt zeggen, zeg steeds zoveel van de waarheid, als je maar durft en kunt. Op deze wijze schep je minder conflicten voor jezelf, sta je eerlijker tegenover de wereld en zal je dus de mogelijkheden krijgen, die beter bij jou passen. Zolang de leugen alleen maar een uitspreken van een droom is zonder het kennen van een vaste werkelijkheid, zoals bij een kind, is ze eigenlijk niet erg. Ze is een poging om de werkelijkheid te veranderen. Maar een mens, die opgroeit, wordt gedwongen - en dit is voor zijn geestelijke bewustwording noodzakelijk - om in een wereld van vaste maatstaven te leven, ook wanneer die maatstaven misschien niet juist zijn. In die wereld kún je niet meer je eigen werkelijkheid gaan creëren. In die wereld kún je niet meer voor jezelf iets scheppen, waar anderen in geloven en dat kan voortbestaan zonder einde. Het gevolg is, dat de leugen, die in het begin de dagdroom werd bij het kind ("Ik heb het niet gedaan") wordt soms eerlijk gemeend, ook wanneer het volgens u, volwassenen, een leugen is, (want het kind erkent voor zichzelf geen schuld eraan en heeft het dus niet gedaan), tot een misdaad wordt tegenover het "ik" en de wereld, zodra je groter bent.

Leer dagdroom en werkelijkheid te scheiden. Leer de werkelijkheid te erkennen. Dan pas kun je naast je normale wereld i.p.v. de leugens die je het leven zo moeilijk maken, misschien de dromen opbouwen, die je in staat stellen op de duur een scheppend werk te verrichten naast de beleefde werkelijkheid. Dan kun je aan de mensheid een weerspiegeling geven van datgene wat in jou bestaat als een veel hogere waarde soms dan de zuiver stoffelijke.

En dan nog iets. Degenen onder u, die misschien bang zijn dat de waarheid voor de wereld, aanvaardbaar is, moeten dit maar bedenken. De wereld van tegenwoordig is zozeer aan de leugen gewend, dat iemand, die de waarheid spreekt, óf een grappenmaker is óf niet wijs.

ZIELBEWUSTZIJN

Je kunt zelfbewustzijn natuurlijk beschouwen als een bewustzijn van je eigen waarde. Maar onze vriend Henri zou zeggen: "De waardering, die je voor jezelf hebt, is over het algemeen in lijnrechte tegenstelling t.o.v. de waardering die de wereld voor jou heeft." En daarom moet zelfbewustzijn niet alleen zijn een optreden, bewust van je kracht en je waardigheid, maar een bewustzijn van je innerlijk, van je eigen wezen. En dat zelfbewust zijn is eigenlijk een esoterisch bewustzijn.

Je leeft op de wereld, je leeft in de geest. Maar dat "ik", dat geheimzinnige "ik", verscholen achter zoveel wanbegrip en achter zoveel voorstellingen van beelden, klanken en woorden, ja zelfs achter sluiers van licht, dat is het enige beeld van God, dat je kunt verwerven. In dat "ik" schuilt God, schuilt de oplossing van alle raadselen. En daarom kunnen wij wel degelijk zeggen: Wees zelfbewust. Wees je bewust van jezelf. De mens is een wonderlijk spel van gedachten, begeerten en klachten, waarbij hij droomt van geleidende geesten en wonderbaarlijke machten, die nieuwe werelden openbaren.

De mens is zich niet van zichzelf bewust als een wezen, waarin de goddelijke kracht lééft en zichzelf openbaart. Hij acht zichzelf misschien in de schepping zeer belangrijk en vele dingen waard, maar kan niet beseffen de God, Die in hem is het licht, de ziele en de kracht.

Hij kan nog niet ervaren Dat, wat hem tot stand gebracht heeft als geest en hem een lichaam geeft. Hij heeft oog voor al wat er bestaat en is zich van zichzelf bewust, maar niet van de kénrn van eigen zijn, die alles inhoud geeft. Wees zelfbewust. Wees je bewust van eigen kunnen, van eigen kracht en eigen streven. Wees je bewust van doel en inhoud, van de taak die in het leven moet worden volvoerd. Maar meer nog: wees je bewust van de kracht, die je

innerlijk beroert en voort doet gaan. Wees je bewust van het gouden licht, sluier van oneindigheid, dat ook in eigen wezen schuilt.

Wees je bewust, dat boven plicht in het "ik" het eeuwig leven schuilt, zonder taak en zonder banden. Wees je van jezelf bewust. Erken, hoe vreemde handen je dragen door het leven, ondanks angst en lust.

Aanvaard jezelf als een oneindig wezen, niet gekluisterd aan een snelle vloed van tijd en aan bekrompenheid van daden, of wachtend op een zegen van licht en van genade om voort te gaan. Wees je van jezelf bewust en zelfbewust in het streven. God, eeuwigheid van leven, breekt ook in uw wezen voor Zijn gedachten baan. Bewustzijn is vaak een moeilijke taak. En zelfbewustzijn is dit zoveel te meer, omdat we te weinig omtrent onszelf weten en beseffen. Maar al wat wij geloven omtrent God, al wat wij geloven in ons wezen omtrent geest en eeuwigheid, ja, al hetgeen wij als goed zien en erkennen, is oneindig. Dat hoort ook bij het zelfbewustzijn. Want als we ons realiseren, dat dit een eeuwig deel is van ons wezen, onverbreekelijk daarmee verbonden, dan zullen we waarschijnlijk het zelf bewustzijn anders gaan uitdrukken. Niet meer in persoonlijke termen, maar zeggende:

*Gij, scheppend Al, Gij zijt in mij herboren
Gij, Zon, Gij leeft mij lichtend in het hart.
Gij, ruimte zonder grenzen, zijt als eens te voren
in mij een zoeken, dat het antwoord van de rede tart.
Mijn God, Gij pulst mij door de aderen.
Gij zijt mijn adem en de kracht, waaruit ik denk.
Geef, God, mij dan zo groot bewustzijn,
dat ik bewust mijzelf schenk
aan U, verbrekend alle waan.
Laat mij, o God. Die in mij leeft,
de eenheid vinden met Uw wezen.
Opdat ik ontwakend uit deez' dood, die leven heet,
kan ingaan tot een werkelijk bestaan.*

En als we dat kunnen zeggen, vrienden, én innerlijk beleven, dan mag ik wel zeggen, dat we werkelijk zelfbewust zijn.

VIJFDE LES - BEWUSTWORDING DOOR HET DAGELIJKS LEVEN

In het dagelijks leven doet ieder op aarde zijn bewustwording op. Er bestaat eenvoudig geen andere weg. Het is echter jammer, dat wij over het algemeen zo weinig begrip vinden voor de grote verscheidenheid van bewustwordingswaarden, die zich achter het normale bestaan verbergen. Ik ben ervan overtuigd, dat u een groot deel van deze waarden - meestal onderbewust - toch wel opneemt. Wanneer ik u echter een uiteenzetting geef van de verschillende mogelijkheden, van de verschillende effecten, kwaliteiten en oorzaken, dan hoop ik dat u daardoor zult leren zo nodig ook bewuster van sommige fasen gebruik te maken.

Allereerst wil ik u wijzen op het feit, dat de mens niet alléén leeft op de wereld. Naast het rijk van de mensen zijn er diverse stoffelijke rijken, die gaan via het minerale, het plantaardige en het dierlijke in verschillende trappen tot het menselijke. Al deze levenssoorten nemen deel aan een kosmische vorming, grotendeels echter onder leiding van wat wij noemen groepsgeesten of zelfs direct scheppende geesten. Het is duidelijk dat al deze krachten, al deze bewustzijnsvormen, ook u direct zullen kunnen beïnvloeden en dat u uit hun weten en kennen zult kunnen putten.

Dan wil ik u eerst daarbij wijzen op het rijk der mineralen, der elementen, zoals wij dat noemen. U hebt met deze elementen in duizend en één vorm te maken. U kookt er uw potje in en het is de vlam, waarmee u uw pan warm maakt. Het speelt een rol in de elektriciteit, u zit erop, u eet ermee, u slaapt erin, u kleedt uzelf ermee. (In sommige gevallen althans: denk maar eens aan de verschillende kunstvezels.) Dit mineralenrijk behoort in feite nog tot wat wij noemen: scheppende krachten. Er is een bewustzijn in dat betrekkelijk klein is. Zo klein zelfs, dat het van uit menselijk standpunt van nul en generlei waarde zou zijn. Dit kleine vonkje van bewustzijn wordt geleid door scheppende krachten, die in de herschepping van de elementen gelijktijdig het bewustzijn vergroten van de geestelijke krachten, die ermee verbonden zijn.

U zult zeggen: Dat is een mooie theorie, maar wat heb ik daar praktisch aan? Laten we ons dan eerst afvragen: Wat doen die verschillende stoffen en elementen? Ze reageren op zeer bepaalde manieren, ze hebben zeer persoonlijke eigenschappen. En wanneer wij het goed nagaan, blijkt dat chemisch gezien ijzer wel altijd ijzer is, maar dat - wanneer je het uit de grond haalt - het ijzer van Kiruna b.v. een heel eind zal verschillen van het ijzer uit Silezië. Het ijzer uit Silezië is weer heel anders dan dat wat in Oregon gewonnen wordt. Er zijn dus zeer persoonlijke kwaliteiten in de delfstoffen. Wanneer wij die delfstoffen gaan raffineren, gaan verfijnen, dan raken zij een deel van die kwaliteiten kwijt. Aan de andere kant kunnen wij - ik blijf maar even bij het voorbeeld der metalen - hun ook weer speciale eigenschappen geven. Ik denk hier b.v. aan het Bessemerproces, waarbij dus staal enorm verrijkt kan worden met kool en daardoor een andere kwaliteit kan krijgen. Een kwaliteit echter, die vreemd genoeg ook vroeger is voorgekomen en wel zonder dergelijke ingewikkelde processen. Waarmee wij nu niet kunnen zeggen, dat er vroeger Bessemerstaal werd geproduceerd, maar wel dat de natuur gelijkwaardige of bijna gelijkwaardige producten heeft gemaakt. Wij zullen verder ontdekken, dat het natuurproduct slechts zelden geheel zuiver is. Wij vinden altijd alles in menging. Wanneer wij b.v. een zilverbij vinden, vinden wij daar veldspaat maar ook lood. Wanneer u een betrekkelijk natuurlijke of op natuurlijk gelijkende samenstelling van metalen in uw huis heeft, dan is deze mede onderhevig aan de scheppende invloeden. Uw hantering daarvan zou dus op een kennen van die scheppende invloeden gebaseerd moeten zijn. En nu heb ik één voorbeeld gegeven. U zult hopelijk willen aannemen, dat ik voor alle voorkomende elementaire stoffen een gelijksoortig betoog kan houden. Laten we dan even overgaan naar de praktijk.

Wanneer wij te maken hebben met metalen, zullen wij ons moeten realiseren, dat deze metalen, vooral wanneer ze ongeveer natuurzuiver zijn of in een natuurlijke menging gebruikt worden, voortdurend elke invloed van de scheppende krachten weerkaatsen. Die scheppende krachten staan mede in verband met de sterren. (Astrologie weet daarvan ook wel iets.) Wij

zouden van uit geestelijk standpunt liever zeggen, dat ze op bepaalde geestelijke tendensen zijn ingesteld. Wanneer u iets nodig heeft, dat werkelijk zin en reden heeft, zult u over het algemeen geen lood gebruiken. Maar wanneer u met iets te maken heeft van verderf en bederf, maakt u juist wel van lood gebruik. De krachten van lood zijn krachten, die voortdurend met verderf en bederf in verband staan. Hebt u te veel lood in huis, dan zal die kracht ongetwijfeld uitwasemen en mogelijkwijze vooral de lagere levensfuncties (zoals planten, die u in huis hebt) kunnen aantasten. Realiseer u dit en u kunt u ertegen wapenen.

Dan hebben wij verder de verschillende kleisoorten. Wij weten nu wel dat het plateel én het aardewerk, dat u gebruikt, lang niet altijd natuurzuivere klei is. Maar in vele gevallen wordt toch van een bijna natuurzuivere klei of aarde gebruik gemaakt. En ook wanneer deze nu mooi geglaazuurd en betekend is, mooi gebakken is, blijft ze aardverwant. Houd er rekening mee, dat het aardewerk cyclisch aan dezelfde impulsen gehoorzaamt als de aarde (dus de grond onder u) en dat ze de gelijke effecten reproduceren kunnen van de scheppende krachten, die ook in de aarde voorkomen. Vandaar b.v. dat het altijd goed is - u zult er misschien om lachen, toch is het waar - om aardewerk in de morgen of in de avond te reinigen, maar nooit midden op de dag, tenzij het hoogst noodzakelijk is. U zult zeggen: Dat is erg dwaas en dat is voor ons niet praktisch mogelijk. Akkoord. Ik geef het graag toe. Maar wanneer u het beste van het beste wilt hebben, dan maakt u gebruik van de natuurlijke verhoudingen. Het eigenaardige is dan, dat uw porselein minder aan breuk onderhevig is, dat het over het algemeen voor u prettiger verwerkt, mooier opdroogt, enz.. U hoeft het niet te geloven, maar het is zo. Dit zijn voor geestelijke bewustwording misschien niet erg belangrijke punten, - dat geef ik graag toe - maar u hebt nog meer in uw woning. U hebt duizend verschillende materialen, die alle uit de natuur gewonnen zijn. Elk van die materialen gehoorzaamt aan die scheppende krachten. En met die paar praktische voorbeelden, die ik zo even gaf, zult u nu misschien ook voor uzelf concluderen: De wijze waarop ik de balans van deze verschillende krachten en waarden in mijn omgeving aanbreng, zal ook bepalen in hoeverre de sfeer van de z.g. dode elementen voor mijn eigen leven en denken bepalend kan worden. Een kamer voor de avond vraagt metalen. Zet u daar rustig uw oud tin, uw oud koper: maak verder gebruik van glaswerk of kristal. Vermijd echter daarin een over daad aan steenwerk en gebakken klei. Dat is niet gunstig. De vertrekken waarin u overdag meestal zult vertoeven, aannemende dat u ruimte hebt om de vertrekken voor dag en nacht te splitsen. In de eerste plaats alle aardproducten als zijnde klei, natuurglas (dus niet geslepen glas), en verder al hetgeen wat als vervalproduct voor het plantenrijk voorkomt.

In het plantenrijk hebben wij n.l. weer met iets anders te maken. U eet regelmatig. Wat u eet is toch voor minstens de helft plantaardig product. Elke plant is verbonden met de aarde en indirect met de mineralen. Want er bestaat een wisselwerking tussen de door de vormende geesten (niet meer de scheppende naar de vormende geesten) geleide plantenwereld en de minerale wereld met haar scheppend principe. Deze beide zijn in voortdurende wisselwerking, De plant zelf hecht zich aan de aarde. Elk wortelstelsel is direct verbonden met die aarde door middel van haar samenhang met deze minerale wereld. Voorkom zoveel mogelijk dat u vertakte wortels bij uw spijzen nuttigt of dat u voor uw spijzen van vertakte wortels, die uitgetrokken zijn en als afval worden weggegooid, gebruik zoudt maken. Bepaal u zoveel mogelijk tot de vrucht. Onthoud daarbij dit: Gunstig - ook in geestelijk en lichamenlijk opzicht - zijn alle vruchten, die gerijpt zijn. Fruit dat onrijp geplukt is, is nog direct met de sapdrift verbonden. Als zodanig is dit een pijnlijk ontwrichten van het stelsel van de plant. Een weerkaatsing, die terug slaat in de eerste plaats op de vormende geest van de groep, in de tweede plaats op de aarde, waarmee ze mineraal is gebonden. Dergelijke dingen brengen storingen, wanverhoudingen. Rijpe vruchten, volgroeide groenten en gewassen daarentegen geven kracht. Houd er verder tekening mee, dat die voeding niet alleen maar stoffelijk is. Alles wat u nuttigt is verbonden met bepaalde entiteiten. Dat kan nu eenmaal niet anders, omdat dit een volkomen ineenlopend geheel van de wereld is. Heeft u behoefte aan krachten, dan - dat heeft u allemaal wel eens gehoord - neemt u een klontje suiker. Maar de meeste kracht vindt u dan en betrekkelijk snel uit sterk suikerhoudende vruchten. Want de vruchtensuiker geeft u die kracht, die intensiteit, lichamenlijk. Gelijktijdig is de totale invloed er een van welbehagen. Voor de aarde is de val van de vrucht en het eventueel nuttigen een zegening: voor het mineraal is het alleen maar een afsluiting van een taak (dat blijft er buiten), voor het plantenrijk dus is dit

genoegdoening, doelvervulling, bereiking. U zult van alle volrijpe vruchten en groenten buitengewoon veel genoeg hebben. Houd er echter rekening mee, dat men ze zo weinig mogelijk aan een chemische omzetting moet onderwerpen. Dat wil zeggen, u moogt rustig uw groente koken, daartegen is geen bezwaar: maar gebruik vooral geen methoden, waarbij u door bijvoeging van ditjes en datjes een onherkenbare brij of massa op tafel brengt. Deze is altijd schadelijk, zelfs wanneer uw spijsvertering haar verdraagt. Gebruik bij planten, indien kruiden noodzakelijk zijn, alleen plantaardige kruiden, nooit chemisch samengestelde. Dat zijn twee werelden, die op dat moment met elkaar in conflict zijn. Het slaat terug op uw lichamelijke wezen, het benadeelt verder de eventuele voldaanheid, die kan uitgaan van de vormgevende krachten, die de plantenwereld beheersen.

En dan hebt u natuurlijk planten in huis. Die planten leven niet alleen in de sfeer van een groepsgeest (als je het zo eens zou mogen noemen), de vormende geest, die voor deze rassen en soorten suprême is. Ze leven ook in uw omgeving. Op het ogenblik dat een plant binnenshuis wordt gekweekt (een kamerplant dus), behoort ze niet meer tot het werkelijke natuurterrein. Uw persoonlijke uitstraling heeft er een zeer sterke invloed op. Houd er rekening mee dat, wilt u dat planten goed groeien bij u - punt 1 - uzelf met liefde en genegenheid de plant moet benaderen: en - punt 2 - dat u niet een voortdurende onvrede in uw huis schiept.

Onvrede en ontevredenheid zijn - zo vreemd als het klinkt - dodelijk voor huisplanten. wanneer U echter uwerzijds de liefde aan de plant geeft, waardoor ze kan groeien en bloeien, haar beste mogelijkheden kan gebruiken, doet ze bovendien nog iets anders voor u. Want juist in de volheid van haar wasdom en haar taakvervulling bereikt zij een contact met de vormende geest maar ook met uw wezen. U wordt direct met contacten der natuur in verband gebracht, die - zoals u uit de plantenwereld wel kunt zien - enorme vitaliteit aan de wereld kunnen afgeven. Uw eigen vitaliteit zal daardoor vaak worden verhoogd. De huisplant echter hoort overdag bij u thuis, niet 's nachts. En nu moet u niet te veel geloof hechten aan de sprookjes, dat u zult stikken, wanneer u te veel planten in de slaapkamer heeft, want dat is wel heel sterk overdreven. Maar er is iets anders gaande. Voor de plant is de nacht eigenlijk de periode van werkelijke stofwisseling. Dan ademt ze alle slechte stoffen uit. Dan is voor haar het ogenblik gekomen, dat inwendige afbraak zich afspeelt bij een tijdelijke geslotenheid t.o.v. de buitenwereld. Dergelijke afbraakproducten zijn nooit gunstig, zijn nooit goed. Vermijd daarom de planten, die zonder licht staan. Hebt u planten staan in vertrekken met kunstlicht, houd er dan rekening mee, dat ze vooral in de nacht - ook wanneer het koud is - een zekere hoeveelheid frisse lucht nodig hebben. Op dat ogenblik absorberen ze zuurstof. Ze zullen u daarvoor dankbaar zijn, door uw eigen huis een vrediger atmosfeer te geven en voor uzelf een verrijking van vitaliteit mogelijk te maken.

Vergeet daarbij ook niet dat de plantenwereld, juist door deze gebondenheid die met de mens kan ontstaan, ook geneeskrachtig kan zijn. Planten zijn vaak zeer geneeskrachtig. Deze geneeskraft kent u uit kruidenthee's, uit de goede vorm ven dieet, enz. enz.. Realiseer u echter dat wij hier heel vaak zeer dicht bij een symbiose komen, een van elkaar afhankelijk leven, waarbij beide partners elkaar het leven mogelijk maken. Deze symbiotische verschijnselen komen niet bij iedereen voor. Niet iedereen zal van de plant juist datgene verwerven, wat hij nodig heeft. Alleen degene, die met de plantenwereld a.h.w. op goede voet staat, dus zich in deze trillingen, deze levenskracht en geestelijke wereld van het plantaardige thuis voelt, kan ook het volle nut hebben van het plantaardig middel. En in dat geval is het plantaardig middel belangrijker dan elk uit minerale stoffen geproduceerd middel om de eenvoudige reden, dat het een grotere levenskracht met zich draagt en dus niet alleen op chemische reacties gebaseerd is.

Wanneer u dat zo bekijkt, begint die wereld rond u misschien iets meer voor u te leven. En onwillekeurig gaat u dan kijken naar de dieren. Nu zijn er wel mensen, die een goudvis even hoog of hoger schatten dan een paard of een koe, een hond of een kat. Maar wij zullen hier toch ook wel een onderscheid moeten maken. En dan moeten wij als volgt redeneren: Wij hebben lagere en hogere levenssoorten. De lagere levenssoort is nooit roodbloedig. Verder is de lagere levenssoort meestal geen vertebraat en heeft dus geen ruggengraat. Er zijn tussenvormen, die geen rood bloed hebben en toch wel een ruggengraat en een daarbij behorend zenuwstelsel. Dát is dan een tussentrap. De lagere soorten zijn als consumptie goed.

U kunt dus heel rustig vis eten zonder u nu onmiddellijk erover te verwonderen, of die arme zalm of schelvis daaronder geleden heeft. Deze diersoort ligt op een zodanig plan, dat de groepsgeest consumptie daarvan a.h.w. goed vindt, omdat een snellere omzetting van geslachten voor de vorming van de daarin levende geest noodzakelijk is. Het gevolg is, dat de daarin aanwezige stoffen over het algemeen zeer goed voor u zijn. U kunt echter niet alleen van dierlijk voedsel leven. Als u het probeert, ontstaan er vele fouten. Houd er dus rekening mee, dat altijd laag dierlijk voedsel een aanvulling behoeft van plantaardig voedsel.

De daarboven liggende trap is niet zozeer voor consumptie geliefd. Ik heb tenminste nog van heel weinig mensen gehoord, die bij voorkeur ingemaakte ratelslang eten of een stukje alligator. Toch zullen wij ook deze even mee moeten beschouwen. Deze dieren beginnen het zuiver dierlijke te verlaten en komen langzaam maar zeker tot het bewust dierlijke van de roodbloedigen en vertebraten. Het gevolg is dat in hun lichaam ettelijke stoffen voorkomen, die een voorbehoud bij consumptie noodzakelijk maken. En wanneer wij die dingen al consumeren, moeten wij er toch rekening mee houden, dat daar eigenschappen in kunnen schuilen, die ons niet passen, waardoor onbewust een beïnvloeding plaatsvindt, die ook psychische effecten heeft, waardoor onze geestelijke bewustwording tijdelijk vertroebeld wordt.

Wat betreft roodbloedige dieren zou het natuurlijk beter zijn, wanneer u die niet zoudt eten. Het roodbloedige dier behoort tot definitieve groepsgeesten. Dat wil zeggen, elke soort heeft een aparte geest en heeft ook een eigen wereldvisie, wat wij bij de andere in veel mindere mate hebben gevonden. Daardoor heeft dit dier ook een zeer speciaal eigen lichamelijke structuur. Wanneer je die structuur gaat verteren door consumptie, dan zullen die stoffen over het algemeen uw eigen innerlijk wel eens een beetje uit balans kunnen gooien. De enige mogelijkheid is, dat u zich op bepaalde diersoorten geheel instelt en daardoor weer een symbiotisch verband krijgt met deze diersoort (u beschermt haar enerzijds, exploiteert haar anderzijds) en zo dus een zeker contact met de geestelijke groep, waartoe ze behoren. Opvallend is b.v. dat rundermelk veel gezonder is dan rundvlees. Hier ziet u hoe klein de verschillen kunnen zijn. Het nuttigen van een ei is - gezien de wijze, waarop de kip is gevormd - helemaal niet schadelijk. Maar als je kip gaat eten, wordt het alweer een ietwat andere kwestie. Ik wil u niet ontraden vlees te nuttigen, dat zou voor de meeste van u geen zin hebben. Maar wanneer u geestelijk verder komt, zult u ontdekken, dat u van de meeste vleessoorten langzaam maar zeker een afkeer krijgt. Meestal begint u daarbij met een afkeer van geitenvlees en varkensvlees, daarna gaat u afkeer krijgen van schaap, lam en rund: en tenslotte gaat u ook het paard verwerpen. Het paard is wel geen mode, maar het is ongeveer de volgorde, waarin aversie optreedt. Deze aversie geeft aan, dat de overeenkomsten met die groepsgeesten te sterk zijn ontdekt, zodat u ontdekt dat deze tevens voor uw eigen wezen t.o.v. bewustwording ongunstige invloeden vertonen en dat u dit voedsel daarom afwijst.

Dat was alleen wat over voeding en omgeving. Maar draagt ook uit dierlijke wol gemaakte kleren of uit plantaardige stof, katoen. Het verschil is alweer duidelijk. Het plantaardig product heeft het voordeel dat het harmonisch is: daarentegen het nadeel, dat het niet het persoonlijk weerstandsvermogen bezit, waardoor het zich tegen vele elementen kan verzetten. Over het algemeen genomen houden wij er rekening mee, dat weefsels, gemaakt van plantaardige stoffen, beter zijn voor ons grotere harmonie in de omgeving brengen en daardoor een prettiger leven mogelijk maken dan die, uit dierlijke stoffen vervaardigd. Uitgezonderd de stoffen, die speciaal dierlijke eigenschappen of functies moeten vervullen: n.l. kleding en wel speciaal-kleding, die tegen de buitenlucht moet beschermen en stoffen, die b.v. lichaamswarmte moeten vasthouden. Daarvoor zijn inderdaad de dierlijke producten beter. Wanneer wij ze daarvoor gebruiken, brengen wij ze terug in hun eigen functioneel verband zij het misschien in een heel andere vorm als b.v. een deken - en zullen daardoor ook geen grote strijdigheid krijgen met de krachten, die de dieren regeren.

En nu heb ik alleen maar het eerste rijtje van voorwerpen en stoffen uit de doos van Pandora gelicht. Want in het dagelijks leven zijn er nog veel meer dingen. Als u uzelf nagaat, zult u tot de conclusie komen, dat u sommige mensen wel ziet en andere mensen niet ziet. U kunt tien mensen voorbijlopen en vijf minuten later kunt u niet eens zeggen, wat ze aan hadden of wat voor gezicht ze hadden. Dan ontmoet u één mens en die kunt u plotseling beschrijven.

Klaarblijkelijk is uw eigen denken en zien, uw reactievermogen enigszins selectief. Wij kunnen dat natuurlijk psychologisch gaan verklaren. We kunnen gaan zeggen dat het uw eigen voorkeur en verlangens zijn, die u tot opmerkzaamheid nopen. Maar zelfs dit is niet voldoende. Want in de groep van personen, die u opmerkt, liggen niet alleen alle gelijke typen, maar zeer differente typen en leeftijden en zelfs ook differente sexen. Hoe dit komt? Wel, in vroegere bewustwordingsfasen zijn bepaalde groeperingen op de wereld geweest, die toen een volkomen gelijk bewustzijn hadden. Zij streefden dus in volledige harmonie, ongeacht de strijd, die in deze harmonie stoffelijk kon voorkomen. Op het ogenblik leven op de wereld vele groeperingen. Dus je zou kunnen zeggen: groepen uit verschillende tijden. Groepen, die te ver in geestelijke inslag qua vorige incarnatie van u verschillen, zullen u onwillekeurig vaag voorbijgaan. U reageert daarop niet scherp. U kunt de proef op de som wel eens nemen. Wanneer u dat doet, zult u zich ook moeten realiseren, dat bepaalde geestelijke factoren klaarblijkelijk uw gezichtsvermogen, uw denkvermogen, ja, zelfs uw gehoor beïnvloeden. En wanneer dat het geval is, kunnen wij ook aanwijzingen omtrent onze geestelijke tendensen krijgen uit de wijze waarop wij bemerken hier duidelijk te zien en daar vaag, hier helder te horen en daar eenvoudig het gehoor te laten vervagen, te laten vervlakken.

Een volgend puntje, dat ook al zeer interessant is. Hoe komt het dat mensen, plaatsen, dieren, gebouwen, meubels en andere voorwerpen bij u een plotselinge herinnering wakker roepen? Menigeen wijt dit aan vroegere incarnaties. In negen van de tien gevallen is dat gewoon zelfbedrog. Maar er zijn bepaalde lijnen, bepaalde vormen, bepaalde verhoudingen, die uw wezen bijzonder aanspreken. En heel vaak zult u alleen door het aanwezig zijn van een bepaalde vlakverdeling b.v. het aanwezig zijn van bepaalde schijnbaar onbelangrijke wijzigingen in een normaal verschijnsel, een herkennen gaan constateren. Dit herkennen komt voort uit een persoonlijke harmonie. Het wekt beelden, die in u reeds bestaan. Maar niet beelden, die in het geheugen bevat zijn, zoals u foutievelijk meent, maar beelden, die geestelijk als idee reeds in u bestaan. Het herkennen van de voor uzelf ideële vormen maakt het mogelijk de persoonlijkheid nader te kwalificeren, te ontleden zelfs soms. Het geeft u een inzicht in uw eigen gesteldheid. In uw eigen denkwijze. Ook zult u ontdekken, dat u niet alle kleuren even mooi vindt en dat u niet voor alle kleuren even gevoelig bent. Nu bestaat daar een algemene scala voor, maar toch komt het voor, dat sommige mensen in hun woning bij voorkeur grijsen gebruiken, of blauw, terwijl anderen zich krampachtig vasthouden aan tere tinten, als rose, sepia e.d.. Sommigen zoeken het in felle kleurencontrasten, anderen zoeken het in effenheid, waarbij hoogstens grotere vlakken t.o.v. elkaar kunnen contrasteren. U kunt het overal waarnemen. Ik wil aan de hand hiervan u wel een paar aardige conclusies voorleggen, u kunt zelf onderzoeken, of ze juist zijn.

In de eerste plaats, mensen, die bij voorkeur gebruik maken van grijsen, verschillende tinten blauw en eventueel tere tinten groen, zullen altijd z.g. bedachtzame mensen zijn. Zij zijn in hun handelen vaak traag, maar zullen - wanneer blauwe tinten betrekkelijk veel worden gebruikt - daarnaast wetenschappelijke belangstelling hebben en meestal ook het vermogen wetenschappelijke feiten te verwerken. Hebben zij daarnaast een intense belangstelling voor verschillende tinten van grijs, dan hebben wij grote kans, dat ze erg driftig kunnen worden, al duurt het ook lang voordat het zover komt. U kunt dus daaraan bepaalde persoonlijke eigenschappen aflezen. Hebben wij te maken met mensen, die alles in wit houden, dan zullen wij merken, dat deze mensen, ook scherpe wit-zwart contrasten aflezen in het leven. Het is óf goed óf kwaad. Tussenwegen kennen ze niet. Blijkt dat deze voorliefde zich uitstrekt tot wanden, maar contrasterende meubels worden gevonden, dan zal - zelfs wanneer de meubilering betrekkelijk modern is - toch kunnen worden geconstateerd, dat een zekere verering en honger naar het verleden aanwezig is. Dat kun je allemaal uit die kleine dingen aflezen. Verder is het misschien ook nog leuk op te merken dat daar, waar wij veel hoekige vormen vinden in decoraties, in structuur, zelfs wanneer deze volkomen gelijkmatig en symmetrisch zijn, moet worden aangenomen, dat het hier gaat om een strijdvaardigheid, waarbij men zichzelf tegen anderen verdedigt. Aan de hand van deze verschijnselen kunt u niet alleen dus uw omgeving beoordelen en daardoor juister reageren, harmonischer zijn en betere geestelijke ervaring krijgen, maar u kunt ook misschien beter het karakter begrijpen van steden en gebouwen. Heus, een begrip voor deze dingen draagt bij tot uw geestelijke bewustwording. Want u ziet juister waarmee u te maken heeft, het dringt beter tot u door en

daardoor wordt voor uzelf een aanvaarden van hetgeen daarin is vastgelegd gemakkelijker mogelijk.

Dan kennen wij in het dagelijks leven de haast niet te stuiten vloed van details. Wanneer u iemand bent, die zich door details a.h.w. laat overbluffen, zodat u uit het vele kleine het grote niet meer kunt vinden, dan weet u meteen ook iets over uzelf. Dan weet u n.l. dat u nog niet geslaagd bent om in uw leven en voor uzelf een werkelijk doel te stellen. Details hebben alleen zin, wanneer ze gezamenlijk een hoofdlijn vormen. Wanneer wij enig idee hebben van de hoofdlijn, die voor ons belangrijk is, zullen de details zich zo groeperen, dat we kunnen constateren: deze details voeren tot ons doel, andere in divergerende richtingen. Als u die details dus niet meester bent, maar u hebt wel een vast geestelijk doel voor ogen, begin na te gaan welke details voor u belangrijk kunnen zijn. Wat kan u helpen, wat kan bewustzijn dragen en wat niet. Het lijkt een hopeloze taak in het begin, maar wanneer u aan deze berg van feitjes een dag of vijf, zes bezig bent, komt er lijn in. Wanneer u het twee maanden hebt gedaan, leert u voor het eerst een associatie vinden tussen details, waardoor ze op zichzelf onbelangrijk worden (de plaats, waar ze thuis horen) en gelijktijdig toch een voortdurende onderstreping zijn van een groter betekenis en een groter doel. Het helpt u misschien om gemakkelijker te leven en te werken. Maar bovenal om datgene, wat u doet, beter te begrijpen, om zo alle geestelijke emotie, die verbonden kan zijn met een stoffelijk falen of bereiken, sterker te ondergaan. Uw geest wordt rijker, leert meer, en ziet haar wereld groeien.

Een ander punt, dat ik toch ook wel bij het dagelijkse leven even moet aanstippen, is het verschil tussen droom en werkelijkheid. U wilt zeggen: Waar komen wij dat nu in de praktijk tegen? Er zijn altijd bepaalde dingen, waarover je kwaad wordt, die je niet kunt hebben, waartegen je je verzet of waar je in een eeuwige twijfel tegenover staat. Is het nu zus of is het zo? Wanneer u daar last van hebt, kunt u er zeker van zijn, dat u ergens een idee hebt van wat het wél moet zijn en hoe het zou moeten gaan. Maar meestal is dit beeld aan uw wereld te vreemd. Je bent misschien niet onknap, maar je droomt, dat je de schoonste bent. En als de boze stiefmoeder van Sneeuwwitje voel je je haast genoopt om alle middelen te gaan gebruiken en toe te passen om nu maar die ander weg te redeneren, weg te drijven. Onjuist. Realiseer u dat de plaats die u hebt in de wereld, voor u een belangrijke is. U bent hier met deze vorm, met deze omstandigheden, problemen er toestanden niet voor niets. Realiseer u dat uw droom een mogelijk latere verwerkelijking inhoudt, maar dat deze verwerkelijking alleen kan voortkomen uit een exploiteren van de nu gegeven mogelijkheden, nooit uit een je daarover te bezwaren en trachten deze te verwerpen of te ontkennen. Aanvaarden van het leven is nodig.

Dromen beheersen de maatschappij. Geen werkelijkheden. De mensheid streeft niet naar een maatschappelijke verhouding, die voor ieder voordelig is, maar naar een maatschappij, waarin ieder volgens zijn drómen gelukkig zal zijn, ook al zou hij dat in werkelijkheid nooit kunnen worden. Men gelooft niet in werkelijke geestelijke werelden, maar men gelooft in geestelijke werelden, die een soort vergoeding zijn voor al, wat in deze wereld gebeurt. Men droomt van macht, van zekerheid, rijkdom en schoonheid, alleen om daardoor te ontkomen aan de problemen, die hier bestaan. Een dergelijke vlucht is uit den boze. En u vlucht weg in de kleinste zowel als in de grootste dingen. Vanaf het smoesje, dat u toch werkelijk even moest kijken wat die koopman op straat liep uit te schreeuwen, toen uw melk overkookte tot het verhaaltje, dat u ineens zo'n hoofdpijn had en toch heus die verjaarsvisite niet kon maken. Dat loopt van af het voortdurend beklag, dat het leven je nooit iets geeft en het jou juist altijd tegenloopt tot de gedachte, dat je nou toch wel voor eeuwig verdoemd zult zijn. Vlucht uit het leven, vlucht uit de werkelijkheid. Voor geestelijke bewustwording zijn deze dingen absoluut fataal. Je moet leven met het heden, met deze werelden en nergens anders mee. Dan is het ook logisch, vrienden, dat je probeert om je droom niet te maken tot een ontvluchting aan de werkelijkheid maar tot een doel, een einddoel. Pas je droom aan aan hetgeen je nu kunt, aan hetgeen je nu méént te kunnen volbrengen om wat je nu bent, althans meent te zijn. Dan heb je daardoor voor jezelf een drijfveer geschapen, die inhoud geeft aan je leven en voor de geest een intensiteit van ervaren schept, die praktisch nimmer op een andere wijze kan worden geëvenaard.

Nu ik toch reeds gesproken heb over een wereld van droom en van werkelijkheid, moet ik overstappen naar een volgend chapter, dat door velen enigszins minachtend het occulte, het paranormale, de begoocheling, de magie wordt genoemd. Want in uw leven speelt magie, bijgeloof, het paranormaal verschijnsel, de occult verkregen kennis, zeker een rol. Laat ik beginnen met u een voorbeeld te geven om u duidelijk te maken, hoezeer deze dingen onwillekeurig opkomen. U loopt op straat. Er staat een ladder op de stoep. Wat doet u? Loopt u er onderdoor, of gaat u er omheen? In negen van de tien gevallen zult u er omheengaan, tenzij u zich realiseert dat daar een ladder staat, dat het dwaas is om er omheen te lopen, dan gaat u er onderdoor en u voelt zich eigenlijk niet eens erg gelukkig. Is dit oud bijgeloof? Eigenlijk niet. Er is n.l. een tijd geweest, dat i.p.v. ladders bepaalde schuine daken werden vervaardigd en wel bij voorkeur voor dodenruimten. Men meende dat de doden daar als geest leefden en dat men dus doorgaande onder een dergelijk uitsteeksel, dat een schuilplaats voor een geest kon zijn, in een occult contact zou kunnen komen. Die weerzin is nu gericht geworden tegen de ladder, vooral tegen de schuinstaande ladder. Maar in feite hebt u diezelfde aversie ook tegen in eenzelfde helling staande planken. Ja, zelfs stenen platen, die onder een ongeveer gelijke hoek staan, brengen ditzelfde terugwijken bij u teweeg. Waarom? Er bestaan verhoudingen in deze wereld, verhoudingen van plaats, verhoudingen van lijn en kleur, van klank, van beweging die ons plotseling dichterbij een andere dimensie schijnen te brengen. Te zeggen dat dit de vierde dimensie is, is dwaas. Te zeggen dat dit de wereld van de geesten is, is misschien te ver gegrepen. Laat ons het zó stellen: Er zijn omstandigheden, waaronder een astrale wereld, die zeer verwant is aan uw eigen wereld, zich kenbaar kan maken, ofwel plotseling in uw eigen wereld enigszins doordringt. Sterk komt dit b.v. bij ondergaande zon naar voren. De ondergaande zon, waarbij de stralen van de zon dus onder een betrekkelijk kleine hoek t.o.v. de horizon vallen, brengt ook weer het eigenaardige verschijnsel van de vliedende schaduw, van het plotseling bewogen lijken van de gehele omgeving. Een intensifiëring van bestaan, van levenskracht in die omgeving volgens uw idee, maar ook van beweging. Al deze dingen staan in direct verband met het in elk mens berustend contact met het astrale. Denk niet, dat u alleen daarom astraal zult zijn ingesteld, want de astrale wereld benadert praktisch iedereen. De hogere werelden zijn slechts bereikbaar voor hen, die meer geschoold zijn of meer hebben geleerd er op te letten.

Wat door middel van die astrale wereld aan verschijnselen gebeurt, noemt men vaak toeval. Wanneer u er echter rekening mee houdt dat toeval in reeksen voorkomt (u zegt altijd al: alle goede dingen bestaan in drieën), dan zult u zich waarschijnlijk ook wel kunnen overtuigen van het feit, dat hier niet alleen maar een wet van kansberekening of toeval een rol speelt, maar dat we hier te maken hebben met andere krachten en waarden. Ik ben ervan overtuigd, dat wanneer u zoudt gaan spelen (b.v. roulette), u dagen zult hebben, dat praktisch elk nummer, dat u trekt, uitkomt, of elk 4^e óf elk 5^e nummer. Een zekere volgorde, een zekere reeks komt daarin voor. Dit duurt een bepaalde periode en daarna keert uw geluk, zoals dat heet. Dan hebt u plotseling niet meer die meer dan normale zekerheid. U wint niet meer, u verliest, ook al komt er nog wel een enkele keer een winstje van de tafel af. U kunt het mijnentwege zelf gaan naspelen, u kunt het ook met een kaartspel doen, u kunt het doen met weddenschappen, de meest idiote weddenschappen. U kunt dit controleren. In sommige gevallen schijnt u verder te zien of zuiverder aan te voelen dan in andere. Wanneer u weet, dat u die periode hebt, is het logisch, dat u er gebruik van maakt. Als u merkt, dat op een gegeven ogenblik alles wat u zegt eigenlijk een vooruit lopen is op hetgeen komt, zult u ook wel zo verstandig zijn uw gedachten te gebruiken en uw denkbeeld omtrent hetgeen gaat komen - ook al is dat een woord, dat je zegt - onmiddellijk om te zetten in een praktische waarde. Deze kwaliteit bezit u allemaal.

U bezit ook een andere kwaliteit en dat is de z.g. reversie. We hebben hier ook te maken met een soort vooruitzien, een soort aanvoelen, een soort voorkennis, een soort aanschouwen van andere vormen zelfs. Maar daarbij zijn deze altijd precies helemaal (maar dan ook uitgesproken) niet waar. Wanneer je merkt, dat in een periode elke gissing, die je maakt onjuist is, beperk je dan tot die gissingen, waarbij twee ten hoogste drie mogelijkheden bestaan. Neem dan de mogelijkheid, die u waarschijnlijk voorkomt, in geen geval. Voor de dames en heren, die dat in de praktijk willen toetsen: Wanneer u aan een tramhalte staat, waar verscheidene trams langs komen, probeert u eens voor te stellen, welke tram het eerst

zal komen. Wanneer u merkt dat u dat op een dag 3 á 4 keer juist hebt geraden, wees dan overtuigd dat ook andere premonities, die u heeft (vooruitschauwende gedachten), een even grote waarschijnlijkheid bezitten. Handel ernaar en het zal u beter gaan.

Ik heb zo-even reeds die astrale sfeer genoemd. Die astrale sfeer grijpt soms heel diep in het menselijk leven in. Zij staat vaak in direct contact met alles, wat in de mens behagen of onbehagen wakker roept. Wij vinden dan ook buitengewoon scherpe reacties vanuit een astrale wereld daar, waar overmatig goed of veel wordt gegeten en gedronken. Zodra het woord overmatig erbij komt, kunnen wij er zeker van zijn, dat elke astrale reactie die ontstaat slecht is. Wanneer wij zelf nog over onze normale vermogens beschikken (we hebben weinig gedronken maar bevonden ons in een omgeving, waar overdaad althans door velen werd genoten) dan kunnen wij er wel op rekenen, dat ons reactievermogen veel minder scherp is dan onder dezelfde omstandigheden in een gezelschap van matigen. Dit is geen geestelijk effect, het is een effect, dat voortkomt uit het astraal gebied. Wanneer wij sommige dingen doen, al is het b.v. een bloem zetten voor een altaar of voor een portret, het al of niet aansteken van een staafje wierook, zelfs het openzetten van de vensters of het strooien van brood voor vogels, dan hebben wij kans, dat deze handelingen ons wederom in de eerste plaats met de astrale wereld in contact brengen. Want er is een reactie van ons uit. Maar al wat uit die astrale wereld voortkomt, werkt niet alleen op onze stoffelijk kenbare wereld, maar ook op het astraal voertuig. Het betekent dat wij - door in onze handelwijzen zorgvuldig zo te kiezen, dat er nimmer van overdaad, van een teveel sprake is - een voortdurende goede invloed op astraal terrein verkrijgen. Dat betekent ook, dat wij geen overmatige onthoudingen mogen toepassen. Overmatige onthoudingstekorten, etc., brengen wederom contact met een astrale wereld, die misschien een schijncompensatie scheidt, maar nooit in staat zal zijn om een werkelijke ervaring aan de geest te geven, zodat deze haar bewustwording verrijkt, terwijl ze gelijktijdig elke schijnbevrediging ten koste van de stoffelijke levenskracht creëert. Het is dus ook lichamen niet goed.

Daarnaast kennen wij in het occultisme de z.g. mededelingen. Ik weet niet, of u ze tot het dagelijks leven wilt rekenen, maar ik meen dat ze daarin ook een belangrijke rol spelen, n.l. kruis en bord, planchette, de z.g. ouints (?), daarnaast echter ook kaarten, koffiedik, eidooiers en andere wijzen van toekomstvoorspelling. U moet er rekening mee houden, dat al hetgeen vanuit de geest wordt verkregen slechts een eenzijdige belichting kan zijn, die bovendien geïnterpreteerd wordt door een stoffelijk verstand en niet door iemand, die de geestelijke sfeer begrijpt. De conclusie is dat alle aanduidingen die tot daad aansporen, bij een opvolgen voor de geest absoluut schadelijk zullen zijn, waar hier stoffelijke ervaringen worden geboren onder valse verhoudingen en geen werkelijk beleven mogelijk is doch slechts een zich laten gaan, hetgeen stoffelijk schade brengt en voor de geest een verzet tegen overheersing.

Wat betreft voorspellingen, al dan niet door middel van de instrumenten door mij genoemd, het is zeker dat toevalsreeksen - ik heb dat al gezegd - bepaalde overeenkomsten kunnen vertonen. Wanneer wij te maken hebben met een toevalsreeks in de kaart of in de verschillende figuren, die in koffiedik b.v. terecht komen, of zelfs in de eigenaardige draaiing, die wij zien in een ei, dan is hier zeker een sequentie van toevalsomstandigheden. Maar indien wij deze aanvaarden als noodlotsaanduiding, dan schakelen wij elke bewuste ervaring en handeling uit en gaan onderbewust teren op hetgeen ons daar nu eenmaal is gezegd of ons daaruit is gebleken. Het gevolg is, dat de geest door gebrek aan actie ervaringen moet derven, die voor haar zeer belangrijk kunnen zijn.

Een volgend punt: Sommigen hebben persoonlijke leiders, anderen volgen meer algemene lering. Onthoudt u één ding goed. Zolang het tegendeel niet blijkt, kunt u rustig aannemen, dat zowel geestelijke leider als meer algemene leraar vanuit de geest niets anders dan het goede met u voor heeft. Maar vanuit zijn standpunt, niet van uit het uwe. Wat hij u voorschrijft, influistert, doceert, is het product van zijn ervaring en denken, niet van de uwe. Hieruit volgt, dat wij deze dingen, als kennisgeving mogen aannemen en als overweging mede kunnen doen gelden in onze eigen besluiten, maar dat wij het nooit aan de geestelijke meesters mogen overlaten of ons mogen houden aan wat door de geest van Jan, Piet of Klaas eens is gezegd.

Verder kennen wij in het occultisme de z.g. profetie of openbaring. Wanneer de profetie of openbaring volledig eerlijk geschiedt, is het niet zeker, dat zij zich volledig zal vervullen volgens menselijke interpretatie. Er is weer sprake van een bewustzijnsverschil. Verder wordt een dergelijke interpretatie gegeven in overeenstemming met de wetenschap van de mensen op een bepaald ogenblik, hun begripsvermogen, hun emotionele instelling en hun morele opvatting. Hieruit volgt dat elke profetie, elke openbaring a.h.w. veroudert, tenzij zij tot een levend bestanddeel wordt gemaakt van eigen denken en weten. Dan vormt ze zich n.l. in het bewustzijn mede om. Vastgelegde profetieën - of die nu zijn van Nostradamus of van de profeten uit het Oude Testament - vastgelegde openbaringen -, of ze nu Koran heten of Evangeliën of de Bhagavad-gita misschien zijn alle slechts vastleggingen die een zeer persoonlijke interpretatie en beleving vergen, voordat zij hun ware inhoud kunnen prijsgeven. Laat u dus a.u.b. nooit verleiden de leringen van anderen letterlijk aan te nemen. Maar probeer steeds door eigen beleving een geloof en een overtuiging te krijgen. Doet u dit, dan zult u daardoor de voor u noodzakelijke harmonieën scheppen tussen stof, de verschillende voertuigen en de ziel, met als gevolg, dat het geestelijk bewustzijn een zeer snelle, grote en vooral harmonische uitbreiding ondergaat.

En dan nog een laatste punt. Wij hebben in deze cursus ettelijke malen gesproken over genezing en dan wel speciaal geestelijke genezing. Onthoudt u daarover het volgende: Ons eigen geloof, ons eigen vertrouwen en onze eigen bereidheid tot helpen zijn altijd bepalend voor de resultaten, die wij zullen behalen. Want wij zijn het schakelpunt in deze wereld op het ogenblik, dat wij handelend optreden, nooit iemand anders. Voor de geest is het goed dit werk te doen, mits het gebeurt uit eigen innerlijke zekerheid. Zolang het eerder een soort van volbrengen van een geopenbaarde taak gaat betekenen, heeft het weinig of geen waarde voor het bewustzijn en zullen bovendien de krachten, die aan het werk worden gesteld, vaak niet de krachten zijn, die het beste geschikt zijn om te genezen.

Wanneer u al deze punten wilt overzien en daaruit zelf uw conclusies trekken, zullen wij in de volgende onderwerpen ongetwijfeld het gehele leven als een voortdurende bewustwordingscyclus kunnen zien, waarin wij door ons eigen realistisch en praktisch denken en handelen, met begrip omtrent de waarde rond ons, veel meer baten kunnen gewinnen, dan we oorspronkelijk ooit voor mogelijk hadden gehouden.

NOOT

Bij een nagaan van de opgegeven experimenten zal u blijken, dat er steeds wederkerende ritmen van dagen optreden, waarin u wel slaagt en waarin u niet slaagt. U zult ontdekken, dat er bepaalde perioden van vitaliteit worden afgewisseld met een zekere lusteloosheid, slapheid. U zult ontdekken, dat ziekteverschijnselen voor u bij voorkeur in bepaalde perioden optreden, terwijl andere perioden juist genezing met zich brengen. Er is een zeker ritme, dat al uw levensfuncties beheerst, niet alleen van uit zuiver stoffelijke basis of astrologisch berekend, maar ook van uit geestelijk standpunt. Wanneer u kunt is het goed voor uzelf het volgende vast te stellen.

In de eerste plaats de z.g. 3-daagse cyclus, waarin u langzaam maar zeker tot een top komt en weer van de top tot een minimum gaat. Het verloop van top tot top bedraagt in zo'n geval ongeveer 6 dagen, maar kan voor enkele individuen zelfs 4 1/2 dag of 7 1/2 dag bedragen. Rekening houden hiermede, het noteren hiervan, maakt het mogelijk de toppen van bewustzijn volledig uit te buiten, de toppen van reactie evenzeer.

Wij kennen verder een z.g. 14-daagse reactiecyclus, waarbij wij een afwisselend groeien en dalen van vitaliteit zien. Dit is zuivere levenskracht zonder meer en staat niet in verband met mentale processen. Probeer altijd in de periode van hoogste kracht zoveel mogelijk af te wikkelen. Deze perioden staan weliswaar in verband met de maan, maar kunnen voor een ieder verschillend liggen, zodat het niet met zekerheid is te zeggen of nu werkelijk een afnemende maan, voor u een afnemen van krachten betekent. In vele gevallen is het zelfs het tegendeel. Het is duidelijk bewijsbaar.

Houdt u dan bovendien nog rekening met de z.g. 4-maandscyclus. U zult ontdekken, dat u in elke 4 maanden een top krijgt van ongeveer 15 tot 20 z.g. gelukkige dagen. In deze dagen

beschikt u over een meer dan normaal vooruitzien. U reageert juist en snel en hebt vaak uw maatregelen reeds getroffen, voordat de noodzaak daartoe kenbaar was. Probeer ook deze fase vast te stellen. Er zijn er gemiddeld ongeveer drie per jaar. Gebruik deze perioden om datgene te volbrengen wat voor u werkelijk noodzakelijk is. Omtrent de cyclische verschijnselen verwijs ik verder naar wat in vroegere lezingen én in Sleutels en in de vrijdagavondverslagen daarover is gezegd.

DE DOOFPOT

*Een doofpot met een deksel erop staat
haast in ieder huis. Dat, wat in 't "ik"
je niet bevalt, voelt zich in die
doofpot wel thuis. dat, wat je niet
wilt verstaan en wat je niet wilt
begrijpen, doe je in de doofpot, snel.
Want anders wordt 't conflict te fel en
zou haast nood gaan lijken.*

*Een doofpot bestaat er ook voor de Staat.
Een doofpot ook voor het geloof.
Een doofpot bestaat er voor het "ik".
En alle, tezaam tonen zij aan:
Men durft niet eerlijk tegenover zichzelf te
staan, wanneer het om werkelijkheid gaat.*

*Dan is men belast met vele problemen, die
soms naar absurde obsessies zwemen.
Dan wordt de doofpot een waangeloof, waarin
men eigen fouten wil maken tot schuld van
anderen en van de wereld.*

*Men moest zich toch van die doofpot beroven en
leren in de zin van het zijn te geloven: te
beseffen dat het volbrengen van plicht het
belangrijkste is, dat er bestaat. Alleen zo
hervind j' in de ziele het licht, dat de
doofpot van waan doven laat*

ZESDE LES - ESOTERISCHE PRAKTIJK

Bij het bezien van alle geestelijke krachten, die in de wereld bestaan, komen bij ons ongetwijfeld enkele vragen op. Wij weten n.l. wel dat er meer verborgen is achter de sluier van de materie dan de doorsnee-mens denkt. Maar het is dikwijls heel moeilijk je in te denken hoe de zaak nu eigenlijk precies werkt. Wilt u echter in de praktijk iets hebben aan alle lessen en raadgevingen, die wij u doen toekomen, dan zullen wij hier toch ook iets moeten vertellen over de praktische kant van bepaalde esoterische stellingen. Hieruit vloeien dan voor uzelf bepaalde consequenties voort.

Laat ons in de eerste plaats vaststellen dat de periode, die onder het beeld de Vissen stond, praktisch is afgelopen. Dat is een heel belangrijk punt. Het teken Vissen is n.l. kosmisch gezien negatief. Het is zoals men zegt een nachtperiode ofwel een duister uur. De periode Aquarius, die op het ogenblik komt, is wat men noemt een positieve periode of een dagperiode. Dit zegt u niet veel, wanneer u niet bekend bent met de werkingen en de geschiedenis van de wereld. Ik wil u echter een klein voorbeeld geven: De grote, op géestelijke waarden gebaseerde beschavingen hebben bestaan tot kort voor Jezus' komst op deze wereld. De grote geheimscholen zijn praktisch alle verdwenen of althans verwaterd tijdens de periode van Jezus' leven, kort daarvoor of daarna. Daarna is een periode gekomen van een steeds toenemend materialisme. Wij hebben dat kunnen zien in de verwording van het christendom, maar evenzeer in de steeds materialistischer opvattingen van andere godsdiensten. Wij hebben het ook kunnen zien in de vorm die de maatschappij begon aan te nemen. Een vorm, waarbij langzaam maar zeker een adel van innerlijk wezen en afstamming plaats moest maken voor de z.g. geld-adel. Er zijn perioden, dat de materie bijzonder sterk haar invloed doet gelden. Het was een Kali-periode of een ijzeren periode, die nu juist is afgelopen. Wat nu komt is een z.g. gulden periode, gouden periode of duizendjarig rijk. En daarmee zijn allerhande veranderingen gemoeid. De belangrijkste punten van de esoterie zijn steeds weer in het getal 12 terug te vinden. Langzaam maar zeker heeft de wereld dit vergeten en zij moet langzaam maar zeker weer tot ditzelfde bewustzijn groeien. Maar reeds in de tijd van Pythagoras werd praktisch de gehele bewustwording en de gehele esoterische erkenning (de gnosis) gebaseerd op een 12-hoekig vlak. De gulden snede was in die tijd niet zoals men tegenwoordig wel eens zegt 3-4-5, maar de gulden verhouding was toen 4-4-4. In beide gevallen is het eindgetal weer 12. 12 was het getal van de volledig geopenbaarde Godheid. Nu zijn wij op het ogenblik bezig aan een periode, waarbij de z.g. top gaat terugvloeien: het getal 5 gaat terugvloeien tot het getal 4. Gelijktijdig, echter zal het lagere gedeelte, het getal 3, worden opgetrokken tot het getal 4 (Wat volgorde betreft heb ik mij hier gehouden aan de rangorde der cijfers). Dat betekent voor uzelf, dat alle verhoudingen in de wereld zich gaan wijzigen. Die verhoudingen liggen natuurlijk op het terrein van geloof en van wetenschap, op het terrein van mysterie en van inwijding. Daarnaast echter komen ook andere waarden op de voorgrond. En dan moet ik toch iets vertellen over oude inwijdingsgeheimen, zij het dan, dat ik daar niet te veel op mag doorgaan.

In de oudheid kende men de z.g. onbevlekt ontvangenen. En direct onder hen de tweemaal geborenen. Over onbevleete ontvangenis horen wij in de legenden nog, wanneer wij spreken over de Boeddha, over Jezus. De titel tweemaal geborene wordt nu nog door vele Brahmanen opgeëist. Wat is nu eigenlijk de inhoud daarvan? In de inwijding komt men tot een erkenning van de wet van evenwicht, de grote kracht van de goddelijke harmonie. Deze harmonie wordt niet alleen astrologisch uitgedrukt, maar ook in verdere verhoudingsgetallen en eigenschappen. Op grond daarvan kwam men in de oudheid tot het stellen van de z.g. tempelmaagden of tempelgodinnen. Zij waren verplicht om zich te onthouden van elk sexueel verkeer, behalve wanneer een z.g. engel of ingewijde tot hen kwam. Zij hadden zelf een geestelijk peil bereikt, dat voldoende hoog was en gingen dan na de bevruchting de wereld in. Dit eerste kind dat zij droegen, was dus een kind, dat zonder hartstocht ontvangen was en dat

- volgens elke waarde en waardering, die men maar kende - zó harmonisch mogelijk was en zoveel mogelijk in overeenstemming met de wet van evenwicht, met de goddelijke harmonie. Dit bracht met zich mede, dat men dus kon komen tot een zo perfect mogelijk mens,

Wanneer wij sedertdien de ontwikkeling nagaan, komen wij tot enkele ontstellende ontdekkingen. In de eerste plaats dat de nadruk die op het sexuele is gelegd, steeds meer de verkeerde kant is uitgegaan. Men spreekt misschien over zedeloosheid of bandeloosheid in deze dagen: maar of wij nu gaan kijken in Rome, in het rijk van keizer Karel, die er ook een zeer behoorlijk aantal concubines op nahield, in de middeleeuwen (vroegere middeleeuwen of late middeleeuwen), altijd weer vinden wij datzelfde terug, een verkeerd begrip van de sexuele functie. Dat betekent dat door het kiezen van niet harmonische partners de wetten van evenwicht in de voertuigen der mensen vermoord werden. Onevenwichtigheid is het noodzakelijke resultaat van een dergelijke wijze van paring. Daarnaast heeft men een - laten wij zeggen - bijna buitennatuurlijk belang gehecht aan het sexuele als genotsmiddel, maar ook als een factor in de maatschappij. Ook dit is in strijd met de goddelijke wetten. Daardoor staat u dus zelf in een wereld, waarin het grootste gedeelte van de mensen absoluut disharmonisch is. Niet alleen maar wat betreft hun eigen wezen, maar vooral wat betreft hun voertuig.

Deze onevenwichtigheid kan niet zonder meer gecompenseerd worden. In een nieuwe tijd zal langzaam maar zeker de mensheid moeten toegroeien naar een punt, waar men wederom tracht het volmaakte evenwichtige voertuig te scheppen, waarin de volmaakte evenwichtige geest een onmiddellijk contact met het Goddelijke kent en gelijktijdig toch komt tot een uitdragen van de goddelijke wil op aarde. Maar tot op heden is dat niet zo. Wij moeten beginnen in alle dingen rekening ermee te houden, dat de voertuigen, die wij rond ons zien, absoluut onevenwichtig zijn. En onevenwichtigheid kun je alleen compenseren door daar een anders gerichte onevenwichtigheid tegenover te stellen. Dat betekent, dat een leven volgens de directe normen, die als goed aanvaard worden, in deze maatschappij over het algemeen niet mogelijk is. En verder, dat een zich volledig en stipt houden aan die normen voor velen betekent een onnodige zelfkwelling, een onnodig aantal problemen en vooral, een steeds groter innerlijke onrust, die eigen kracht en daadkracht begint te verteren.

In de oudheid wist men verder, dat er bepaalde zedenwetten bestaan. En die zedenwetten zijn ook alweer gebaseerd op dit evenwicht, maar nu uitgedrukt in de mens. En dan horen wij daar o.a.: Het is noodzakelijk om eerlijk te zijn tegenover jezelf en tegenover anderen. Het is noodzakelijk voortdurend te beantwoorden aan je eigen maatstaven van goed. Het is voortdurend noodzakelijk om in je hele leven te zoeken naar een zodanig tevreden zijn (niet bevredigd maar tevreden zijn), dat een aanvaarding van de gehele wereld, als door God bezielde, mogelijk wordt. Want de wereld is één geheel. Daaraan kunnen wij niet ontkomen. Of je nu in de stof bent of in de sferen, deze eenheid blijft voortbestaan. In deze eenheid te leven betekent je even wicht vinden en in dat evenwicht God.

Toch is het niet voldoende om alleen je evenwicht te herstellen. In deze onevenwichtige wereld zou men allicht denken: Nu ja, goed, wij zijn dan onevenwichtig in onze voertuigen en wij zullen dat ongeveer in orde maken en dan zijn wij klaar. Maar er zijn bepaalde eisen gesteld door het wezen van God Zelve. En nu heb ik zo even het woord gnosis gebruikt. Gnosis is geen stoffelijk weten. Het is wel een wetenschap. Het is een weten, dat bereikt wordt door contact met het Goddelijke. Het kan ook niet in boeken worden neergelegd, het kan zelfs niet van mens tot mens worden gesproken. Het is en het blijft een innerlijk geheim. Die wetenschap echter is voor ons bereikbaar, wanneer wij de wereld op de juiste manier benaderen. En in een praktische bewustwording zullen wij er altijd naar streven om nu, op dit ogenblik zoveel mogelijk te bereiken, zoveel mogelijk te doen. Het is dus logisch, dat wij - zelfs wanneer onze vorm misschien onevenwichtig is en wij daarvoor een compensatie moeten zoeken -, toch anderzijds trachten om dit hoogste beginsel reeds in deze eerste periode van een gouden tijdperk binnen onszelf sterker te wekken. Er zijn dan de volgende dingen voor nodig.

In de eerste plaats (en denkt u nu niet dat ik het weer uit den treure herhaal, maar het is zo): Naastenliefde. Naastenliefde wordt uitgedrukt als een begrip van eenheid, waarbij het zeer goed mogelijk is, dat juist door dit begrip van eenheid de groei van andere waarden wordt beperkt of anders gericht. Naastenliefde is dus geen absolute duldzaamheid of lijdzaamheid.

Maar het is een - ten koste van eigen wezen en krachten zo nodig - richten van het totaal der schepping, opdat daarin evenwichtigheid moge ontstaan.

Ten tweede: Een ieder heeft een vrije wil. Om een wil waarlijk vrij te maken, dient de mens zich te ontdoen van het hem obsederend begeren van de hem obsederende angsten. Het is noodzakelijk moed te vergaren. In de eerste plaats moed om zonder vrees voor de dood te kunnen overgaan. In de tweede plaats moed om te kunnen leven volgens eigen inzichten en principes.

In de derde plaats moed om alle offers te brengen, die noodzakelijk zijn voor het bereiken van een innerlijk evenwicht.

Als wij deze hoofdwaarden nu even laten rusten, dan moeten wij terugkeren tot hetgeen wij gezegd hebben over de ontwikkeling van verschillende gaven in uzelf. En dan wil ik ook hier trachten een paar van de hoofdpunten aan te stippen. In de eerste plaats: Er zijn twee factoren die beide berusten op het goddelijk scheppend vermogen. De eerste noemt men kracht en deze is positief: de tweede noemt men macht en die is negatief. Een mens, die macht begeert, zal zijn kracht verliezen. Een mens echter, die kracht bezit, zal deze nimmer mogen gebruiken om zijn macht t.o.v. anderen te tonen. Alle kracht, die uit het Goddelijke wordt geput, kan alleen geput worden, indien dit in een dienend verband gaat. Men moet de Schepper dienen en slechts daardoor kan men de scheppende kracht voortdurend in zichzelf gewaar worden. Men kan die kracht overdragen aan anderen. Overdracht van kracht is alleen dan mogelijk, wanneer deze kracht in de ander niet wordt omgezet in macht en ook geen verstoring betekent van een noodzakelijk evenwicht binnen die mens. Er is niemand voor wie de kracht niet bereikbaar is. God is in alle dingen. Wanneer God in alle dingen is, is Hij ook in u. Wanneer Hij in u is, zult u Zijn kracht evengoed kunnen ervaren als ieder ander en zult u instrumenteel kunnen zijn voor de uiting van die kracht ten opzichte van ieder ander. Dit moet een innerlijk weten zijn, een zekerheid, waaraan men niet twijfelt. Twijfel is in vele gevallen de dood van de bewustwording, wanneer het gaat om het gebruik van de z.g. occulte of paranormale waarden.

In de tweede plaats: Ofschoon wij over het algemeen spreken over de uitstraling als iets, wat waardebepalend is, moeten wij niet vergeten, dat het gehele gebied der schepping ingedeeld is in een reeks van frequenties, van trillingen. En nu wil ik niet zover gaan, dat ik abstracties ga aanhalen als de 10 Sephiroth, die Gods kracht ontvangen uit en in hun eigen trilling, waarbij hun getal 7 is, want 7 is gelijk aan 10. Dat is heel aardig wanneer u die raadseltjes kunt oplossen. In feite zijn de 10 gelijk aan de 7, omdat beide getallen een uitdrukking geven aan de goddelijke waarde: in het geval 7 aan de vormwerelden en al het daarbij behorende, in het geval 10 aan alle geestelijke werelden en al het daarbij behorende. Maar goed, er zijn dus Sephiroth, als u het zo wilt noemen (of goden, als u hen zo wilt noemen), die elk een eigen deel van de kosmos beïnvloeden. Dit zijn trillingsgebieden. Die trillingsgebieden zullen elkaar vaak kunnen doorkruisen zonder elkaar volkomen te beroeren. Elk deel van de schepping valt onder de heerschappij van één van die krachten, één van die trillingen. Elk van die trillingen zal t.o.v. andere trillingen in een vaste verhouding liggen. Denkt u maar eens aan do-decatonale muziek, die u misschien niet mooi vindt, maar die in een 12-tonige scala een verhouding geeft van verschillende trillingen t.o.v. elkaar met daarbij zeer eigenaardige combinatiemogelijkheden. Waarbij wij meteen ons 12-voud weer terug hebben, zoals u merkt.

Er zijn 12 krachtgebieden, 12 trillingen. Niet alle trillingen zijn harmonisch met elkaar. Het is noodzakelijk, dat wij steeds rekening houden met de waarden, die voor ons harmonisch zijn. Wanneer wij "zien", dan hebben wij niet alleen rekening te houden met de uitstraling, die wij waarnemen maar ook wel degelijk met onze eigen uitstraling. Wanneer u blauw bent, dan zult u combineren met blauw, maar ook met wit, ook met geel, in geen geval echter met groen en ook niet met rood. Wanneer u dat weet, zult u aan de hand van uw eigen uitstraling proberen zoveel mogelijk harmonische factoren rond u te verzamelen. Het is zaak zoveel mogelijk te leven in het rijk van zijn eigen kracht, zijn eigen trilling. Het is zaak om waar dit nodig is (b.v. voor het volbrengen van scheppende handelingen) contact te zoeken met die gebieden, die met eigen trilling harmonisch zijn. Men onthoude hierbij: Elke persoonlijke bereiking wordt het best volbracht op het eigen trillingsterrein. Elke bereiking echter die scheppend is, waaruit dus

voor de wereld of voor de geest iets geboren moet worden - ook buiten uzelve - kan alleen bereikt worden door een contact met een andere trilling, die harmonisch is met de uwe. Hier hebben wij dus o.m. wisselwerkingen. En u zult goed moeten onthouden dat elke mens, die werkt met de geest, zal werken met een geest van een ander trillingsgebied dan zijn eigen. Beide krachten dienen echter om goede resultaten te waarborgen harmonisch te zijn.

Wanneer u "ziet", is het noodzakelijk dat u leert alles op zijn trillingswaarde te kennen. Alle trillingswaarden, die niet harmonisch zijn met de uwe, worden - ongeacht de schijnbare belangrijkheid van het getoonde beeld - terzijde gezet. Zij zijn voor u zo zeer misleidend en vreemd, dat een juiste interpretatie nooit kan plaatsvinden. Wanneer wij te maken hebben met trillingen, die harmonisch zijn met onze wereld, dan zal altijd een dergelijke verschijningsvorm voor ons een daadnood met mee zich brengen. Wij zullen iets moeten doen. Liggen de gebieden echter in onze eigen trilling, dan kunnen wij zeggen dat het hier een persoonlijke ervaring en openbaring is, waarvan de betekenis t.o.v. de buitenwereld nil kan zijn, maar die in ons een versterking van de voor ons noodzakelijke goede tendensen kan betekenen.

Natuurlijk ligt dit alles nog betrekkelijk ver verwijderd van de normale praktijk in het leven. Wat u nodig heeft is niet alleen een reeks van aanwijzingen omtrent de werkingen van de kosmos zonder meer. U moet leren uzelf stoffelijk volgens uw eigen waarden en kennis aan te passen. U zult mij dus niet kwalijk nemen, dat ik nu hier een paar conclusies ga trekken, die van werkelijk zuiver praktische aard zijn.

Ten eerste: Voor elke mens is het noodzakelijk dat hij elke verbittering weet te bestrijden. Verbittering bestrijden kan geschieden door de erkenning van de positieve waarden in het eigen leven met het gelijktijdig erkennen van de negatieve waarden in het leven van anderen. Het wordt daardoor mogelijk misschien niet alle dingen "goed" te heten, maar wel ze te accepteren en zo de huidige toestand voor jezelf beter te beleven. In verband hiermede is het raadzaam het verleden slechts in zoverre te doen meetellen, als men herinneringen heeft die in het heden qua ervaring nog belangrijk zijn. Verder laat men het verleden rusten en werkt men in het heden aan het heden en de zeer nabije toekomst. Wanneer U verbitterd bent, zult u hierdoor uw eigen onevenwichtigheid, die waarschijnlijk stoffelijk voertuiglijk reeds aanwezig was, op het geestelijk terrein overbrengen en doen worden tot een fixatie, die u zowel stoffelijk als geestelijk zeer nadelig beïnvloedt, elke uitbreiding van bewustzijn onmogelijk maakt en - wat belangrijker is gelijktijdig maakt tot een negatieve of vernietigend - factor in uw eigen wereld.

In de tweede plaats: Er bestaan geen vaste waarden of waarderingen. Dit kan niet genoeg herhaald worden. Elk dogma is het fixeren van een gebeuren, op zichzelf waar in één bepaald punt van de tijd, dat in alle andere punten van de tijd niet zo geldt of behoeft te gelden. Men dient open te staan voor elke leer en voor elke kracht, die gegeven wordt, die men horen kan. Men dient verder open te staan voor alle mogelijkheden, die in het leven bestaan en men mag nooit trachten kunstmatig blind te zijn voor bepaalde mogelijkheden. Het erkennen van mogelijkheden betekent niet, dat die mogelijkheden ook aanvaard worden: maar wel dat men aan de hand van de mogelijkheden, die in het heden bestaan, een oordeel kan vellen, waardoor men in de toekomst volgens eigen vrije wil zonder zelfverblindende verder kan gaan. Neem uw besluiten nooit alleen maar na een ogenblik van nadenken. Neem ze nooit alleen, omdat het nu eenmaal logisch of redelijk is, dat je zo iets doet. Als u zo begint, dan gaat u zelf dogmatisch denken. Wanneer ge uzelf vastklampt aan een dogma, laat u de persoonlijke waarden teloor gaan, uw vrije wil verdwijnt in een schijnbeeld, dat u voor uzelf opbouwt - in feite - een psychologische afwijking.

Een derde punt. Er zijn veel verschillende begrippen mogelijk van goed. Maar voor u is maar één ding goed, n.l. niet datgene wat u begeert, maar wat u voor uzelf volkomen aanvaardbaar vindt en wat bij u geen enkel schuldbewustzijn wekt t.o.v. anderen. Vermijd elke daad, waaruit een schuldbewustzijn kan voortkomen. Maar wanneer eenmaal een daad zonder dit schuldbewustzijn is gepleegd, laat u niet door latere ervaringen tot een schuldbewustzijn daaromtrent bewegen. Een nieuwe bewustwording kan betekenen, dat uw waardering van goed veranderd is en het betekent ook, dat uw daden veranderen moeten. Maar dit geschiedt

alleen, doordat uw eigen evenwichtigheid veranderd is en u dus compenserend moet werken om zoveel mogelijk althans de goddelijke harmonie in uzelf te kunnen blijven beleven.

Een vierde punt. Er zijn vele dingen in de wereld, die wij moeten afwachten. De wereld wordt geregeerd door grote krachten. En er bestaat ergens een denkwereld, waarin niet alleen de goddelijke Kracht Zichzelf openbaart, maar waarin a.h.w. de prototypen, de oertypen van alle vormen, die ooit zullen bestaan, reeds aanwezig zijn. Vanuit die denkwereld worden bepaalde sjablonen gelegd op de voor u bestaande kleinere wereld. De uitvoering van die sjablonen ligt in de hand van wat u noemt: goden, halfgoden en heroën (dus helden). Zij zijn de uitvoerders van een goddelijke wil. U bent niet sterk genoeg om daar tegenin te gaan. Binnen de sjablonen echter is het voor u zeer goed mogelijk om een eigen keuze te maken. Houdt u aan de waarde van uw eigen wereld slechts in zoverre, als dit noodzakelijk is, maar dan ook geheel. Zoek daarnaast door eigen directe daadstelling en daadkracht verder te komen. Die punten vloeien onmiddellijk voort uit hetgeen ik zo even heb gezegd.

Nu gaan wij we er een ogenblik terug naar de gedachte van de oude mystiek en de oude inwijding om het mij zo mogelijk te maken nog enkele parallellen te trekken. De oude inwijdingsgedachte, in het christendom nog een tijdlang voortbestaand in de graalgedachte, kent wat men noemt de Steen der Wijzen (Of - zo u wilt - de avondmaalsbeker, volgens de legende gesneden uit één smaragd.). Deze Steen der Wijzen of deze avondmaalsbeker is natuurlijk niet een concreet iets. Het is een gedachte. Ons eigen wezen - zelfs wanneer wij alleen in de stof denken te vertoeven - neemt deel aan de goddelijke scheppende Kracht en zo ook aan de goddelijke denk- of gedachtewereld. Wij zijn te allen tijde onmiddellijk verbonden met de grote krachten, die onszelf bestieren. Nu is het echter mogelijk om deze grote krachten allen tezamen tot een harmonische verhouding te brengen. Wij maken ons daarbij onafhankelijk van ons eigen trillingsgebied. Dit is de bron des levens, de Steen der Wijzen, de Graal. Het is a.h.w. een direct erkennen van het middelpunt, de levende Kracht, waaruit alle verschijningsvormen zich openbaren.

Dat deze verschijningsvormen in God alle gelijktijdig bestaan, betekent nog niet dat dit voor óns werkelijk is. In de inwijdingsgedachte leren wij dan ook steeds weer, dat de goddelijke gedachte als een zaad wordt gebracht in de wereld van chaos en dat zij in deze wereld van chaos zich langzaam ontplooit, totdat zij identiek is aan het beeld dat deze vrucht heeft gedragen, dus aan de goddelijke gedachte. Voor onszelf dienen wij dit aan te houden.

Voorbeelden te over zijn hiervan te vinden, want overal zien wij de levensboom, wij zien het in de stellingen van de z.g. maanrunen bij de druïden, wij kunnen dit terugvinden in de kabbala, maar ook in de gedachten van b.v. de Germaanse wereld. In alle gevallen hebben wij te maken met een vader- en een moederprincipe. De harmonie tussen vader- en moederprincipe betekent eenheid. Uit vader en moeder als eenheid wordt geboren het kind, dat de volmaakte weergave is van vader en moeder. Maar dit kind is niet - en nu moet u even goed opletten - het product van een geboorte, maar van de volkomen harmonische, éénwording van vader en moeder. De eenheid van vader en moeder baart de perfecte hermafrodit, doordat zij beiden - oplossend in grote harmonie tot een nieuwer en groter wezen - alle factoren binnen zich besluiten. (Dit behoeft u niet te onthouden, maar het geeft u misschien een beter inzicht in hetgeen ik nu verder wil gaan zeggen.) Wanneer nu een leraar komt op deze wereld, dan moet hij de uitdrukking zijn van twee dingen: van geloof en van weten, beide samenkomend tot gnosis, tot goddelijk weten. Zo'n leraar kan alleen optreden in de beginperiode van een nieuwe aera, van een nieuw tijdperk. Wanneer hij optreedt, is hij de verpersoonlijking van de krachten, die in die aera tot uiting komen. Is die aera een duistere periode, b.v. een ijzeren periode, de nacht van Kali, dan weten wij, dat zo'n leraar niet het doel heeft een absolute bewustwording mogelijk te maken, maar wel om de krachten van regressie a.h.w. te kanaliseren. In de oude leer zei men wel: Een ijzeren tijd is een tijd van Ahriman. Ahriman is de vader der leugen. Indien de leugen gekanaliseerd is, zal zij de waarheid in zich blijven bergen en deze openbaren. Dat is de bedoeling geweest van b.v. Jezus' komst.

Het is duidelijk dat wanneer een periode komt, waarin het geestelijke weer vrij wordt en positief, er een meester komt, die in de eerste plaats zal afkeuren. Hij zal aangeven wat niet meer deugdelijk is en daarnaast een waarheid geven in de hoop dat door het erkennen van die

waarheid plus het breken met de vele gebruiken en gewoonten, die in de Ahriman-periode, de leugen-periode zijn gevormd, de nieuwe waarheid en de nieuwe harmonie ontstaan. Die kracht werkt in iedereen. In een nieuwe meester of een nieuwe leraar is dat een culminatie, een direct contact van het Goddelijke, het Wezen Zelve, met een deel van de uiting.

Voor ons is het meestal niet mogelijk zo ver te gaan. Maar ook wij ondergaan diezelfde tendensen. En wij zullen deze ontdekken in de eerste plaats, doordat wij kritisch worden t.o.v. veel omstandigheden en toestanden, die wij tot op dit ogenblik zonder enig aarzelen of vragen hebben geaccepteerd. In de tweede plaats zullen wij ontdekken, dat wij in onszelf verbetering voelen en kennen t.o.v. bestaande waarden. Soms kunnen wij die niet uiten, wij voelen in onszelf, dat wij daarvoor toch iets beters zouden moeten weten of dat we beter zouden moeten doen. In de derde plaats: ontevredenheid. En tevredenheid is een aspect van het onharmonische en moet dus bestreden worden. Maar dit ontevreden zijn wordt geboren uit een erkenning van bestaande disharmonieën. Men wil de dissonanten in de schepping vervangen door consonanten, door samenklinkende factoren. Op deze wijze ondergaat ook ieder van u de thans steeds verder groeiende tendens tot geestelijk inzicht, tot geestelijke rijping.

Nu in dit een beginperiode en wij kunnen er wel zeker van zijn dat de kritiek, die u gevoelt ten dele onjuist is. Het aanvoelen van grote geestelijke waarden kan u b.v. zeer kritisch doen staan t.o.v. openbaringen, die nog net niet dát behelzen, wat u eigenlijk reeds verwacht, maar wat u in feite nog niet kunt verwerken. Zij kunnen u zeer kritisch, ja, soms op een sarcastische manier kritisch zelfs doen staan t.o.v. vaste instellingen, zoals geloof, sociale structuur. Het is niet zonder reden, want u voelt dat deze dingen onjuist zijn. U voelt aan dat ze absoluut niet deugen in deze vorm. Op zichzelf is uw kritiek wel gerechtvaardigd. Maar u bent niet in staat het zonder dit geloof of zónder deze instellingen te doen. U bent niet in staat deze te veranderen of te verbeteren. Wanneer u naar buiten blijft denken, dan blijft u exoterisch handelen. Exoterisch handelen in een esoterische periode betekent altijd mislukking. Alle kritiek naar buiten toe gevoeld, moet worden omgezet in een zekerheid van komende krachten des goeds binnen het eigen persoonlijke leven. Elk begrip van verbetering, t.o.v. de buiten wereld ontstaan, moet worden omgezet in een verbeteren van eigen wezen, eigen leven en eigen persoonlijkheid.

Een typisch verschijnsel in deze maatschappij is op het ogenblik b.v. het verzet tegen onvrijheid. Men voelt zich te veel gebonden, men wenst deze banden niet meer te aanvaarden en komt er vaak toe om met een haast vernietigende kritiek elke binding van de maatschappij en het gezin terzijde te werpen. U zult begrijpen, dat deze houding ook wederom exoterisch is en in een esoterische periode dus onjuist, onevenwichtigheden scheppend, onredelijk, bewustzijn-belemmerend. Wanneer u echter al deze waarden nu omzet in een innerlijke vrijheid, die zuiver persoonlijk wordt genoten en wel bij voorkeur op geestelijk terrein, wanneer deze vrijheid niet gebruikt wordt om een eigen bandeloosheid goed te praten maar om een eigen verantwoordelijkheid volgens eigen besef te erkennen en te aanvaarden, dan bent u in één-klank gekomen met deze nieuwe tendens, met deze nieuwe maatschappij. Nu zal niemand u een volmaakt of een harmonisch voertuig kunnen geven. Het onvolmaakte voertuig dat u hebt, kunt u waarschijnlijk iets dichter bij de harmonie, bij de juiste evenwichtigheid brengen. Maar niet volmaakt, dat is onmogelijk. Wij dienen dus in deze periode vooral ons te richten op het geestelijke, de geestelijke kracht en het geestelijk leven.

In de oudheid, zoals ik reeds zei, had men die inwijdingsscholen: en daar kwamen inderdaad zeer vele occulte krachten voor. Ik denk hier b.v. aan telepathie over ongelooflijk grote afstand: teleportatie, ook van eigen wezen, levitatie, het spreken met geesten, het ingaan in andere werelden: etc. Deze dingen worden in de moderne tijd weer mogelijk. Maar zij worden door te velen gezien als een doel of misschien ook een middel. Slechts weinigen beseffen, dat zij het nevenproduct zijn van een innerlijk proces. De mens, die onmiddellijk gaat streven naar het paranormale, streeft exoterisch. Hij komt daarmee in de richting van de zwarte magie en dat is wederom een periode van dood. Hij gaat voor zichzelf terugrijpen naar de oude en stoffelijke waarden om zo zijn geestelijk leven te verwerklijken. Dat is onmogelijk, tenminste wanneer u ten goede wilt streven. Wilt u ten goede streven, een actuele bewustwording door maken direct in verband met deze tijd, dan moet het innerlijk streven, het zoeken naar

innerlijk evenwicht, innerlijke rust worden gezocht zowel langs de weg van stoffelijke compensatie als van geestelijke compensatie, totdat een directe wereldaanvaarding mogelijk is. En dan komt vanzelf hier de praktijk weer naar voren. Wanneer wij alleen verlangen naar occulte krachten, paranormale vermogens, dan zullen wij nergens terecht komen. Dan zullen wij voortdurend stuiten op mislukkingen. Dan zullen wij zien dat wij zonder meer niet verder komen. Het is echter duidelijk dat elk innerlijk contact met het Goddelijke deze waarden als nevenproduct wekt. In de overgangperiode, waarin u leeft, is het nog aanvaardbaar zich tot het Goddelijke te wenden om daardoor deze krachten als uiting van een goddelijke wil - en niet anders - te verkrijgen en werkzaam te zijn daarmee in eigen wereld.

Al deze krachten worden verkregen door geloof, meditatie, zoeken naar inzicht. Inzicht verkrijgt u het eenvoudigst, wanneer u leert na te denken. Nadenken kun je alleen, wanneer je voldoende feiten kent. Recapitulatie van hetgeen men in een bepaalde periode heeft volbracht (bij voorkeur b.v. per dag) is dus zeer aan te bevelen. Indien u zich realiseert waar u gefaald hebt op een dag, waar u iets goeds hebt gedaan, waar iets voor anderen hebt gedaan of waar u dit hebt nagelaten, omdat het u te lastig was of omdat u voor uzelf iets prettigers meende te vinden, dan krijgt u ook inzicht in de wijze, waarop u staat tegenover God. Elke daad, elke handeling, elke gedachte is in feite niets anders dan het bepalen van eigen harmonie t.o.v. de kosmische harmonie, eigen trilling t.o.v. de grote, alomvattende Kracht. Stel u voortdurend deze Kracht voor als volmaakt. Beroep u op die Kracht, tracht door mediteren of bidden tot contact met die Kracht te komen. Denk niet, dat dit kinderlijk is. Er zijn heel veel dingen, die kinderlijk lijken zonder het te zijn. Houd er verder rekening mee, dat uw eigen wereld, uw stofwereld, een aantal z.g. fysische wetten kent. Deze fysica is voor een groot gedeelte gebaseerd op het gedachteleven van de mens. De wijze, waarop u bepaalde wetten aanvaardt, bepaalt hoe ze voor u werken,

Wat de geest betreft, is de instelling geheel anders. Er zijn werelden zeer nabij de uwe, waarin ook de usance of het gebruik de enige bepalende wet is. Nu is gebed een usance onder de mensen om zo het Goddelijke te benaderen, geestelijke krachten te benaderen. Gebruik het gebed dan, omdat dit volgens geestelijke wetten de juiste weg is. Het gaat niet om de inhoud, het gaat om de vorm, het gaat om het gebruik. Pas ook in andere dingen u aan bij gebruiken. Denk niet in de eerste plaats na over magie, maar pas u aan bij al, wat ge kent aan gebruiken omtrent geestelijke werelden. Maak desnoods stoffelijke handelingen tot symbool van geestelijke verlangens. Op deze manier benadert ge de gebieden van het geestelijk terrein, waarin ge harmonische trillingen kunt vinden, (meestal van een andere en vaak hogere waarde), waardoor uw eigen wezen kan worden aangevuld, uw eigen vermogen tot evenwichtigheid en ook uw werking in de buitenwereld dus tenslotte wordt vergroot.

In de vorige les hebben wij erop gewezen, hoeveel natuurgeesten en natuurrijken u omgeven. Bedenk steeds dat elke natuurkracht, elke elementaal, ondergeschikt is aan een oerpersoonlijkheid, een grote gedachte, een grote persoonlijkheid of godheid, die speciaal op dit terrein regeert. Wendt u wanneer het noodzakelijk is bij voorkeur tot die persoonlijkheid, maar handel in overeenstemming met hetgeen ge weet omtrent de elementalen.

Wanneer ge geestelijke lering nodig hebt, ge verlangt naar de leermeester, die u innerlijk tot een steeds grotere hoogte kan opvoeren, dan is het niet redelijk om een dergelijke meester te zoeken. De kosmische wijsheid vindt voor uw trillingsgebied een verpersoonlijking in de Sephiroth, de directe godheid van uw gebied. Wendt u tot deze. In een zo groot mogelijke harmonie met deze zult ge uit uw eigen gebied de nodige impulsen verkrijgen, waardoor u contact krijgt met een meester. Dat deze uit een harmonisch gebied stammen zal, vloeit voort uit bepaalde geestelijke wetten, die ik u zonder meer niet verklaren kan.

Dan nog een laatste punt. Gij zijt zelfstandig. Natuurlijk is er één grote kosmische wet, de wet van evenwicht. Maar direct daaruit komt voort wat wij noemen oorzaak en gevolg of ook wel karma. De wetten van karma, van oorzaak en gevolg, zijn in feite wetten van compensatie, waardoor het totale evenwicht gehandhaafd blijft. Als zodanig komt alle lijden, alle misverstand, alle ongeluk enz. voort uit dat oorzaak en gevolg. In feite dus uit een verstoring van uw eigen harmonie t.o.v. de kosmos. Acht u nooit gebonden aan een karma of aan een noodlot. Weet, dat voor u altijd een weg is te vinden, waardoor ge al de consequenties van

een vroeger bestaan kunt ontgaan. Die weg is: Ontken de waarde van het verleden, verwerp de invloed van het verleden en zoek in dit ogenblik op uw eigen wijze een zo groot mogelijke harmonie met het Goddelijke te bereiken. Wanneer u dan soms een openbaring kan worden gegeven, die u ver verheft boven eigen bereiken, zal uw bewustzijn zijn aangepast aan uw streven. Is dit het geval, dan wordt alle oorzaak en gevolg nietig, waar de wet van harmonie prevaleert.

ZELFSTANDIGHEID

Zelfstandigheid. Zelve staan. Op jezelf durven steunen. Dat vraagt in zekere zin ook zelfbewustzijn. De mens, die zelfstandig is moet op zichzelf weten te vertrouwen. Hij moet een klein beetje begrijpen wat hij zelf is én wat hij zelf betekent. Pas op die manier kan hij komen tot een werkelijk goed resultaat, tot een voor zichzelf streven en voor zichzelf denken.

Maar je kunt nooit helemaal alleen staan. Er is altijd een kracht, die je in stand houdt. Er is altijd ergens een gedachte op de achtergrond, die voor jou de inhoud is, datgene wat je gelooft, wat je vertrouwt. En pas dán kun je staan. Dan kun je voor jezelf ongeacht wat de wereld denkt of zegt, Dan weet je vóór jezelf wat goed is. Dan voel je voor jezelf wat je doen kunt en wat je moet laten. En dan pas ken je ware zelfstandigheid. Daarom kan ik het misschien het best zo zeggen:

Kind uit licht en chaos, langzaam ontwaakt tot eigen weten, kind van gedachten en ervaren, zoekend naar eigen kracht, door onbewustzijn soms in tegenstellingen uit elkaar gereten, vind je toch een keer je eigen kracht, vertrouwen en een innerlijk weten.

Wanneer je alleen met jezelf strijdt te midden van het leven, dan ken je geen eeuwigheid, dan ken je geen leven, dan ben je de slaaf van al wat bestaat. Maar op het ogenblik dat in je een kracht voor het eerst zich vernemen laat, je voelt "dit is goed en zo kan ik doen", "dat is kwaad, dat zou mijzelf doen haten", dan kun je je op jezelf verlaten, dan, kun je je eigen wegen gaan, dan kun je op jezelf staan.

Het is moeilijk om zelfstandig te zijn. Het is zo gemakkelijk op anderen te bouwen en er op te vertrouwen, dat anderen wel volbrengen wat jezelf niet ligt. Het is zo gemakkelijk aan anderen te laten - in haast verwaten lijdzaamheid - des levens strijd. Het is moeilijk voor jezelf te torsen de last van het leven. Het is moeilijk voor jezelf te streven, te denken en te zorgen, te weten: Niet slechts morgen maar zelfs de hele eeuwigheid ligt nu in mijn handen. Het is mijn verantwoordelijkheid. Dit moet ik dragen.

Maar kun je aanvaarden, kun je begrijpen, dan maak je je los van al, wat je steunt misschien maar gelijktijdig ook leidt in een richting, die je niet meer ligt. Dan krijg je in de wereld een ander beeld. Een nieuw gezicht rijst op, een nieuwe werkelijkheid. Je vecht je eigen strijd, je draagt je eigen lasten. Zelfstandigheid.

Zelfstandigheid blijft voortbestaan, totdat je ten laatste hebt volbracht wat nodig was om alle kracht te beseffen, die rond je leeft. Dan eerst besef je dat de zelfstandigheid, die jou als pantser soms, als wapen nog omgeeft, is deel van de grote onafhankelijkheid, waarin God en Zijn wezen bestaan: de eeuwige Gedachte, waarin jouw zijn als déél van Gedachte ondergaat en toch blijft voortbestaan. Zelfstandigheid is een-deel van de strijd, die verwint de waan en openbaart Gods werkelijkheid.

Hiermede heb ik getracht dit onderwerp mee te verwerken in een zin, waarin ik het zelf aanvoel. Er is voor ons een tijd, dat zelfstandigheid nog niet goed is, omdat we te weinig weten, omdat we te weinig durven, omdat we te weinig verantwoordelijkheid willen dragen. Maar áls je eenmaal wakker bent geschud en begrijpt, dat je je eigen leven moet leven, dat je bewustwording je eigen verantwoordelijkheid is en je eigen taak, dan durf je misschien alle lasten daarvan te aanvaarden. En dan ben je vrij. Een heerlijke vrijheid, maar ook een zware weg.

En in deze nieuwe vrijheid vind je dan vaak - naast zware lasten en soms een kruisweg - iets van die innerlijke vreugde en die innerlijke vrede, die je - juist omdat je zelfstandig bent en van niemand afhankelijk - God doet aanvaarden, de goddelijke Kracht doet ondergáán en je

zo, zijnde wie je bent, kan doen opgaan in het eeuwig scheppingsbeeld, voor altijd deel ervan. Niet meer genoopt om te handelen en toch product van al, wat je door eigen krachten hebt bereikt.

Ik moet nog even iets zeggen: Wat u nu als praktische esoterie heeft voorgeschoteld gekregen, houdt heel wat meer in, dan het u misschien op het eerste gehoor lijkt. Let nu eens in de eerste plaats op die paar leefregels, die worden gegeven. Die zijn veelomvattend, maar voor jezelf kun je ze in de praktijk brengen. Gebruikt u dan deze regels als aanvulling van de vorige les dan hebt u inderdaad een mogelijkheid gekregen om voor uzelf nu een klein beetje meer baas in eigen leven te worden.

Heeft u dat gedaan - dus heeft u die twee nog eens samen bezien - dan kunnen we de volgende keer misschien (tenminste dat zegt de eerste spreker) wat verder ingaan op deze problemen. En wanneer het u nog niet voldoende duidelijk is, moet ik er op wijzen, dat aan het einde van de cursus twee avonden speciaal voor uw problemen - in deze zin dus - zijn gereserveerd, waarin we zullen trachten om alle bezwaren tegen "te hoog" of "niet ver genoeg gaand", "te praktisch" of "niet praktisch genoeg" op te lossen en zo ook tegemoet te komen aan uw eigen behoefte. We hebben gewerkt volgens ons eigen schema, maar we zullen dan trachten het toch weer aan het gemiddelde aan te passen.

ZEVENDE LES - UIT DE GEEST IN DE STOF

Zoals u begrijpt is deze titel niet alleen bestemd om weer te geven hoe de geest in de stof werkt. Want uzelf bent immers ook uit de geest in de stof gekomen. Het gaat hier niet alleen om een reeks van verschijnselen. Het gaat hier om een tweezijdige werkelijkheid, die voor elke mens op aarde bestaat, maar ook voor elke geest, die in sferen leeft, die met de aarde nog verbinding kunnen hebben.

Het is onmogelijk om geest en stof als volledig van elkaar gescheiden te zien. De geest, die zich dit niet realiseert, leeft zoals dit heet - in een Zomerlandsfeer. Zij gaat daar haar eigen wegen en haar hele wereld is opgebouwd uit geestelijke impulsen. Maar altijd komt er een ogenblik, dat die wereld niet voldoende is. Dan blijkt dat om verder te gaan het noodzakelijk is iets te veranderen. Die verandering kan in het begin in de Zomerlandsfeer zelve optreden. We hebben dan te maken met een verandering in een zeer fijne materie, maar toch nog materie. Het kan ook heel vaak voorkomen, dat die geest zich geroepen voelt op aarde werkzaam te zijn of in een lagere sfeer. Ook hierbij kunnen wij steeds weer spreken van stof, dus van materiaal, dat vormen aanneemt, mits beroerd door een bewustzijn en dat ook alleen via een bewustzijn te veranderen is. Het heeft verder zeer simpele eigen wetten.

Nu is dit zeer algemeen. Voor de mens zelf is in de eerste plaats belangrijk: Hoe ben ik in die stof terecht gekomen? Hierover is zo vaak gesproken, dat ik meen met een korte, misschien wat technische uiteenzetting te kunnen volstaan. Op het ogenblik, dat voor de geest geen enkele mogelijkheid tot verder bewustzijn in de sferen bestaat, is het alsof haar gezichtsvermogen, haar gehoor, haar gevoeligheid voor de omgeving beginnen te verminderen. Dit is natuurlijk niet feitelijk waar. Maar een geestelijke omgeving ondergaat een bepaalde ontwikkeling. Wanneer je die ontwikkeling niet kunt volgen, word je achtergelaten. Je eigen subjectiviteit loopt zoveel trager dan die van anderen, dat je niet meer kunt reageren op hun acties, niet meer hun gedachten kunt volgen. Kortom door deze vertraging ontstaat een soort vereenzaming. Deze vereenzaming kan alleen worden opgeheven door een terugkeer tot de lagere sferen. Maar gaat men in een lagere geestelijke sfeer, dan treden daar weer een reeks onaanvaardbare situaties op. Zou men van uit een lichtsfeer naar een duistere sfeer willen afdalen - wat theoretisch mogelijk is - dan zou de geest door haar licht, dat zij nog altijd bij zich draagt, geïsoleerd zijn van haar omgeving. De eenzaamheid blijft voortbestaan. Zou zij gaan werken in het astraal gebied, dan blijkt ook hier weer, dat ze een ander levensritme heeft en dus niet in staat is zich daar onmiddellijk een voertuig te bouwen, dat passend is. Ze kan zich zeker niet zónder voertuig daar bewegen of uiten. Het gevolg is, dat de geest teruggrijpt naar die wereld, waarin automatische vormgeving plaatsvindt.

Men meent vaak dat de geest op de wereld zelf haar lichaam, haar voertuig vormt. Dit is niet waar. Op aarde spelen zich bepaalde levensprocessen af. Deze levensprocessen brengen met zich mee, dat een voertuig wordt gevormd. Wordt dit voertuig niet beziel, dan wordt het door het moederlichaam dood afgescheiden en is er verder niets gebeurd, of het wordt eenvoudig verloren vóór die tijd. De geest echter, die hier een woning voor zich klaar ziet staan, zal zich hiermede alle moeite besparen en - gelijktijdig contact krijgend met een nieuwe wereld - trachten hiervan bezit te nemen. Nu geldt voor de geest echter, dat een zekere gelijkheid van trillingen noodzakelijk is. De trilling, die het meest gemeenschappelijk optreedt tussen mensen- en geestenwereld, is die van begeerte. Het gaat hier niet om de interpretatie van de begeerte, maar om die begeerte, zoals zij dus psychisch aanwezig is. Deze eenheid van begeerten, gestimuleerd met uitsluiting van andere begrippen, maakt een inbezitneming van een mensenlichaam gemakkelijk mogelijk, mits het zich nog in een periode van vorming bevindt en dus de gestatie-periode nog niet voor 2/3 voltooid is. Het resultaat is, dat over het algemeen van uit de geest in de stof wordt geïncarneerd op zeer eenzijdige basis. Slechts de zeer bewusten, die zouden incarneren, zijn in staat om een groter aantal waarden - en dan nog met elkaar harmonisch - te verwerken en hiervoor een overeenkomst op aarde te zoeken.

Waar echter lichamen van een dergelijke perfectie zeer weinig worden gemaakt, kan er natuurlijk mee gerekend worden, dat de meer bewusten slechts in zeer kleine mate op aarde zullen terugkeren. Door hun bewustzijn zijn zij namelijk in staat zich voertuigen te bouwen in elke andere wereld, die voor hen aanvaardbaar blijft. Een terugkeer tot een lagere sfeer betekent voor hen dus niet - zoals voor de geest, die minder ontwikkeld is - een grote handicap.

Wanneer onze geest dus deze eenzijdige keuze heeft gedaan, begint zij zich met de zich vormende vrucht - en wel kort na de vorming van het framboosje - te verbinden en daar regelmatig terug te keren. Het bewustzijn is dan betrekkelijk ver buiten het moederlichaam uitgespreid, toch worden de sensaties van de moeder voor een groot gedeelte reeds overgenomen. In deze periode is de geest nog vrij. Wij moeten er dus rekening mee houden, dat zij zich op elk gewenst moment nog kan terugtrekken. Tot bijna de 4^e maand is zelfs nog een wisseling van bewoner mogelijk, zonder dat dit voor het voertuig bijzonder kwade gevolgen heeft,

Van uit geestelijk standpunt is de eenzijdigheid zeer te betreuren. Want indien wij ons gaan richten op datgene, wat ons verbindt met een lagere wereld, maar gelijktijdig afstand doen van datgene, wat ons verheven heeft tot onze eigen geestelijke wereld, komen wij te staan in een volkomen verwrongen situatie. Daarbij geldt verder, dat zodra het begeren vervuld is andere factoren in het bewustzijn onmiddellijk op de voorgrond treden en de plaats van het vervulde begeren innemen. Slechts daar, waar uitgesproken van een geestesziekte sprake is, treedt deze bevrediging niet op en dus ook niet deze vervanging. Dit houdt in, dat wanneer de geest incarneert in de stof en haar begeren naar milieu, naar genietingen, naar sfeer voldaan zijn, zij onmiddellijk zich bewust wordt van datgene, wat zij niet in de stof kon realiseren. Het zal u dus duidelijk zijn, waarom de meeste mensen niet tevreden zijn in het leven. Een deel van hun geestelijke wensen kon vervuld worden, een ander deel echter bleek - gezien het voertuig - moeilijk of niet vervulbaar.

Zolang deze geest nu binding houdt met haar eigen wereld, hetzij bewust of onbewust door uittreding contact blijft houden met haar eigen sfeer, is het haar mogelijk om dat ontbrekende voor een groot gedeelte bij te voegen: d.w.z. dat de lichamelijke ontwikkeling en een verstandelijke ontwikkeling vanuit een geestelijk standpunt gedirigeerd kan worden. Het is geen absoluut dirigisme, omdat bepaalde stoffelijke vrijheden blijven bestaan, waar de geest part noch deel aan heeft. Maar er is van een zodanige beheersing sprake, dat aanmerkelijke structuurveranderingen kunnen plaatsvinden. Wanneer dit gebeurt, geschiedt dit meestal in de jaren kort voor de puberteit, voor sommige mensen is het ook nog mogelijk rond 25- tot 32-jarige leeftijd dergelijke veranderingen tot stand te brengen. En dan is er nog een periode van ongeveer 40 tot 45 jaar. Dat ligt aan het type en aan het karakter. Gedurende deze perioden is het dus nog mogelijk om een aanvulling te krijgen van het oorspronkelijk eenzijdig contact, dat men opnam met de wereld.

Een volkomen foutieve voorstelling heeft de mens over het algemeen wel van de wijze, waarop lichaam en geest met elkaar verbonden zijn. Men stelt zich het lichaam voor als een soort doos, waarbinnen zich de geest bevindt. Niets is minder waar dan dit. Op het gevaar af dat ik u choqueer met mijn voorbeeld, zou ik hier willen denken aan sommige apen, die een klauter- of klimboom hebben op een erf, met daarboven of ook wel daaronder vaak een klein hokje, waaraan zij met een ketting zijn vastgebonden. Wanneer u zich dit beeld voor ogen stelt, kunt u zeggen: De wereld is de paal. De geest is gebonden aan de impulsen, die vanuit de wereld komen. Dit bepaalt haar werkingsmogelijkheid in haar eigen sfeer. Maar het gaat ver buiten het lichaam, dat alleen maar het hokje is. Op deze wijze gezien zal het u duidelijk zijn, dat uw eigen geest voortdurend van uit de geest probeert invloed uit te oefenen op de stof en dat er een voortdurende werking tussen stof en geest blijft bestaan. Hoe meer uw geest in staat is zich te bewegen buiten de onmiddellijke wereldbetrekkingen (in het voorbeeld, hoe langer de ketting is, die ons aapje heeft) hoe gemakkelijker u dus in uw eigen wereld resultaten bereikt en hoe groter de wereld is, waaruit u indrukken kunt halen, waaruit u voedsel kunt verzamelen voor een geestelijk inzicht van het stoffelijk noodzakelijke.

In de praktijk kan worden gezegd dat de menselijke geest voor de geboorte een oppervlakte van 3 tot 400 vierkante kilometer kan bestrijken. Na de geboorte wordt dit terrein beperkt. Maar is het kind lichamelijk nog niet bekwaam tot werkelijk handelen, dan is het over het algemeen toch wel in staat impulsen op te vangen over een oppervlakte van ong. 10 tot 12 vierkante meter. Daarna in de vormingsperiode tot het 20^e jaar loopt die gevoeligheid terug, totdat het kind menselijk is geworden in dit opzicht en dus zijn sensitiviteit zich niet verder uitstrekt dan de onmiddellijke omgeving. Zelfs hier treden verschillen op, omdat de intensiteit van een aanwezige gedachtestroming of geestelijke stroming, die het kind beroert, niet voor allen gelijk is. Die gevoeligheid, zoals ze dan is ontwikkeld, is de basis van gevoeligheid (van sensitiviteit) gedurende het verdere leven. Men kan deze natuurlijk weer uitbreiden. Maar ook wanneer verder niet aan ontwikkeling wordt gedaan, kan worden opgemerkt, dat het voor jongens op 8-jarige leeftijd, voor meisjes op ongeveer 10-jarige leeftijd bereikte niveau van gevoeligheid gehandhaafd blijft gedurende het gehele leven.

De vrouw heeft hier dus wel een voordeel. In de eerste plaats rijpt zij wat sneller dan de man, in de tweede plaats behoudt zij haar capaciteit tot uitbreiding van haar sensitiviteit wat langer. Toch zijn die verschillen vaak niet zo groot in de praktijk als men zou denken. Dit komt omdat menige vrouw niet vanuit de geest in de stof leeft, maar haar stoffelijke belangen als primair gaat zien. Zij sluit dan haar geestelijke impulsen uit, tenzij zij onmiddellijk in verband staan met haar stoffelijke omgeving en wereld, haar eigen belangen dus zoals die materieel gezien kunnen worden. Wat de man betreft, deze verwisselt maar al te graag zijn gevoeligheid voor een fantasiewereld, waarin hij dus zijn dromen gebruikt als een verhulling van de werkelijke impuls, die hij opdoet. Voorbeeld: De vrouw doet de impuls op van een groot ongeluk. Haar vraag: a. Is er niemand van mij (behorend tot mijn familie, mijn omgeving) bij betrokken? b. Zou ik er iets aan kunnen doen? Bij de man ligt de impulsverhouding anders. a. Kan ik hier iets aan doen? b. Wat is het? En - is het beeld gevormd - over het algemeen een fantasie van wat hij had willen doen, wanneer de omstandigheden er naar geweest waren. De heren der schepping houden mij deze opmerking ten goede. Zij is naar mijn beste weten juist.

Het is begrijpelijk dat de wijze waarop men dus als mens leeft van uit de geest óf met een steeds groter beperking, en concentratie in de stof, belangrijke gevolgen zal hebben voor de manier, waarop men het werken van de geest, die niet-stofgebonden is, in de stof kan waarnemen, daaraan kan medewerken en daarvan gebruik kan maken. Vanuit de geest, die niet-stofgebonden is, worden n.l. tot de stoffelijke wereld grote reeksen van impulsen gericht. Een van de voor de meeste uwer belangrijke is die der genezing. Genezing is niet alleen maar het tot stand brengen van een plotselinge conversie van weefsels of iets dergelijks. Het is ook niet alleen maar het uitstorten van een geestelijke kracht. Het is het aanpassen van een geestelijke trilling bij een stoffelijk patroon. Wanneer u een figuur hebt gelegd in zand en deze figuur is ten dele verstoord, dan kunt u wanneer u weet welke grondtrilling eerst deze structuur tot stand bracht, deze wederom herstellen. Een simpele proef met een stemvork en een glasplaat, waarop wat zand, kan u hiervan overtuigen. Vanuit de geest is het mogelijk de grondpatronen van het leven te reproduceren. Helaas is zij toch wel weer beperkt hierbij. De geest kan n.l. alleen daar intreden, waar geen haar tegenwerkende factoren aanwezig zijn. En over het algemeen mag worden gezegd, dat vanuit de geest zuiver stoffelijke waarden als genezing slechts dan volledig bereikt kunnen worden, wanneer geen bewuste of onbewuste tegenwerking in de omgeving plaatsvindt. Want de stofgebonden geest is nu eenmaal uit de aard van haar bestaan op dat ogenblik veel sterker verwant met de materie, dan iemand anders.

Een tweede punt van werking vanuit de geest in de stof - u ook allen bekend - is de mededeling. Deze mededeling wordt b.v. gegeven door paranormaal begaafden in de vorm van geziene (dus visuele) boodschappen, van auditieve boodschappen, van droom- of hallucinatieve boodschappen en daarnaast een gebruik van vele middelen tot zelfuitdrukking, die lopen van kruis-en-bord, via de verschillende klassen van media tot de zwevende trompet toe. (Waarbij ik niet wil zeggen, dat die laatste trompet nu juist het belangrijkste wapen is, waarvan wij ons kunnen bedienen.)

Een mededeling die vanuit de geest in de stof wordt geplaatst, kan nooit eenzijdig zijn in haar betekenis. Dat wil zeggen; het is de geest onmogelijk u voor een zuiver stoffelijk geval te

waarschuwen, b.v. een ongeluk, tenzij dat hier bepaalde geestelijke consequenties aan verbonden zijn, die voor die geest te overzien zijn en aan de hand waarvan zij haar eerste impuls wekt. Hier vindt u misschien de verklaring van het eigenaardige waarschuwen, dat schijnt te gebeuren zo irreeël als maar mogelijk is. Vandaag wordt gewaarschuwd voor een ramp, die niet plaatsvindt: morgen wordt niet gewaarschuwd voor een ongeluk, dat wel plaatsvindt. We moeten dan onthouden, dat beide gebeurtenissen vanuit geestelijk standpunt een gelijke potentie betekenen, maar dat de geestelijke consequentie van de ramp wel voor de geest interessant was, die van het ongeluk niet. Het kan ook omgekeerd zijn. De geest kán nu eenmaal niet volledig in stoffelijke zin denken. Het zal u misschien moeilijk vallen dit te geloven, waar u voortdurend merkt, hoe wij op de hoogte zijn van al, wat er op de wereld gebeurt en u vaststelt, hoe wij toch in staat zijn betogen op te bouwen op een voor de stof zeer aanvaardbare wijze. Maar vergeet één ding niet. Wat wij - zelfs hier - kunnen weergeven, is slechts een zeer beperkt gedeelte van wat wij geestelijk ervaren en weten. En alles wat wij weergeven, geschiedt op een selectieve wijze. Het gaat ons niet alleen om een bepaald resultaat in de materie, het gaat ons om een geestelijk resultaat. Want de geest, die vanuit de geest in de stof werkt, doet dit steeds in verband met eigen wereld, eigen leven en niet alleen in verband met het uwe. Ik wil hierbij opmerken, dat dit geen egoïsme behoeft te betekenen, maar dat dit handelen op dezelfde wijze geschiedt als b.v. van Nederland uit t.o.v. een Afrikaanse missie. Wanneer dan goedwillende dames heerlijke jaegerwollen hemdjes zitten te breien voor het arme negerkind, dan is dat wel een klein beetje belachelijk. Maar vanuit het standpunt van die dame, is dat het beste, wat zij doen kan. Zij ziet het vanuit haar standpunt. Het negerkind zal inderdaad dit kledingstuk dragen, maar het zal waarschijnlijk op een andere manier gebruikt worden dan de dame in kwestie zich ooit heeft voorgesteld.

Dit gebeurt voor de geest regelmatig. Want wij oordelen naar geestelijke normen en niet naar stoffelijke normen. En laat ons nu eens zien, hoe dus vanuit de geest bepaalde boodschappen worden weergegeven naar de stof. De wijze, waarop de geest werkt in het geval van helderziendheid, kunt u zich als volgt voorstellen.

De hersenen van de mens zijn gevoelig voor zeer kleine stroomwijzigingen. Het zou mogelijk zijn om een encephalograaf om te bouwen, zodat zij door het induceren van denkbeelden illusies doet ontstaan. Dat dit bij een hersenoperatie kan gebeuren is meermalen gebleken. Het voeren van kleine contacten of zelfs het afsturen van zeer kleine prikkelimpulsen op enkele hersencellen kon door het normale beeld heen een ander herinneringsbeeld doen ontstaan, zodat in enkele gevallen een patiënt b.v. midden in de operatiezaal door de dokters en de verpleegsters heen als een tweede beeld de boom zag, waarop hij eens met zijn meisje had gezeten. Op een dergelijke wijze nu fungeert de helderziendheid. Er is dus sprake van een stimulans, die wordt gericht op de hersenen, niet van een zich tonen en werkelijk in stoffelijke vorm bestaan. Dat gebeurt maar enkele malen en degenen, die dat doen, behoren werkelijk tot de lagere geest, die zelfs een Zomerlandsfeer nog niet betreden heeft.

Nu zult u begrijpen, dat het onmogelijk is om onmiddellijk een juist beeld te wekken. De helderziende wordt a.h.w. getrokken naar een bepaalde plaats. Men ziet op die plaats een figuur, maar men ziet deze niet continu. In het begin is het beeld wazig en vormt zich pas langzaam. Het is alsof deel na deel wordt geprojecteerd en tenslotte is het geheel dus een compositie, die door waarnemingen van delen is ontstaan. Dit komt door een voortdurend weergeven van prikkels, die in verband staan met in de helderziende of in het medium bestaande punten. Zo kunnen kleine beschrijvingsafwijkingen dan ook verklaard worden.

Opvallend is hierbij verder, dat de boodschappen, die niet auditief worden weergegeven op symbolen berusten. Wanneer n.l. geen gebruik kan worden gemaakt van het woord, moeten voorwerpen worden getoond. Deze voorwerpen worden zo beschreven, dat een ander ze kan herkennen, inderdaad. Maar dat is niet precies het beeld, dat die ander zich dan voor ogen stelt. Het is een soortgelijk beeld, dat in feite zeer grote afwijkingen toont in de details. Op deze wijze kan b.v. een Bijbel worden getoond met een opgeheven vinger als een soort vermaan. Er kunnen bloemen worden getoond als bewijs van geluk, maar ook van zegen, vreugde, enz..

Krijgen wij te maken met het gehoor, dan wordt ongeveer hetzelfde procédé gevolgd. Hierbij wordt de stem geprojecteerd in de hersenen. Dus de eigenlijke zenuwen, die de trilling opnemen (de gehoorgang) zijn er niet mee gemoeid. Zadel, hamer, aambeeld, zij blijven in volledige rust. De stem wordt in de hersenen gevormd, maar zij ontstaat door een directe prikkeling. Bij deze directe prikkeling krijgen wij een weergave, die soms zoveel luider is dan het omringend geruis, dat dit tijdelijk weg valt. In andere gevallen kan de benadering zo zwak zijn, dat het een gefluister is, waar je heel voorzichtig naar moet luisteren met uitsluiting van alle andere geluid, desnoods door de oren toe te stoppen. Eén ding is echter zeker: er is altijd sprake van zuiver gevormde woordsymbolen. Want de geest zal haar uitdrukking zoeken in de taal van haar medium. De taal dus van degene, door wie zij werkt. Zij zal dit zoeken op een wijze, die vanuit de hersenen (bewust en onbewust herinneringsvermogen, dus van het herinneringscentrum) op te bouwen is.

De mededelingen, die gedaan worden door middel van b.v. sprekende media, zijn vaak weer op een ietwat andere werking gebaseerd. Het is voor de geest vaak zo: Je begint met een persoon die dus bereid is te aanvaarden, te beïnvloeden. Op een gegeven ogenblik heb je de vlakke eigen gedachten zover gebracht, dat een plotselinge wijziging mogelijk is. Het is net een helling. Op het ogenblik, dat die helling bereikt wordt, schakelt het eigen spreken uit en treedt het inspiratief spreken daarvoor in de plaats. Die helling wordt bepaald door de concepten van de spreker. Je kunt dus b.v. niet een priester of een dominee op een preekstoel plotseling een volkomen atheïstische redevoering laten houden. Het is op deze wijze praktisch niet te doen. Alleen dat, wat in hem lééft, kan naar buiten komen. Maar wij kunnen sturen. Als een skiër a.h.w. volgt de geest die inspireert, de ontstane gedachtelijnen, steeds weer met een enkele impuls een bepaald gedachtepad verder openend. Zo ontstaat een aaneenschakeling van denkbeelden, die behoren tot de spreker zelf, in een volgorde en in een richting, die door de geest voor ongeveer 90 % - in de beste gevallen - kan worden beheerst. Naarmate natuurlijk dit zuiver inspiratieve meer en meer overgaat in trance, wordt de bestuurbaarheid, maar ook de wendbaarheid veel groter.

In de eerste plaats kan naarmate de trance sterker wordt de eigen persoonlijkheid tijdelijk door een andere persoonlijkheid worden vervangen. Ook een hypnotiseur kan ditzelfde tot stand brengen. Wanneer dit echter van binnenuit geschiedt, is het een specifiek tranceverschijnsel. De wijze waarop de geest spreekt, is dan afhankelijk van de conditie van het medium. Veelal wordt ook hier de methode gevolgd te werken vanuit de voorstellingen en woordenschat van het medium. Terwijl men daarentegen in enkele gevallen - b.v. bij hersenen, die te weinig ontwikkeld zijn, dan wel bij media, die een zeer uitgebreid herinneringscentrum hebben voor klanken maar daarentegen een betrekkelijk kleine woordenschat - overgaat tot het aaneenrijgen van klanken. Opvallend is dan, dat - tenzij men een bijzondere training hierbij heeft - over het algemeen een stamelende spraak ontstaat. Ook een karakterisering van de spraak wordt dan moeilijker, zodat een zekere monotonie in het spreken gaat optreden.

Krijgen wij te maken met voltrance of dieptrance, dan is hierbij sprake van een praktisch volledige beheersing van het lichaam. Voltrance en dieptrance kunnen bereikt worden door verschillende suggestieve werkingen: door hypnotische werkingen, maar ook door zelfsuggestie, zelfhypnose van het slachtoffer. Het is voor een geest, die wat lager staat, dus mogelijk om iemand in beslag te nemen alleen door vanuit de geest in de stof een bepaald denkbeeld zo sterk en met nadruk uit te zenden, dat een concentratie van het sujet hierdoor ontstaat. Door deze concentratie wordt al het andere uitgeschakeld en kunnen de functies stuk voor stuk worden overgenomen. Het eindresultaat is dan bij een werkelijk bereikte dieptrance een bezetenheid. Bij een trance kan het een tijdelijke bezetenheid zijn: de banden zijn niet zo vast. Bij half-trance krijgen wij eerder te maken met een aanhechting, dus een aankleven van een voelhoren uit de geest aan een menselijke aura, waardoor een voortdurende wisselwerking - en van uit de geest ook een beïnvloeding - plaatsvindt.

Al deze soorten van mededeling worden door de geest gebruikt om hierdoor haar eigen doeleinden te vervullen, en niet in Uw wereld, maar in hun eigen wereld. Het gaat de geest, die u aanspoort tot iets als drinken b.v. niet om het drinken zelf. Drinken op zichzelf is onbelangrijk voor die geest. Het gaat om de uitstraling van bevrediging, de roes en wat

daarmee samenhangt, waar deze in een gedachte-uitstraling worden waargenomen en als zodanig een kracht worden, die kan worden omgezet in iets van eigen wereld en sfeer. De geest, die tracht u iets goeds, iets edels bij te brengen, doet dit natuurlijk, omdat zij het goed met u meent. Maar zij doet het tevens, omdat hierdoor de kracht van licht en goed in haar eigen sfeer en voor haar eigen bewustzijn aanmerkelijk wordt uitgebreid. Met andere woorden: wie vanuit de geest op aarde één ziel redt - sta mij toe die term te gebruiken - zal in de geest vanuit de stof het volledige licht, dat verworven werd door de persoon op aarde, voor zichzelf herbeleven en zo als een nieuwe waarde in eigen bestaan verwerven.

Vanuit de geest wordt natuurlijk ook op andere wijze ingegrepen. Ik denk hier vooral aan het aangrijpen van gelegenheden, die door mensen zijn geschapen om geestelijke doeleinden te vervullen. Hierbij wordt een suggestieve werking uitgeoefend op b.v. een menigte (een volk) of op enkele personen. Het gaat hier dan echter om een verandering van een wereldbeeld, een verandering van een situatie in de wereld en als gevolg dáárvan een verandering van een zeker geestelijk evenwicht, een zekere geestelijke harmonie. Onder degenen, die op deze wijze vanuit de geest in de stof werken, vinden wij de Broeders van het Kruis, maar ook de broeders van de Witte Orde, die praktisch alle andere genootschappen met zich zien samenvloeien. De Witte Broederschap grijpt in op economisch en op politiek terrein door het veranderen, beïnvloeden, wijzigen of zelfs uitschakelen van bepaalde persoonlijkheden in sleutelposities. Zij werkt daarnaast door het doen ontstaan van openbaringen of bepaalde gedachten bij individuen, die op zichzelf misschien niet zo bijzonder zijn, maar die door de verkondiging daarvan in hun omgeving een invloed ten goede kunnen uitoefenen. Deze grotere invloed is eigenlijk de voorloper van de grootste werking die vanuit de geest bestaat in de stof, en dat is de geestelijke levenskracht, de levensintensiteit zelve.

Vanuit het totaal van de schepping zal een voortdurende vloed ontstaan naar de twee tegendelen, die binnen deze schepping een voortdurend evenwicht moeten uitmaken. Die tegendelen zijn stof en geest. Dit betekent, dat elke verandering in de stof een vergroting van kracht voor de geest betekent. Dat elke uitbreiding van bewustzijn en dus versteviging van vorm in de geest voor de stof weer een grotere intensiteit van vorm en vormverandering kan inhouden. Schijnbaar zijn deze beide factoren met elkaar volledig in strijd. Wij zien n.l. dat de vorm van de geest hoe langer hoe vager wordt, terwijl aan de andere kant de stof haar vorm zo intens mogelijk probeert vast te houden. Men zou zeggen: daarop moet het evenwicht gebaseerd zijn. Maar dat is niet juist. Want de geest kent een vorm, die niet stoffelijk bepaald is, maar die uit te drukken is als een zeer samengestelde trillingskromme, met een grote reeks van mogelijke varianten in intensiteit en frequentie, die gezamenlijk - en dat is misschien wel moeilijk voor u om voor te stellen - een vaste krachtfiguur uitdrukken, die voor u als vorm net zo irreal is als b.v. een toon, maar even onveranderlijk is als die toon. Of u die toon aanslaat in Nederland of in de V.S., in Rusland of in China, die toon blijft gelijk. Wanneer die trilling bestaat - of dit in de hoogste sfeer is of in de laagste sfeer - blijft die trilling gelijk. Dit is dus een vormend principe, dat wij bij gebrek aan beter meestal als "bewustzijn" uitdrukken. Wanneer de complexiteit van al deze werkingen in de geest tezamen heeft gevoerd tot het vinden van het oerpatroon, waarin een harmonie met alle andere binnen de schepping voorkomende tonen of trillingen mogelijk is, dan spreken wij van volmaaktheid.

U zult begrijpen dat dit streven eigen patroon te behouden en gelijktijdig de vatbaarheid van eigen patroon voor andere trilling te vergroten door bijvoeging van kleinere tussentrillingen, zijn stempel drukt op de materie. Maar de kracht van de geest zal daardoor in de materie zich moeten projecteren, zoals zij doet tot de grootsten toe. De grootsten, die zich projecteren in hemellichamen als planeten en sterren. De allergrootsten, die de vliegende wervelingen en discussvormige sterrenniveaus beheersen. Allen werken in de stof van uit de geest.

De logische conclusie, die u eruit kunt trekken, is deze: Al wat in de stof gebeurt heeft zijn invloed in de geest, maar al wat in de geest gebeurt is de instandhouding van de stof. Op het ogenblik, dat er geen geestelijke activiteit is, wordt de stof uitgeblust. Op het ogenblik, dat de stof geen vorm meer kent en chaos wordt, is het geestelijk pad van uitbreiding en bewustwording onderbroken. In het geheel van deze lezing zult u betrekkelijk weinig z.g. praktische punten vinden, althans op het eerste gezicht. Men moet zich echter goed voor ogen stellen, dat het eigen ego een dergelijke geest bevat. Dat deze geest gebonden is aan het

stofflichaam, maar daarbuiten - ik verwijs naar mijn aanhef - wel degelijk een groot aantal andere mogelijkheden heeft. Nu treedt voor de doorsnee-mens een vreemd verschijnsel op, dat zich vooral kenbaar maakt, wanneer het leven zijn vormende periode achter de rug heeft. Men zegt daarvoor meestal "middelbare" of zelfs "rijpere" leeftijd. Al datgene, wat in u is blijven leven aan geestelijke waarden en stoffelijk niet verwerklijkt kon worden, wordt wanneer de stoffelijke gewoonten en gebruiken langzaam maar zeker een vast patroon vormen, iets belangrijker. U bent echter niet in staat dit volledig te interpreteren. Zo is een van de typische invloeden van de geest op haar eigen lichaam, dat zij na een bepaalde periode van vorming en werking daarbij een dolen, een zoeken doet ontstaan. Dit dolen of zoeken kan gebaseerd zijn op zuiver stoffelijke waarden. Dan krijgen we dames en heren van rijpere leeftijd, die plotseling series van echtscheidingen produceren. Het kan ook liggen op een zuiver geestelijk terrein. Wij krijgen dan te maken met de zoekers, die vele richtingen volgen, maar elk voor een kortere tijd. De moeilijkheid, die hierin voor de geest is gelegen, is wel haar onvermogen om een eigen uitdrukking te vinden. Want de geest probeert toch steeds - tot het laatste toe - van haar beheersing van haar stofflichaam om zichzelf uit te drukken in die stof. En zij doet dit niet volgens stoffelijke normen, maar juist volgens al datgene, wat in haar leeft náást de oorspronkelijke gedachte, die tot haar incarnatie heeft geleid.

Het is voor de mens moeilijk om - systemen volgende of alleen contact zoekende met andere mensen - te komen tot een zelfs zeer gedeeltelijke realisatie van al deze pressie van de geest. Men voelt het als ontevredenheid, bitterheid. Men kan het gevoelen als een verlatenheid. Men vindt het soms zelfs in een soort wereldontruktetheid. Maar dit zijn schijnvormen, die vanuit de geest gezien geen enkele betekenis hebben. Misschien is het een beetje cru gezegd. Maar voor de geest - ook voor uw geest - is het absoluut van geen belang of u nu met andere mensen wel of niet omgaat. Het is niet van belang of u met dezen verkeer hebt, sociaal of in andere zin. Het is voor de geest helemaal niet belangrijk of u goedertieren bent of driftig. Het enig belangrijke voor haar is, dat zij in deze stoffelijke patronen toch haar eigen wezen méér kan uiten. Zij voelt immers aan, dat wanneer zij bij deze deeluiting blijft staan, zij na een wegvallen van het voertuig niet volledig vrij zal zijn in haar eigen wereld. Zij beseft over het algemeen niet hoe belangrijk de stof voor haar is en blijft. Want ook dat wordt eerst in een hogere sfeer en rijpere fase volledig beseft. De consequentie is, dat zij voortdurend haar impulsen afzendt, die de mens tracht te vertekenen en te veranderen naar zijn eigen stoffelijke inzichten en zijn eigen stoffelijk milieu. Deze impulsen worden verder over het algemeen bepaald volgens menselijk psychische complexen, zodat een stimulans van de geest (b.v. om meer van de wereld te zien) ontaarden kan in een cafélopen, een kroeglopen. De impuls van de geest om iets goeds voor een ander te doen wordt bij sommigen zo geïnterpreteerd, dat het tot bandeloosheid wordt. De impuls om iets na te laten, waaraan anderen iets zullen hebben (dus het nageslacht te dienen) wordt door sommigen veranderd in een soort kritikasterig opleggen van eigen illusies aan anderen als een werkelijkheid. Er zijn dus voortdurend verkeerde interpretaties mogelijk.

Vanuit de geest echter wordt de impuls gegeven, die in overeenstemming is met de sfeer. En zo kunnen wij aan de hand hiervan zeggen, dat vooral de oudere mens een voortdurende behoefte heeft aan: grote genegenheid, harmonie in zijn omgeving, rust: niet rust van de dood, maar van vrede. Dat hij verder over het algemeen de behoefte zal gevoelen betekenis te hebben in zijn wereld. Dat komt voort uit de drang van de geest om het harmonische van haar eigen sfeer zo sterk mogelijk en zo bewust mogelijk in de stof te beleven, opdat hieruit een uitbreiding van haar eigen wereld - zoals thans gekend - kan voortvloeien. Haar pogen om vrede te scheppen, om harmonie te scheppen komt niet voort uit de behoefte aan een harmonie als zodanig op de wereld: haar zoeken is eerder een begrip van het Goddelijke, waardoor zij ontrukt is aan de beperkingen en grenzen, die haar thans binden. Haar zoeken anderen te helpen en anderen te dienen is in feite niet een dienen of helpen van anderen. Het is een poging om zichzelf in die anderen - evenzeer als in het "ik" - te realiseren. Want de geest realiseert zich al heel snel - en meestal reeds in de tweede fase van de Zomerlandsferen - dat slechts in een voortdurende samenwerking en een steeds intenser eenheid met anderen de mogelijkheid ligt om het Groot Goddelijke snel en volledig te beseffen.

Zo spoelt over elke mens vanuit de geest een voortdurende vloed van gedachten. Zo ondergaat de stof voortdurend de dwang van onbegrepen werelden. De mens, die naar een praktische bewustwording zoekt, zal zich juist deze factoren in zichzelf en in zijn omgeving, steeds weer voor ogen moeten stellen. Eerst op het ogenblik, dat u begrijpt hoe van het begin af aan - van vóór uw geboorte tot na uw dood - uw eigen geest voortdurend gebonden is aan die stof en op welke wijze zij haar eigen begeerten vaak te eenzijdig heeft gemaakt tot de binding tussen stof en geest, kunt u voor uzelf een beter begrip krijgen van uzelf. En wanneer u inziet, dat dit voor anderen gelijk is, wanneer u begrijpt, dat al die impulsen tot hoog verheven daden voortkomen uit de behoefte van de geest niet om hier een meerwaardigheid te bewijzen maar om een eenheid te vinden dan zult u uit deze verklaring van uw eigen denken en uit de verklaring van de reacties van uw milieu veel kunnen leren. En ook - wat zeer belangrijk is en dan verwijs ik naar de eerste lessen - kunnen begrijpen, hoe eigen geestelijke kracht wel degelijk gebruikt kan worden om de harmonie in de omgeving te versterken, om de gezondheid - geestelijk zowel als stoffelijk - te bevorderen en het geheel steeds meer te maken tot een werkelijk gelukkige maatschappij, die niet alleen op stoffelijke maar voornamelijk op de belangrijker geestelijke waarden is gebouwd.

Daar waar de geest in de stof een willige dienaar vindt, zal de geest door de stof de volmaaktheid van eigen wereld kunnen weerspiegelen in elke materiële wereld, waarin zij heerst.

B A N D

Er is een band tussen eindigheid en eeuwigheid.

Een band tussen leven en dood. Een band tussen licht, geluk en bestaan ellende, mislukking en nood. Het Al is één en in het Al wordt eenheid steeds bewaard. En in die eenheid wordt de werkelijkheid, het wezen Gods, getoond aan ieder, die Hem zoekt.

Er is een band, die er bestaat tussen ons en andere sferen. Er is een band, die ons verbindt met al wat leeft en streeft. Er is een band, die ons uit 't Al de nodige krachten geeft om eigen lot te dragen: maar ook om zo te schragen dat, wat in anderen leeft.

De band, die ons allen verbindt, is de levenskracht van God. De band, die ons allen verbindt, is Zijn wet, Zijn wil. Niet een lot, dat ons beheerst en dat vrij ondergaan, beschaamd en stil.

De band, die God heet, geeft ons vrije wil, besluitkracht om een eigen weg te gaan. Hij geeft ons echter ook een plicht: met anderen saam te gaan en met elkander één-gericht te zoeken de oneindigheid.

En wordt die band ons eens bewust, dan kent voor 't eerst ons wezen rust. Dan wordt in 't Al geopenbaard dat, wat wij zijn, ons werkelijk leven. Dan kennen wij de werkelijkheid.

En is ons dát eenmaal gegeven, wij zijn gebonden dan voorgoed met 't Wezen, dat men Kosmos heet, waarin wij als pulserend bloed de wegen gaan. Vrij en toch tezaam gebonden door de band van ene Kracht, Die is het enig waar bestaan.

ACHTSTE LES - KEUZE VAN LEVENSDOEL

Wanneer je in de wereld staat en je hebt geen doel, dan is het leven leeg en zinloos. Je moet een bepaald iets hebben, waarnaar je kunt streven, er moet een inhoud zijn in je leven. En wanneer je dat alleen stoffelijk kiest, loopt het altijd weer op teleurstelling uit. Want een zuiver stoffelijk doel kan nooit beantwoorden aan de eisen, die een mens, bestaande uit stof en geest, stelt aan een doel. Elke bereiking wordt dan een teleurstelling. Wij moeten dus beginnen met vast te stellen dat elk levensdoel, dat een mens zich kiest, twee kanten moet hebben. In de eerste plaats moet het stoffelijk kenbaar zijn: in de tweede plaats moet het geestelijke inhouden en consequenties met zich brengen.

Dat doel moeten wij altijd kiezen in verband met wat voor ons het meest belangrijke is. En ik aarzel hier niet als het meest belangrijke in ieders leven te stellen: de band met God of - zo u wilt met de natuur - de levende Kracht zelve dus. Die ons in staat stelt te denken en te handelen. Zo moet elk doel in de eerste plaats o.i. zijn gericht op het Goddelijke. Het is niet erg gemakkelijk om dat Goddelijke je voor te stellen,

Dat wil dus zeggen, dat onze voorstelling van het Goddelijke een beperkte zal zijn en ons doel op dit beperkte doel van het Goddelijke blijft gericht. De voornaamste eigenschappen echter, die wij als redelijk denkende wezens met enig geestelijke inhoud in God zullen vinden, is liefde. De goddelijke liefde overheerst alle dingen. Er bestaat geen enkele twijfel aan, dat een God, Die niet liefdevol is t.o.v. Zijn schepping, ons slechts tot een verwerpen van de schepping en de Schepper kan nopen. Slechts in de verhouding schepsel tot Schepper, gedragen door genegenheid en liefde, kunnen wij ons een doel kiezen en wordt ons het streven inderdaad de moeite waard. Als gevolg stellen wij als regel, dat onze eerste en voornaamste voorwaarde moet zijn bij elk doel de goddelijke liefde in praktijk brengen, de goddelijke liefde beleven. Die genegenheid, die goddelijke liefde, kan natuurlijk zeer persoonlijk worden geïnterpreteerd. Maar dit is meestal uit den boze. Wij moeten de goddelijke liefde niet zien als een zuiver op personen te concentreren iets, maar als een alomvattend iets. In elk doel moet de gemeenschap (het zijnde) mede betrokken zijn. Zonder dit zal het doel nooit kunnen beantwoorden aan de verwachtingen, die men ervan koestert.

Hebben wij een doel gekozen, dat dus inderdaad de wereld omvat en tevens de goddelijke liefde ons doet beseffen én waar mogelijk in praktijk brengen, dan rijst echter nog de vraag: In welke richting moet ik een doel kiezen? Ik stel mij een doel. Daar is dit doel voor mij bereikbaar? Is dit praktisch, is dit logisch, is dit voor mij te verwerklijken? En wanneer wij deze vragen stellen, laten wij eigenlijk automatisch de vraag volgen: Kan ik dit? Is dit voor mij mogelijk? Een antwoord op die vraag, kun je geven, wanneer je bepaalde grondeigenschappen van je eigen wezen erkent.

De grondeigenschappen, waar het in de eerste plaats om gaat, zijn: Kunnen wij meer kosmisch denken: d.w.z. kunnen wij de problemen van de persoon losmaken en zien als een algemeen heersend probleem, waarvoor een algemeen heersende oplossing ergens in het Goddelijke te vinden zal zijn. Kunnen wij hierop geen "ja" zeggen, dan behoeft ons streven niet veel verder te gaan. Laat ons dan maar in de kleine kring blijven. Zolang wij niet in staat zijn verder te denken dan een kleine kring, enkele mensen, enkele belangrijke punten, zullen wij in een geestelijk streven niet verder komen en in de stof steeds geremd worden, zodra wij een handeling willen stellen, die verder grijpt dan alleen maar eigen omgeving, eigen milieu. Kunnen wij echter deze vraag bevestigend beantwoorden, vinden wij in onszelf het vermogen om naast de eigen problemen de problemen van de wereld te zien en elk probleem te zien in verband met alle problemen van gelijke gaardheid, die op de wereld bestaan, dan hebben wij daarmee ook tevens gevonden de eerste algemene factor, die ons doel kan bepalen.

Wat is mijn eigen probleem? Wat is mijn eigen zoeken? Wat is hetgeen waaronder ik lijd? Wat is hetgeen mij vreugde geeft? Het is gemakkelijker om dit te erkennen, dan u denkt. Ge zult

zeggen: Ja, maar wij doen dat zo oppervlakkig. Zeker. Maar in die oppervlakkigheid zult u nooit uw persoonlijkheid geheel kunnen ontkennen. Elke definitie "dit is mijn grootste zorg", "dit is mijn grootste leed", "dit is mijn grootste vreugde" geeft u de mogelijkheid om voor uzelf te definiëren in welke richting uw streven moet liggen. En wanneer wij dan bepaald hebben met welke problemen wij ons in de eerste plaats bezighouden, dan komt de tweede factor (ook een zeer belangrijk punt): Wat zijn mijn bekwaamheden? Die bekwaamheden zouden u misschien willen zien in een bovennatuurlijke zin. Maar dat is lang niet altijd waar. Ieder mens heeft bepaalde bekwaamheden. De één kan misschien goed praten, de volgende kan goed denken, de derde kan mensen genezen en de vierde kan typen. Wat je ook kent, kén je. Je hebt een bepaalde capaciteit. En deze capaciteit is datgene, waarmee je de mensheid het beste kunt gaan dienen. Wanneer je een goede huisvrouw bent en je wilt plotseling een vrouwelijke advocate worden, sta je voor grote moeilijkheden. Dan zul je een hele tijd niet in die gemeenschap kunnen werken. Alleen wanneer uit je hele wezen de noodzaak naar voren komt om die graad te bereiken, heeft het zin er op in te gaan. Verstandiger is het echter te zeggen: "Ik ben een goede huisvrouw": of "ik ben een goede timmerman" of "ik ben een goed journalist": of "ik ben een goede boekhouder." Daarin zal ik in de eerste plaats zoeken mijn doel te verwerkelijken.

Dan hebben wij dus al twee punten gevonden. Uitgaande van het Goddelijke en de goddelijke kracht, uitgaande verder van onze problemen, hebben wij een idee. Er is iets, wat in de stof zowel als in de geest bereikt kan worden. Wat wij bereiken kunnen door onze eigen werkzaamheid op aarde, die - geestelijk weerspiegeld - bovendien een geestelijke gerichtheid inhoudt. En het middel, dat wij daartoe gebruiken, is ons eigen vermogen, onze eigen capaciteit. Een schijnbaar eenzijdig doel dus. Maar schijnbaar, niet werkelijk. Want op het ogenblik dat wij proberen alles in kosmische zin te gaan doen - zelfs wanneer wij een opstelling maken van 788 getallen vanwege de boekhouding - wanneer wij proberen dit niet alleen te begrijpen als het optellen van cijfers, maar als het vervullen van een functie, het helpen verwerkelijken van iets, dan zullen wij juist daardoor ons instellen op bepaalde krachten in het Al.

Nu hebt u in de vorige les het een en ander te horen gekregen over harmonieën. Harmonisch zijn is zeer belangrijk. Niet alleen in jezelf maar harmonisch zijn met God. Op het ogenblik dat u met een doelbewust werken een bepaalde taak aanvaardt en volbrengt, zult u daardoor in harmonie zijn met een bepaald deel van de kosmos. En in die kosmos leeft God in alle dingen. Elke werkelijk eerlijke en oprechte taakvervulling brengt contact met het Goddelijke. Elk contact met het Goddelijke betekent een verder ontwaken van de persoonlijkheid. Nu zullen wij maar al te vaak geneigd zijn te zeggen: "ja, maar het doel dat ik mij kies, moet wat meer zijn, dan wat ik zo gewoon doe, wat ik zo normaal doe. Inderdaad, dat kan op de duur verwerkelijkt worden. Maar u zult steeds moeten beginnen bij datgene, wat u nu kent, wat u nu doet, wat u nu heeft. De mogelijkheden, die u vindt om uw eigen interpretatie van goddelijke liefde, van eenheid, van harmonie te verwezenlijken en uit te dragen, zijn groot genoeg. Voor u ligt daarin de mogelijkheid tot scholing.

Natuurlijk, er komt steeds meer bij. En dat "meer" beantwoordt aan een wet. Een wet, die een directe afleiding is van de kosmische wet van evenwicht. Die wet zegt ons dit: Naarmate mijn streven meer op het Al gericht is, zal meer van het Al in mij weerkaatst worden. Er is een wisselwerking tussen mijn streven naar het Al en de werking van het Al in mij. Hoe egoïstischer ik ben, hoe minder de schepping en het Goddelijke in mij kunnen spreken en hoe meer ik mijzelf gelijk blijf, tot stilstand gedoemd ben. Hoe meer ik echter zoek te streven voor de mensheid, voor de kosmos, voor God a.h.w., hoe meer deze waarden in mij levend worden en mijn bewustzijn uitbreiden. Elke bewustzijnsuitbreiding betekent tevens een vergroting van weten. Vergroting van weten houdt in vergroting van daadwerkelijke capaciteit. Een vergroting van daadwerkelijke capaciteit betekent een ruimere doelstelling, maar gelijktijdig een benadering van het eerst gestelde doel. Op deze wijze kunnen wij krachtens de harmonie, die in ons leeft, komen tot een veel verder ingrijpen en ons eigen bestaan dan menigeen voor mogelijk zou houden. En dan gaat het niet in de eerste plaats om de buitengewone capaciteiten en eigenschappen als helderziendheid, helderhorendheid en wat erbij hoort. Deze zijn nevenproducten van het streven, n.l. het ontwaken van een deel van het wezen, dat

normalerwijze sluimert en niet tot ontwikkeling komt in de mens. Als uw bewustzijn groot genoeg is, dan ontwaken deze capaciteiten vanzelf. Stel dus nooit een dergelijke capaciteit als doel. Integendeel, stel uzelf als doel te streven naar het Goddelijke en accepteer wat u gegeven wordt met vreugde. Er zijn natuurlijk nog heel wat meer bepalingen en ook beperkingen voor de keuze van een doel. En laat mij aan allereerst beginnen met verder nog enige beperkingen te noemen. Je mag nooit een doel kiezen, dat je dwingt anderen térzijde te stellen. Op het ogenblik n.l., dat het doel belangrijker wordt dan je omgeving in de wereld, zul je dit zelf als een soort onrecht ervaren. Hierdoor ontstaat een psychische verenging, een psychische vernauwing en is men niet in staat de volle resultaten van een harmonie met kosmische waarden te verwerven. Men kan niet tot een totale harmonie komen. Wanneer wij echter bij de keuze van een doel rekening houden met de behoeften en noodzaken van onze omgeving, dan zullen wij juist daarin in staat zijn een steeds grotere vrijheid te gewinnen en zonder onze medemensen dus aan overlast of beledigingen of ergernis bloot te stellen in staat zijn in een steeds sterker erkennen van goddelijke waarden ook ons eigen wezen te ontplooien.

Dan mogen wij ook nooit een doel kiezen, dat ligt buiten ons eigenlijk gezichtsbereik. Wanneer u hier staat aan de kust bij Scheveningen en u zegt: Ik kies mij als doel Buenos Aires, dan is de kans even groot dat u aan de zuidpool terecht komt als dat u ergens in New York belandt. Wanneer wij staande in een beperkt bewustzijn gaan zeggen: Wij stellen ons als doel God te erkennen, dan weten wij niet waar het doel uithangt. Het doel, dat wij ons stellen, moet een doel zijn dat wij kunnen zien. Het moet iets zijn wat dichterbij ons ligt. Iets wat reëel genoeg is om daadwerkelijk elke daad daarop te richten. Bewustwording en streven mogen geen loterij worden. Zo iets van: Nu ja, ik zal wel met mijn gedachten verdergaan en dan komt er wel eens iets. Zeker, diezelfde kans heeft u als u een lot in de loterij heeft. Maar ik garandeer u, wanneer u een lot koopt, hebt u meestal een niet en maar heel zelden de 100.000. Zo gaat het geestelijk precies hetzelfde. Kies een doel, dat u kunt zien. U kunt misschien niet begrijpen op dit ogenblik, wat de verwezenlijking van dat doel inhoudt. Dat neem ik graag aan. Maar u kunt u voorstellen, wat het is en wat u moet doen om er te komen. En alleen als uw eigen voorstellingsvermogen het u mogelijk maakt die weg van verwerkelijking af te tekenen, heeft het zin een dergelijk doel te kiezen.

Een andere beperking. Wij mogen nooit een doel kiezen, dat strijdig is met onze leefwijze. Het is heel aardig om op een gegeven moment te zeggen: "Nu gaan wij eens even een doel kiezen van zuiver geestelijke instelling," terwijl wij eigenlijk veel houden van een bioscoop, een cabaret, een gezellig borreltje op een terrasje en alle meer mondaine vreugden. Het is logisch, dat wij nooit dat doel zullen kunnen bereiken. Onze instelling is tegengesteld. Hoe kunnen wij onze gedachtegang vereenzelvigen met die leefwijze? Dan moeten wij eerst die hele leefwijze veranderen, afbreken, voordat wij één stap verder komen. Nutteloze moeite. En heel vaak nodeloze moeite, want we krijgen het niet helemaal voor elkaar. Dus kies je een doel in overeenstemming, met wat je bent, de wijze waarop je leeft, de wijze waarop je denkt. Zorg, dat wat er nu bestaat de directe basis kan zijn voor je streven en voor het doel.

En dan nog een voorbehoud. Wie in de stof leeft kan wel streven naar een geestelijke bereiking, maar hij kan nooit streven naar een bereiking met zuiver geestelijke waarden. Levend in de stof heb je de taak in die stof te bestaan en te werken en zul je niet een zuiver geestelijk doel kunnen bereiken zonder gelijktijdig een stoffelijke uitdrukking eraan te geven. Stof is voor u primair, ons ziet u niet. En wanneer u ons moet horen, dan moet het eerst gaan door klanken, die wij moeten overbrengen op de lucht, trillingen, die bij u weer worden omgezet in woorden en gedachten en begrippen. Laat ons duidelijk zijn. Stoffelijk moet er een verwerkelijkingmogelijkheid aanwezig zijn voor uw streven, anders heeft hetgeen zin. Er moet stoffelijk en metterdaad een basis kunnen worden gelegd. Die basis kan soms zeer gering zijn, maar ze moet aanwezig zijn. Zonder dit heeft het "je stellen van een doel" geen zin.

Dan heb ik u gezegd, dat ik nog een paar regeltjes zou opsommen. Ik heb u nu 4 grote beperkingen genoemd. En die regels zijn eigenlijk ook nogal eenvoudig. In de eerste plaats: Probeer nooit een doel te verwerkelijken zonder eerst de tussenliggende trappen, die ter bereiking voeren, overwogen en in praktijk getracht te hebben. Als je te ver grijpt, val je elke keer weer op je neus. En het is wel gemakkelijk om te spreken van vallen en opstaan, maar

vallen en opstaan ontnemt je zo vaak de moed om dan nog verder te gaan. Wanneer je je een doel hebt gesteld en je zegt: "Ik moet ineens dat doel bereiken," dan kun je er nooit komen, nietwaar? De wet zegt, dat elke bewustwording een geleidelijke ontplooiing van het wezen is met een uiteindelijke congruentie met het goddelijke scheppingsplan. En daaraan moeten we ons houden. Wanneer wij een doel kiezen, moeten wij dat doel langzaam nastreven, maar gestadig!

De tweede regel - ook al heel eenvoudig - leert ons dit: Op het ogenblik dat ik mij een doel heb gesteld, wordt het voor mij noodzakelijk dit doel mij steeds voor ogen te houden. Om een doel werkelijk te bereiken, zal men zich dat doel steeds weer voor ogen moeten stellen door het te omschrijven en voor zichzelf uit te spreken. En zelfs wanneer dit doel in de loop der tijden iets varieert, is het slechts belangrijk dat de hoofdgedachte dezelfde blijft. Hierdoor wordt bereiking vereenvoudigd en sneller mogelijk gemaakt. Wij zien het doel steeds en zullen dus elke gedachte daarop richten.

Dan is er nog een leuk regeltje. En dat regeltje is een directe afleiding van de wet van oorzaak en gevolg. Dat vertelt ons zo maar, heel plompverloren: Om te streven naar geestelijke krachten moet een geestelijk ontwaken plaats gehad hebben. Elk streven naar een geestelijk ontwaken bevordert het ontplooiën van geestelijke krachten. Maar het trachten geestelijke krachten geforceerd te gebruiken, voordat het eigen wezen daaraan is aangepast, zal het bereiken van het doel tegenhouden en in vele gevallen een absolute verwarring van bewustzijn tengevolge hebben.

En ja, dan nog een laatste regel: Wie streven wil, moet zich buiten het directe doel een ideaal kiezen. Het ideaal is in zekere zin een fantasie. Het is een droom, die uit jezelf is voortgekomen: een droom, waarin je je werkelijke verlangens geheel kunt uitstorten. Deze fantasie echter moet in overeenstemming zijn met het doel. Het doel is voor ons steeds een eerste benadering van het ideaal. Aangezien een ideaal verdergaat dan stoffelijke of geestelijke waarden, maar een directe interpretatie is van goddelijke eigenschappen volgens ons weten en denken, zullen wij door ons tevens het ideaal voor ogen te stellen God steeds dichterbij ons brengen en daardoor steeds meer kunnen profiteren van de goddelijke kracht bij ons streven naar het doel, dat wij willen bereiken. Wanneer wij ons een doel kiezen, dan beperkt dit in zekere zin onze inspanning. Want wanneer je een doel gekozen hebt, dan zul je alleen daarnaar streven. Veelzijdigheid is uit den boze. Er zijn wel mensen, die denken dat je plotseling een heilige kunt worden of plotseling alle kwade eigenschappen achter kunt laten. Geloof mij, dat is een illusie. De z.g. kwade eigenschap, die op zichzelf meestal niet zo kwaad is als u wel denkt, wordt getransponeerd op een ander vlak, waardoor u haar niet meer erkent, maar ze blijft aanwezig. Er is slechts één punt, waarop vaak een absolute overwinning noodzakelijk is, en dat is juist in de richting van het doel. Onze wijze van streven wordt bepaald door het onszelf overwinnen, voor zover het voor het doel noodzakelijk is. Voor de rest maken wij ons niet zo druk. Alleen wanneer ons doel in gevaar komt, zullen wij alle krachten inspannen, alle zeilen bijzetten.

Natuurlijk komt dan de grote vraag naar voren. Maar doen wij dan ondanks ons streven naar een goed doel eigenlijk niet te veel kwaad? Kijkt u eens, wanneer u een doel kiest en daarnaar streeft in harmonie met het Goddelijke, dan kunt u toch nooit iets doen wat tegen het Goddelijke ingaat, nietwaar? Bovendien, God heeft alle dingen geschapen, niet alleen maar enkele. Er zit in de dingen, in de feiten en de mogelijkheden zelf nooit kwaad. Dat kunt u er alleen inleggen. Wanneer u nu begint met zeer veel dingen te veroordelen in de wereld, dan dwingt u zichzelf om dus zeer veel kwaad te vermijden. Hoe meer kwaad u moet gaan, overwinnen of vermijden in uzelf, hoe minder ver u komt. Vandaar dat het "oordeel niet" - met erachter: het vermanende: "opdat gij niet geoordeeld worde" - hier wel in het bijzonder zijn kracht krijgt en zijn betekenis. Wanneer je weet wat je wilt, dan moet je daarnaar streven. Dat is goed, dat is een doel, dat je je hebt gesteld, dat is een ideaal, dat je voor ogen zweeft. Verwerkelijk het ongeacht de kosten. Maar houd je dan niet bezig met al die kleinigheden daarbij. Ik mag misschien voorbeelden geven om u duidelijk te maken, wat ik daarmee bedoel. Iemand heeft zich voorgenomen om terwille van de harmonie met God zich op een bepaald gebied te ontwikkelen of op een bepaald gebied arbeid te verrichten. Dat kan zijn tekenen, schrijven, componeren, dichten of meer praktisch sociaal werk, kortom het kan van

alles zijn. Maar nu neemt die taak een zeker deel van je tijd in beslag. Wanneer je daarbij gestoord wordt, dan ben je wel eens kregel, dan blaf je een ander af en dat is natuurlijk niet goed. Neen, logisch, goed is dat niet. Maar het is een nevenproduct van ons streven. Is het nu kwaad? Het is slechts dan kwaad, wanneer wij het opzettelijk doen. Het moet slechts dan overwonnen worden, wanneer het uit ergernis of haat tegen een bepaalde persoon voortkomt. Maar het hoeft niet overwonnen te worden als het een normaal bijproduct is. Wij mogen rustig eens een keer kregel zijn, dat geeft niet. We kunnen zeggen: Ja, maar het drinken van een glas wijn of het roken van een sigaret is eigenlijk toch niet 100 % juist. Het is een kwade eigenschap, het is een verslaafdheid. Die moet je overwinnen. Dat ben ik direct met u eens, wanneer u zich dit als doel hebt gesteld. Maar wanneer uw doel nu b.v. is een boek te schrijven en u kunt alleen maar schrijven, wanneer u een sigaret tussen de lippen heeft of zo nu en dan een glas wijn drinkt of een kop sterke koffie, heeft het dan zin eerst die kwaal te gaan overwinnen en dan pas te gaan werken? Dan kom je nooit tot het schrijven van je boek of tot het componeren van het stuk, dan zul je nooit je sociaal werk op de juiste wijze kunnen verrichten. Het is dwaasheid deze kleinigheden te gaan overwinnen en het doel uit het oog te verliezen.

Zo zijn er meer van die punten. Er zijn mensen, die leven op hun eigen wijze. Ze denken op hun eigen wijze. En wanneer u van uit een maatschappelijk milieu daarmee in contact komt, dan zegt u: "Daar deugt iets niet." Dat kan nu wel allemaal waar zijn, maar wát deugt hier niet? Iets volgens uw idee van de maatschappij? Of is er iets aanwezig, wat absoluut strijdig is met uw doel? Is het inderdaad strijdig met het doel, dat u zich gesteld hebt, dan verwijdert u zich van die mensen. U laat hen vrij hun gang gaan, maar u verwijdert zich van hen. Want u hebt niet het recht in de vrijheid van die anderen in te grijpen, maar u moet uw doel verwerkelijken. Alleen wanneer - en dat kan dus ook voorkomen - de verandering of verbetering van deze mensen volgens hun eigen bewustzijn en inzicht maar krachtens uw werkzaamheid uw doel is, hebt u het recht - en dan nog op zeer bescheiden wijze - om u met die anderen en hun leven te gaan bemoeien. Anders niet.

Nu hoor ik heel vaak als doel: Wij willen de mensheid helpen en wij willen genezing, wij willen vrede op aarde brengen. Een heel mooi doel. Maar een doel, dat pas inhoud en zin kan krijgen, wanneer het veel nauwkeuriger wordt gedefinieerd. We kunnen natuurlijk iets doen voor de vrede op aarde, wij kunnen ons denken en leven daarop instellen, we kunnen grotere harmonie produceren en daardoor naast vrede ongetwijfeld ook genezing en wat er verder is brengen. Maar als wij dit richten op de wereld, dan staat het te ver van ons eigen leven af, dan kunnen wij niets bereiken. Wij moeten wel degelijk beginnen in de naaste omgeving. Als je begint met te zeggen "vrede op aarde", begin dan met geen ruzie te maken in je eigen omgeving. Dan kom je een stap verder, eerder niet. Wanneer je zegt "ik wil genezen" probeer dan eerst eens voor jezelf te zorgen. Probeer eerst op de meest normale wijze degenen, die in je omgeving zijn, te helpen. Dan zul je ten slotte anderen kunnen helpen. Wanneer je zegt " ik wil groter geestelijke leiding hebben", dan is dat een doel, dat ik ongetwijfeld kan appreciëren. Maar ik stel daartegenover, dat die groter geestelijke leiding alleen dán zin heeft, wanneer je eigen bewustzijn voortdurend sterker en groter wordt. Eerst in de ontwikkeling van de eigen persoonlijkheid ligt de mogelijkheid tot verdere en betere geestelijke leiding besloten.

En dan is er nog een punt. Men verwacht maar al te vaak geestelijke en menselijke verhoudingen. Het is misschien duidelijker, wanneer ik dit van uit het standpunt van de geest nog even formuleer. Voor de geest is het absoluut niet van belang wat u stoffelijk doet. Het gaat n.l. niet om die daden. Of u op de markt staat, of dronken in de goot ligt, of in Hotel des Indes soupeert, dat maakt helemaal geen verschil. Het enige waar het om gaat is, of hetgeen uzelf stoffelijk doet en beleeft in strijd is met het doel, dat u zich gesteld hebt en waarnaar u streeft, of niet. Het andere komt er niet op aan. Voor de geest is het absoluut onbelangrijk of u putjesschepper bent of de meest bekende professor of lector aan een universiteit. Dat maakt geen verschil uit. Rang en stand maken geen verschil uit. Sexe en sociale positie maken geen verschil uit. Het enige dat voor de geest telt, is oprechtheid. En wanneer u begrijpt dat die oprechtheid belangrijk is, dan zult u ook begrijpen, dat wij van uit ons standpunt ons alleen kunnen richten tot degenen, die oprecht zijn in hun streven. En dat streven moet liggen – denkt u aan de regels, die genoemd zijn - in hun eigen wereld en hun eigen gebied van

mogelijkheden. Vanaf het ogenblik dat een dergelijke keuze bestaat, zullen wij kunnen meewerken. Maar dit medewerken heeft niets te doen met het doel, dat u zich gekozen hebt, of de wijze waarop u leeft. Het heeft alleen te doen met de harmonie, die er bestaat tussen u en ons in de goddelijke zin van het harmonisch-kosmisch zijn. Dat is het enig belangrijke.

Nu u dit zo hoort uit de geest, kunt u vanzelf wel begrijpen, dat dit ook in de stof zo moet zijn. Het is helemaal niet belangrijk met wat voor mensen u te maken heeft. En u zoudt eigenlijk van het vooroordeel moeten afstappen, dat soms gebonden is aan een bepaalde wijze van spreken, een bepaalde wijze van reageren. Dat heeft absoluut geen zin. Al die stoffelijke dingen zoudt u moeten zien als iets bijkomstigs. Iets wat stoffelijk misschien aardig en interessant of ergerlijk en vernederend kan zijn, maar wat op zichzelf geestelijk geen inhoud heeft. Alleen wanneer het met ons (stoffelijk, dat geldt dus voor u) bepaalde doel in strijd komt, Mogen wij ertegen ageren. En alleen dan in zoverre als het ons doel dus in de weg. Dat betekent een leven van ontzettend veel tolerantie. Meer tolerantie dan de doorsnee-mens opbrengt. Het betekent een veel sterker erkennen van het recht op zelfstandig en voor zichzelf leven van de medemensen, jong of oud, dan men normalerwijze geneigd is te geven. Toch is die houding de enige, dat het ons mogelijk maakt onze energie te bewaren voor datgene, wat de moeite waard is, ons doel en ons streven.

Nu kan ik mij voorstellen dat er onder u zijn, die eigenlijk verlangen naar het magische resultaat. Dat u zich als doel gaat stellen het werken uit de geest en het kenbaar maken van de gevolgen daarvan in de stof. Laat mij u dan herinneren aan een van de hoofdregels van de magie. De magiër kan zich slechts richten tot die geesten met wie hij in overeenstemming is krachtens de wetten en magische woorden, die hij kent. Er is dus harmonie plus kennis betrokken bij elk oproepen van krachten buiten uw normale milieu en het projecteren van deze krachten in uw normale milieu. U kunt allen magisch werken en handelen - ongeacht het doel, dat u zich gekozen hebt - mits u in dit doel voldoende hebt geleerd om het ingrijpen van de geest, het werken van de geest en de kracht van de geest, zoals ze op aarde kenbaar wordt, voor uzelf te begrijpen. Begrip is een van de meest belangrijke factoren, niet alleen bij het kiezen van het doel maar ook bij het verwerkelijken ervan.

En nu ben ik bijna aan het eind van mijn betoog gekomen. Want het ging hier over een levensdoel. Over een doel dat wij voor onszelf kiezen, om daar ons hele leven aan te wijden. Dat hele leven is een zeer betrekkelijke term. Een 80-jarige kan zich ook nog een nieuw levensdoel kiezen, ook al is de tijd tot verwerkelijking misschien klein. Onthoud echter dit: Elk doel, dat u gekozen hebt in dit leven en dat u hebt nagestreefd op de juiste wijze, is een factor die door alle geestelijke bestaansvormen heen voortdurend zich blijft doen gelden. Wat eenmaal verworven is, blijft verworven. Het doel, dat eenmaal nagestreefd werd in de stof en niet bereikt werd in de stof, wordt geestelijk bereikt: en meestal op eenvoudiger wijze, doordat men dan over grotere geestelijke vermogens en krachten beschikt. Er bestaat geen enkele belemmering voor uw streven, ongeacht in welke richting. In God zijn alle dingen goed en aanvaardbaar. Maar om te kunnen streven op een eerlijke en overtuigende wijze, moet ge datgene, wat ge als doel gesteld hebt, zelve "goed" heten. Laat ons dus ons afvragen: Wat is voor ons het goede? Wat is voor ons het mogelijke? Laat ons niet aarzelen met een doel te kiezen, ook al ligt dat misschien een beetje verder dan wij normaal willen denken. Als we maar zien dat we er kunnen komen. In het niet nu en in dit leven, dan misschien in een volgend leven. We moeten overtuigd zijn het te kunnen bereiken. Zonder die overtuiging heeft het streven geen zin. En onze hele levenshouding zal dan afhangen van het doel, dat wij ons gekozen hebben.

Dat doel kan passief of actief zijn. Dat wil zeggen, wij kunnen het in de eerste plaats zoeken in de ontwikkeling van het gedachteleven en in het erkennen van het schimmenspel wereld, dat door een buiten ons staand vermogen ten slotte toch wordt geleid. Of we kunnen het zoeken in een direct actief beïnvloeden van die wereld, het worden tot de directe uitdrukking van de goddelijke wil in een zeer beperkt gebied en op zeer beperkte wijze. Het is onze eigen zaak hoe we dat willen doen. God belet ons niets: God geeft ons alle dingen. Hij geeft ons alle mogelijkheden en alle vrijheid, mits wijzelf geneigd zijn die te accepteren en niet in onszelf deze "kwaad" heten.

Op het ogenblik echter dat wij handelen met een schuldbewustzijn, handelen wij tegen onszelf. Elke handeling, die tegen onszelf is gericht, betekent een vertraging van bereiking van het doel en soms zelfs een verliezen van het doel. Elke doelloosheid is een niet in harmonie zijn met de kosmos, zoals ze voor ons bestaat. Ze betekent stilstand, vertraging en vernedering, die zich voortzet niet alleen in een menselijk leven, maar in vele geestelijke levens.

Laat ons dus zorgen voor de toekomst door ons heden een doel te kiezen na rijp overwegen en rijp denken en naar dit doel te streven met alle middelen. Dan zullen wij zeker allen kunnen zeggen: Ziet, wij hebben meer bereikt dan wij verwachtten. Ons zijn meer krachten - geestelijk en stoffelijk - gegeven dan wij meenden ooit te kunnen bezitten. En in deze rijkdom hebben wij God duidelijker erkend dan ooit te voren.

ZELFGENEZING

Het is praktisch een axioma, dat elk ziekteverschijnsel of wel een psychische oorzaak dan wel een psychische werking heeft. Dat wil dus zeggen, dat met elk ziekteverschijnsel – onverschillig van welke oorsprong het is - altijd een bepaalde psychische factor verbonden is. Die psyche berust op denken, onderbewustzijn, de verschillende reacties daarmee verbonden, bovenbewustzijn, suggestieve factoren e.d.. Het zou dus mogelijk zijn om een patiënt zich beter te doen gevoelen alleen door op die psyche in te werken.

Wij vinden dergelijke methoden o.a. terug in de leerstellingen van Coué. Coué, die u aanbeveelt om elke dag uzelf te vertellen, dat het u steeds beter gaat. Een suggestie, die ongetwijfeld soms wel eens wat overdreven is. Toch heeft zijn stelling klaarblijkelijk grote indruk gemaakt, want wij zien dat vele grote staatslieden dit i.o.v. hun volkeren evenzeer volhouden. Met die methode Coué krijgen wij dus de suggestie. Deze suggestie doet ons ons beter voelen. Er is dus geen remming meer van psychische zijde tegen de normale genezende werking in het lichaam. Het resultaat is, dat zo er een genezingsmogelijkheid is, deze ongetwijfeld sneller gebruikt wordt. De krachten, daarvoor beschikbaar, moeten echter uit het lichaam en de psyche zelf komen. Het is duidelijk, dat deze methode Coué dus voor zelfgenezing bepaalde nadelen heeft. In de eerste plaats geeft zij ons niet de mogelijkheid om onmiddellijk de bron van het euvel in de stof aan te tasten. In de tweede plaats heeft zij ons niet de gelegenheid eventueel andere krachten van minder stoffelijke geaardheid onmiddellijk aan het lichaam toe te voeren in een zodanige mate, dat hierdoor een werkelijk ernstige bestrijding van het ziekteproces buiten het lichamelijke normale kan plaatsvinden.

Een volgend punt is, dat deze zelfsuggestie niet altijd opgaat en menigeen, die deze suggestie zichzelf voortdurend tracht op te leggen, juist door de herhaling zich bewust wordt van het ongerijmde. Hiermede is de werking van de methode natuurlijk teniet gedaan. Suggestie en zelfsuggestie zijn echter voor de genezing van een patiënt ongetwijfeld belangrijk.

Een andere methode is die van het geloof. Wij vinden b.v. bij de Christian Science een instelling van: Alles is volmaakt en alles is goed. Wanneer ik in dit goede en volmaakte geloof, zal dit zich in mij weerspiegelen: want ik kan stoffelijk slechts de weerspiegeling zijn van hetgeen ik geestelijk beteken. Als gevolg zal mijn aanvaarden van de Christus op de meest volledige wijze mij onmiddellijk stoffelijk genezen, ongeacht de kwaal en wel met de kracht van de Christus. Ook dit systeem is niet feilloos. In de eerste plaats vergt het een groot geloof, dat lang niet iedereen kan opbrengen. In de tweede plaats is het een beperkte formulering. En in deze beperkte formulering ligt weer het nadeel, dat zij niet voor iedereen acceptabel kan zijn. Er zouden ook uit de geneeswijze van Christian Science dus bepaalde gewetensbezwaren kunnen ontstaan, die elke gunstige werking teniet doen. Een opvallend gunstige factor is echter het inschakelen van het geloof. Door dit geloof wordt de mens n.l. meer in harmonie gebracht met zijn omgeving. Hierdoor zal hij meer krachten uit die omgeving kunnen opnemen. Er is sprake van een ontspannen zijn in geestelijke en meestal ook enigszins in lichamelijke zin. Het resultaat is, dat geest en lichaam op deze wijze een zo groot mogelijk nut kunnen trekken uit alle kracht, die hun van buiten wordt toegevoerd.

Een vergelijkend voorbeeld kunt u vinden in de ademhaling. Wanneer u ontspannen en langzaam ademhaalt, zult u met een betrekkelijk gering krachtsverbruik een meer dan voldoende zuurstoftoevoer tot het lichaam kunnen bereiken. Er is geen sprake van vermoeienis

of krampachtigheid. Zolang deze ontspannen ademhaling kan worden gehandhaafd, is door deze ademhaling het lichaam in staat zeer grote inspanningen te verdragen, zonder kramp, ademmoeilijkheden of gebroken in de bloedsomloop door gebrek aan zuurstoftoevoer. Op dezelfde manier kan dus b.v. Christian Science en faith-healing ons helpen om te komen tot een absorberen van geestelijke kracht en daarnaast een ontspanning op stoffelijk terrein.

Het is wel duidelijk, dat dit niet altijd zal helpen. Slechts daar, waar de suggestieve waarden plus de mogelijkheid tot absorptie van krachten uit de buitenwereld buitengewoon groot is, zal het b.v. mogelijk zijn een of andere ulcer, een of andere zweer weg te nemen zonder meer. Dergelijke zelfbehandelingswijzen zijn dus niet zonder gevaar. Want als je zelf ook maar even aarzelt of fout bent, dan kun je de kwaal niet bestrijden: zij gaat in haar normaal woekereend proces eventueel verder voort en komt zo tot een bijna niet meer te herstellen zijn, ook via andere middelen.

Daarnaast vinden wij een bepaalde religieuze instelling, die in zekere zin van Christian Science wel iets verschilt, maar toch ook weer veel overeenkomsten vertoont. Ik denk hier aan de gebedsgenezing, zoals die hier in Nederland is vertoond én nog vertoond wordt op instigatie van een bepaalde Amerikaanse prediker. Hierbij gaat men uit van het standpunt, dat elke ziekte door een demon of een duivel wordt veroorzaakt. Het is natuurlijk maar hoe je het kind een naam geeft. Als je een bacil de naam geeft van een demon, ja, dan kan een infectieziekte dus door een demon veroorzaakt worden. Maar de vraag is of je die kunt uitdrijven door gebed. In deze methode tracht men dus duivelen uit te drijven en daardoor genezing tot stand te brengen. Men baseert deze ideeën op het feit dat Jezus bij zijn genezingen ook duivelen uitdreef. Maar men kan klaarblijkelijk geen verschil maken tussen een organisch ziekteverschijnsel en een geestelijk ziekteverschijnsel, dat door aanhechting of iets dergelijks is ontstaan en zich zo in het mentale weerspiegelt. Hier is het grootste nadeel wel, dat wanneer de genezing niet gelukt, de patiënt een enorme depressie ondergaat. Want dan is hij klaarblijkelijk dus ook geestelijk onrijp. Een nadeel dat niet te onderschatten is. Wanneer wij voor onszelf van een dergelijke methode tot genezing gebruik zouden willen maken, dan zouden wij wel zeer sterk gelovig moeten zijn. Is dit geloof niet aanwezig, dan is er absoluut van genezing of beterschap geen sprake.

Nu rijst ons de vraag of er dan wel methoden bestaan, waardoor genezing van het "ik" bewerkstelligd kan worden. Het antwoord is: Ja. Er zijn methoden, waardoor wij onszelf kunnen genezen, maar deze zijn niet toepasselijk in gevallen, die reeds bijna acuut zijn. Dus alleen over een langere periode kan de genezing plaatsvinden en de afremming van de kwade invloeden vraagt enige tijd. Daarvoor moeten wij o.m. de werking van het zenuwstelsel een ogenblik bezien. De prikkels van het zenuwstelsel zijn n.l. voor de reacties in het lichaam bepalend. Wanneer ergens een ontsteking wordt vastgesteld door het zenuwstelsel, die niet in feite aanwezig is, dan krijgen wij daar toch een toevoer van witte bloedlichaampjes, waardoor een verschijnsel als van een infectie ontstaat. Wanneer het zenuwstelsel meent een brandwond te constateren, dan worden de omringende weefsels zo beïnvloed, dat iets ontstaat wat ons toch zeer sterk aan een brandwond herinnert, enz.. Wanneer wij nu echter het zenuwstelsel zodanig kunnen regelen, dat de krachten, daarin behouden, een zo voordelig mogelijke baan lopen en alle bijkomstige prikkels worden genegeerd, dan zal het geheel werken op een sterke harmonisatie van de verhoudingen binnen het lichaam. En dat betekent ook het in harmonische verhouding brengen van de verschillende soorten bloedlichaampjes: het in harmonische verhouding brengen van alle afscheidingen, die binnen het lichaam plaatsvinden: het in harmonische verhouding brengen van b.v. de zuren der spijsvertering t.o.v. de door het lichaam opgenomen spijsen. Het gevolg is dat wij dus alleen reeds door onze zenuwspanningen af te reageren op de juiste wijze, een aanmerkelijke verbetering van onszelf kunnen krijgen. Daarnaast echter heeft elke mens een geest. Deze geest is in staat om zich ook buiten het stoffelijke te verplaatsen en zich daar bewust te zijn. Wordt dit bewustzijn al dan niet door de stof gedeeld, dan kunnen wij krachtens deze verplaatsing dus ook geestelijke krachten actief maken. Het eigenaardige nu van deze geestelijke kracht is, dat zij wordt omgezet in iets, wat de zenuwkracht zeer sterk gelijk komt, terwijl in andere gevallen een kracht wordt geproduceerd, die ongeveer gelijk is aan een moleculair-binding in een celkern. Het resultaat is, dat hier een feitelijke opbouwende kracht aanwezig is. Door deze kracht sterk

te concentreren op die punten, waar ons organisme niet harmonisch (dus niet gezond) is, kunnen wij een aanmerkelijke versnelling van genezende processen tot stand brengen. In hypothese zou kunnen worden gezegd, dat uit de in het lichaam aanwezige bouwstoffen elke begeerde cel onmiddellijk en volledig nieuw kan worden bijgebouwd. Het zou dus b.v. mogelijk zijn een plotselinge sterkere groei van de beenderen te doen ontstaan op een tijdstip, dat deze normalerwijze zich niet verder ontwikkelen. Het zou mogelijk zijn om voor een b.v. door tuberculose aangetast longweefsel een totale reeks van nieuwe longcellen te bouwen. Deze mogelijkheid bestaat inderdaad. Maar zij vraagt over het algemeen een veel grotere potentie dan de doorsnee-mens kan opbrengen. Wij moeten deze gevallen als uitzonderingsgevallen beschouwen en kunnen zeker niet trachten onszelf in dergelijke situaties te genezen.

Er is nog iets wat belangrijk is, wanneer wij onszelf willen genezen. En dat is onze eigen levenshouding, ons denken. Naarmate ons denken meer is gericht op anderen en dus een minder besef van lijden, verongelijkt zijn e.d. in onszelf optreedt, zullen wij ook mentaal rustiger zijn. Kunnen wij deze mentale rust vinden, dan kunnen wij hieruit krachten putten. Wij kunnen verder door deze evenwichtigheid uit de gehele omgeving datgene putten wat nodig is. Bij betrekkelijk kleine hoeveelheden voedsel is het dan mogelijk te komen tot een perfecte onttrekking van alle voor het lichaam benodigde bouwstoffen. Het is mogelijk de eventuele chemische omzettingen, die in het lichaam moeten plaatsvinden, zich zeer versneld te doen afspelen. Het is mogelijk om uit de omgeving (dus ook uit de lucht) bepaalde potentialen weg te nemen. Er bestaat nu eenmaal een luchtpotentiaal, dat t.o.v. de aarde gemeten op enkele meters hoogte reeds honderden volts kan bedragen. Deze energie kan worden omgezet in lichamelijke energie, in bouwvermogen dus, recuperatievermogen, enz.. Maar alleen wanneer wij in staat zijn haar op te nemen, kan zij binnen ons werkzaam zijn. Absolute innerlijke rust is daarvoor nodig. Een mens, die in wanhoop probeert zichzelf te genezen, zal nimmer kunnen slagen. De mens, die dit in een vol vertrouwen doet, heeft een redelijk grote mogelijkheid zichzelf te genezen. De mens, die tot een absolute ontspanning kan komen - t.o.v. de omgeving zowel als in zichzelf - heeft echter de grootste mogelijkheid tot een zo groot mogelijk en snel mogelijk herstel te geraken.

Het zal u echter duidelijk zijn, dat een dergelijk herstel bij de doorsnee-mens slechts geleidelijk plaatsvindt. Wanneer wij te maken hebben met een ziekte, die sterk voortschrijdt, kan wel een remming van dit voortschrijden optreden, maar misschien zelfs nog geen stilstand worden bereikt. Het duurt soms een week, voordat zo'n ziekte tot stilstand is gekomen. Indien deze nu gepaard gaat met uitpuittende koortsen of weefselverval, is het duidelijk, dat soms die ene week net voldoende is om het kritieke punt te overschrijden. Er bestaat dan voor ons geen mogelijkheid meer tot zelfgenezing volgens de normale norm. De enige weg, die dan nog overblijft, is een weg die slechts de ingewijde kan betreden. Het is n.l. mogelijk om de lichamelijke materie te ontbinden in haar bestanddelen. Dit is een verschijnsel als b.v. tijdens Jezus' Hemelvaart kenbaar werd. Het omzetten dus van de normale trilling der stof en de normale verhouding der stof tot lichamen een veel hogerop die in een overgangsfase b.v. ook als licht zichtbaar kan worden. Bij een hernieuwd samenstellen van het lichaam is het dan mogelijk door een begrip van perfectie deze energie in een nu perfecte matrix te persen, waardoor de volmaakt gezonde mens opstaat in de plaats van het ziekelijke lichaam dat vervluchtigde.

Zoals ik reeds zei, dit is alleen praktisch voor een ingewijde in praktijk te brengen. Soms kan een ingewijde u daarbij helpen en dus voor u dit mogelijk maken. Maar dan is het geen zelfgenezing meer. En bovendien, personen die in staat zijn dergelijke effecten met anderen te bereiken, zijn zeldzaam op aarde en zullen over het algemeen niet in grijpen, tenzij zij het ziekteproces zien als volledig vijandig aan de kosmische wil en bedoeling.

Voor zelfgenezing heb ik hiermede al datgene vastgesteld, wat m.i. van groot belang was. Ik hoop dan ook, dat u dit als een voldoende behandeling zult willen beschouwen.

G R E N Z E N

Grenzen. Lijnen, getrokken op het land, die mensen van elkander houden: lijnen, getrokken door de zee, schendend vrijheid van de mensen, zeggend: "Tot hier slechts zult gij gaan."

*Grenzen. Grenzen, die zeggen: "Zo zul je leven: zo zul je streven en sterven, altijd."
Grenzen, die de mens beletten te beseffen, dat hij leeft in Gods oneindigheid.*

Grenzen. Grenzen van daden en grenzen van woorden, grenzen van goedheid, en grenzen van kwaad, grenzen van leven, en van genade, altijd weer grenzen, waarvoor je staat, remmen, die het leven doden.

Grenzen. Grenzen, die 's levens noden vergroten: grenzen, vloek van onbegrip. Vloek van zelfzucht, van zoeken slechts naar eigen wezen, Teken van de stille vrezes voor 't leven rond je, die je verteren.

Grenzen, De enige grens, die werkelijk is, is ons door God geschapen. Er is slechts één grens, dat je niet sterven kunt, dat je voort moet leven en niet vredig op kunt gaan in 't niét.

Leven moet je, een werkelijkheid, gaande van God en gaande tot God. Dat is de weg, je afgepaald, dat is het lot, je opgelegd, de noodlotsweg, die je moet gaan. Dat is de enig ware grens, die er bestaat en moet bestaan. Eén grens slechts: Gods wil. Geen grenzen.

NEGENDE LES - PROBLEMEN

Bij een streven naar een meer praktische geestelijke bewustwording ontdekken wij, dat er vele problemen bestaan van zeer verschillende geaardheid. De grootste moeilijkheid is vaak gelegen in het feit, dat men zelve de geaardheid van zijn probleem en de oorsprong daarvan niet of onvoldoende zich realiseert. Daarnaast zijn er ettelijke problemen aan te wijzen, die voortkomen uit een onvolledig begrip voor het leven of ook wel uit een onvermogen om in dit leven tot een zelfstandig streven te komen. Ik ben mij ervan bewust dat enkele van de punten, die ik thans ga aanroeren, door velen van de hoorders en later ook de lezers wat onaangenaam gevonden zullen worden. Maar ik meen, dat wij niet kunnen sluiten zonder juist ook bepaalde problemen van b.v. sociale en sexuele geaardheid, van religieuze geaardheid, verschillende vormen van hysterie en de projecties daarvan, ook mede te belichten. Want het gaat ons bij een praktisch streven naar geestelijke bewustwording niet alleen om mooie stellingen te verkondigen, maar ook om tot de kern der zaak door te dringen en ons te realiseren, waarom wij streven en hoe het komt, dat wij binnen dit streven een bepaalde richting inslaan. Om dan te beginnen met het misschien minst aangename (de sociale en sexuele problemen) stel ik allereerst dit:

In de moderne maatschappij is de sexualiteit enerzijds zo zeer geprikkeld, anderzijds zo zeer teruggedrongen van haar normale vlak, dat een aantal energieën in de mens geen of geen voldoende uitlaat kunnen vinden. De natuur zal trachten deze energieën op een andere wijze te doen ontladen. Het gevolg is dat wij een soort sublimatie daarvan krijgen en wij kunnen in vele gevallen stellen, dat zogenaamd "vergeestelijkt" zijn met sexuele aberraties en deviaties verknoopt is.

Wij moeten wel begrijpen dat de mens, die zich van de stof terugtrekt, daarvoor een reden moet hebben. De mens, die zich werkelijk helemaal uit de stof zou willen terugtrekken in een geestelijk leven, heeft zijn eigen probleem gevonden in een voor hem of haar niet aanvaardbaar zijn van omstandigheden. En juist waar wij te maken krijgen met een opvoeding, die enerzijds - zoals ik reeds zei - sexualiteit, waardering in gezelschap, schoonheid van gestalte, aanvaardbaarheid van intellect als primaire eisen stelt, maar anderzijds de mens niet in staat stelt de aanwezige kwaliteiten op een voor hem of haar aanvaardbare wijze uit te leven, zien wij vanzelf, dat deze mensen komen via een verdringingscomplex tot wat zij noemen "geestelijk streven". In de plaats van de geliefde, die men begeert, treedt de geestelijke meester of de geestelijke leider. In de plaats van de rijkdom, die men op aarde niet kan bereiken - of misschien bereikt heeft, zonder dat zij bevrediging kon schenken - stelt men geestelijke rijkdom. In de plaats van het scherp verstandelijk denken, waartoe men voelt niet in staat te zijn, stelt men een vage mystieke filosofie, die dan op de duur ontaardt in een ontvluchting van alle werkelijke waarden. Ik stel deze problemen natuurlijk in het extreme. Maar enigszins zijn deze problemen te vinden bij praktisch elke mens, die op jeugdige leeftijd - dat moet ik erbij zeggen - zich reeds aan het geestelijke werk wijdt met verwaarlozing van meer stoffelijke aspecten.

Toch moet ook voor degenen, die door deze problemen gedreven worden, een oplossing bestaan. Die oplossing kan nooit gezocht worden in een onthullen van de waarheid, omdat dit hun leven waardeloos maakt. Wij komen er niet verder mee, wanneer wij ons realiseren dat al ons vergeestelijkt "gedoe" ten slotte niets anders is dan een innerlijk onbevredigd zijn en dat nog op zeer lichamelijke gronden. Wij moeten integendeel, waar de zaken nu eenmaal zo liggen, trachten te komen tot een verantwoord en praktisch geestelijk streven, dat ons bewustzijn vergroot en daarnaast onze lichamelijke en geestelijke waarden in een zo goed mogelijke harmonie achterlaat. Gezien hetgeen ik voorgaand stelde, meen ik dan als volgt te kunnen constateren:

Het is uit den boze, wanneer men het stoffelijke begint te verwerpen, omdat men in dit geestelijke een grotere bevrediging vindt. Men moet zoveel mogelijk de normale stoffelijke wereld blijven zien en waarderen. Elk verwerpen van de wereld waarin je bestaat, betekent een verloochenen van jezelf, van je problemen en dat daardoor ook van je innerlijke bewustwording. Daarentegen is het zeer goed ons te realiseren, dat sommige tekorten in het leven - mits niet leidend tot een vervreemding - van eigen wereld en bestaan - gebruikt kunnen worden om een praktische geestelijke bewustwording op een ander terrein mogelijk te maken en te vergroten. Eenvoudige raadgevingen daaromtrent zijn de volgende:

In de eerste plaats: Het is noodzakelijk dat u zich geestelijk een doel kiest. Dat doel kan nooit liggen boven uw begripsvermogen. Het is niet verstandig het te stellen op meer occult of paranormaal terrein. Stel u dit doel in een begrip. Een begrijpen en een kennen van hetgeen, waarover u zo graag praat, een vastgevormde en vastomschreven overtuiging, die nooit een ander op de wereld veroordeelt en ook nooit het "ik" in een minderwaardig of meerwaardig postuur wil zien. Doet u dit, dan vloeit voor degenen, die dus speciaal dit probleem hebben, hieruit voort: een gemakkelijker aanpassing en omgang in de wereld. In de tweede plaats: Een intensifiëring van het gedachteleven, waarbij het gevoelsleven zeker zijn deel krijgt en als stimulans kan dienen, maar waarbij het totale gevoelsleven niet meer wordt omweven door fantasieën, die in feite alleen een ontvluchting zijn van een niet gemakkelijk te dragen werkelijkheid.

Het tweede punt, dat ook al niet erg plezierig is, is eveneens, van sociale origine. De mensen zijn langzaam maar zeker gegroeid tot kuddedieren. Deze gemeenplaats is helaas maar al te waar. Om goed te kunnen denken moet een mens in staat zijn zijn gedachten uit te spreken. Om dit goed te kunnen doen, heeft hij een begrijpend gehoor nodig. Om in zijn leven iets te kunnen betekenen, moet een mens de waardering van anderen gevoelen. Om tevreden te zijn, moet de mens zich enigszins benijd weten door anderen. En zo kan ik doorgaan. Het is logisch dat een mens, die op een of andere wijze in de gemeenschap zelve niet geheel past (hetzij door de omstandigheden, de familie waartoe men behoort, het beroep dat men uitoefent, hetzij door andere misschien minder voorkomende oorzaken), altijd weer zal trachten om in de plaats van dit teloorgegangene verband met de gemeenschap een ander verband te stellen. Ook hier krijgen wij te maken met mensen, die vele schijnbare normale begaafdheden hebben. Wij krijgen te maken met mensen, die wat wereldvreemd worden en wier wijze van doen hen in eigen ogen tot ingewijden, in de ogen van de wereld meestal tot dwazen maakt. Er zijn o.m. te noemen: mensen, die voortdurend stemmen horen en die stemmen begeren te horen: mensen, die voortdurend zien wat een ander niet ziet: mensen, die voortdurend ingevingen hebben, inspiratie, of wier wegen voortdurend geleid worden door geestelijke krachten. U zult zeggen: "Maar die dingen komen toch werkelijk voor." Zeker... Maar een groot gedeelte daarvan is het resultaat van een sociale aberatie, waarbij men - zich niet volwaardig gevoelend in de gemeenschap of zich verlaten gevoelend in de gemeenschap - tracht het gevoelde tekort aan te vullen door al dan niet imaginaire geestelijke vrienden.

Het is duidelijk dat u op aarde leeft om met de mensheid te leven, niet om bij voorkeur met geestelijke vrienden om te gaan. De geest mag een aanvulling zijn van de stoffelijke wereld, zij kan en mag echter nooit in de plaats treden van de stoffelijke wereld. Gebeurt dit toch, dan ontstaat een grote bewustwordingsfout, waar men in de eerste plaats niet zelfstandig leeft (men laat zich leven door de leiders, de stemmen, de vrienden): in de tweede plaats beschouwt men de wereld en de gebeurtenissen daarin niet meer, zoals een mens die behoort te verwerken en te beschouwen. Het resultaat is duidelijk. Scherpe vertekening in de bewustwording, remming bij de ontwikkeling van eventueel werkelijk aanwezige capaciteiten. Het is daarom voor de mensen, die dit in enigerlei mate erkennen als hun eigen probleem, wel allereerst een noodzaak, dat zij leren zich te bewegen tussen andere mensen. Daar moet vaak een zekere weerzin voor overwonnen worden. Men zal moeten leren praatjes aan te horen, die men misschien leeghoofdig vindt. Men zal zich moeten gewennen aan een drukte, die men - in het begin althans - zeer oncomfortabel vindt. Men zal zich moeten dwingen met mensen om te gaan, die men niet sympathiek vindt. Maar het is nu eenmaal nodig, dat u contact hebt met een redelijk aantal medemensen. Zonder dat kunt u als mens niet volledig leven.

In de tweede plaats is het nodig, dat u de normale mensen op tenminste gelijk vlak stelt als uw waarnemingen. "Waarnemingen" bedoel ik hier dus in meer paranormale zin. Het kan heel goed zijn, dat er vrienden uit de geest zijn, die zich aan u tonen of die tot u spreken. Maar zij mogen en kunnen niet in de plaats treden van de werkelijke wereld. Eerst door dit te beseffen en daarnaar te handelen kan men komen tot een vergroting van bewustwording.

Een volgend probleem als derde punt: Bij zeer vele mensen vinden wij bij een zoeken naar geestelijke bewustwording enkele remmingen, die voortkomen uit hun religieuze opvoeding. Men is streng gelovig opgevoed en kan zich onderbewust van de voorstelling, die men als kind leerde, niet vrijmaken. Men beoordeelt de wereld - zowel van de stof als van de geest - aan de hand van deze religieuze maatstaven, die men in het bewustzijn zelve ontkent. Het gevolg is een strijdigheid tussen hetgeen u meent te moeten zeggen en hetgeen uit uw innerlijk opwelt. Duidelijke tegenstrijdigheid is alleen te overwinnen door bewust dit geloof, dat nog zolang bij u doorwerkt als basis te nemen van uw verdere ontwikkelingen op geestelijk terrein. Ook wanneer dat geloof, bijgeloof was. Ook wanneer dat geloof absoluut onredelijk was. Indien het u voortdurend blijft beïnvloeden, is het beter het gevaar in de ogen te zien dan door vaagheden, ingevingen en irrationele handelingen aan het probleem te ontvluchten.

De mens heeft behoefte aan geestelijke vrijheid, maar hij kan zich niet altijd vrijmaken van de invloeden, die in zijn jeugd jaren zijn opgetreden. Het gevolg is, dat de behoefte naar vrijheid moet zijn aangepast aan de mogelijkheden van het eigen wezen. Iemand met een streng katholieke opvatting, die door zijn opvoeding ook nu nog een katholiek standpunt inneemt (of wat dat betreft b.v. gereformeerd is opgevoed), zal voor zichzelf moeten voorkomen dat hij zij in het openbaar mediatische kwaliteiten. Ge zult zeggen: "Dat is dwaas." Toch niet. Want innerlijk gebruikt, beschouwt ge deze dingen met twijfel. Door deze twijfel en onzekerheid bestaat, zowel voor de uiting: gevaar als ook voor het ontstaan van schuldgevoelens, die weer van de werkelijkheid afbuigen en dus de bewustwording in een verkeerde zin doet plaatsvinden.

Natuurlijk zijn deze problemen wel de meest onaangename. Zij liggen n.l. enigszins buiten het kader van hetgeen u waarschijnlijk hier hebt verwacht. Om u gerust te stellen: mijn volgende punten liggen dan meer in de lijn van hetgeen u kent, overweegt en verwacht. Dan wil ik allereerst een zo juist te berde gebracht punt hier verwerken.

Punt vier zegt: Het is noodzakelijk zich een geestelijk doel te kiezen. Maar hoe, waar en op welk vlak? Het antwoord op deze vraag is niet te geven voor iedereen. Want een gemeenschappelijk antwoord zou onjuist zijn, waar het bij allen een gelijke graad van bewustzijn en een gelijke mogelijkheid tot verdere bewustwording zou veronderstellen. Maar het simpelste geestelijke doel, dat iedereen zich stellen kan is: de innerlijke wetenschap, dat iets "goed" is. Dat is het eerste doel, dat u zich geestelijk kunt stellen, want goed is voor u de identificatie met God. Zo is voortdurend streven naar goed-doen, goed-zijn in feite niets anders dan een versterken van de innerlijke relatie, die men heeft met het Goddelijke. En als zodanig brengt het met zich een steeds grotere erkenning van goddelijke waarden in het totale leven. Maar wanneer wij wat verder komen, willen wij meer dan alleen naar het goede streven. Wij willen redenen en oorzaken kennen. En dan in er wederom een regel, die ons helpt naar eigen gedachten en eigen ontwikkeling ons een doel te nemen. Wij erkennen allen bepaalde goddelijke wetten. Laat ons als doel stellen deze wetten te erkennen.

Niet alleen is dit voor de bewustwording zeer bevorderlijk, maar het brengt ook de mogelijkheid met zich mee juist door de kennis van deze wetten te komen tot een geestelijke en stoffelijke activiteit, die ook de z.g. para normale gebieden omvat. Voelen wij echter deze wetten als bekend in onszelf, dan zullen wij nog een stap verder moeten gaan. Wij kiezen ons geestelijk doel *dán* in de richting, van erkenning van hogere werelden. Dat houdt in, dat wij trachten voortdurend te erkennen, waar de hogere wereld ingrijpt (en dat kunnen wij alleen doen wanneer wij eerst de goddelijke wetten kennen): en wanneer wij dit beseffen, trachten wij ons eigen standpunt te bepalen en volgens eigen beste weten en bewustzijn mee te werken met de geestelijke krachten, die wij als goed erkennen. Binnen deze drie door mij geciteerde voorbeelden kan een ieder zich een weg kiezen. Ik vermoed, dat het voor de meeste al

moeilijk zal zijn om de afdeling a. geheel te volbrengen, en dat er slechts weinigen zijn, die zich boven de afdeling b. kunnen verheffen.

Een ander probleem - het vijfde punt van mijn betoog - is er speciaal één van degenen, die het paranormale verschijnsel al wat nader hebben leren kennen. Zij hebben een geleidegeest, zij doen waarnemingen, wij spreken of schrijven mediamiek, kortom zij werken op enigerlei wijze samen met geestelijke krachten. En nu vragen zij zich af: Is dit nu wel betrouwbaar? Een probleem, dat moeilijker is dan menigeen op het ogenblik misschien beseft. Want enerzijds is de mens misschien geneigd om de "hogere leiding" volledig te accepteren. Anderzijds is diezelfde mens geneigd om de verantwoordelijkheid van zich af te wentelen, maar de gevolgen voor zichzelf voortdurend te beoordelen. Hel is hieruit dat hoofdzakelijk de vraag komt. Heb ik dit nu goed gehoord, heb ik dit nu goed gezien?

Het spijt mij zeer dat ik u daar geen altijd passende proef voor kan geven. Ik kan u alleen een raad geven en dat is deze: Wanneer u op enigerlei wijze geïnspireerd wordt of u geholpen voelt, vertrouw dan allereerst op uw eigen middelen en mogelijkheden. Wanneer die waarschuwing aan uzelf is gericht, houd er rekening mee. Wanneer u een waarschuwing voor een ander wordt gegeven of een opdracht, tracht na te gaan of die opdracht juist is. Begin niet met een vol enthousiasme te vertellen wat de geest u heeft opgedragen, maar onderzoek voor zover het mogelijk is. En wanneer u niet zeker bent, wanneer u enigszins twijfelt, zeg liever: "Ik méén dat ik zus of zo heb gehoord, gezien, ontvangen," dan dat men dit tegenover de buitenstaander met grote zekerheid geeft, gelijktijdig innerlijk door twijfels gekweld. Voor de bewustwording is deze handelwijze de enig juiste, waar juist eigen vermogen en middelen plus de gebeurtenissen u steeds scherper zullen doen zien, waar geestelijke invloeden zuiver en juist zijn en waar ze falen. Op de duur brengt dit met zich mede, dat u mét de geestelijke wereld kunt leven, niet als slaaf of slavin, niet als meerdere, maar als gelijke, die vanuit een ander standpunt komende raadgevingen heel gaarne aanvaardt, er rekening mede houdt en toch zijn eigen leven leeft.

Het zesde punt voert ons weer naar de meer stoffelijke problemen. En misschien ook wel naar de problemen, die wat minder aangenaam klinken. Wij kennen allen het woord histerie. Door misverstanden wordt het wel eens zuiver op het sexuele of op het gemoedsleven betrokken. Dan begrijpt men niet, dat daarnaast nog vele andere vormen bestaan. Laat ons zeer eenvoudig stellen, dat hysterische verschijnselen in verband staan met bepaalde klierafscheidingen en dat door deze verschijnselen een niet normale reactie op de omgeving en op de wereld plaats kan vinden. In sommige gevallen kan histerie de gevoeligheid zeer vergroten of wel de suggestibiliteit van de persoon tot haast ongekende hoogten opvoeren. Van jezelf weet je zelden of nooit, of je regelmatig aan deze kwaal lijdt. Komt echter incidenteel een vlaag van deze stemmingen voor, dan zult u meestal in staat zijn ze te erkennen.

De grote vraag is nu: Zijn tijdens dergelijke hysterische toestanden ontvangen visioenen, beelden, boodschappen, opdrachten e.d. waardevol. Kunnen zij betekenis hebben? Het antwoord op dit probleem is betrekkelijk eenvoudig. Histerie voert o.m. - zoals ik reeds zei - de gevoeligheid maar ook de suggestibiliteit zeer sterk op. Een hysterisch persoon kan door de omgeving bewogen worden tot het constateren van paranormale feiten, die eigenlijk niet bestaan, en via het astrale vlak, dat van uit elke mens bereikbaar is, zelfs tot het produceren van paranormale verschijnselen, die niets maar dan ook niets met de wereld van de geest te maken hebben. Het is voorgekomen dat innerlijke gedachten en verlangens zich juist in dergelijke ogenblikken van hysterische spanningen openbaarden als een woord Gods of een opdracht van engelen. In de geschiedenis kunnen wij vele voorbeelden vinden van personen, die juist tijdens een dergelijke toestand (dus eigenlijk een overprikkeling) kwamen tot het stellen van daden op het gezag van goden. De daden lopen betrekkelijk ver uiteen. Er bestaan n.l. mensen, die onder een dergelijke invloed komen tot moorden én mensen, die in een dergelijke toestand komen tot ongelooflijke daden van zelfopoffering. Wij kunnen niet zeggen, dat de toestand als zodanig kwaad is maar wel dat boodschappen, die tijdens een dergelijke toestand of door een praktisch voortdurend zo zijnd persoon worden ontvangen, alleen dan waardevol kunnen worden geacht, wanneer ze voor ons volkomen verstandelijk en redelijk volgbaar en begrijpelijk zijn. Dat betekent niet, dat het een Aap-Noot-Miesboekje moet zijn:

het kan heel goed, dat het een formule is, waarover wij moeten nadenken. Maar eerst wanneer dit werkelijk zin heeft en mogelijk lijkt ook volgens stoffelijke maatstaven, is men gerechtigd dit volledig te aanvaarden.

Ter geruststelling van degenen, die misschien met deze problemen worstelen, wil ik erbij voelen, dat de beste vormen van mediumschap maar ook van martelaarschap, heldenmoed, ja, zelfs leven als heiligen of asceten, vaak uit dergelijke impulsen voortkomen. Onbeheerst mediumschap is praktisch 99 ten 100 te wijten aan hysterie, beheerst mediumschap toch altijd nog voor ongeveer 25%. Boodschappen, in die toestand ontvangen kunnen dus zeer wel redelijk en betrouwbaar zijn. De visioenen, die men aanschouwde, zijn niet zinloos zonder meer maar kunnen een grote inhoud hebben. De mens, niet in staat zijnde hierover zelf te beslissen, zal echter zonder de gegevens daarom minder waar te achten deze redelijk moeten bezien en datgene, wat daaruit redelijk aanvaardbaar naar voren komt volgens zijn eigen ervaring en kennis in praktijk moeten brengen.

Er zijn natuurlijk nog veel meer punten. Ik kan mij voorstellen, dat iemand zich afvraagt: "Ja, maar moet ik dan niet geboren zijn voor het gebruik van geestelijke gaven? Kan een ieder die verkrijgen?" Wanneer ik hier zonder meer "ja" op zou zeggen, zou de doorsnee-mens, die die gaven niet bezit, zich ongetwijfeld minderwaardig achten, indien hij deze begeert. Toch is het antwoord eigenlijk wel "ja": maar er hoort iets bij, een beperking. Elke mens kan en zelfs en sterke mate paranormale eigenschappen in zichzelf bevorderen en stimuleren. Men kan leren deze te gebruiken en te beheersen. De training, die hiervoor nodig is, is echter betrekkelijk groot en intensief. Zodra men dit half doet, zijn de resultaten nil. Alleen een volledige inzet van de gehele persoonlijkheid gedurende een langere tijd garandeert dus een dergelijke ontwikkeling. Degenen, die erfelijk gepreconditioneerd zijn voor grotere gevoeligheden, hebben het iets gemakkelijker. Zij zullen vaak schijnbaar zonder enige moeite begaafdheden demonstreren, die een ander na veel strijd verwerft. Men vergeet echter niet, dat hier niet alleen stoffelijke maar ook geestelijke inhouden meespreken. Zodat degene, die geen occulte of paranormale begaafdheden bezit en deze wel begeert, maar daar niet vijf jaren van zijn leven aan wil geven, zich zeker niet minderwaardig behoeft te achten t.o.v. de wel paranormaal begaafden, maar zich moet realiseren, dat de beperkte poging ook alleen een zeer beperkt resultaten kan baren.

Er zijn veel problemen, inderdaad. Wij horen de vraag: "Kan iedereen dan genezen?" Ja, iedere mens kan geestelijk genezen. Maar om dit werkelijk te kunnen moet je een volmaakt vertrouwen in jezelf hebben, in de kracht waarop je je beroept en in de patiënt een soortgelijk vertrouwen weten te wekken. Dan - maar ook alleen dan - is het mogelijk alle voorkomende ziekten langs geestelijke weg te genezen. En zelfs hier treedt soms traagheid op. Een volmaakt geloof en een volmaakt zelfvertrouwen bezitten weinigen. Verbaas u dus niet, wanneer uw resultaten nil zijn of althans in uw eigen ogen onbelangrijk. Maar realiseer u wel, dat u door juist bij onschuldige gevallen te oefenen, door daar te oefenen, waar u uw resultaten kunt toetsen (b.v. door medisch onderzoek), meer zelfvertrouwen kunt krijgen, en zo langzaam maar zeker kunt komen tot een directe praktijk van geestelijk genezen door middel van magnetisme, handoplegging e.d.. Deze dingen zijn geen waanzin. Ze bestaan zeer zeker.

Maar....dit punt hangt dus wel van maren aan elkaar...men kan nooit de verantwoordelijkheid op zich nemen voor anderen, voordat men een volmaakt zelfvertrouwen heeft, terwijl men niet blind is voor eventuele mislukking. Het heeft geen zin mislukkingen weg te praten. Eerst wanneer men deze erkent voor wat ze zijn (mislukkingen) en dan toch nog zelfvertrouwen genoeg behoudt om verder te gaan, kan men werkelijk op dit terrein iets bereiken.

Een laatste punt, voordat ik meer uw eigen problemen aan het woord laat komen - zo u deze althans reeds nu wilt stellen - is dit: De praktische geestelijke bewustwording berust op een zeker wéten. Is weten noodzakelijk? Moeten wij grote kennis hebben om geestelijk verder te komen? Neen. In vele gevallen kan een teveel aan kennis zelfs verwarrend en daardoor vertragend werken op een geestelijke bewustwording. Kennis heeft alleen dan zin, wanneer ze gebruikt kan worden binnen het kader van een wereldomvattend beeld, volgens hetwelk men zelf reageert, zonder zich daarbij aan zijn eigen wereld en de consequenties daarvan te onttrekken. Wanneer u aanvoelt wat waar is en wat niet waar is, dan reageert u net zo

selectief, vaak even betrouwbaar en zeker voor uzelve bevredigender én juist dan de mens, die alles uitpluist en redelijk overweegt. Wanneer uw geardheid dus niet zo is, dat dit laatste voor u een noodzaak is, wees dan tevreden net hetgeen u begrijpen kunt. Maar ontloop de kennis niet. Zeg niet: "Voor mij is dit niet noodzakelijk." Verwerf de kennis op uw eigen wijze desnoods in stilte, zonder dat iemand anders er iets van weet. Maar zorg dus, dat uw begrip voor geestelijke waarden zowel als stoffelijke mogelijkheden zich voortdurend uitbreidt.

Zorg dat u niet vervreemdt van uw eigen wereld. Het is niet noodzakelijk om elke dag de krant te spellen. Het is wel noodzakelijk dat u weet, wat er in uw wereld nu eigenlijk gaande is. En dat geldt zowel de wetenschap, de ontdekkingen misschien uit de oudheid, als de nieuwste politieke ontwikkeling. Eerst wanneer u een begrip hebt van de wereld, waarin u leeft, zult u een praktische geestelijke bewustwording met goed resultaat kunnen doorvoeren en zult u - ongeacht de uitgebreidheid van uw kennis - door een aanvoelen van juiste waarden de juiste handeling op het juiste ogenblik leren stellen en daarmee dus beantwoorden aan de kosmische Kracht, Die u op deze aarde heeft gesteld.

Na deze opsomming komen wij onwillekeurig tot problemen, die zich niet laten definiëren en onderbrengen, omdat ze zo met elkaar vervlochten zijn en ons heel vlak zouden misleiden, wanneer wij ze alleen zouden willen bezien. Het is een feit, dat mens zowel als geest tijdens hun bewustwording in een vaste verhouding staan t.o.v. de kosmos. Die verhouding kan men slechts wijzigen door verandering in bewustzijn. Bewustzijn, kosmische harmonie plus plaats in de kosmos zijn dan ook van een directe samenhang en voor elkaar van een grote en niet te vervreemden belangrijkheid. Wanneer wij - zoals ik reeds heb getracht te doen - verschillende problemen uit elkaar rafelen en afzonderlijk bezien - dan komt de vraag - :Hoe kan ik deze dingen bij mijzelf ontdekken? Hoe kan ik eigenlijk weten, hoe ik tegenover God sta? Hoe kan ik weten wat mijn werkelijke plaats en mijn werkelijk doel is in de wereld? En een direct antwoord daarop moet noodgedwongen uitblijven. Want niemand kan u zeggen wat uw plaats is in de wereld. Dat kunt u alleen zelf. Niemand kan u precies vertellen, of u in harmonie of disharmonie leeft met uw omgeving. En niemand kan u vertellen welke krachten er op u inwerken. Dat zult u zelf moeten ontdekken.

Er zijn echter wel weer bepaalde aanwijzingen te geven, die misschien behulpzaam kunnen zijn. Er zijn n.l. proeven. Probeer eens vast te stellen, wanneer u met een ander praat, of u ook over hetzelfde praat. Heel vaak spreekt men gelijke woorden, maar verbergt men daarachter zo differente inhouden, dat het haast onmogelijk is tot een begrip te komen. Als u met de mensen spreekt en u bemerkt na enig nadenken, dat ze niet antwoorden op hetgeen u hebt bedoeld te zeggen, dan bestaat er een gebrek aan communicatie tussen u en de wereld. En dat betekent, dat er op enigerlei wijze een scheiding moet zijn tussen u en die wereld, die overwonnen moet worden. Te definiëren van welke geardheid ze is zal voor sommigen moeilijk zijn. Zoveel te moeilijker vaak, omdat men zelf geremd is en niet tot uiting wil brengen wat men in feite aanvoelt, wat men in feite meent. Iets, wat onder ons gezegd eigenlijk vaak de beste weg zou zijn. Wij moeten dus wanneer wij bemerken dat onze medemensen ons niet begrijpen, zoals wij het bedoelen of niet willen begrijpen, zoals wij het bedoelen, ons afvragen: Waarom dit verschil. Ligt het aan mij, of ligt het aan de ander. En als we dan onszelf altijd 50% schuld geven, ook al vinden wij dat de ander eigenlijk helemaal schuld heeft, dan leren we zo de wereld benaderen en komen door een perfectie van begrip in en tegenover de wereld vanzelf tot een grotere harmonie met die wereld.

Hetzelfde is het met de verplichtingen, want wij hebben een plaats. Maar wat is die plaats? Soms meen je, dat je geschapen bent om grote dingen te doen. En in feite ben je alleen maar een stijbeugeltje, waardoor een ander zich op het paard kan werken. Dus je weet heel vaak niet waarvoor je dient. En eerst heel langzaam word je je ervan bewust wat je leven eigenlijk betekent. Meestal wanneer het al bijna voorbij is. Maak je niet te druk over de plaats, die God je geeft in de wereld of dat, wat je in de kosmos betekent. Want daaraan kun je zelf niets veranderen tenzij door een bewustwording, die gelijktijdig een juiste omschrijving van je doel en je plaats in de wereld mogelijk maakt. Accepteer alleen dit: Er kan op de wereld niets gebeuren, wat niet krachtens Gods wil (dus de plaats, waarop God u heeft gesteld) en uw eigen handelen tot stand kwam. Ook die windhoos, die u misschien getroffen heeft en u van uw bezittingen beroofde. Die overstroming, waarop u niet gerekend had. Die aanrijding of die

massabeweging, die u te laat deed komen. Al deze dingen staan in direct verband met uw eigen plaats in de wereld, in direct verband met een kosmische harmonie. Zij zijn er niet om ontkend of verdreven te worden. Wel om te worden aangepast aan uw eigen begrip van juist en goed op een zo goed en zo snel mogelijke wijze. Probeert u dit dus. Tracht steeds in overeenstemming te komen met de gebeurtenissen. Verzet u niet tegen datgene, waaraan u niets kunt doen. Wees niet bitter over wat u overkwam, indien het niet uw eigen schuld was en dus zelfverwijt kan optreden. Aanvaard het gebeuren, waarin u staat, zoals het is. Tracht niet de wereld te verbeteren, maar tracht voor uzelf binnen die wereld steeds meer te beantwoorden aan 't in u levende ideaal van de bewuste en de goede mens. Doe dit zonder u van die wereld te verwijderen en u zult een goed resultaat boeken.

En dan hebben wij natuurlijk ook nog dat grote probleem van God. Is er een God, bestaat er een God? Is God voor mij bereikbaar? In feite komt dat probleem heel vaak voort uit de behoefte een autoriteit of een medestander te kennen in het leven. Maar hoe het zij, wij moeten voor onszelf het Godsprobleem oplossen. En nu kunnen wij wat dat betreft naast dat Godsprobleem meteen een ander stellen. Is er een hiernamaals? Is er een geest en bestaat er een geest, zoals men zegt? Zal ik voortbestaan? En hoe zal ik voortbestaan? En ook deze problemen komen onder hetzelfde hoofd.

Het is moeilijk daarvan een uitleg te geven. Maar mens, wanneer je in een God kunt geloven, wees er dan gelukkig mee en vertrouw op die God. Wanneer je er niet in kunt geloven, geloof dan in het goede, in het beste wat je je kunt voorstellen. Dan benader je op deze wijze ongetwijfeld de kosmische werkelijkheid méér dan een mens, die aan een God zegt te geloven, maar handelt alsof er geen God ware.

Met dat hiernamaals is het al precies hetzelfde. Natuurlijk, er bijstaat een wereld na de dood. Dat weten wij, maar dat weet u niet. Dat is voor u altijd nog een vraag. Een vraag, waarop u met een innerlijke zekerheid "ja", kunt antwoorden misschien, maar waarvoor u geen feitelijke bewijzen kunt aanvoeren. Evenmin als voor het bestaan van een God. Indien u gelooft in een wereld in het hiernamaals, dan is het logisch dat u wat gemakkelijker leeft. Want u hebt alle tijd: het leven gaat verder, ook wanneer u sterft. Aan de andere kant zult u - juist omdat dat leven voortgaat - minder opzien tegen de ongemakken, die in deze wereld bestaan. Wanneer u dus geloven kunt in een hiernamaals, wees er gelukkig mee. Maar handel, alsof déze wereld de enige wereld ware, waarin u op dit ogenblik iets zoudt kunnen doen. Het is heel mooi wanneer u wilt zorgen voor de broeders en de zusters in de geest, die lijden. Maar het is belangrijker dat u zorgt voor de mensen, die lijden op de wereld. Dat andere komt van zelf wel, wanneer het noodzakelijk is. Dat hoeft u niet te zoeken. Wanneer u én met uw zoeken naar God en met uw zoeken naar een hiernamaals rekening houdt met deze wereld, waarop u nu moet leven en vooral deze wereld nooit prijsgeeft voor iets, waarvan u misschien niet eens zeker bent, maar waarop u alleen hoopt, dan zult daardoor, een maximum aan bewustwording kunnen opdoen. Daarmee ben ik wat mijn problemen betreft eigenlijk zowaar uitgesproken. Wat ik hier nog verder zeg, hoort dan ook niet geheel bij het eigenlijke onderwerp,.

Mijne vrienden, in die praktische bewustwording hebben wij niet alleen gezocht naar een paranormaal bereiken, hoop ik. Niet alleen gezocht naar een verder komen in datgene, wat óns interesseert. Ik hoop, dat wij in de praktische bewustwording het belangrijkste hebben leren beseffen van het hele leven op aarde of elders: Het vermogen om in harmonie met het totaal van alle werelden te werken. Het totaal van alle werelden, maar dan zoals ze bestaan, geopenbaard worden of kenbaar worden in uw eigen wereld. Want daar gaat het om.

Het is helemaal niet zo belangrijk of we nu helderziend worden of niet. Dat kan voor onszelf misschien aardig zijn. Maar aan de wereld verandert het weinig en voor onszelf kan het zeker niet meer uitmaken dan een betrekkelijk kleine reeks van ervaringen. Waar het om gaat is dit: Kunnen wij in een stoffelijk leven alle invloeden, die van buitenaf bestaan (invloeden uit de kosmos, invloeden van geesten, een gevoeligheid van ons eigen wezen, dat op verscheidene vlakken gelijktijdig ervaart misschien), samenbrengen tot één harmonisch geheel. Kunnen wij de strijd, die in ons bestaat tussen stof en geest, niet eindelijk delgen?

In de reeks betogen, die u heeft gehoord, hebben wij zeker niet getracht u te verwijderen van uw eigen werkelijkheid en uw eigen wereld. Wij hebben alleen getracht u een inzicht te geven

in de mogelijkheden, die bestaan. We hebben getracht u iets te tonen van wat je kunt zijn en wat je kunt doen. De twee jaren, dat wij nu over deze onderwerpen gesproken hebben, brengen deze cursus a.h.w. tot een einde. Natuurlijk, wij gaan verder. Want er is altijd méér te zeggen. En wat gezegd moet worden, kan duizendvoudig op andere wijzen worden herhaald, totdat het in u is doorgedrongen en daar onwrikbaar met u één is geworden. Maar we hebben in deze tijd geprobeerd, u te laten zien, hoe de wereld van de geest in uw eigen wereld ingrijpt. We hebben getracht u aan te tonen hoe er invloeden zijn, waar u niet tegen op zoudt kunnen. En hoe u zich tegen andere invloeden daarentegen betrekkelijk eenvoudig kunt verweren. We hebben getracht u aan te tonen hoe u uw hele wezen actief moet maken en niet alleen maar een klein deel daarvan - alleen maar het stoffelijk deel daarvan - moet gebruiken.

Wanneer ik nu - na dit spreken over enkele problemen - alles tracht samen te vatten, grijp ik onwillekeurig toch naar de taal van de esoterie, ofschoon ik u zo even nog de raad gaf: blijf dicht bij de grond, grijp niet te ver en grijp niet te hoog. Dat ligt aan mijn wezen, niet aan u. Want zo kan ik een uitdrukking geven aan datgene, wat wij allen, die aan deze cursus hebben meegewerkt, beoogden. Er is een kosmos, eeuwig en onveranderlijk. In die kosmos bestaan wij. In een tijdseffect, dat misschien een waan is, maar voor ons een voortdurend beleven noodzakelijk maakt. Van wereld tot wereld zullen wij gaan en in elke wereld zullen wij opnieuw datgene beleven, wat voor ons is: God, goddelijke wil, goddelijke kracht. Telkens anders en toch altijd weer gelijk. Wij zullen uit de vele verschillende waarden ten slotte de les moeten trekken, dat alles gelijk is. God spiegelt Zich in Zijn schepping en de schepping, spiegelt zich in God. Er is geen verschil. Wanneer wij ons bewust worden van de eenheid, die wij hebben met de Schepper, zal de Schepper Zich bewust zijn van de eenheid met ons en zal er geen scheiding meer bestaan.

Wij moeten realistisch zijn in elke wereld, omdat die wereld, zoals ze is en met de waarden die ze brengt, ons in staat stelt iets meer omtrent God te leren. Maar om de les goed te verstaan zullen wij ons vooropgezet oordeel terzijde moeten stellen, erkennende dat niets kan bestaan buiten de kosmische Werkelijkheid, buiten het alscheppend Vermogen. Daarin zullen wij alle dingen terugvinden. En ónze houding en ons oordeel en veroordelen kan nooit betekenen: dit is goed of dat is kwaad: maar slechts zó definieer ik mijn plaats binnen de Schepper. Laat ons dan die plaats zo goed definiëren, dat wij in ons de vreugde kennen, die uit een harmonie met onze Schepper voortvloeit. Dat is het, wat wij hebben getracht uiteindelijk voor u mogelijk te maken. Dat is de lering, die ligt achter al hetgeen wij u zeiden. Wij hopen, dat u daar iets aan hebt gehad. In de volgende bijeenkomst willen wij nog verder ingaan op de problemen, die u schriftelijk stelt. Worden ze niet gesteld, dan zullen wij een lezing houden over een onderwerp naar uw eigen keuze.

EEUWIGHEID

Mijn God, ik heb U dan gevonden.

Het is een lange tocht geweest.

*Ik heb maar al te vaak gevreesd,
mijn God, dat Gij niet eens bestaat.*

In al die tijd, in al dat streven,

in al dat zoeken en dat leven

zijt Gij een waanbeeld mij geweest.

Maar nu, mijn God, vind ik Uw licht.

Nu zie ik onbevreesd de cirkelgang van tijd.

Ik zie hoe alles samenvloeit

slechts volgend Uwe wil

en ken in U de eeuwigheid.

Mijn God, het leven is zo zwaar,

het is zo moeilijk te dragen.

*Waar ik ook kom in sfeer of wereld: vragen,
vragen die mij overrompelen.
God, als ik zo door de tijd moest strompelen,
heb ik mij altijd afgevraagd:
Wat is het, dat me doet voortbestaan?
Wat is nu werkelijkheid?
En zie: Ik vind Uw liefdekracht.
Gij zijt mijn eeuwigheid.
Mijn God, ik bid maar al te vaak,
ben op de knie gezonken,
heb in mijn vreugde lof gezongen U,
als ware ik van al 't gebeuren dronken.
Maar, God, met al die weelde kon ik U niet begrijpen.
Ik kon niet nader komen tot Uw wézen, God.
Ik was te vol van vrezen en de vreugde zelve
was oorzaak weer tot vrezen en vergaan.
Maar nu ik eindelijk iets van U,
Uw Kracht ook kan verstaan,
weet ik: Eens hebt Gij mij geschapen,
mij en mijn leven door Uw wil.
Nu kan ik ten laatste Uw wezen aanvaarden.
Mijn God, nu zwijgt mijn ziele stil,
want Gij zijt eeuwigheid.*

TIENDE LES - MIJN PROBLEEM

Nadat wij nu een negental lessen hebben besteed aan de meest voorkomende problemen, die vooral bij een zoeken naar geestelijke bewustwording op de voorgrond treden, zijn wij dan vandaag gekomen tot het punt, waar de cursisten zelf hun speciale problemen nogmaals kunnen doen belichten. Ik ben ervan overtuigd dat onze cursus geen aanspraak mag maken op volledigheid. Dat is in de korte periode van zegge en spreke 9 á 10 uren niet mogelijk. Wel echter zullen wij nu trachten de meest belangrijke punten zo kort mogelijk te beantwoorden.

❖ *Bij het verder voortschrijden der ouderdom kan kindsheid optreden en men stelt, dat de geest hierdoor wordt aangetast.*

Dit laatste is natuurlijk alleen vanuit een menselijk standpunt misschien aannemelijk te maken. We weten allen, dat de ouderdom met gebreken komt. Wanneer een mens langzaam naar zeker de levenskracht van zijn voertuig heeft verbruikt, zullen o.a. de hersenen niet meer juist functioneren en zal vooral het denkvermogen een aanmerkelijke vertraging vertonen. Hierbij treedt verder vaak het verschijnsel op dat laatste waarnemingen en latere gebeurtenissen teloor gaan, terwijl oudere perioden van het leven bijzonder fel op de voorgrond treden. De handelingen van een dergelijk mens zijn niet meer redelijk volgens de aanvaarde norm. Wij weten dat dit een lichamelijk euvel is. Voor de mens echter lijkt het, of een kind de persoonlijkheid ook werkelijk geestelijk aangetast is. Dit laatste nu is niet waar. De geest zelve zal nog steeds trachten in het voertuig bewustzijn op te doen. Zij zal ook wel degelijk steeds weer zoeken naar nieuwe wegen voor bewustwording, maar haar voertuig kán haar commando's niet meer opvolgen. Langzaam maar zeker hebben de automatismen, die op zichzelf ook al niet juist meer functioneren, een groot gedeelte der levensprocessen overgenomen en zelfs het denkproces is grotendeels automatisch geworden en bestaat voor het merendeel uit herhalingen, die men zichzelf niet bewust is. De geest echter zal juist in deze periode reeds in de stof een aantal emoties kunnen doormaken, die eigenlijk behoren bij de overgang. Hierdoor komt zij vaak gunstiger te staan na de overgang zelve t.o.v. haar nieuwe wereld. In de tweede plaats zal zij - ongeacht de onvolledigheid van uiting - vaak nog zeer sterke emotionele bindingen met haar omgeving kunnen tonen en zal zij haar stoffelijke karaktereigenschappen sterker dan ooit tevoren in dit kinds geworden voertuig zien uitgedrukt. Dit maakt het voor de geest mogelijk een juister oordeel te winnen omtrent de werkelijke betekenis van een groot aantal belevingen, die de eenheid geest-stof in dit leven heeft doorgemaakt. Wij mogen dus niet stellen dat kindsheid de geest aantast. Evenmin mogen wij beweren dat kindsheid een vertraging van bewustwording zou betekenen of zelfs een stilstand. De bewustwording gaat verder, maar op een vlak dat voor de normale mens niet meer aanvaardbaar is. Het wordt dan ook noodzakelijk de kinds geworden oudere mens te beperken in zijn handelingsvrijheid en hem steeds meer te verzorgen. Laat ons echter niet vergeten dat zelfs in deze periode, waarin de oude mens werkelijk weer als een klein kind behandeld mag worden (dus zonder respect voor grijze haren), de geest wel degelijk registreert wat er gebeurt en juist uit de eigen reacties - onredelijk als die mogen lijken t.o.v. de omgeving - haar lering weet te trekken. Ik hoop dat dit probleem hiermede voldoende belicht is.

❖ *Eerste probleem: U spreekt van de bewustwording. Maar wij hebben toch geleerd, dat de bewustwording wel degelijk iets actiefs in ons is, waarvoor wij werkelijk ons best moeten doen. Als dus bewustwording toch doorgaat ondanks het tekort aan geestelijke vermogens voor de bewustwording, hoe is dat met elkaar te rijmen?*

Nu stelt men hier op het ogenblik, dat een tekort aan "geestelijke vermogens" de bewustwording zou stilzetten. Dit wijst op een verkeerd begrip van het actief zijn in een bewustwording. Ook wanneer het lichaam minder uitingsmogelijkheden heeft, blijft de geest normaal. Zij wordt niet door een slijtageproces aangetast. Zij blijft evenzeer actief - of kan althans actief blijven. Dat deze activiteit naar buiten toe niet of op een zeer verwrongen wijze

kenbaar wordt, is misschien te betreuren voor de omgeving maar voor de geest zelve van geen belang. Geestelijke bewustwording is in feite een activiteit van de geest. Dat wil zeggen, dat ook een idioot, een krankzinnige, kortom een ieder die z.g. in zijn geestelijke vermogens gekrenkt is, in staat is toch een actieve bewustwording door te maken. Deze bewustwording loopt dan echter langs andere banen dan de normaal stoffelijke. In het normaal stoffelijk bestel is de daad een directe noodzaak voor het vastleggen van het bewustzijn in de geest, dus het maken van de daad en haar gevolgen tot deel van het "ik". Maar laat ons niet vergeten, dat de geestelijke interpretatie van de daad hetgeen is wat wordt vastgelegd, zodat wat voor de één een dramatisch leven betekent, voor de ander misschien met een eenvoudig gebaar evengoed gefixeerd kan worden. Ik stel daarom met nadruk vast dat een actief geestelijk streven niet behoeft op te houden, wanneer een stoffelijk voertuig onvolledig is of de reacties van dit voertuig niet voldoende betrouwbaar zijn om t.o.v. de buitenwereld een redelijk aspect te bieden.

❖ *Tweede probleem: Bij dit tweede probleem wordt dan gesteld, dat de wijze waarop het Godsbegrip beleefd wordt - hetzij vaag, hetzij aan dogmatische voorstellingen gebonden - plus het ik- begrip en een begrip van placering in de wereld, een grote tegenstand vormen in de persoonlijkheid om een actieve bewustwording, zoals wij die trachten te onderrichten en trachten te leren, te aanvaarden.*

Ik kan mij dit zeer wel indenken. Ten slotte is het voor de mens vaak zeer moeilijk om God te concretiseren voor zichzelf op een wijze, die hem een persoonlijk vrije ontwikkeling toelaat. Zeker nóg moeilijker is het voor hem zich los te maken van het begrip "de consequentie" maar de daad zelve, het juist handelen, het juist reageren als enig levensdoel te stellen. Wij begrijpen dat wij van praktisch niemand, die op deze wereld leeft, een opvolgen van al onze raadgevingen mogen verwachten. Wij beseffen zeer wel, dat menigeen met enig hoofdschudden onze stellingen naleest en zich afvraagt: "Ja, maar wanneer ik zo ga leven, wat wordt het leven dan?" Anderzijds echter moet ik hier stellen dat het toch wel noodzakelijk is allereerst van de mogelijkheid kennis te nemen. En het feit alleen, dat men ook van onze stellingen wil kennismaken, is voor ons hoopgevend en een beloning voor veel werk, dat wij verzetten. Het gaat er ons niet om de mensen als door aanraking met een toverstaf plotseling te veranderen in volmaakt actief geestelijk strevende mensen. Wij weten dat dit onmogelijk is. Maar juist de wijze van beschouwing, die wij in de laatste jaren hebben toegepast, zal voor menigeen een nieuwe zelfrealisatie kunnen betekenen. Men krijgt een ander gezichtspunt t.o.v. zichzelf, men gaat zijn eigen relatie met de wereld en ook met het Goddelijke op een andere wijze voelen en beschouwen. Het is logisch dat hieruit haast onmerkbaar - maar indien men eerlijk de zaak overdenkt - ook onophoudelijk kleine veranderingen voortkomen. Bedenk wel, er komen perioden dat u vermoeid zult raken van deze beschouwingen en van deze leerstellingen. Er zijn tijden dat u zich zoudt willen terugverplaatsen - laten we zeggen - in een meer stoffelijk leven. Dat is natuurlijk en daar kan zelfs onzerzijds geen groot bezwaar tegen bestaan. Want of u het weet of niet, u verandert. En u verandert ten goede, juist omdat u niet genoopt wordt alle voorstellingen die in u leven los te laten, maar er wel toe wordt gebracht - zo goed wij kunnen - tot een concretiseren van de beelden, die in u bestaan en ook het in handelingen vastleggen van de consequenties van het in u levend ideaal, de in u levende voorstelling. Laat ons dus vooral niet pessimistisch zeggen: Het gaat zo langzaam. Laat ons vast stellen dat de eerlijke wil om van deze dingen kennis te nemen op zich zelve een grote mogelijkheid tot verbetering inhoudt. Ik mag hieraan toevoegen dat wij dankbaar zijn de gelegenheid te krijgen. Dat wij dankbaar zijn zelfs voor de meest verterende kritiek, die gegeven wordt t.o.v. deze onderwerpen, want de mens, die hierover nadenkt, verandert iets in zichzelf, zodat hij bewuster wordt. En dit is bewustwording, geestelijke bewustwording, die ongetwijfeld actief en daadwerkelijk zich zal gaan uitdrukken in het beleven van de mensen.

❖ *Derde probleem: Het derde probleem vind ik een op zichzelf wel praktische uiting. Hier stelt met: Ja, wanneer wij een probleem kunnen en durven formuleren, zullen wij de oplossing daarvan ook kunnen vinden. Inderdaad hebben wij er in vorige lessen op gewezen dat het kennen van het probleem inhoudt de mogelijkheid tot oplossing daarvan. Maar - zo gaat hier de probleemsteller verder - wanneer wij het probleem hebben opgelost in de theorie, dan is het nog heel moeilijk om het ook in de praktijk op te lossen. Wanneer*

wij denken aan het probleem "hoe word ik verdraagzaam?" of "hoe aanvaard ik God?" dan lijkt mij dat toch wel een beetje erg moeilijk.

Zeker, ik kan ook hier volledig met u meevoelen. Want ik weet net zo goed als u, dat de theoretische oplossing van een probleem én de feitelijke verwerkelijking twee dingen zijn, die ver uit elkaar kunnen liggen. Maar ik mag hier dan misschien wijzen op de constructiebezigheden, die wij vinden in alle grote vliegtuig- en automobielfabrieken, elektronische fabrieken e.d.. Er is een idee. Die idee wordt omschreven, het wordt een vraag. De vraag die men zich stelt wordt beantwoord aan de hand van vele proefnemingen. En nu hebben dus ook het antwoord op de vraag: Maar zijn wij er dan? Neen. Dan hebben wij misschien het patent. Maar nu begint de vraag: Hoe kan ik dat patent toepassen? Hoe kan ik dit zo gebruiken dat het past in de wereld van heden? Hoe kan ik op een aanvaardbare en economisch verantwoorde wijze de constructiemethode, die nú bestaat, ombouwen opdat ze bruikbaar is voor hetgeen ik thans wil scheppen? En wanneer wij zo zien wat b.v. op het ogenblik de aerodynamische oplossingen van de luchtvaartfabrieken ons voorstellen (de push-pull-motor, de montering van de propeller als een stuwende dan wel als een trekkende, de poging om ook met straalaandrijving de straalmotor een nieuwe plaats te geven, nieuwe vormen), dan moeten we toch wel zeggen dat er ontzettend veel mogelijkheden tot verwerkelijking op dit terrein gevonden zijn. U zult zeggen: Wat heeft nu een grote fabriek met al haar capaciteiten te maken met een mens: een mens die b.v. verdraagzaam wil zijn. In de eerste plaats bent u zelf een soort fabriek. U fabriceert leven, beweging, bewustzijn, daarnaast weefsels, voedingsstoffen voor de weefsels. En wanneer u zo bezig bent over een probleem na te denken en u vindt de oplossing (b.v. ik moet mijzelf beheersen, maar ik mag ook niet over mij laten lopen: ik moet op de juiste wijze verdraagzaam zijn), dan duurt het nog een hele tijd, voordat de fabriek daarop is ingesteld. Wanneer wij weten dat tussen een prototype in een fabriek en het eerste proefmodel vaak 4 tot 5 jaren liggen, dat tussen eerste idee, eerste ontwerp dus en productie aan de band vaak 5 tot 10 jaren liggen (dat kunt u wel controleren), dan is het heel begrijpelijk dat het ook in de mens niet zo maar in één slag gaat. Maar wat is typisch in het fabricageproces. Dat men voortdurend alle omstandigheden tracht toe te passen en alle experimenten uitvoert, die maar mogelijk zijn om deze idee dichterbij de realiteit te brengen. Wanneer u staat voor het probleem "hoe word ik verdraagzaam?" dan betekent dit niet dat u plotseling een verdraagzaam mens bent, omdat u vaststelt dat het goed is verdraagzaam te zijn. Maar het betekent dat u steeds meer uzelf van uw onverdraagzaamheden bewust wordt. En dit bewustzijn op zichzelf scheidt een remming tegen onverdraagzaamheid. Hierdoor wordt dus a.h.w. het hele lichaam meer en meer op - mag ik zeggen - de productie van verdraagzaamheid ingesteld. U verandert niet en toch verandert u wel. Want zelfs wanneer u heftig bent, zal er nog een achtergrond van verdraagzaamheid zijn, waardoor u geneigd bent automatisch die heftigheid toch even te corrigeren.

Hetzelfde is het met het aanvaarden van God. Zeker, er kan een leegte bestaan daar, waar voor anderen de vastgevormde en vastomschreven God is. Maar wij menen toch deze jaren aannemelijk te hebben gemaakt, dat er een Kracht is sterker dan wij, waaruit wij leven. Ik geloof ook wel dat dit voor de meeste van u aanvaardbaar is. Als we die Kracht kunnen aanvaarden, moeten wij ook de consequenties daarvan aanvaarden. En nu zullen wij toch onze eigen weg moeten gaan. Er is niemand die ons beletten kan onze eigen weg te gaan, omdat dit een goddelijke impuls op zichzelf is. Maar daar staat tegenover, dat ons bewustzijn "God is hiermee verbonden" ook een voortdurend correctieve factor wordt. Wij vervormen - bewust of onbewust (ik heb het zo even al opgemerkt bij de beantwoording van het tweede probleem) - ons wezen en ons denken door de wijze, waarop wij tegenover de problemen staan. Hoe dichterbij wij bij het Goddelijke komen, hoe meer wij nadenken over het Goddelijke en hoe meer wij trachten God te zien als een actieve factor in ons eigen leven hoe meer ook God Zichzelf openbaart. Dat wil zeggen, hoe juister wij reageren. Langzaam maar zeker wordt de idee (ergens misschien op de afdeling "ontwerp" geboren) overgenomen door de rede (de tekenkamer, het uiteenrafelen van de mogelijkheden en het opzetten van verschillende ontwerpen). En vandaar uit gaat het ten dele naar het laboratorium, want elke daad en elke reactie wordt dan een proefneming, wanneer ons bewustzijn dus scherp genoeg gericht is. En van daaruit begint de voor de rede plus de impuls haast niet waarneembare langzame omstelling, waardoor het bedrijf op een gegeven ogenblik klaar is om op de juiste wijze te

reageren. Ik mag hierbij opmerken, dat zelfoverwinning, het brengen van kleine offers, zoals men dat noemt, offers van tijd, van geld, van aandacht, in vele gevallen een gunstige werking hebben. Zij dwingen de mens n.l. om tegen wil en dank daden te stellen. En het verzet daartegen wekt weer een schuldbewustzijn. "Ik mag mij daar niet tegen verzetten." Zodoende wordt een grotere levensaanvaarding gewonnen en in die levensaanvaarding ongetwijfeld een ideëler bewustwording. Hetzelfde geldt voor uw onverdraagzaamheid. U kunt driftig zijn misschien, maar u weet dat het niet mag: u weet dat het niet hoort en u zoudt het eigenlijk anders willen. Hiermee is het eerste ontwerp, de eerste idee geboren. Uit die idee ontwikkelt zich langzaam maar zeker een lichte beheersing van die drift, een wat minder fel optreden misschien, een wat meer nadenken of zelfs het soms goedmaken. Dat wil zeggen, dat de zaak in de tekenkamer is. Want dit is een experiment, u zoekt immer naar de juiste vorm van leven. Dat is het einde van deze dingen altijd. Wij zoeken naar de juiste vorm van leven. De beleving en de bewustwording, die eruit groeien, kunnen wij ook nooit geheel overzien, voordat het leven ten einde is. Wat wij wel kunnen doen? Wij kunnen streven naar een actief zijn op aarde of in de geest of waar wij dan ook leven. En in deze activiteit vormen wij voor onszelf een steeds grotere perfectie en komen wij tot een voor ons eigen idee steeds harmonischer leven. Hoe harmonischer de mens is in zijn leven, hoe minder ontevredenheid hij kent. Hoe minder verzet - en dit zonder dat de rede daarbij teloor gaat - hoe gelukkiger hij is. Hoe meer zijn gevoelswereld is afgestemd op de impulsen, die wij noemen "licht" en "kracht", hoe sterker ongetwijfeld de mens daaruit zal kunnen putten en daardoor het proces van het volledig bewust leven aanmerkelijk versnellen.

❖ *Vierde probleem. De probleemstelling luidt hier als volgt: Gezien de stellingen der Rozenkruisersfilosofie gaat de goddelijke vlam, afgescheiden van het Goddelijke, uit via verschillende vormen van bewustzijn - eerst onder leiding van groepsgeesten - komt zo tot de ontwikkeling van een ik-begrip en komt vandaar na zich eerst van het Goddelijke verwijderd te hebben tot het Goddelijke terug. De stelling der Orde daarentegen stelt, dat het ik-begrip in feite fictief is. Vraag: Hoe is dit te rijmen? Hoe gebeurt dat? Deze vraag, gaat ongetwijfeld een tikje verder dan de cursus zelf is gegaan, maar ik acht haar belangrijk genoeg om haar te beantwoorden.*

In de eerste plaats wil ik stellen, dat het ik-begrip onmiddellijk bestaat na de afscheiding van het Goddelijke. Eerst wanneer het begrip van begrenzing t.o.v. de kosmos bestaat, is het mogelijk dat wordt deelgenomen aan onverschillig welke manipulatie, handeling of uiting, zelfs onder leiding van de meest machtige groepsgeest. Het gevolg is dat men dus het ik-zijn aan het begin moet stellen en niet als een fase, die eerst b.v. bij de menswording wordt verworven. Elk dier, elke plant, alle bewustzijn bezit een zekere mate van "ik", van ego, maar dit ego is niet opgebouwd uit een erkenning van feiten. Het is niet een erkenning van een feitelijke toestand maar van de begrenzing t.o.v. het Goddelijke. Toch is het wezen zelf direct deel van het Goddelijke: en de goddelijke vonk – zij het tijdelijk afgesplitst van de Grote Godheid - blijft daarmee voortdurend verbonden en kan daarvan niet volledig gescheiden worden. Wanneer wij die goddelijke vonk met haar functie - haar werking in de schepping - erkennen, weten wij wat wij zijn: delen Gods. Wij scheiden ons dan niet van God af, maar worden ons bewust van een functie, die wij binnen de goddelijke Persoonlijkheid en schepping gelijktijdig betekenen. Vandaar dat de Orde het logischer vindt om te stellen dat het "ik" teloor gaat, althans zich zozeer wijzigt, dat het niet meer als een ik-begrip volgens de bij mensen geldende normen kan worden beschouwd. Toch is er een verschil tussen het begin- en het eindpunt. Het verschil kan misschien het gemakkelijkst worden duidelijk gemaakt door een kleine vergelijking. Stel dat wij een machine bouwen. In deze machine bevinden zich lagers en in die lagers bevinden zich kogels. Nu slijt een lager uit, waardoor de kogel eventueel (dus a.h.w. door een toeval) uit het lager kan komen en eventueel bij de as b.v. verbrijzeld kan worden. Dit zou de machine kunnen schaden. Het betekent dus dat de kogel - onbewust als hij is - schade aan zijn omgeving kan aanrichten. Hij kan een factor zijn van disharmonische verschijnselen, die misschien in het totaal berekend zijn, maar die voor het onderdeel zeer storend zijn. Geef nu deze kogel een denkend vermogen plus een bewustzijn van zijn taak en een vreugde daaraan, dan zal deze kogel ten koste van alles trachten te voorkomen dat hij meer dan normale belasting draagt, dan wel een meer dan normale belasting van zich afwijst op ogenblikken, dat dit noodzakelijk is. Die kogel zal trachten te voorkomen dat hij uitloopt uit

het feitelijke lager en zijn eigen krachten en werkingen zo goed mogelijk richten tegen elk verschuiven, dat hem bedreigt. Daardoor wordt die kleine kogel nu, plotseling een zeer belangrijk deel in het geheel, omdat hij mede door zijn bewustzijn in staat is vele ongelukken te voorkomen.

Natuurlijk is deze vergelijking onvolledig. Maar stel u nu een Goddelijke schepping voor, die ook kosmos en directe uiting is van God, maar waarin alle delen nog door God en door goddelijke wetten moeten worden geregeerd en stel daarnaast dan de voltooide schepping, waarin elk deel zijn eigen plaats kent, zijn eigen taak, zijn eigen inhoud en niet meer zichzelf ziet als een eenling maar als een deel van het geheel met een bepaalde functie. Dan hebben wij een volkomen reflex gekregen van de goddelijke scheppingsgedachte, die door het bewustzijn der onderdelen zelfstandig bestaat. Wanneer u deze analogie beschouwt, dan zal het u duidelijk worden dat het een groot verschil uitmaakt, of wij alleen door een drang van buitenaf of door een bewust realiseren van binnenuit tot eenheid met de kosmos komen. Ik meen dat dit het verschil is waar het om gaat. Dit is het einddoel van het bewustwordingsproces.

Ondertussen geloof ik niet dat een mens zich voorlopig over dat verlies van "ik" veel zorgen behoeft te maken. Want de menselijke weg zelf is pas gekomen op het punt, waar de geest in de menselijke vorm zich kan realiseren dat zij in een vaste relatie staat t.o.v. haar wereld (dus verplichtingen en rechten heeft) en dat zijzelf deze kan wijzigen. De zelfbeschouwing maakt voor het eerst een erkennen van oorzaak en gevolg als een beheersbare factor mogelijk. Door het wijzigen van de oorzaak wijzig ik alle daaruit voortkomende gevolgen en oorzaken. Zo is het pas het begin van een "ik", dat zich weer naar God ontwikkelt. Mij dus baserende op het gestelde omtrent de Rozekruisersfilosofie, zou ik willen zeggen: Kosmologisch gezien zou volgens ons de fase mens-zijn de buiging betekenen, waarin de lijn van God afgaande - vormend zich tot "ik" - voor het individu langzaam wordt omgebogen tot een bewust zichzelf als individu en "ik" naar God streven, waardoor het ik-zijn met zijn belangrijkheid en scheiding van de wereld teloor gaat om daarvoor een kosmische eenwording weer toe te laten.

Wanneer wij deze niet zeer rijke oogst van problemen zien, dan valt ons een zekere tendens daarin op. In de eerste plaats de vraag: Hoe zit het nu eigenlijk met die praktijk? In de tweede plaats een poging om de stellingen van de Orde te vergelijken of in harmonie te brengen met andere stellingen. Ik geloof dat beide soorten van problemen hun dienst hebben en dat ze het u mogelijk maken door zelfstandig denken de benadering ook van andere problemen duidelijk te maken. Want ik ben ervan overtuigd, dat menigeen niet-gestelde problemen heeft, die ongeveer zullen luiden: Ja, maar hoe moet ik hiervan beter worden, hoe kan ik hier iets mee doen, hoe kan ik hier krachten uit putten? Het antwoord ligt dan verborgen in de beantwoording van vraag 1, 2 en 3. Wanneer u zich afvraagt: Hoe kunnen wij de denkwijze van de Orde in overeenstemming brengen met de denkwijzen, die wij geleerd hebben of de verschillende kosmologische theorieën die wij kennen, dan ligt ook hier het antwoord. De Orde heeft haar eigen en speciale zienswijze. Zij vraagt u niet deze te accepteren. Zij stelt: Vanuit ons standpunt doen de dingen zich als volgt voor. En wij laten u volledig vrij uw eigen denkwijze te volgen. Het meest belangrijke blijft voor ons niet de aanvaarding van een bepaalde stelling maar wel het bereiken van een groter innerlijke harmonie voor iedere mens, omdat alleen van deze innerlijke harmonie ons inziens de ware kosmische eenheid bereikt kan worden en de bewustwording van het geheel bevorderd.

Probleemstelling

❖ *Kan de geest, die incarneert, zich bewust worden van de mogelijke bezwaren (o.a. door erfelijkheid) in een stoffelijke omgeving? Wanneer zij die erfelijkheid niet beseft, kan ze zich dan van die bezwaren bewust worden?*

Het is het bewustzijn van de geest, dat bepalen zal in hoeverre de geest kan doordringen in de mogelijkheden van de stof. Een bewuste geest kan dus inderdaad alle erfelijke factoren nagaan, kan verder alle tendensen van de omgeving aflezen en zo van te voren precies weten welk leven wordt gekozen. Wanneer die geest echter minder bewust is, zal zij niet in staat zijn b.v. de erfelijke waarden af te lozen en zich alleen met de tendensen van de omgeving bezighouden. In een dergelijk geval komt zij dus voor onverwachte moeilijkheden te staan

krachtens het voertuig, dat zij zich met onvolledige kennis heeft gekozen. Een derde mogelijkheid is dat de geest zich niet bekommert om de omstandigheden van het milieu en zich er niet om kan bekommeren door onwetendheid omtrent de omstandigheden der erfelijkheid. In een dergelijk geval is het een begeerte-element, dat een dergelijke geest tot incarnatie beweegt en zal deze geest dus komen te staan tegenover zeer vele door haarzelf dus niet voorziene moeilijkheden, die een ongetwijfeld zwaar en vaak moeilijk leven veroorzaken. Hierbij word bovendien naar voren gebracht de idiotie als een van de belangrijke punten, die bij een minder bewuste incarnatie kunnen optreden. Idiotie kan zelfs gekozen zijn, omdat de idioot nu eenmaal op een andere wijze een beperkter gebied veel intenser beleeft dan de doorsnee-mens. Soms kan juist deze factor voor de bewustwording van zeer groot belang worden geacht en dus vrijwillig worden gekozen. In andere gevallen kan idiotie ook het resultaat zijn van een onbewuste keuze, waar men dus niet heeft nagedacht over eventuele mogelijkheden der erfelijkheid en factoren van milieu. In een dergelijk geval zal de idiotie ongetwijfeld een grote reeks van ervaringen betekenen, die echter zeer onaangenaam zijn voor de geest, die zich onthouden ziet van een volledige uitingsmogelijkheid. Dit is dan voor haar een aanleiding de volgende keer bewuster te kiezen.

- ❖ *Dus als iemand je de vraag stelt wat het nut is van idiotie, dan is dit absoluut voor tweeërlei uiting vatbaar. Als een geest bewust gekozen heeft, dan kan het voordeel zijn voor de geest: heeft de geest onbewust en met onvolledige kennis van omstandigheden gekozen dan moet zij toch ook iets doormaken, waaruit zij leren kan.*

Kort geformuleerd: Het nut van idiotie voor de geest is onaantastbaar. Wordt het bewust gekozen, dan maakt het in een korte periode een zeer grote reeks van bewustwordingen mogelijk, waarbij de geest dus sneller maar zeer eenzijdig haar bewustzijn kan aanvullen. Wordt onbewust gekozen, dan zal hierdoor een veel groter kennis van de noodzaken bij incarnatie ontstaan en dus de mogelijkheid tot een veel juister en nauwkeuriger keuze in een volgend leven dan anders normalerwijze zou plaatsvinden. Geestelijk word je door alle dingen bewuster, tenzij je vrijwillig je bewustzijn beperkte.

- ❖ *Is het mogelijk dat een geest vrijwillig haar bewustwording of bewustzijn beperkt?*

Deze mogelijkheid bestaat inderdaad. Wanneer een geest, n.l. niet wil aanvaarden wat uit haar eigen bewustzijn voortvloeit, dan zal zij in staat zijn voor een gedeelte kunstmatig doof of blind te zijn. Dit betekent dat zij alle consequenties van dit afgesloten gedeelte evenzeer ontkent en zo komt tot een beperkte, bovendien vaak foutieve opvatting omtrent het leven en al wat daarmee verbonden is. Wij zien een dergelijke reeks van verwerpingen optreden bij het z.g. pad, naar de duisternis - waarbij de geest niet in staat zijnde haar eigen ongelijk te erkennen - steeds andere delen van haar leven vervangt door een droomleven of wel geheel tracht uit te schakelen om zo een zekere innerlijke bevrediging te krijgen zonder daarbij een kosmische relatie (met kosmische krachten dus) te behoeven accepteren. In een dergelijk geval wordt het bewustzijn zozeer verengd en verkleind, dat het op de duur praktisch nil is. Het laatste bewustzijn is n.l. "ik ben". Vanuit dit "ik ben" echter begint dan een nieuw bewustwordingsproces. Dit is wat wij noemen de gang door de duistere sfeer, een pad dat door sommigen wordt gekozen, maar dat voor elke mens kwaad is. Er zijn echter andere wezens, die juist eerst moeten komen tot een negatie van de in het "ik" bestaande voorstellingen, voordat zij kunnen komen tot een aanvaarding van een kosmische gebondenheid. Dit zijn dan vanuit het menselijk en ook geestelijk standpunt, zoals wij dit beleven, demonen, demonische krachten, duivels etc..

- ❖ *Is bij bereiking van een zekere graad van bewustwording nog regressie mogelijk?*

Dit is inderdaad mogelijk, mits het bewustzijn nog niet is gekomen tot een contact met de kosmos. Zolang het bewustzijn zichzelf beschouwt als staande tegenover de kosmos, en niet als déél daarvan, is het n.l. mogelijk dat men zich voor bepaalde contacten met de kosmos afsluit, wat dus een tijdelijke regressie van bewustzijn betekent. Zelfs het doven van bewustzijn (als bij de vorige vraag en probleemstelling behandeld) kan dan optreden. Wanneer echter eenmaal een bewustzijn van de band met de kosmos is ontstaan, kan wel het bewustzijn tijdelijk zichzelf gelijk blijven, zodat de bewustwording stilstaat: maar het is dan niet meer mogelijk dat een regressie optreedt, omdat hiervoor te veel banden bestaan met

een kosmische werkelijkheid die niet meer verloochend kunnen worden, waar zij deel zijn geworden van eigen leven en beleven.

❖ *Dus de kosmische binding van de geest is eigenlijk het essentiële, waaruit alles mogelijk is.* U moet het zo zeggen: De bewuste binding met buiten het "ik" staande kosmische waarden betekent dat de geest haar ontwikkeling kan kiezen in elke richting van kosmisch bewustzijn en elke weg kan volgen, die binnen de kosmos voor haar krachtens haar bewustzijn openstaat, maar nooit en te nimmer het verworven bewustzijn meer zal kunnen verlaten of verwerpen. Rust zij, dan is er geen uitbreiding van bewustzijn, maar de band met de kosmos blijft bestaan. Deze kan niet blijvend verworpen worden.

❖ *Ik kan mij niet voorstellen, dat er een kwestie is van keuze, omdat oorzaak en gevolg alle dingen regelen.*

Onder verwijzing naar het voorbeeld dat mijn voorganger gaf omtrent een kogeltje in een kogellager, zou ik de opmerking willen maken, dat waar het bewustzijn niet de volmaaktheid der dingen registreert doch slechts de eenzijdige aanblik daarvan verwerft, het mogelijk is dat wij ook in oorzaak en gevolg op een gegeven ogenblik mogelijkheden zien, die niet ontstaan door ons eigen gedrag of eigen wil maar door gedrag en afwijking van gedragsnormen misschien van onze omgeving. In een dergelijk geval is er dus een keuzemogelijkheid. Wij kunnen n.l. met die afwijking meegaan en ons daarmee solidair verklaren óf het door ons als juist erkende pad blijven volgen. Anders gezegd: Zolang het kogeltje in een goed lager zit, moet het zijn weg gaan. (Geleidegeest.) Op het ogenblik dat het lager echter voor zichzelf kan uitmaken of het lossen of vaster wil gaan of er misschien wil uitdraaien, zal de wijze waarop het lager reageert, invloed hebben op het kogeltje, ofschoon het dit niet begeert. Het verlangt het niet. Hoe meer nu het kogeltje zich bewust wordt van de eigen juiste baan, hoe meer het zich zal verzetten tegen elke afwijking van het lager. Dientengevolge zal het de normale toestand langer handhaven. En dat betekent weer dat de wet van oorzaak en gevolg voor het kogeltje niet ingrijpt, maar wel voor het lager: want dan maakt het lager zijn onvolmaaktheid reeds kenbaar, voordat het kogeltje het slachtoffer is geworden.

❖ *Naar aanleiding van een discussie over soorten problemen een definitie van een mens.*

Een mens is een wezen dat leert van zijn problemen en zelfs wanneer het geen problemen heeft zich een probleem maakt uit het feit, dat het geen problemen heeft. Dat is de kern van de zaak. Maar dat is logisch, omdat de mens nu eenmaal niet leeft in een volmaaktheid. En elke onvolmaaktheid met een aanvoelen van volmakter toestanden schept een probleem. Dus het bestaan van een probleem is inherent aan het bestaan van de mens of omgekeerd. Zolang er sprake is van een bewustwordingsgang zal er steeds een probleem blijven bestaan, ook in sferen. Zelfs in sferen die voor u onvoorstelbaar licht zijn, zijn er nog bepaalde problemen. De oplossing van het probleem, betekent n.l. de harmonisering van het "ik": dus het uitbreiden van het bewustzijn en daardoor evenwichtiger contact krijgen met de hogere kracht, die je je realiseert. Laten we daarom maar blij zijn, dat de mensen altijd problemen hebben: want als ze geen problemen hadden, zouden ze eigenlijk voor niets op de wereld zijn. Waarbij wij natuurlijk wel kunnen vaststellen dat - als problemen noodzakelijk zijn - je vanuit menselijk opzicht gezien een zo klein mogelijke dosis wel prefereert. Bij voorkeur zelfs een homeopathische dosis, zwaar verdund met stoffelijke geneesmiddelen.

❖ *Hoe kun je eerlijk zijn zonder in conflict te komen met je omgeving?*

Eerlijkheid op de juiste wijze uitgedrukt zou geen direct conflict betekenen. Eerlijkheid zonder rem betekent in feite een oneerlijke zelfuiting. Als je eerlijk bent tegenover jezelf, kom je al een heel eind. Dan weet je dus, wanneer je eventueel een deel van de waarheid, als het ware onderdrukt of beperkt. Dit is - dat geef ik toe - in de menselijke wereld noodzakelijk, vooral omdat je eigen eerlijke overtuiging en eerlijke mening lang niet altijd de enig juiste of de enig goede is. Indien je dit beseft, zul je trachten zo eerlijk mogelijk te handelen en slechts waar nodig - maar dan ook zo eerlijk mogelijk - te spreken. Wanneer je handelingen eerlijk zijn en oprecht, zul je daardoor voor jezelf een zuiverder inzicht krijgen van wat je zelf bent en wat je zelf bedoelt. Het conflict in de omgeving wordt dan vanzelf beperkt, omdat je juist door die eerlijkheid van handeling een eerlijke en dus een meer rechtstreekse reactie van de omgeving verkrijgt en als gevolg daarvan je juist op de werkelijke inhoud en waarde van je omgeving kunt afstellen.

❖ *Gebruikmaken van kosmische krachten.*

U kunt niet leven zonder kosmische krachten, met ander woorden de kosmische krachten zijn - ten dele althans - in u tegenwoordig. Op het ogenblik, dat u deze krachten overeenstemming met en harmonisch met de kosmos zoudt gebruiken of richten, zullen zij zich dus in u aanvullen. Dat wil zeggen, dat de kracht van jezelf moet uitgaan. Om dit te bereiken moet je je in de eerste plaats natuurlijk bewust zijn van de kracht. Je kunt geen geld uitgeven als je niet weet dat je het hebt. En doe je dat toch, dan deug je niet. Met die kracht is het zo: Je moet je ervan bewust zijn dat het feit alleen, dat je leeft, kracht en kosmische kracht betekent. Verder dat de wil om deze kracht over te dragen aan anderen, die evenals jij binnen het kosmische bestel beleven, een gericht overdragen van kracht mogelijk maakt, waarbij je zelf een aanvulling van deze kracht vanuit de kosmos verkrijgt, zolang het niet van uit een zelfzuchtig belang gaat. Op het ogenblik dat je zelfzuchtig bent, sluit je je n.l. af t.o.v. de kosmos. Want je streeft voor jezelf tegen de kosmos. De kosmische kracht kan dan niet in voldoende mate tot jezelf terugkeren en doordringen. Het gebruik maken van kosmische krachten bestaat dus in de eerste plaats uit het erkennen van de kosmische krachten in jezelf en het geloven daaraan. In de tweede plaats, wetenschap dat deze kracht gericht kan worden door de concentratie der gedachten, eventueel met handelingen en daden onderstreept. In de derde plaats uit de eerlijke zekerheid, dat elke kosmische kracht, die zonder eigenbaat wordt afgegeven, te allen tijde wordt vervangen. Wanneer dat bewustzijn scherp en sterk in je leeft, dan kun je kosmische krachtgebruiken. De wijze waarop is afhankelijk van de wijze, waarop je denkt en jezelf instelt.

❖ *Wanneer je wordt uitgedaagd tot een tweegevecht en die ander heeft een grote knots en jij hebt alleen een lucifer, wat doe je dan?*

Dan draai je je om en gaat er vandoor. U zegt zelf: Ik heb niet voldoende argumenten. Als je geen argumenten hebt, dan is het niet erg verstandig om op te trekken tegen een ander, van wie je verzekerd bent dat hij wel argumenten heeft. Verder zegt u: Ik heb een innerlijke onzekerheid. Wanneer u die innerlijke onzekerheid hebt, dan vloeit daaruit al voort dat u nooit voldoende kunt argumenteren en dat u zich te allen tijde zult ergeren over de - zeg maar - sarcastische afbraak, die anderen plegen te plegen: want hierdoor voelt u - in uw innerlijke onzekerheid - uzelf getroffen en u zoudt graag zeker willen zijn. Het is dus evenzeer een verzet tegen uzelf als tegen de ander, wat hieruit voortkomt. Dat kunt u begrijpen. En zolang je in een dergelijke toestand verkeert (als je eenmaal op het slappe koord staat in een zeer wankele balans), dan moet je niet proberen met een ander een robbertje te gaan boksen, tenzij je heel erg zeker bent van jezelf. Dus argumenteer in een dergelijk geval niet. Zeg: "Nu ja, ik geloof dat nu zo en ik vind het mooi: "basta" En dan laat je hem rustig verder praten en zeg je: "God, als je dat nu zo vindt, ik vind het beste. Dat is van jouw kant: maar ik voor mij zie het anders." Zolang je zo blijft, ben je tamelijk onkwetsbaar. Per slot van rekening, dit werk, deze wijze van denken en geloven - of je dit nu spiritisme, spiritualisme of wat anders wilt noemen - is in feite niet iets waar missiewerk mee kan worden bedreven dan door eigen voorbeeld en eigen daad. Dat in hetzelfde als met het Christendom. Ze zijn al 2000 jaar aan het preken en kijk eens naar de gevolgenEn toch zijn er heel veel goede mensen gekomen door het Christendom. Weet u waarom? Omdat er hier en daar een Christen is, die niet preekt maar die leeft volgens zijn geloof. En dan gaat een ander zich afvragen: "Hé, wat zit daarachter?" Dat overtuigt. Daarom zou ik zeggen: Als je erover praten wilt, praat er rustig over, maar dwing het niet op. Je komt er nooit verder mee. En valt men het aannu ja, als het erge domme argumenten zijn, kun je ook wel eens laten zien, dat je knap bent. Maar bedenk één ding: Op het ogenblik dat iemand het niet wil geloven, gelooft hij het niet. Het is een geloofskwestie. Dan kun je van eeuwigheid tot amen praten en hij gelooft het toch niet.

Definities:

Harmonie.

Innerlijke eenheid die zich buiten het "ik" uitbreidt, zodat het "ik" verrijkt wordt met waarden die buiten het "ik" bestaan.

Idealisme.

De kunst om te dromen over toekomstige mogelijkheden en reeds nu te streven naar de verwerkelijking daarvan, niet beseffende dat die verwerkelijking op zichzelf de vernietiging van het ideaal betekent. Het ideaal is een droom: en een droom die gerealiseerd wordt heeft niet meer de flux, de vloeibaarheid, de handelbaarheid van de droom, en is dus te allen tijde teleurstellend.

Humor.

Het vermogen het bespottelijke zozeer te zien, dat je lacht om jezelf en je eigen fouten, als je ze in anderen herkent.

Zelfverwijt.

Een erkennen van de gemaakte fouten, waarbij men zichzelf niet vrijpleit van het ontstaan daarvan en dus zichzelf verwijten maakt omtrent omstandigheden, waaraan men weinig, of niets meer kan doen. (Een nutteloze bezigheid.)

Geduld.

Het vermogen om te wachten op de loop der gebeurtenissen en niet te trachten tegen beter weten in gebeurtenissen te wijzigen, voordat daartoe een werkelijke mogelijkheid bestaat.

Positiviteit.

Het erkennen van alle daadwerkelijke en gunstige factoren met een verwaarlozen van datgene, wat op dit ogenblik niet als daadwerkelijk erkend kan worden: daardoor een streven in de werkelijkheid en een verwaarlozen van alle irreële waarden in het leven. (Positiviteit betekent dus, dat je alleen die waarden neemt, waar je werkelijk iets mee kunt doen.)

Problemen.

Datgene, wat iedereen heeft niemand wil hebben en slechts weinigen kunnen oplossen. Een probleem is de stelling van een vraag, waarop je het antwoord wel weet maar door een poging te redelijk te zijn een zo ingewikkelde verklaring zoekt, dat je het werkelijke antwoord voorbijloopt.

Beproevingen.

Wanneer wij zeggen "beproevingen" dan nemen wij aan dat er iemand is, die ons een proef oplegt. Over het algemeen zul je die beproevingen wijten aan God, Die ons beproeft of wij rijp zijn voor een volgende fase, of wel aan de geest. Zelden zullen wij ons realiseren dat de beproevingen, die ons worden opgelegd, in feite niets anders dan erkenningen zijn. Een beproeving is een erkenning van een misstand in jezelf, die - eenmaal gerealiseerd - in zich de mogelijkheid draagt tot correctie. Het is dan ook in deze zin dat ik beproevingen wil beschouwen.

Beproevingen. Laster, haast niet te dragen: hindernissen, op mijn weg gelegd: rechten, mij ontzegd: en eeuwigheid, steeds vol van duistere vragen. Ik weet niet waarom ik de last moet dragen. Ik weet niet waarom ik de weg moet gaan. Ik vraag mij af: Is het noodzakelijk zo te lijden in het bestaan? Moet ik dit alles ondergaan?

Maar eeuwige wetten zijn het, die mij regeren. Eeuwige krachten schuilen in mij. Volg ik die wetten, benut ik die krachten, dan ken ik beproevingen niet meer, ben ik vrij.

Zodra ik de goddelijke wet erken, zal ik mijzelf weer gaan richten naar het erkende recht, de noodzaak en de plichten, zo mij geopenbaard. Maar in mij zijn de oude fouten, gedachten, altijd nog bewaard, als waren zij een eeuwigheid. En zo ontstaat in mij de strijd, die ik beproeving heet, maar die ik bij verder denken weet te zijn: de pijn van geest, die langzaam wel ontgroeit aan een beperkt beeld van 't bestaan. De pijn van ziel, die langzaam breekt: de eischaal van de waan en reeds - al is het stamelend - zijn eerste woord van werkelijk leven spreekt:

"Ik ben het, die de proeven legt op eigen weg. Ik ben het, die aan 't "ik" ontzegt soms mogelijkheid tot leven. Ik ben het, die leed mijzelf baar, omdat ik krachten mij gegeven niet heb gebruikt, zoals ik weet dat het moet gaan. Ik heb mij een web van dromen geweven, een beeld van onvolkomenheid en hen het genoemd: het gulden leven, de waarheid, de weg en de eeuwigheid."

Terwijl ik voortga daarheen te streven, erken ik: 't Is niet God, Die hier in mij spreekt. En zo is het 't eigen erkennen, dat zich als beproeving op de onjuistheden wreekt, die leven in mij. Maar proef na proef zal ik doorstaan. Beproevingen moet ik ondergaan, tot éindelijk ik vrij geworden besef: "Ik ben een deel der eeuwigheid. De eeuwige Kracht in mij doet eeuwigheid in mij bestaan.

Dan van het lijden wel bevrijd, bevrijd van persoonlijk zijn en van waan, heb ik bereikt, ben 'k ingewijd en het Koninkrijk Gods ingegaan,

Ik kan mij voorstellen hoe deze zienswijze verschilt van hetgeen men u vaak predikt. De grote fout die menigeen maakt is, dat hij zich steeds maar weer aanmoedigt om de lasten te dragen, die God hem te dragen geeft in plaats van zich af te vragen: Welke fout in mij is het die deze last deed ontstaan? Ik geloof dat voor degenen, die zich zwaar beproefd weten, het een aansporing zal zijn. Want wij vragen vaak dingen of menen dingen te bezitten, die nooit werkelijk kunnen zijn. Je kunt nooit werkelijk een mens bezitten. Je kunt nooit werkelijk recht hebben op een plaats in de wereld of de erkenning van anderen. Het enige recht, dat je hebt, is gelijktijdig je plicht: het functioneren in de goddelijke eenheid zo goed als je kunt op de plaats, waar je volgens die eenheid behoort. Als u dit beseft, zult u - misschien - de vrijheid vinden, die ik zo zou willen omschrijven.

Het begrip van God is het verbleken van alle wereld. Erkennen van God is het ware gebed, dat eeuwigheden openbaart. Leven met God is de kracht, waarin het heelal zich openbaart in ons en wij één zijn met alle dingen. En dit is het einddoel van alle leven.

Vrienden, aan het einde van deze avond moet ik u allen danken voor de grote en warme belangstelling, die u gedurende dit gehele seizoen, dit gehele jaar hebt getoond. Wij hopen, dat wij u iets hebben mogen geven. En wij vragen van u daarvoor geen loon. Maar we durven wel de hoop uitspreken, dat u door hetgeen we u trachten te leren misschien zo ver kunt komen, dat u iets minder aan uzelf denkt en wat meer aan een ander. Daarmee is het principe van de kosmische eenheid versterkt in u en de kracht des Lichts in de hele wereld.

In deze hoop wens ik u allen een goede avond. En hopelijk ontmoeten we elkaar bij een volgende cursus en bij een gezamenlijk werk voor de bevrijding van de geesten.